

नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

7वा वार्षिक अहवाल
2022-23

सेगमेंटल लाँचिंग प्रगतिपथावर आहे, अहमदाबाद, गुजरात

सेगमेंटल कास्टिंग यार्ड, भरुच, गुजरात

पूर्ण व्हायडक्ट भाग, नवसारी, गुजरात

नर्मदा नदी, भरुच, गुजरात येथे काम सुरु

गुजरातमधील आनंद एचएसआर स्थानकात काम प्रगतीपथावर

व्हिजन आणि मिशन

दृष्टी:

सुधारित जीवनमान आणि राष्ट्राच्या विकासासाठी तांत्रिक उत्कृष्टतेसह सुरक्षित, विश्वासार्ह आणि शाश्वत हायस्पीड रेल्वे सेवा प्रदान करणे.

ध्येय:

1. ग्राहकांच्या आनंदासाठी कार्यक्षम, सुरक्षित, टिकाऊ आणि विश्वासार्ह वाहतूक पर्याय प्रदान करण्यासाठी.
2. अत्याधुनिक हायस्पीड रेल्वे वाहतूक पायाभूत सुविधांचे बांधकाम, संचालन आणि देखभाल करून देशभरातील लोकांना जोडणे.
3. हायस्पीड रेल्वे तंत्रज्ञानाचे आत्मसातीकरण, स्वदेशीकरण आणि नवकल्पना सुलभ करणे.

7वा वार्षिक अहवाल 2022-23

सामग्री	पृष्ठ क्र.
संचालक मंडळ	1 – 2
अध्यक्षांचे भाषण	3 – 4
अहवाल:	
संचालकांचा अहवाल	5 – 34
2022-23 साठी सीएसआर उपक्रमांचा अहवाल	35 – 42
सचिवीय लेखापरीक्षण अहवाल	43 – 45
लेखापरीक्षकांच्या अहवालाला व्यवस्थापनाचे उत्तर	46
आर्थिक विवरण:	
लेखापरीक्षकांचा अहवाल	47 – 56
ताळेबंद	57 – 58
नफा आणि तोटा विधान	59
रोख प्रवाहाचे विधान	60 – 61
इक्विटीमधील बदलांची विधाने	62 – 63
आर्थिक विवरणांच्या नोट्स -- नोट्स 1 ते 43	64 – 115
सी अँड एजी टिप्पण्या आणि व्यवस्थापनाचे उत्तर	116 – 122

संचालक मंडळ

संचालक मंडळ

(29.09.2023 रोजी)

जया वर्मा सिन्हा
अधिवेळ अध्यक्ष

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक

अंजुम परवेझ
संचालक (प्रकल्प)

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त

आलोक कटियार
संचालक (विद्युत व प्रणाली)

संदीप श्रीवास्तव
संचालक (रोलिंग स्टॉक)

मुकुल सरन माथूर
अधिवेळ संचालक

परराग जै नैनुतिया
अधिवेळ संचालक

अन्विता सिन्हा
अधिवेळ संचालक

एच. सी. मोदी
अधिवेळ संचालक

कंपनी सचिव
सुमीता शर्मा

नोंदणीकृत कार्यालय

दुसरा मजला, एशिया भवन, रोड क्र. 205,
सेक्टर - 9, द्वारका, नवी दिल्ली – 110077
दूरध्वनी: 91-11-2807000/01; फॅक्स: 91-11-28070250
ई-मेल: psmd@nhsrcl.in;
संकेतस्थळ: www.nhsrcl.in
सीआयएन: U60200DL2016GOI291002

वैधानिक लेखापरीक्षक

मे. एकेजीव्हीजी अँड असोसिएट्स,
चार्टर्ड अकाउंटंट्स

सचिवीय लेखापरीक्षक

मे. अखिल रोहतगी अँड कंपनी,
कंपनी सचिव

अंतर्गत लेखापरीक्षक

मे. अशोक श्याम अँड असोसिएट्स,
चार्टर्ड अकाउंटंट्स

अध्यक्षांचे भाषण

अध्यक्षांचे भाषण

प्रिय मित्रहो,

2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या या 7व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत (ए.जी.एम.) मी सर्व भागधारकांचे हार्दिक आणि हार्दिक स्वागत करतो. ए.जी.एम. ही कंपनीची उपलब्धी तिच्या भागधारकांसोबत सामायिक करण्याची आणि आतापर्यंतच्या वाटचालीची आठवण करून देण्याची संधी देते.

त्यानुसार, 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी आर्थिक विवरणे, संचालकांचा अहवाल, कॉर्पोरेट सोशल रेस्पॉन्सिबिलिटी (सी.एस.आर.) वरील अहवाल, लेखापरीक्षकांचा अहवाल इत्यादी सर्व भागधारकांना, लेखापरीक्षकांना आधीच वितरित केले गेले आहेत.

मला हे सांगताना आनंद होत आहे की, आजपर्यंत, तुमच्या कंपनीने प्रकल्पाच्या 508 किमीचे संपूर्ण सरिखन समाविष्ट करून सर्व नागरी करार पॅकेजेस प्रदान करण्याचा महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे.

एकूण जमिनीच्या गरजेच्या 99.6% भूसंपादनासह, बांधकाम उपक्रमांनाही गती मिळाली आहे.

गुजरातच्या एकूण 352 किमी पट्ट्यांपैकी, तुमच्या कंपनीने ऑगस्ट 2023 पर्यंत 257 किमीवर पाया बांधला आहे आणि 224 किमी पायर्ससारख्या इतर उप-संरचनांची कामे पूर्ण केली आहेत; गार्डर टाकण्याचे 111 किमी; 84 किमीचा गार्डर लॉन्चिंग; इ. जसे की तुम्हा सर्वांना माहिती आहे की तुमची कंपनी जगातील अशा मोजक्या संस्थांपैकी एक आहे जिने बांधकामाच्या अत्याधुनिक फुल स्पॅन लॉन्चिंग मेथड तंत्रज्ञानामध्ये प्राविण्य प्राप्त केले आहे. सेगमेंटल कन्स्ट्रक्शनच्या तुलनेत बांधकाम चक्राची वेळ लक्षणीयरीत्या कमी करण्यासाठी हे तंत्र सिद्ध झाले आहे.

नागरी कामांवरील चांगल्या प्रगतीसोबतच ट्रॅक, डेपो, पूल, स्टेशन्स इत्यादी विविध पॅकेजेसचे कामही जोमाने सुरू आहे.

ट्रॅकच्या कामाच्या आघाडीवर, गुजरात राज्यात, प्रमुख ट्रॅक साहित्याची खरेदी, ट्रॅक बांधकामाशी संबंधित प्रशिक्षण देणे, ट्रॅक स्लॅब निर्मिती कारखान्याचे बांधकाम, इत्यादीसारख्या विविध उपक्रमांची प्रगती सातत्याने होत आहे. ऑगस्ट 2023 मध्ये सुरत येथे पहिल्या रीइन्फोर्स्ड कॉंक्रीट (आर.सी.) ट्रॅक बेडचे बांधकाम सुरू झाले.

पोलादी पूल, प्री-स्ट्रेसड काँक्रीट पूल, नदीवरील पूल यांची निर्मितीही सुरू आहे. तुमच्या कंपनीने आजपर्यंत पार, पूर्णा, मिंधोळा, अंबिका आणि औरंगा नद्यांवर पाच नदी पूल पूर्ण केले आहेत.

औरंगा नदी, वलसाड, गुजरात येथे लॉन्गिंग पूर्ण

गुजरात राज्यातील सर्व आठ एच.एस.आर. स्थानकांवरील काम समाधानकारकपणे पुढे जात आहे आणि साबरमती येथील पॅसेंजर टर्मिनल हब इमारतीचे बांधकाम पूर्ण झाले आहे. याशिवाय, महाराष्ट्र राज्यातील वांद्रे-कुर्ला कॉम्प्लेक्स (बी.के.सी.) येथे असलेल्या प्रकल्पाच्या एकमेव भूमिगत स्टेशनचे काम मार्च 2023 मध्ये सुरू झाले आहे.

एम.ए.एच.एस.आर. प्रकल्पाच्या बांधकामाव्यतिरिक्त, तुमची कंपनी इतर सात प्रस्तावित एच.एस.आर. कॉरिडॉरसाठी तपशीलवार प्रकल्प अहवाल (डी.पी.आर.) वर देखील काम करत आहे. चार डीपीआर (उदा. दिल्ली-वाराणसी एच.एस.आर., दिल्ली-अहमदाबाद एच.एस.आर., नागपूर-मुंबई एच.एस.आर., आणि मुंबई-हैदराबाद एच.एस.आर. कॉरिडॉर) सादर केले गेले आहेत आणि उर्वरित तीन डी.पी.आर. 2024-25 पर्यंत सादर करणे अपेक्षित आहे.

तुमच्या कंपनीचे व्यावसायिक कामकाज अद्याप सुरू झालेले नाही. 31 मार्च 2023 पर्यंत, भांडवली काम चालू रक्कम रु. 25,995 कोटी.

कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 135 अंतर्गत विहित केलेल्या तरतुदीनुसार कंपनीने सी.एस.आर. बाबत केलेल्या वचनबद्धतेचे पालन करणे सुरू ठेवले आहे.

वरील सर्व प्रगती / उपलब्धी या एका संघटित संघाच्या सामूहिक प्रयत्नांचे परिणाम आहेत. आपण सर्व जाणतो की सिम्फनी कधीही एकट्या व्यक्तीद्वारे मांडली जाऊ शकत नाही; ती वाजवण्यासाठी संपूर्ण ऑर्केस्ट्रा लागतो. सध्याची प्रगती निःसंशयपणे वाखाणण्याजोगी असली तरी, आपल्या वाटचालीकडे जाण्याचा मार्ग बराच मोठा आहे. मला खात्री आहे की आपल्या एकत्रित प्रयत्नांमुळे, परिणाम भव्य होईल आणि आपल्या देशाच्या विकासात आणि बांधकाम उद्योगात नवीन टप्पे प्रस्थापित करण्यात मोठे योगदान देण्यात येईल.

(जया वर्मा सिन्हा)
अध्यक्ष

दिनांक : 29 सप्टेंबर 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

अहवाल

संचालकांचा अहवाल

प्रतिष्ठित भागधारक:

आमच्या कंपनीच्या संचालकांना 2022-23 या आर्थिक वर्षातील कंपनीच्या घडामोडींचा 7वा अहवाल सादर करताना खूप आनंद होत आहे.

नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड ही कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 2(45) च्या तरतुदीनुसार एक सरकारी कंपनी आहे आणि भारत सरकार, गुजरात सरकार आणि महाराष्ट्र सरकार यांच्यातील अनुक्रमे 50:25:25 च्या प्रमाणात हा एक संयुक्त सहभागी उपक्रम आहे. दिल्ली मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (डीएमआरसी) च्या धर्तीवर कंपनीचा समावेश करण्यात आला आहे.

I. आढावा एमएचएसआर प्रकल्प:

आमची कंपनी भारतातील पहिला हायस्पीड रेल्वे प्रकल्प म्हणजेच मुंबई-अहमदाबाद हायस्पीड रेल (एमएचएसआर) प्रकल्प जपानच्या शिंकांनसेन तंत्रज्ञानावर आधारित राबवत आहे ज्यासाठी 12 डिसेंबर 2015 रोजी भारत आणि जपान यांच्यात सहकार्याचा करार करण्यात आला. एमएचएसआर प्रकल्प प्रवासी वाहतूक व्यवस्थेत अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाने परिवर्तन घडवून आणेल आणि सर्वसाधारणपणे प्रवासी वाहतूक आणि विशेषतः रेल्वे वाहतुकीत एका नवीन युगाची सुरुवात करेल. यामुळे केवळ रोजगाराच्या संधी निर्माण होणार नाहीत तर देशाच्या आर्थिक विकासासाठी चालना मिळेल.

एमएचएसआर प्रकल्प मुंबई, महाराष्ट्रातील वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्स (बीकेसी) पासून सुरू होतो आणि अहमदाबाद, गुजरातमधील साबरमती रेल्वे स्टेशनजवळ संपतो. अंदाजे. एमएचएसआर कॉरिडोरचे 508 किमीचे सररेखन गुजरात राज्य (8 जिल्ह्यांमध्ये), केंद्रशासित प्रदेश दादरा नगर हवेली, दमण, दीव आणि महाराष्ट्र राज्य (3 जिल्ह्यांमध्ये) मधून जाईल. व्यवहार्यता अभ्यासानुसार प्रकल्पाची अंदाजे पूर्णता किंमत रु. 1,08,000 कोटी (अंदाजे) आहे.

एचएसआर कॉरिडोरमध्ये हे असेल:

- बारा (12) स्थानके [उदा. मुंबई (बीकेसी), ठाणे, विरार, बोईसर, वापी, बिलीमोरा, सुरत, भरूच, वडोदरा, आनंद/नडियाद, अहमदाबाद आणि साबरमती];
- तीन (3) रोलिंग स्टॉक मॅटेनन्स डेपो [उदा. ठाणे येथे एक डेपो, सुरत येथे एक लहान डेपो आणि साबरमती येथे डेपो व कार्यशाळा];
- ओव्हरहेड इलेक्ट्रिकल (ओएचई) लाईन, ट्रॅक इत्यादीच्या देखभालीसाठी आवश्यक असलेल्या गाड्या/उपकरणांची तपासणी आणि देखभालीसाठी आठ (8) मॅटेनन्स डेपो; आणि
- वायडक्ट्सवर दोन (2) पुष्ठीकरण कारचा आधार.

II. एमएचएसआर प्रकल्प -- पूर्व-बांधकाम उपक्रम:

अ. तांत्रिक तपशील, मानक तपशील आणि विनिर्देश आणि मानकासाठीची नियमावली

- यासाठी तांत्रिक तपशील (टीएस):
 - सी3 नागरी पॅकेज नोव्हेंबर 2022 मध्ये पूर्ण झाले. यासह, सर्व नागरी पॅकेजसाठी तांत्रिक तपशील पूर्ण झाले आहेत.
 - ऑगस्ट 2022 मध्ये ट्रॅक पॅकेज देखील अंतिम करण्यात आले आहेत (महाराष्ट्रातील टी1 पॅकेज वगळता).
 - नोव्हेंबर 2022 मध्ये जपानी समितीच्या शिफारशीच्या आधारे इडब्ल्यू- 1 पॅकेज (ओएचई, ट्रॅक्शन पॉवर सप्लाय, एमव्ही/एलव्ही वितरण वीज पुरवठा आणि संबंधित युटिलिटी बिल्डिंग कामांसह) अंतिम करण्यात आले आहे आणि इडब्ल्यू- 1 पॅकेजच्या लिलाव दस्तऐवजांमध्ये समाविष्ट केले आहे.

तापी नदी, सुरत, गुजरात येथे विहिरीच्या पायाभरणीचे काम प्रगतीपथावर

- ii) जपानी समितीच्या शिफारशीच्या आधारे एनएचएसआरसीएल (नोव्हेंबर 2022 मध्ये) द्वारे संपूर्ण इलेक्ट्रिकल पॉवर सप्लाय सिस्टीमचे स्पेसिफिकेशन्स अँड स्टँडर्ड्स (एमएसएस) आणि मानक स्पेसिफिकेशन्स (एसएस) साठी सुधारित नियमावली स्वीकारण्यात आली आहे.

ब. डिझाइन / आराखडा

2022-23 या वर्षात पूर्ण झालेली प्रमुख आराखडा कामे पुढीलप्रमाणे आहेत:

- i) अ) लोहमार्ग आराखडा - 'जे-स्लॉब ट्रॅक सिस्टीम' (जपानी शिंकेनसेनवर वापरल्या जाणाऱ्या) साठी आवश्यक प्रबलित काँक्रीट (आरसी) ट्रॅक बेड, ट्रॅक स्लॉब, सिमेंट ऍस्फाल्ट मॉर्टर (सीएएम) इत्यादींसाठी मानक डिझाइन रेखाचित्रे जपानी समितीने ऑक्टोबर 2021 मध्ये शिफारस केली आहेत आणि तिन्ही ट्रॅक पॅकेजसाठी त्यांची शिफारस स्वीकारण्यात आली आहे, उदा. टी1, टी2 आणि टी3.
- ब) 2022-23 दरम्यान, जपान रेल्वे तांत्रिक सेवा (जेएआरटीएस), परदेशी रेल्वे तंत्रज्ञान सहकार्यासाठी जपानी संस्था, प्रशिक्षण आणि प्रमाणन (टी अँड सी) अभ्यासक्रमांवर प्राथमिक व्याख्यान आयोजित केले आहे, 2021-22 मध्ये जेएआरटीएस सोबत टी अँड सी आणि स्लॉबच्या बांधकामासाठी सल्लागार सेवांसाठी स्वाक्षरी केलेल्या सामंजस्य करारानुसार सर्व तीन ट्रॅक पॅकेजसाठी ट्रॅक सिस्टम (उदा. टी1, टी2, आणि टी3). एकूण पंधरा वेगवेगळे अभ्यासक्रम टी अँड सी साठी नियोजित आहेत. या व्यवस्थेअंतर्गत, 1000 हून अधिक अभियंते/पर्यवेक्षकांना जपानी ट्रॅक तंत्रज्ञानातील जपानी तज्ञांकडून प्रशिक्षित केले जाईल, जेणेकरून साइटवर प्रशिक्षित मनुष्यबळाची खात्री होईल.
- ii) गुजरातमधील आठ एचएसआर स्टेशन, सुरत डेपो आणि मेटेनन्स डेपोसाठी आर्किटेक्चरल आणि मेकॅनिकल, इलेक्ट्रिकल आणि प्लंबिंग (एमईपी) सेवांच्या तांत्रिक डिझाइनसाठी काम:
- अ) 2021-22 मध्ये पाच एचएसआर स्टेशनसाठी (उदा. वापी, बिलिमोरा, सुरत, भरूच आणि आनंद सी4 आणि सी6 मध्ये समाविष्ट) साठी स्थापत्य सौंदर्याचा अहवाल (इंटीरियर आणि एक्सटेरियर), इलेक्ट्रिकल आणि मेकॅनिकल (ई अँड एम) सेवांचे डिझाइन, संबंधित कंत्राटदारांसोबत घेण्यात आले. सी6 पॅकेजस). 2022-23 दरम्यान, उक्त सौंदर्याचा अहवाल सुरत स्टेशनसाठी अंतिम करण्यात आला आहे आणि 2023-24 मध्ये इतर एचएसआर स्टेशनसाठी अंतिम केला जाईल.

या सर्व स्टेशन आणि डेपोसाठी बांधकाम स्टेज डिझाइन सुरू करण्यात आले आहे आणि मॉकअप, दुकान रेखाचित्रे, फॅब्रिकेशन रेखाचित्रे आणि साइटच्या अंमलबजावणीवर लक्ष केंद्रित करून प्रगती करत आहे.

गुजरातमधील वडोदरा येथे शिसो पाईलचे काम प्रगतीपथावर

- ब) तीन एचएसआर स्टेशन्ससाठी (उदा. वडोदरा, अहमदाबाद आणि साबरमती) तांत्रिक डिझाइन अंतिम टप्प्यात आहे आणि 2023-24 मध्ये अंतिम केले जाईल.
- क) सी4 आणि सी6 पॅकेज अंतर्गत सुरत डेपो आणि मेटेनन्स डेपोच्या आर्किटेक्चरल आणि ई अँड एम सेवांचे तांत्रिक डिझाइन देखील अंतिम करण्यात आले आहे.
- iii) डी2 पॅकेजसाठी तांत्रिक डिझाइन देखील सुरू झाले आहे आणि कंत्राटदाराने प्रशासकीय इमारतीसाठी आर्किटेक्चर डिझाइन प्रस्ताव सादर केला आहे.
- iv) एमएचएसआर कॉरिडॉरसह स्टेशन एरिया डेव्हलपमेंट (एसएडी) साठी तांत्रिक सहकार्य (टीसी) प्रस्तावाची भारतीय बाजूने विनंती करण्यात आली होती आणि 2021-22 मध्ये जपान दूतावासाने त्याला मान्यता दिली होती.

12 ऑक्टोबर 2022 रोजी, निवडक स्थानकांसाठी एमएचएसआर कॉरिडॉरसह उक्त एसएडी साठी टीसी साठी चर्चेच्या

रेकॉर्डवर (आरओडी) रेल्वे मंत्रालय, गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार मंत्रालय (एमओएचयूए) आणि जेआयसीए यांच्या स्वाक्षरी करण्यात आली. टीसी साठी सांगितलेल्या आरओडी नुसार, जेआयसीए तज्ञ टीम संबंधित भारतीय समकक्षांना तांत्रिक सहाय्य प्रदान करेल, जसे की एनएचएसआरसीएल, एमओएचयूए, राज्य सरकार, नागरी विकास प्राधिकरणे इत्यादींना निवडक स्थानकांवर (उदा. ठाणे, विरार,) आसपासच्या परिसराच्या मास्टर प्लॅनिंगसाठी. सुरत आणि साबरमती).

टीसी साठी आरओडी वर स्वाक्षरी केल्यानंतर, टीसी च्या अंमलबजावणी प्रक्रियेवर चर्चा करण्यासाठी जपानी आणि भारतीय समकक्षांसोबत अनेक ऑनलाइन आणि प्रत्यक्ष बैठकांचे आयोजन करण्यात आले आहे.

- v) सर्व 12 एचएसआर स्टेशनसाठी मल्टी मॉडेल इंटीग्रेशन (एमएमआय) योजनांना अंतिम रूप देण्यात आले आहे आणि 2 एचएसआर स्टेशन्स वगळता मंजूर करण्यात आले आहेत, उदा. बीकेसी आणि भरूच, जे स्टेकहोल्डर्सच्या मान्यतेसाठी प्रक्रियेत आहेत.
- vi) सहा नागरी पॅकेजेससाठी (म्हणजे सी3 ते सी8 पर्यंत) स्थानके आणि स्थानकाचा मार्ग, डेपो/मॅटेन्स डेपोकडे जाण्याचा दृष्टीकोन आणि नदीवरील पूल यासह मुख्य मार्गावरील मार्गिकांसाठी (2021-22 पर्यंत 41,000 सह) तपशीलवार डिझाइन रेखाचित्रांची एकूण 42,075 संख्या पूर्ण झाली आहे.
- vii) एमएचएसआर ट्रॅक्शन पॉवर सप्लाय सिस्टीमचे स्विचबोर्ड, कंट्रोल पॅनेलचे तपशीलवार डिझाइन आणि स्कीमॅटिक्स जेआयसीसी द्वारे तयार केले गेले, जपान हाय स्पीड रेल इलेक्ट्रिक कंपनी (जेड) द्वारे पुनरावलोकन आणि तपासले गेले. वरील आधारावर आणि जमीन, पायाभूत सुविधा, वाहतूक आणि पर्यटन मंत्रालय (एमएलआयटी), जपानच्या प्रमाणपत्राच्या आधारे, डिसेंबर 2022 मध्ये, जेआयसीए (16 डिसेंबर 2022 रोजीचे पत्र) ने हे तपशीलवार डिझाइन एनएचएसआरसीएल सोबत सामायिक केले. हे ई डब्ल्यू - 1 बोली दस्तऐवजात समाविष्ट केले गेले आहेत.

पूर्ण व्हायाडक्ट भाग, वडोदरा, गुजरात

क. विद्यमान भारतीय रेल्वे सुविधांचे स्थलांतर आणि उपयुक्तता:

विद्यमान भारतीय रेल्वे सुविधा आणि पायाभूत सुविधा एमएचएसआर सरिखन उदा. अहमदाबाद, वडोदरा आणि साबरमती भागातील धावत्या लाईन, रेल्वे प्लॅटफॉर्मसह इतर गंभीर उत्पादन आणि देखभाल सुविधा आणि कार्यालये / कर्मचारी निवासस्थान पश्चिम रेल्वेच्या समन्वयाने स्थलांतरित/स्थानांतरित केले जाणार आहेत.

एमएचएसआर सरिखनाचे उल्लंघन करणाऱ्या मोठ्या संख्येने ओएचई लाईन्स आणि इतर उपयुक्तता देखील बदलल्या जाणार आहेत किंवा अशा संरचनांची उंची युटिलिटी मालकांच्या समन्वयाने वाढवायची आहे.

या व्यतिरिक्त, एमएचएसआर सरिखनचे काही भाग दाट लोकवस्तीच्या शहरी भागातून जात असल्याने, अनेक भूमिगत आणि नागरी सुविधा जसे की गॅस लाईन, पाणी आणि ड्रेनेज पाईप्स, दिवे, वीज आणि दूरसंचार केबल्स, आणि इतर पायाभूत सुविधा देखील विविध गंभीर ठिकाणी स्थलांतरित केल्या जात आहेत. मुंबई, ठाणे, वडोदरा आणि अहमदाबादमधील स्थाने एचएसआर सिव्हिल

बांधकाम कामांच्या विना अडथळा सुरू करण्यासाठी मार्ग मोकळा करण्यासाठी आणि मोठ्या प्रमाणावर सामान्य लोकांचे हित लक्षात घेऊन या युटिलिटीजच्या ऑपरेशनमध्ये कमीत कमी व्यत्यय येण्याची खात्री करा.

2022-23 दरम्यान विद्यमान रेल्वे सुविधा आणि युटिलिटीजच्या स्थलांतरणाची प्रगती/स्थिती आणि उक्त युटिलिटी स्थलांतरणामधून निर्माण झालेले बांधकाम खालीलप्रमाणे आहे:

पुनर्स्थापना/ स्थलांतर इ.

i) 2022-23 मध्ये 121 ओव्हरहेड इलेक्ट्रिकल (ओएचई) लाईन्स हलवण्यात आल्या आहेत. 31 मार्च 2023 पर्यंत स्थलांतरित झालेल्या एकत्रित ओएचई लाईन्स 1605 आहेत. (म्हणजे गुजरातमध्ये 1331 आणि महाराष्ट्रात 274). हे गुजरातमधील 99.8% आणि महाराष्ट्रात 86% इलेक्ट्रिकल युटिलिटीज बनवते.

उर्वरित स्थलांतराचे काम 46 ओएचई लाईन्स (म्हणजे महाराष्ट्रात 44 आणि 2 गुजरातमध्ये) प्रगतीपथावर आहेत. जवळच्या समन्वयाद्वारे, हे सुनिश्चित केले गेले आहे की विद्युत युटिलिटीज / लाईन्सच्या स्थलांतरामुळे कोणत्याही नागरी करार पॅकेजमध्ये चालू कामात अडथळा येणार नाही.

ii) 2022-23 मध्ये पूर्ण झालेल्या एस अँड टी केबल्सच्या पुनर्स्थापनेची कामे:

- अ) सी5 पॅकेजशी संबंधित विश्वामित्री ते वडोदरा यार्ड (जवळपास 4 किलोमीटरचा पट्टा) नोव्हेंबर 2022 मध्ये पूर्ण झाला आहे.
 ब) वडोदरा स्टेशन परिसरात एस अँड टी केबल टाकण्याचे काम; आणि
 क) दूरसंचार केबलचे स्थलांतर [16 किमी 6 क्राड आणि 50/20 जोडी पॉलिथिन इन्सुलेटेड जेली भरलेल्या (पी आय जे एफ) केबल टाकण्यासह]; आणि सहायक कामे.

iii) स्थलांतरीत कामे:

- क) वडोदरा गॅस लिमिटेडच्या 6" आणि 2" व्यासाच्या दोन गॅस पाइपलाइन 2022-23 मध्ये पूर्ण झाल्या.
 ख) मुंबई बीकेसी परिसरात विद्यमान भूमिगत सीवरेज युटिलिटीज [उदा. बृहन्मुंबई महानगरपालिका (एमसीजीएम)] बीकेसी, मुंबई (सी1 पॅकेज) येथे एचएसआर स्टेशनसाठी बांधकाम 2022-23 मध्ये पूर्ण झाले.
 ग) बीकेसी, मुंबई येथे भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (बीपीसीएल) चे रिटेल आउटलेट प्रगतीपथावर आहे.
 घ) स्टेम वॉटर डिस्ट्रिब्युशन अँड इन्फ्रास्ट्रक्चर कंपनी प्रा. लि. प्रस्तावित ठाणे डेपो येथे काम सुरू आहे.

युटिलिटी शिफ्टिंगमुळे निर्माण होणारे बांधकाम:

iv) आरयूबी (डीईएमयू शेडजवळ, अहमदाबाद) बांधकामाचे काम डिसेंबर 2022 मध्ये पूर्ण झाले आहे.

v) अहमदाबाद स्टेशनच्या साबरमती टोकाकडे प्लॅटफॉर्म क्र.12 वर आउट-टू-आउट पादचारी पूल (एफओबी) लँडिंग स्ट्रक्चर, मार्गिकेचे उल्लंघन करत आहे (प्रकल्पाचा आरओडब्ल्यू मोडून टाकण्यात आला आहे आणि एप्रिल 2022 मध्ये पुनर्बांधणी करण्यात आली आहे).

ड. भु संपादन

भूसंपादनाच्या प्रक्रियेत लक्षणीय प्रगती झाली आहे, 31 मार्च 2023 पर्यंतची एकूण स्थिती खाली दिली आहे:

i) संयुक्त मोजणी सर्वेक्षण (जेएमएस) अहवालाच्या आधारे, 2022-23 आणि 31 मार्च 2023 पर्यंत संपादित केलेल्या जमिनीच्या स्थितीसह एमएचएसआर प्रकल्पासाठी अपेक्षित जमिनीची आवश्यकता खालीलप्रमाणे दिली आहे:

राज्ये	बाधित गावांची संख्या	जेएमएस पूर्ण (संख्या)	जमिनीची आवश्यकता (हेक्टरमध्ये)/ भूखंड (संख्या)					अधिग्रहित		शेरा
			सरकार	खाजगी	भारतीय रेल्वे	वन	एकूण	2022-23 दरम्यान	31 मार्च 2023 पर्यंत संचयी	
गुजरात	198	198	84.46 हे./ 998	741.12 हे./ 6324	125.87 हे./ 41	2.83 हे./ 10	954.28 हे./ 7373	1.35 हे.	943.85 हे.	733.58 हे. समाविष्ट करा संमती आणि नियमित निवाड्याद्वारे खाजगी जमिनीचे हे
महाराष्ट्र	97	97	59.58 हे./ 340*	275.34 हे./ 2017*	2.78 हे./ 20*	92.75 हे./ 207*	430.45 हे./ 2584*	131.04 हे.	429.38 हे.**	274.71 हे. समाविष्ट करा थेट खरेदी पद्धतीने आणि नियमित निवाड्याद्वारे खाजगी जमिनीचे हे

राज्ये	बाधित गावांची संख्या	जेएमएस पूर्ण (संख्या)	जमिनीची आवश्यकता (हेक्टरमध्ये)/ भूखंड (संख्या)					अधिग्रहित		शेरा
			सरकार	खाजगी	भारतीय रेल्वे	वन	एकूण	2022-23 दरम्यान	31 मार्च 2023 पर्यंत संचयी	
दमण आणि दीव आणि दादरा आणि नगर हवेली (डीडी आणि डीएनएच)	2	2	0.38 हे./ 9	7.52 हे./ 134	0	0	7.90 हे./ 143	0.25 हे.	7.90 हे.	नियमित पुरस्काराद्वारे
एकूण	297	297	144.42 हे./ 1347	1023.98 हे./ 8475	128.65 हे./ 61	95.58 हे./ 217	1392.63 हे./ 10100	132.3 9 हे.	1381.13 हे.	

* महाराष्ट्रातील अपेक्षित जमिनीची आवश्यकता किंचित वैविध्यपूर्ण/सुधारित करण्यात आली आहे.

** ताबा घेतला 342.20 हेक्टर (79.50%)

- ii) जमिनीचा मोबदला 31 मार्च 2023 पर्यंत खाजगी जमिनीसाठी रु. 9361.64 कोटी वितरीत केले गेले आहेत [गुजरात आणि डीडी आणि डीएनएच मध्ये: रु. 6180.18 कोटी आणि महाराष्ट्रात: रु. 3181.46 कोटी].

इ. पर्यावरणीय, वैधानिक मंजूरी आणि वृक्ष प्रत्यारोपण:

महाराष्ट्र आणि गुजरात राज्यांमध्ये वन्यजीव आणि किनारपट्टी नियामक क्षेत्र (सीआरझेड) मंजूरी व्यतिरिक्त, कंपनीने 2022-23 दरम्यान खालील पर्यावरणीय आणि वैधानिक मंजूरी प्राप्त केल्या आहेत:

- i) एप्रिल 2022 मध्ये राष्ट्रीय स्मारक प्राधिकरण (एनएमए) द्वारे प्राचीन स्मारके आणि पुरातत्व स्थळे आणि अवशेष अधिनियम, 1958 अंतर्गत दोन संरक्षित स्मारकांच्या नियमन केलेल्या क्षेत्रांमध्ये एमएचएसआर प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी परवानगी दिली आहे [उदा. कालुपूर, अहमदाबाद येथे सिदी बसीरांचा मिनार आणि थडगे (थरथरणे) आणि वीट मिनार].

पूर्ण स्पॅन गर्डर लॉन्चिंग प्रगतीपथावर, नवसारी, गुजरात

- ii) वन मंजूरी – 2019-20 मध्ये गुजरातसाठी वन मंजूरी टप्पा II आधीच प्राप्त झाला होता.

ऑगस्ट 2022 मध्ये महाराष्ट्रासाठी पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने (एमओइएफ अँड सीसी) वन मंजूरी (टप्पा II) मंजूर करण्याची शिफारस जारी केली आहे. तथापि, महाराष्ट्र सरकारकडून अंतिम वळवण्याचा आदेश अद्याप

जारी करणे बाकी आहे. दरम्यान, जानेवारी 2023 मध्ये कामाची परवानगी देण्यात आली आहे.

- iii) वृक्षारोपण / वृक्षांचे प्रत्यारोपण – आमची कंपनी पर्यावरणाच्या संवर्धनासाठी सक्रियपणे विविध पावले उचलत आहे जसे की मार्गिका (आरओडब्ल्यू) (नॉन फॉरेस्ट एरिया) मध्ये येणाऱ्या झाडांचे पुनरोपण आणि नुकसानभरपाई वनीकरण यासह त्यांची देखभाल आणि देखरेख. हे वनविभागाला (म्हणजे वन वृक्ष) वनक्षेत्राखाली येणाऱ्या झाडांसाठी भरपाई देणाऱ्या वृक्षारोपणासाठी आणि विविध पर्यावरण संस्थांना वन्यजीव, सीआरझेड आणि खारफुटीच्या संरक्षण आणि व्यवस्थापनासाठी दिलेली देयके सादर करण्याव्यतिरिक्त आहे.

31 मार्च 2023 पर्यंत, कंपनीने 8,003 झाडांचे पुनरोपण केले आहे आणि विविध ठिकाणी नुकसानभरपाईच्या लागवडीमुळे अतिरिक्त 87,151 झाडे लावण्यात आली आहेत. याशिवाय, कंत्राटदारांनी विविध ठिकाणी सुमारे 16,000 झाडे लावण्याचे प्रस्तावित केले आहे

च. पुनर्वसन कृती योजना

ऑगस्ट 2018 मध्ये जायका (जेआयसीए) ला सादर केलेल्या जायका मार्गदर्शक तत्वांनुसार सामाजिक परिणाम अहवाल (एसआईए)/ पुनर्वसन कृती योजना (आरएपी) अहवाल स्वीकारण्यात आला होता. एसआयए/आरएपी सोबत **स्थानिक लोक योजना (आयपीपी)** विकसित करण्यात आली आहे ज्यामुळे प्रकल्प बाधित व्यक्ती (पीएपी) वरील प्रकल्पाच्या प्रभावाचे मूल्यांकन करण्यासाठी आणि त्यांना नुकसान भरपाई, पुनर्वसन आणि पुनर्वसन (आर अँड आर) सहाय्य मिळवून देण्यासाठी, त्यांच्या सामाजिक-आर्थिक दर्जा आणि उपजीविकेची क्षमता सुधारण्यासाठी इतर उपायांसह शमन उपाय विकसित करण्यात आले आहेत.

प्रकल्पासाठी प्रस्तावित उत्पन्न पुनर्संचयित योजना (आयआरपी) चे उद्दिष्ट प्रकल्प बाधित कुटुंबांचे (पीएएच) उत्पन्न प्रकल्पापूर्वीच्या स्तरावर किंवा त्यापेक्षा चांगले विकसित करणे आहे आणि पीएएच चे पुनर्वसन करण्याचा एक महत्त्वाचा भाग आहे. पीएएच ला त्यांच्या वर्तमान उपक्रम आणि कौशल्यांचा फायदा घेण्यासाठी आराखडा केलेल्या विविध पर्यायांमधून निवड करण्याची संधी असेल. सर्व पीएपी उपलब्ध पर्यायांबद्दल चांगल्या प्रकारे माहिती देत आहेत आणि त्यांना सहभागी होण्याची पुरेशी संधी दिली आहे याची खात्री करण्यासाठी व्यापक सहभाग घेतला जातो.

आमच्या कंपनीने 2022-23 मध्ये कौशल्य संवर्धन प्रशिक्षणाद्वारे पीएएच साठी आयआरपी शी संबंधित उपक्रम चालू ठेवले आहेत.

कौशल्य वृद्धिंगत प्रशिक्षणासाठी, गुजरातमधील आणखी दोन संस्था (आधीपासून ओळखल्या गेलेल्या सात संस्थांव्यतिरिक्त) आणि महाराष्ट्रातील चार संस्था निवडण्यात आल्या आहेत.

पीएपींना दिलेल्या प्रशिक्षणाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

(संख्येने)

पीएपी -- आयआरपी अंतर्गत प्रशिक्षणासाठी स्वारस्य दाखवले	पीएपी - वेगवेगळ्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांतर्गत नोंदणीकृत	पीएपी -- पूर्ण प्रशिक्षण
2174	720	506*

* गुजरातमध्ये 374 पीएपी - अहमदाबाद, खेडा, आनंद, वडोदरा येथे, आणि भरुच जिल्हे; आणि महाराष्ट्रात 132 पीएपी -- मुंबई, ठाणे आणि पालघर जिल्ह्यात

उर्वरित पीएपी देखील उत्तरोत्तर प्रशिक्षण घेतील.

आर अँड आर निवाडा [शिफ्टिंगसाठी वाहतूक भत्ता समाविष्टित; निर्वाह अनुदान; छोट्या व्यापाऱ्यांना एकरकमी अनुदान; पुनर्वसन भत्ता; वार्षिक एक वेळ मदत; घर, किरकोळ दुकाने, गोठा इ. बांधकामासाठी एक वेळची आर्थिक मदत; नवीन मालमत्तेच्या खरेदीवर मुद्रांक शुल्क आणि नोंदणी शुल्काची पीएपी ला परतफेड; इ.] वैयक्तिक प्रभावावर आधारित एमएचएसआर प्रकल्पाच्या प्रत्येक पीएएच साठी हक्क सारणी, जेआयसीए धोरण सामाजिक आणि पर्यावरण विचार 2010 आणि आरएफसीटीएलएआरआर कायदा, 2013 ची दुसरी अनुसूची नुसार सुरू करण्यात आली आहे.

2022-23 दरम्यान, 1871 भूखंडांसाठी आर अँड आर निवाडा जाहीर करण्यात आले आहेत [महाराष्ट्रातील 1647 भूखंडांसाठी आणि गुजरातमधील 224 भूखंडांसाठी]. यासह, 31 मार्च 2023 पर्यंत घोषित केलेले एकत्रित आर अँड आर निवाडा 8014 भूखंडांसाठी आहेत [महाराष्ट्रात 1647 भूखंड, गुजरातमध्ये 6233 भूखंड आणि डीडी आणि डीएनएच केंद्रशासित प्रदेशातील 134 भूखंड].

ग. सामाजिक विकास कार्ये

आमची कंपनी विकासाच्या गरजांसाठी विविध भागधारकांच्या विनंतीची पूर्तता करण्यासाठी तिच्या प्रकल्प क्षेत्राच्या आसपास आणि परिसरात सामाजिक विकास कामे (एसडीडब्ल्यू) करत आहे. एसडीडब्ल्यू साठी एकूण 100 कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली. हे एसडीडब्ल्यू पुनर्वसन आणि पुनर्वसन, जमीन भरपाई आणि सीएसआर उपक्रमांव्यतिरिक्त आहेत.

कंपनीने हाती घेतलेल्या एसडीडब्ल्यू कामांचे तपशील खालीलप्रमाणे आहेत:

क्र. नाही	विशेष	रक्कम (कोटी रुपयांमध्ये)
क	एसडीडब्ल्यू साठी एकूण अर्थसंकल्पीय तरतूद	100.00
ख	उपयोग: i) व्हीलचेअर देणगी, जिल्हा अधिकाऱ्यांना आर्थिक मदत, वैद्यकीय केंद्र उघडणे इ.	0.35
	ii) 71 गावांमध्ये (43 पेसा गावांसह), पालघर जिल्हा, महाराष्ट्रातील ग्राम विकास योजनेअंतर्गत काम - मंजूर रक्कम [रिलीझ केलेले रु. 4.22 कोटी (संचित 36 गावांसाठी) जिल्हा प्रशासन, पालघर (33 पेसा गावांसह) (2021-22 पर्यंत ओळखल्या गेलेल्या 23 गावांसह)]	15.60

31 मार्च 2023 पर्यंत 36 गावांमध्ये ग्राम विकास योजना (व्हीडीपी) उपक्रमांची स्थिती खालीलप्रमाणे आहे:

गाव	कामाचे नाव	वितरित रक्कम (रु. मध्ये)	प्रगतीचा % - (प्रत्यक्षात / आर्थिक)
तलासरी तालुका (7 पेसा गावांमध्ये उदा.मानपाडा, वसा, वरवडा, कवडा, उपलाट, आमगाव, आणि झरी)	अंगणवाडी दुरुस्ती, किचन शेड, शौचालये, वॉल कंपाउंडचे बांधकाम; रस्त्यावर पूल (पूल) बांधणे; ग्रामपंचायत इमारतीवर नवीन शेड बांधकाम; समाजमंदिराचे बांधकाम; सिमेंट काँक्रीट रस्त्याचे बांधकाम; जिल्हा परिषद शाळेत वर्ग खोलीचे बांधकाम; इ.	1,03,50,000	100% आर्थिक आणि 69% प्रत्यक्षात कार्य पूर्ण
पालघर तालुका (8 पेसा गावांसह 11 मध्ये उदा.विराठण खुर्द, पडघे, नांदारे, रोठे, बेटेगाव, अंबाडी, शेलवली, वाळवे, शिगाव, आणि हनुमान नगर, टेंभीखोडवे)	काँक्रीट रस्त्याचे बांधकाम; जिल्हा परिषद शाळेत नवीन वर्ग खोलीचे बांधकाम; पेव्हर ब्लॉकचे बांधकाम; शेडचे बांधकाम; अंगणवाडी इमारतीची दुरुस्ती; समाज मंदिर व कम्युनिटी हॉलचे बांधकाम; इ.	1,48,62,307	100% आर्थिक आणि 90% प्रत्यक्षात कार्य पूर्ण
डहाणू तालुका (12 पेसा गावांमध्ये उदा.धामणगाव, आपटोळ, झाडीगाव, आश्वे, आंबेसरी, जितगाव, वनई, चरी, कोटबी, गंगणगाव, डेहणे, आणि गोवणे)	पेव्हर ब्लॉकचे काम; सिमेंट काँक्रीट रस्त्याचे बांधकाम; 2 ड्रेनेजचे बांधकाम; समाज मंदिर बहुउद्देशीय सभागृहाचे बांधकाम; अंगणवाडी इमारतीची दुरुस्ती; अंगणवाडी वॉल कंपाउंडचे बांधकाम; स्मशानभूमी येथे शेडचे बांधकाम; ग्रामपंचायत कार्यालयाचे बांधकाम; स्ट्रीट सोलर लाइट बसवणे; इ.	1,25,98,474	100% आर्थिक / 85% प्रत्यक्षात कार्य पूर्ण
वसई तालुका (म्हणजे 6 पेसा गावे उदा. नागळे, मोरी, पोंमण, सर्जामोरी, शिलोत्तर आणि चंद्रपाडा)	पाणी पुरवठा वितरण लाइन आणि वाढती मुख्य पाण्याची टाकी/एलिक्ट्रेड स्टोरेज रिझर्व्हायर (ईएसआर); आणि सोलर मिनी हाय मास्टचा पुरवठा, इन्स्टॉलेशन आणि कमिशनिंग.	44,37,053	100% काम पूर्ण
	एकूण	4,22,47,834	

च. यासह सल्लागारांची नियुक्ती PMC साठी सल्लागार

2022-23 या वर्षात, आमच्या कंपनीने एमएएचएसआर प्रकल्पासाठी खालील सल्लागारांची नियुक्ती केली आहे:

- जेआयसी कन्सोर्टियम (जपान इंटरनॅशनल कन्सल्टंट (जेआयसी), ओरिएंटल कन्सल्टंट्स ग्लोबल (ओसीजी), आणि निप्पोन कोए कं लि. यांचा समावेश आहे) -
 - डिझाइन संबंधित पीएमसीसाठी - सल्लागार सेवा; आणि
 - ट्रॅक आणि रोलिंग स्टॉक [पीएमसी-टीआरएस] पॅकेज (टी1, टी2, टी3, आर1, डी2, आयएम1, आणि टीआय4) बांधण्यासाठी प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार
- कन्सोर्टियम ऑफ हिताची लिमिटेड आणि कावासाकी रेलकार मॅन्युफॅक्चरिंग कंपनी लि. - रोलिंग स्टॉक (आरएस) आणि सामान्य तपासणी ट्रेन [आर1-पीएस] संबंधी प्राथमिक सर्वेक्षण (पीएस) साठी.
- जपान हाय स्पीड रेल इलेक्ट्रिक इंजिनियरिंग कंपनी लिमिटेड, एक जपानी संस्था (जेई) -

- क) एनएचएसआरसीएल च्या वतीने ईडब्ल्यू-1 पॅकेजसाठी (म्हणजे पीएस-इडब्ल्यू1) 'बिडिंग प्रक्रिया' अंतिम करण्यासाठी प्राथमिक सेवा प्रदान करण्यासाठी नियोक्ता म्हणून काम करणे. इडब्ल्यू-1 पॅकेजसाठी उक्त प्राथमिक सेवांसाठी आरएफपी 13 डिसेंबर 2022 रोजी जारी करण्यात आला होता आणि काम 27 डिसेंबर 2022 रोजी देण्यात आले आहे. मार्च 2023 मध्ये जेई सोबत प्रतिनिधी करार स्वाक्षरी केल्यावर उक्त पीएस-इडब्ल्यू1 पूर्ण करण्यात आला आहे;
- ख) ई1 पॅकेज अंतर्गत समाविष्ट असलेली सर्व कामे (इलेक्ट्रिकल, एस अँड टी, ओसीसी, युटिलिटी बिल्डिंग, इ.) करण्यासाठी निविदा देण्यापासून ते अंतिम स्थापना आणि कार्यान्वित करण्यापर्यंत, जपानच्या शिकानसेनच्या सुरक्षा आणि गुणवत्ता मानकांची खात्री करण्यासाठी जपानच्या पद्धतीचे पालन करणे (उदा. प्रतिनिधी करार).
- iv) टीओडी इनोव्हेशन्स प्रायव्हेट लिमिटेड - वर्ल्ड ट्रेड सेंटर (डब्ल्यूटीसी) नौरोजी नगर, नवी दिल्ली येथे एनएचएसआरसीएल कार्यालयासाठी डिझाईनिंग, फर्निशिंग आणि विकास कामांसाठी आर्किटेक्चरल आणि प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सल्टन्सीसाठी.

जपान हाय स्पीड रेल इलेक्ट्रिक इंजिनीअरिंग कंपनी लिमिटेड (जेई) बरोबर शिष्टमंडळ करारावर स्वाक्षरी

झ. निविदा:

एचएसआर प्रशिक्षण संस्थेच्या बांधकामासह संपूर्ण एमएचएसआर प्रकल्प आता 28 जेआयसीए करार पॅकेजद्वारे (पीएमसी-सल्लागार सेवा पॅकेजच्या समावेशानंतर) कार्यान्वित केला जाणार आहे. 23 पॅकेजेस (28 पैकी) मुख्य प्रकल्पाशी संबंधित आहेत आणि 5 पॅकेजेस वडोदरा येथील प्रशिक्षण संस्थेशी संबंधित आहेत.

2022-23 या वर्षात कंपनीने:

- i) खालील जेआयसीए करार पॅकेजेस **आमंत्रित** केले आहे
- क) सी1 (बीकेसी येथे मुंबई भूमिगत एचएसआर स्टेशन, कट आणि कव्हर बोगदा आणि शाफ्ट - 1 च्या डिझाइन आणि बांधकामासाठी)
- ख) सी2 समुद्राखालील बोगद्याच्या बांधकामासाठी बीकेसी ते शिळफाटा येथील मुंबई भूमिगत स्टेशन दरम्यान टनेल बोरिंग मशीन (टीबीएम) आणि न्यू ऑस्ट्रियन टनेलिंग पद्धत (एनएटीएम)]
- ग) सी3 [व्हायाडक्ट, पूल, माउंटन बोगदे, मॅटेनन्स डेपो, पृथ्वीची संरचना आणि स्थानके (ठाणे, विरार आणि बोईसर) यांचा समावेश असलेल्या नागरी आणि इमारतींच्या कामांसाठी]
- घ) डी1 [ठाणे डेपोच्या डिझाइन आणि बांधकामासाठी]
- ड) टीआय1 [वडोदरा येथे प्रशिक्षण संस्थेच्या इमारतीच्या (फेज II) बांधकामासाठी]
- च) इडब्ल्यू1 [साठी 2 x 25 केव्ही पॉवर सप्लाय इलेक्ट्रिकेशन सिस्टीमचे डिझाईन, उत्पादन, पुरवठा, बांधकाम, स्थापना, चाचणी आणि चालू करणे (ट्रॅक्शन सबस्टेशन, ओव्हरहेड इन्फ्रस्ट्रक्चर आणि एमव्ही / एलव्ही पॉवर डिस्ट्रीब्युशन इन्फ्रस्ट्रक्चर)]
- छ) पीएमसी-सल्लागार सेवा (एमएचएसआर प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी डिझाइन संबंधित सल्लागार सेवांसाठी).
- ज) पीएमसी-टीआरएस [ट्रॅक आणि रोलिंग स्टॉक (टी1, टी2, टी3, आर1, डी2, आयएम1, आणि टीआय4) पॅकेजेससाठी प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार सेवांसाठी].

सात जेआयसीए **पुरस्कृत** करार पॅकेज उदा. सी1; टी3; टीआय4 (सिम्युलेटर); आर1-पीएस (रोलिंग स्टॉक आणि सामान्य तपासणी ट्रेन संबंधी प्राथमिक सर्वेक्षणासाठी); डी2 (साबरमती डेपोच्या बांधकामासाठी); पीएमसी-सल्लागार सेवा; आणि पीएमसी-टीआरएस.

गुजरातमधील वापी येथे बोगद्याचे खोदकाम सुरू

उपरोक्त पॅकेजेस प्रदान केल्यामुळे, गुजरात राज्यातील 352 किमी (508 किमी पैकी) लांबीच्या वायडव्हाइस, स्टेशन्स, सिव्हिल आणि ट्रॅक कामांसाठी सर्व जेआयसीए कॉन्ट्रॅक्ट पॅकेज देण्यात आले आहेत.

सेगमेंटल कास्टिंग यार्ड, सुरत, गुजरात

31 मार्च 2023 रोजी दिलेल्या निविदेची एकूण/संचयी स्थिती, मूल्यमापन अंतर्गत, नोटिस इनव्हिटिंग टेंडर (एन आय टी) जारी/जारी करण्यात येणार आहे, इ. खाली दिलेली आहे:

एचएसआर विभाग	एकूण (संख्या)	पुरस्कृत (संख्या)	मूल्यमापन अंतर्गत (संख्या)	एनआयटी जारी (संख्या)	एनआयटी जारी केली जाईल (संख्या)
साबरमती - वापी	10	10 (सी4, सी5, सी6, सी7, सी8, पी1बी, पी1सी, टी2, टी3, & डी2)	0	0	0
वापी बीकेसी	5	1 (सी1)	1 (सी2)	2 (सी3 आणि डी1)	1 (टी1)

एचएसआर विभाग	एकूण (संख्या)	पुरस्कृत (संख्या)	मूल्यमापन अंतर्गत (संख्या)	एनआयटी जारी (संख्या)	एनआयटी जारी केली जाईल (संख्या)
सामान्य पॅकेजेस	8	5 (पी4**, पीएमसी-सिद्धिल, पीएमसी-सल्लागार सेवा, आर1-प्राथमिक सर्वेक्षण, आणि पीएमसी-टीआरएस)	0	0	3 (ई1**, आर1-मेन, आणि आयएम1)
प्रशिक्षण संस्था	5	4 (टीआय2*, टीआय3 *, पीएमसी-टीआय*, आणि टीआय-4)	1 (टीआय1)	0	0
एकूण	28	20	2	2	4

^ सी - म्हणजे सिद्धिल पॅकेजेस; टी - म्हणजे ट्रॅक पॅकेजेस; आर - म्हणजे रोलिंग स्टॉक पॅकेजेस; ई - म्हणजे इलेक्ट्रिकल, एस अँड टी, आणि ओसीसी पॅकेजेस; टीआय - ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट पॅकेजेसचा अर्थ; डी - म्हणजे डेपो पॅकेजेस; आयएम - म्हणजे तपासणी आणि देखभाल कार पॅकेज; पी - म्हणजे पार्टिक्युलर ब्रिजेस पॅकेजेस; पीएमसी - म्हणजे प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट कन्सल्टन्सी; आणि टीआरएस - म्हणजे ट्रॅक आणि रोलिंग स्टॉक.

* आधीच पूर्ण

** पॅकेजेचे उपविभाग:

- I. पी4 कॉन्ट्रॅक्ट पॅकेज - 2 उप-पॅकेजमध्ये विभागलेले म्हणजे
 - क) पी4(एक्स) - 11 पुलांसाठी स्टील सुपर स्ट्रक्चरची निर्मिती आणि वाहतुकीसाठी
 - ख) पी4(वाय) - 17 पुलांसाठी स्टील सुपर स्ट्रक्चरची निर्मिती आणि वाहतुकीसाठी
- II. ई 1 इकरार पॅकेज 4 उप-पॅकेजमध्ये विभागले गेले आहे. 31 मार्च 2023 पर्यंत या 4 उप-पॅकेजची स्थिती खाली दिली आहे:

क)	इडब्ल्यू-1 -- ओएचई, ट्रॅक्शन पॉवर सप्लाय, एमव्ही/एलव्ही डिस्ट्रिब्युशन पॉवर सप्लाय - एनआयटी जारी आणि संबंधित युटिलिटी बिल्डिंग कामांसह इलेक्ट्रिकलची रचना आणि अंमलबजावणी	} - एनआयटी जारी केली जाईल
ख)	इडब्ल्यू-2 -- एस अँड टी प्रणाली, ओसीसी आणि पर्यवेक्षी नियंत्रण आणि डेटा संपादन (एससीएडीए) ची रचना आणि अंमलबजावणी	
ग)	इइ - 4 -- ओसीसी आणि एससीएडीए साठी उपकरणे तयार करणे	
घ)	इडी - 1 -- ओसीसी आणि एससीएडीए साठी डिझाइन	

आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर, एप्रिल 2023 मध्ये एक करार पॅकेज (उदा. आयएम1) आमंत्रित केले गेले आहे आणि आणखी दोन करार पॅकेजेस (उदा. टी1 आणि सी2) अनुक्रमे एप्रिल 2023 आणि मे 2023 मध्ये देण्यात आले आहेत.

III. एमएचएसआर प्रकल्प - बांधकाम उपक्रम: ट. नागरी कामांची स्थिती / प्रगती, ट्रॅक कामे, डेपो इ.

i) नागरी कामे:

31 मार्च 2023 पर्यंत, अंदाजे 33,820 पाइल्स. 272.89 किमी आणि अंदाजे 4,996 पाया. 200 किमीचे बांधकाम / पूर्ण झाले आहे. पीयर्स (170 किमीसाठी) आणि पिअर कॅप्स (130 किमीसाठी), गर्डर कास्टिंग (69 किमीसाठी), आणि गर्डर लॉन्चिंग (45 किमीसाठी) यासारखी सबस्ट्रक्चरची कामे देखील पूर्ण झाली आहेत. याशिवाय, एमएचएसआर संरेखन सोबत स्थापन केलेल्या अनेक अत्याधुनिक कास्टिंग यार्ड्समध्ये फुल स्पॅन गर्डर्स आणि सेगमेंटल बॉक्स गर्डर्स टाकले जात आहेत.

30 जून 2023 रोजी गुजरातमधील महत्वाच्या बांधकाम उपक्रमांची एकत्रित प्रगती खालीलप्रमाणे आहे:

मैलाचा दगड/ उपक्रम	व्याप्ती (किमी मध्ये)	अद्ययावत प्रगती (किमी मध्ये)	% प्रगती
ढीग पाया	352	323	92
घाट	352	208	59
गर्डर कास्टिंग	340	94.4	28
गर्डर लॉन्चिंग	340	68	20

बांधकाम पद्धती:

गुजरातमधील 352 किमीपैकी 286 किमी लांबीच्या प्रकल्पावर व्हायडक्ट बांधकामाचे काम अत्याधुनिक फुल स्पॅन लॉन्चिंग मेथड (एमएसएलएम) सह नियोजित करण्यात आले आहे. जेथे एमएसएलएम विशेष संरचनांमुळे वापरता येत नाही, तेथे स्पॅन-बाय-स्पॅन (एसबीएस) पद्धतीचा अवलंब केला जातो. अवलंबलेली बांधकाम पद्धत खाली सारणीबद्ध केली आहे:

सेगमेंटल लॉन्चिंग प्रगतीपथावर आहे, वडोदरा, गुजरात

फुल स्पॅन गर्डर लॉन्चिंग प्रगतीपथावर आहे, भरुच, गुजरात

एचएसआर बिलिमोरा स्टेशन अग्रोच व्हायाडक्ट सुरू करणे प्रगतीपथावर आहे.

बांधकामाचा प्रकार	व्हायाडक्ट लांबी	% गुजरातमध्ये एकूण 352 किमी लांबी
पूर्ण स्पॅन	286	81%
स्पॅन बाय स्पॅन (एसबीएस)	56	16%

एफएसएलएम कास्टिंग यार्ड, आणंद, गुजरात

एनएचएसआरसीएल ही जगातील मोजक्या संस्थांपैकी एक आहे जिने बांधकामाच्या एमएसएलएम तंत्रात प्रभुत्व मिळवले आहे. हे तंत्र पारंपारिक स्पॅन बाय स्पॅन (एसबीएस) पद्धतीपेक्षा 10 पट वेगवान आहे आणि एमएसएलएम द्वारे एसबीएस अंतर्गत सायकल वेळ 7 दिवसांवरून 16 तासांपर्यंत कमी करते.

ट्रॅक वर्क्स (पॅकेज टी 2) - ट्रॅक स्लॅब टाकण्याची कार आणि रेल्वे टाकण्याची कार (इनसेटमध्ये), गुजरात

- ii) **ट्रॅक कार्य**
गुजरातमधील 352 किमी विभागावर ट्रॅकचे काम सुरू झाले आहे. वर्षभरात, अभियांत्रिकी, ट्रॅक सामग्रीची खरेदी, ट्रॅक बांधकाम यंत्रसामग्री आणि ट्रॅक स्लॅब निर्मिती कारखाना याशी संबंधित उपक्रम हाती घेण्यात आले आहेत.

टी2 पॅकेज -

- क) प्रमुख ट्रॅक मटेरियल (रेल्वे, फास्टनर्स, बांधकाम यंत्रे इ.) च्या खरेदीला अंतिम रूप देण्यात आले आहे.
ख) कंत्राटदाराच्या कामगारांना ट्रॅकच्या कामाशी संबंधित प्रशिक्षण देण्यासाठी सुरत येथे ट्रॅक प्रशिक्षण सुविधेचे बांधकाम पूर्ण झाले आहे. प्रबलित कॉन्क्रीट (आरसी) ट्रॅक बेड बांधकाम प्रशिक्षणासाठी एक दिवसीय प्राथमिक सत्र देखील जेएआरटीएस (जपानी तज्ञांद्वारे) आयोजित करण्यात आले.
ग) गुजरातमधील किम येथे ट्रॅक स्लॅब निर्मितीचा कारखाना तयार होत आहे. ट्रॅक स्लॅब निर्मितीसाठी जपानमध्ये तयार केलेले 38 मोल्ड फेब्रुवारी 2023 मध्ये कारखान्याच्या ठिकाणी आले आहेत.

- वर्ष संपल्यानंतर, सुरत येथे उप-साइट कार्यालयाचे बांधकाम एप्रिल 2023 मध्ये पूर्ण झाले आहे.
घ) मार्च 2023 मध्ये जपानमधील निप्पोन स्टीलच्या परिसरात रेल्वेची तपासणी करण्यात आली.
वर्ष संपल्यानंतर, एप्रिल 2023 मध्ये, सुरत येथील कंत्राटदाराला रेल्वेचा पहिला लॉट (100 किमी) प्राप्त झाला आहे.

टी3 पॅकेज -

- क) प्रमुख ट्रॅक सामग्रीची खरेदी अंतिम टप्प्यात आहे.
ख) आणंद येथे ट्रॅक स्लॅब बनविण्याच्या कारखान्याचे बांधकाम सुरू आहे.
वर्ष संपल्यानंतर, बांधकाम वडोदरा आणि साबरमती येथे दोन उप-साइट कार्यालये (तीनपैकी) एप्रिल-मे 2023 मध्ये पूर्ण झाली आहेत.
ग) कंस्ट्रक्शन मशिनरी (स्लॅब घालणारी कार आणि रेल फीडर कार) भारतातील कंत्राटदाराद्वारे तयार केली जात आहे.

- iii) **डेपो:**

साबरमती एचएसआर डेपो (डी2 पॅकेज) 84 हेक्टर क्षेत्रफळावर बांधण्यात येणार आहे. आणि एमएचएसआर प्रकल्पातील सर्वात मोठा डेपो असेल. या डेपोची रचना जपानच्या सेंदाई आणि कानाझावा शिकानसेन डेपोवर आधारित आहे. कार्यान्वित झाल्यानंतर, या डेपोमध्ये 10 स्टेबलिंग लाईन असतील, ज्यात या डेपोमध्ये ओसीसी इमारतीच्या बांधकामासह 29 लाईन वाढवल्या जातील.

या डेपोमध्ये खोदकाम व माती भरण्याचे काम सुरू आहे.

सुरत डेपो (सी4 पॅकेजचा भाग) -- पायाभूत काम 2022-23 मध्ये पूर्ण झाले आहे आणि सुपर स्ट्रक्चरची कामे प्रगतीपथावर आहेत.

पार नदी, वलसाड, गुजरात येथे लाँन्गिंग पूर्ण झाले

- iv) पुलः
विशेष पूल - राष्ट्रीय आणि राज्य महामार्ग, पाटबंधारे कालवे आणि रेल्वेवरील क्रॉसिंग 28 लांब स्पॅन स्टील स्ट्रक्चर्सने (उदा. गुजरातमध्ये 17 क्र. आणि महाराष्ट्रात 11 क्र.) बांधले जातात.

पी4 पॅकेजची एकत्रित प्रगती (म्हणजे 28 पुलांचे स्टील टस फॅब्रिकेशन), 31 मार्च 2023 पर्यंत आहे:

पॅकेज	प्रारंभाची तारीख	साहित्य खरेदी	फॅब्रिकेशन पूर्ण झाले 31 मार्च 2023 पर्यंत	शेरा
पी4(एक्स) आणि पी4(वाय)	22 मार्च 2021	25143 एमटी	8502 एमटी	31 मार्च 2023 पर्यंत 2 जीएडी ची चेक असेंब्ली पूर्ण झाली आहे

गुजरातमध्ये, अत्याधुनिक कार्यशाळांमध्ये (17 पैकी) 8 स्टील टस ब्रिजचे फॅब्रिकेशन हाती घेण्यात आले आहे. वर्षभरात 2 पुलांसाठी (उक्त 8 पुलांपैकी) फॅब्रिकेशन आणि चेक असेंब्लीचे काम पूर्ण झाले आहे.

प्री-स्ट्रेसड काँक्रीट (पीएससी) पूल - राष्ट्रीय महामार्ग आणि द्रुतगती मार्गावरील क्रॉसिंग 6 लांब स्पॅन पीएससी पुलांद्वारे (गुजरातमधील 5 आणि महाराष्ट्रातील 1) पूल केले जातात. 5 पुलांच्या पायाभरणीचे काम आणि 2 पुलांच्या उप-संरचनेचे काम मार्च 2023 पर्यंत पूर्ण झाले आहे. उर्वरित 3 पुलांचे उप-संरचनेचे काम प्रगतीपथावर आहे. 2023-24 या कालावधीत 2 पीएससी आणि 1 पोलादी पुलांचे प्राधान्य विभागावर सुरू करण्याचे काम पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

नदी पूल - एमएचएसआर प्रकल्पासाठी सुमारे 27 नद्यांवर सुमारे 27 पूल बांधावे लागतील (म्हणजे गुजरातमधील 20 नदी/पूल आणि महाराष्ट्रात 7 नदी/पूल). गुजरात राज्यातील सर्व 20 नद्यांवर पूल बांधण्याचे काम सुरू झाले आहे.

2022-23 मध्ये गुजरातमधील चार प्रमुख नद्यांवर **बांधकाम सुरू** आहे. नर्मदा नदीच्या पुलावरील सर्व 22 विहिरींचा पाया, मही नदीच्या पुलावरील सर्व 12 विहिरींचा पाया, तापी नदीच्या पुलावर 11 विहिरींचा पाया (13 पैकी) आणि याशिवाय, साबरमती नदीच्या पुलावर पायलिंगचे काम सुरू आहे.

पुढे, पार नदीवरील पहिला नदी पूल, 320 मीटर लांबीचा, जानेवारी 2023 मध्ये **पूर्ण झाला** आहे.

आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर, पूर्णा नदीवर (240 मीटर लांबी) आणि जून 2023 मध्ये मिंधोळा नदीवर (360 मीटर लांबी) आणि अबिका नदी (200 मीटर लांबी) वर मे 2023 मध्ये आणखी तीन नदी पूल **पूर्ण झाले** आहेत.

गुजरातमधील सुरत एचएसआर स्थानकात काम प्रगतीपथावर आहे

- v) **एचएसआर गुजरातमधील स्थानके:**
2022-23 मध्ये, तीन (3) एचएसआर स्थानकांवर (उदा. अहमदाबाद, वडोदरा आणि साबरमती) बांधकामे सुरू झाली आहेत, त्याव्यतिरिक्त पाच (5) एचएसआर स्थानकांवर (उदा. वापी, बिलिमोरा, सुरत, भरुच आणि आनंद) बांधकाम सुरू आहे.

या एचएसआर स्थानकांची प्रगती खालीलप्रमाणे आहे:

- 4 एचएसआर स्थानकांवर उदा. सुरत, बिलिमोरा, आणंद आणि अहमदाबाद येथे पायाभरणीचे काम पूर्ण झाले आहे. थोडक्यात स्थिती खालीलप्रमाणे आहे.
 - क) सुरत स्टेशन - 300 मीटर कॉन्कोर्स स्लॅब आणि 200 मीटर रेल्वे लेव्हल स्लॅबचे काम पूर्ण झाले.
 - ख) आणंद स्टेशन - 388 मीटर कॉन्कोर्स स्लॅब आणि 150 मीटर रेल्वे लेव्हल स्लॅबचे काम पूर्ण झाले.
 - ग) अहमदाबाद स्टेशन - कॉन्कोर्स स्लॅबचे कास्टिंग सुरू झाले आणि 60 मीटर स्लॅब पूर्ण झाले.
 - घ) बिलिमोरा स्टेशन - रेल्वे लेव्हल स्लॅबचे कास्टिंग सुरू झाले आणि 50 मीटर स्लॅब पूर्ण झाले.

- vi) **पॅसेंजर टर्मिनल हब बिल्डिंग:**
साबरमती येथील पॅसेंजर टर्मिनल हब इमारतीचे बांधकाम [एचएसआर स्टेशन, वेस्टर्न रेल्वे साबरमती स्टेशन, गुजरात मेट्रो रेल कॉर्पोरेशनचे ईसी स्टेशन आणि अहमदाबाद बस रॅपिड ट्रांझिट सिस्टीम (बीआरटीएस) बस स्टॉपला जोडणारे] आर्किटेक्चरल फिनिशिंगसह पूर्ण होण्याच्या अंतिम टप्प्यात आहे; मेकॅनिकल, इलेक्ट्रिकल आणि प्लंबिंग (एमईपी), आणि नागरी कामे.

31 मार्च 2023 पर्यंत या पॅसेंजर हबच्या बांधकामाची भौतिक प्रगती 96% पर्यंत पोहोचली आहे.

गुजरातमधील साबरमती पॅसेंजर टर्मिनल हब येथे फिनिशिंगचे काम प्रगतीपथावर आहे

क. सुरक्षा, व्यावसायिक आरोग्य आणि पर्यावरण व्यवस्थापन प्रणाली.

आमच्या कंपनीने एक मजबूत सुरक्षा, व्यावसायिक आरोग्य आणि पर्यावरण व्यवस्थापन प्रणाली स्थापन केली आहे ज्याचे सर्व कंत्राटदार, सल्लागार आणि स्वतः एनएचएसआरसीएल द्वारे देखील पालन केले जाते.

कंपनीने 2022-23 या वर्षात या संदर्भात पुढील पुढाकार घेतला आहे:

- सुरक्षा आरोग्य आणि पर्यावरण व्यवस्थापन योजना (एसएचई योजना) आणि सी5, सी7 आणि सी8 करार पॅकेजसाठी बांधकाम पर्यावरण व्यवस्थापन योजना (सीईएमपी) 2022-23 मध्ये मंजूर करण्यात आली आहे आणि दैनंदिन बांधकाम उपक्रमच्या अनुषंगाने त्याची अंमलबजावणी केली जात आहे. सुरक्षा व्यवस्थापन योजना (एसएमपी), तात्पुरती वाहतूक नियंत्रण योजना आणि एचआयव्ही/एड्स च्या प्रतिबंध आणि नियंत्रणासाठी व्यापक कृती आराखडा, एसएचई व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून देखील तयार, मंजूर आणि अंमलात आणला जात आहे. कंत्राटदाराने तयार केलेल्या आणि सादर केलेल्या उपरोक्त योजना टी2 आणि टी3 पॅकेजसाठी पुनरावृत्ती अंतर्गत आहेत.

गुजरातमधील सुरत येथे क्लास रूम ट्रेनिंग प्रोग्रॅम आणि मास ट्रल बॉक्स टॉक्सचे आयोजन

वडोदरा, गुजरात येथे अग्निशामक प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन

- नवीन पॅकेजेस सुरू झाल्यावर एनएचएसआरसीएल च्या एसएचई मॅन्युअलमध्ये वेळोवेळी सुधारणा केली जाते. विविध सुरक्षितता आवश्यकतांची परिणामकारकता आणि वास्तविक भौतिक परिस्थितींवरील अंमलबजावणीचे पुनरावलोकन केले गेले आहे आणि मॅन्युअल व्यापक आणि कठोर बनवण्यासाठी एसएचई मॅन्युअल सुधारित केले गेले आहे, त्यात आंतरराष्ट्रीय सुरक्षित पद्धतींसह अटीचा समावेश आणि सूक्ष्म ट्यूनिंग करण्यात आले आहे.
- मंजूर एसएचई व्यवस्थापन योजनेद्वारे चालविलेली सुरक्षा, व्यावसायिक आरोग्य आणि पर्यावरण व्यवस्थापन प्रणाली विविध नागरी पॅकेजच्या दैनंदिन बांधकाम उपक्रममध्ये कंत्राटदाराद्वारे लागू केली गेली आहे आणि सल्लागाराद्वारे पुनरावलोकन आणि निरीक्षण केले जात आहे. साइट एसएचई समितीच्या बैठका घेतल्या जात आहेत सिव्हिल पॅकेजच्या सर्व विभागांमध्ये. कॉन्ट्रॅक्टरच्या एसएचई व्यवस्थापनाची कामगिरी सल्लागाराद्वारे मासिक ऑडिट रेटिंग स्कोर (एमएआरएस) आणि बाह्य एजन्सीद्वारे त्रैमासिक ऑडिटद्वारे ऑडिट केली जात आहे.

एल. गुणवत्ता व्यवस्थापन प्रणाली

- गुणवत्ता हमी -- गुणवत्तेची हमी देण्याच्या उद्देशाने, नियुक्त कंत्राटदाराकडून विविध कागदपत्रे तयार केली जात आहेत (जसे की वर्क्स क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, साइट क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, डिझाईन क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, प्रोक्वोरमेंट क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, आणि मॅन्युफॅक्चरिंग क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन इ.), आणि कंपनी किंवा अभियंता द्वारे मंजूर केले जातात म्हणजे टी-सीएपी [उदा. टाटा कन्सल्टिंग इंजिनिअर्स, कन्सल्टिंग इंजिनीअर्स ग्रुप, आरवी असोसिएट्स आणि पडेको (जपान)]. प्रत्येक कॉन्ट्रॅक्टर पॅकेजसाठी स्वतंत्रपणे संबंधित टेंडर स्पेसिफिकेशन्स / एफआयडीआयसी च्या अटीनुसार केले जात आहेत.

वरील व्यतिरिक्त, प्रत्येक कराराच्या पॅकेजसाठी कंत्राटदारांनी तयार केलेली इतर विविध कागदपत्रे, उदा. ऑन-साइट लॅबोरेटरी मॅनेजमेंट प्लॅन, ऑफ-साइट लॅबोरेटरी मॅनेजमेंट प्लॅन आणि ऑफ-शोर लॅबोरेटरी मॅनेजमेंट प्लॅन, कंपनी

आणि टीसीएपी द्वारे मंजूर केले आहेत. 2022-23 दरम्यान, क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, साईट क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, डिझाईन क्वालिटी मॅनेजमेंट प्लॅन, प्रोव्हायोरमेंट क्वालिटी प्लॅन, तीन कॉन्ट्रॅक्ट पॅकेजेससाठी (उदा. सी5, सी7 आणि सी8) अंतिम आणि मंजूर केले आहेत.

- ii) गुणवत्ता नियंत्रण -- साइटवर गुणवत्ता नियंत्रण सुनिश्चित करण्यासाठी:
 - क) कंत्राटदार साइटची कामे, बॅचिंग प्लॉट्स (कॉक्रीट उत्पादन युनिट्स), प्री-कास्टिंग यार्ड्स आणि ऑन-साइट (फील्ड) प्रयोगशाळांची देखरेख करण्यासाठी साइटवर दर्जेदार अभियंते नियुक्त केले आहेत.
 - ख) प्रत्येक क्रियाकलापासाठी चेकलिस्ट साइट अभियंत्यांनी भरली आहे. या चेकलिस्ट नंतर गुणवत्ता अभियंतांद्वारे तपासल्या जातात.
 - ग) अभियंता प्रतिनिधींचे एक पथक साइटवर आणि क्षेत्रीय प्रयोगशाळांमध्ये घेतल्या जाणाऱ्या सर्व चाचण्या तपासतात/निरीक्षण करतात. ऑफ-साइट लॅबमधील महत्त्वाच्या चाचण्याही अभियंता प्रतिनिधींच्या साक्षीने होतात.
 - घ) एनएचएसआरसीएल गुणवत्ता अभियंते कार्यान्वित आणि विविध प्रयोगशाळा चाचण्यांदरम्यान साइटचे काम देखील तपासतात.
 - च) एनएचएसआरसीएल/ मुख्य कार्यालयद्वारे कंत्राटदार आणि टीसीएपी च्या गुणवत्ता आणि साइट अभियंता यांच्यासोबत साप्ताहिक गुणवत्ता नियंत्रण बैठका आयोजित केल्या जातात.
- iii) अंतर्गत गुणवत्ता लेखापरीक्षण -- पूर्वनियोजित कार्यक्रमानुसार त्रैमासिक अंतर्गत गुणवत्ता लेखापरीक्षणांची एक प्रणाली देखील आहे. लेखापरीक्षण एकतर कंत्राटदाराच्या कॉर्पोरेट टीमद्वारे किंवा तृतीय पक्ष लेखापरीक्षकांना गुंतवून घेतले जातात. लेखापरीक्षणादरम्यान कंत्राटदाराची गुणवत्ता पथकही लेखापरीक्षकांसोबत असते. लेखापरीक्षणाचे निष्कर्ष अभियंता आणि एनएचएसआरसीएल सोबत सामायिक केले जातात आणि कंत्राटदाराच्या व्यवस्थापन संघाच्या त्रैमासिक बैठकीमध्ये चर्चा केली जाते.

IV. एमएचएसआर प्रकल्प - ऑपरेशन आणि देखरेखीचे नियोजन: एम. ऑपरेशन आणि मॅटेनन्स (ओ अँड एम):

एमएचएसआर च्या ऑपरेशन्स आणि मॅटेनन्स (ओ अँड एम) च्या निर्मितीचे काम प्रगतीपथावर आहे. देखभालीच्या पायाभूत सुविधांची स्थापना, देखभाल वाहने आणि मशीन्सची खरेदी, हाय स्पीड रेल ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूटची स्थापना आणि इतर सुविधांसह ओ अँड एम प्रणालीच्या अंमलबजावणीसाठी विस्तृत योजना विकसित करण्यात आली आहे.

मसुदा ओ अँड एम नियमावली आणि नियम तयार करण्यात आले आहेत. जपानी तज्ञांकडून आदान प्राप्त करून आणि जपानकडून प्राप्त कागदपत्रांचा संदर्भ देऊन तपशीलवार पुस्तिका तयार केल्या जात आहेत.

जपानी एचएसआर प्रणालीच्या गंभीर ओ अँड एम पद्धती समजून घेण्यासाठी, जेआयसीए नामांकित तज्ञांसोबत अनेक तांत्रिक चर्चा आणि सेमिनार आयोजित करण्यात आले आहेत, ज्यामुळे मुख्य ज्ञान आत्मसात करण्यात आणि ओ अँड एम साठी पायाभूत सुविधांसह योग्य रणनीती आणि योजना विकसित करण्यात मदत होईल.

ओ अँड एम विभागातील 13 कर्मचाऱ्यांची तुकडी [प्रमुख ओ अँड एम लीडर्स (केओएमएल) म्हणून नियुक्त] एप्रिल 2022 मध्ये जेआयसीए अनुदान अंतर्गत दोन महिन्यांच्या प्रशिक्षणासाठी जपानला पाठवण्यात आली. त्यांनी ओ अँड एम उपक्रमांच्या विविध पैलूबाबत कठोर प्रशिक्षण घेतले. एचएसआर (शिंकासेन) ओ अँड एम प्रणालीच्या विविध प्रमुख तंत्रज्ञान क्षेत्रात जपानमध्ये प्रशिक्षित करण्यासाठी नियोजित 360 कर्मचाऱ्यांपैकी (कोर स्टाफ म्हणून नियुक्त) ही पहिली तुकडी होती.

एन. एचएसआर प्रशिक्षण संस्था

वडोदरा येथे एक समर्पित हाय स्पीड रेल ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट (एचएसआरटीआय) ची स्थापना केली जात आहे. जपानमधील शिन-शिराकावा, येथील हाय स्पीड ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट ऑफ ईस्ट जपान रेल्वे कंपनी (जेआर ईस्ट) येथे उपलब्ध असलेल्या सर्व सुविधा या संस्थेकडे असतील, जसे की ड्रायव्हर सिम्युलेटर, ट्रॅक सर्किट, वीज पुरवठा, नमुना ट्रॅक इत्यादीसह ओएचई. वडोदरा येथे एचएसआर च्या ज्ञानाचे भांडार बनले आहे आणि भारतातील इतर हायस्पीड कॉरिडॉरच्या भविष्यातील विकासासाठी पाठीचा कणा म्हणून काम करेल.

एचएसआरटीआय च्या वसतिगृह इमारतीचा काही भाग भाडेतत्वावर नॅशनल रेल अँड ट्रान्सपोर्टेशन इन्स्टिट्यूट (एनआरटीआय) द्वारे वापरला जात आहे.

ओ. पॉवर सोर्सिंग उपक्रम

आमच्या कंपनीला, "डीम्ड परवानाधारक" म्हणून, एमएचएसआर मधील विविध सबस्टेशन्ससाठी गुजरात आणि महाराष्ट्रातील वीज पुरवठा कंपन्यांद्वारे (ट्रॅक्शन सब-स्टेशन्स (टीएसएस): 14 नंबर आणि डिस्ट्रिब्युशन सब-स्टेशन्स (डीएसएस): 15 नंबर) मधील विविध सबस्टेशनसाठी कनेक्टिव्हिटी/ कनेक्शन मंजूर केले आहे.

वर्षभरात, दोन ट्रान्समिशन लाईन्सवर काम करा उदा. वडोदरा टीएसएस (सुमारे 15 किमी) आणि साबरमती टीएसएस (सुमारे 16 किमी) (केबलचे काम वगळता), बे ऑगमेंटेशन कामांसह [म्हणजे गुजरातमधील 1 टीएसएस] राज्य वीज उपयोगिता कंपनीने पूर्ण केले आहे. हे 2021-22 मध्ये पूर्ण झालेल्या एका टीएसएस ट्रान्समिशन लाइन (म्हणजे महामदाबाद) आणि खाडी संवर्धनाच्या कामांव्यतिरिक्त आहे (उदा. 1 टीएसएस गुजरातमध्ये आणि 2 डीएसएस महाराष्ट्रात).

V. इतरहाय स्पीड रेल (एचएसआर) कॉरिडॉर प्रकल्प

आमच्या कंपनी रेल्वे बोर्डाने पुढील सात एचएसआर कॉरिडॉरचा तपशीलवार प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) तयार करण्याचे काम सुरू ठेवले आहे:

- i) दिल्ली - वाराणसी एचएसआर (942 किमी) (लखनौ ते अयोध्या 124 किमी सह);
- ii) दिल्ली - अहमदाबाद एचएसआर (872 किमी);
- iii) मुंबई - नागपूर एचएसआर (765 किमी);
- iv) मुंबई - हैदराबाद एचएसआर (671 किमी);
- v) चेन्नई - म्हैसूर एचएसआर (451 किमी);
- vi) दिल्ली - अमृतसर एचएसआर (476 किमी); आणि
- vii) वाराणसी - हावडा एचएसआर (752 किमी)

या कॉरिडॉरच्या संदर्भात डीपीआर कार्य हाती घेण्यासाठी कंपनीने उचललेली पावले खाली दिली आहेत:

फुल स्पॅन गर्डर लॉन्चिंग प्रगतीपथावर आहे, नवसारी, गुजरात

क. दिल्ली-वाराणसी एचएसआर (डीव्हीएचएसआर), मुंबई - नागपूर एचएसआर (एमएनएचएसआर), आणि दिल्ली-अहमदाबाद एचएसआर (डीएचएसआर) कॉरिडॉर:

2021-22 - डीव्हीएचएसआर डीपीआर ची अंतिम आवृत्ती 300 किमी प्रतितास ऑपरेटिंग स्पीडसाठी सरिखन डिझाइनसह रेल्वे बोर्डकडे सादर केली गेली आहे.

2022-23 - एमएनएचएसआर आणि डीएचएसआर साठी अंतिम डीपीआर रेल्वे मंत्रालयाला (एमओआर) सादर केले गेले आहेत, ज्यात 300 किमी प्रतितास ऑपरेटिंग स्पीडसाठी सरिखन डिझाइन ठेवून रेल्वे बोर्डकडून प्राप्त आदान आणि अभिप्राय समाविष्ट आहेत.

सांगितलेल्या सर्व तीन डीपीआरमध्ये सामाजिक प्रभाव मूल्यांकन (एसआयए) आणि पर्यावरण प्रभाव मूल्यांकन (इआयए) सह एलआयडीएआर डेटावर आधारित अंतिम सरिखन तपशीलांसह इन-हाउस तयार करण्यात आले होते.

ख. बाकीचा एचएसआर कॉरिडॉर

उर्वरित चार एचएसआर कॉरिडॉरसाठी डीपीआर तयारीची कामे तयारीच्या वेगवेगळ्या टप्प्यात आहेत:

i) मुंबई - हैदराबाद एचएसआर:

आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर:

क) अंतिम सरिखन डिझाइन नंतर डेस्कटॉप अभ्यास कार्य प्राथमिक मार्ग विकासासाठी, जीएडी, वाहतूक सर्वेक्षण, ऑपरेशन नियोजन, स्टेशन आर्किटेक्चर कामे, इत्यादी मे 2023 मध्ये पूर्ण झाले आहेत.

ख) आमच्या कंपनीच्या अहवालाचे पुनरावलोकन केले जात आहे.

ii) चेन्नई - म्हैसूर एचएसआर:

क) डेस्कटॉप अभ्यास कार्य आणि पुढे प्राथमिक मार्ग विकास जानेवारी 2023 मध्ये पूर्ण झाले आहे.

ख) आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर, भागधारकांची चर्चा; इतर उपक्रम (म्हणजे ईआयए अहवाल इ.) पूर्ण झाले आहेत आणि मे 2023 मध्ये सरिखन अंतिम करण्यात आले आहे.

- ग) एलआयडीएआर सर्वेक्षण आणि सरिखन डिझाइन आणि शिल्लक उपक्रम सरिखन अंतिमीकरणासाठी भागधारकांच्या चर्चा पूर्ण झाल्यानंतर पुन्हा सुरू होतील.
- iii) **वाराणसी – हावडा एचएसआर:**
आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर:
क) डेस्कटॉप अभ्यास कार्य आणि पुढे प्राथमिक मार्ग विकास जून 2023 मध्ये पूर्ण झाले आहे.
ख) जून 2023 मध्ये विविध भागधारकांशी चर्चा केल्यानंतर सरिखन आणि एचएसआर स्टेशन स्थाने निश्चित करण्यात आली आहेत.
ग) 2023-24 मध्ये एरियल एलआयडीएआर सर्वेक्षणानंतर ईआयए/एसआयए/वाहतूक इत्यादी क्षेत्रीय उपक्रम पुन्हा सुरू केले जातील.
- iv) **दिल्ली - अमृतसर एचएसआर:**
क) डेस्कटॉप अभ्यास कार्य आणि पुढे प्राथमिक मार्ग विकास डिसेंबर 2022 मध्ये पूर्ण झाले आहे.
ख) फेब्रुवारी 2023 मध्ये भागधारकांची चर्चा पूर्ण झाली आहे आणि सरिखन अंतिम करण्यात आले आहे.
ग) 2023-24 मध्ये एरियल एलआयडीएआर सर्वेक्षणानंतर ईआयए/एसआयए/वाहतूक इत्यादी क्षेत्रीय उपक्रम केले जातील.

गुजरातमधील बिलीमोरा एचएसआर स्थानकात काम प्रगतीपथावर

VI. कंपनीची आर्थिक प्रोफाइल

क. आर्थिक कामगिरी सह सारांश किंवा ठळक मुद्दे

आमच्या कंपनीने अद्याप व्यावसायिक कामकाज सुरू केलेले नाही. वर्षभरात, कोणतेही परिचालन उत्पन्न मिळाले नाही, तथापि, आमच्या कंपनीने रु. 96.45 कोटी इतके व्याज उत्पन्न मिळवले आहे. पुढे, 31 मार्च 2023 पर्यंत भांडवली काम-प्रगती रु. 25,995.05 कोटी आहे.

आर्थिक कामगिरी निर्देशक:

क्र. नाही.	विशेष	2022-23	2021-22*
1.	परिचालन उत्पन्न	शून्य	शून्य
2.	इतर उत्पन्न	97.77	123.18
3.	कर आधी नफा	68.50	86.58
4.	करानंतर नफा	53.79	65.38
5.	निव्वळ वर्ध	14,750.78	13,322.53
6.	राखून ठेवलेल्या कमाईमध्ये हस्तांतरित करा	52.25	61.95

* आयसीएआय च्या ईएसी मताच्या आधारे FY 2023-23 साठी आर्थिक स्टेटमेंट अंतर्गत FY 2021-22 च्या तुलनात्मक मागील वर्षाच्या आकड्यांमध्ये केलेल्या बदलांमुळे मागील वर्षाच्या आकडेवारीचे पुनर्वर्गीकृत / समायोजित केले गेले आहे.

सेगमेंटल कास्टिंग यार्ड, अहमदाबाद, गुजरात

ख. विदेशी चलन कमाई आणि जावक

आमच्या कंपनीने 2022-23 मध्ये कोणतेही परकीय चलन मिळवले नाही आणि परकीय चलन खर्च वर्षभरात रु. 2,719.13 कोटी.

ग. भाग भांडवलची रचना

आमच्या कंपनीचे अधिकृत भागभांडवल रु. 20,000 कोटी, समभाग सहभागासह भारत सरकार (जीओआय), गुजरात सरकार (जीओजी), आणि महाराष्ट्र सरकार (जीओएम) द्वारे अनुक्रमे 50:25:25 च्या प्रमाणात योगदान दिले जाईल. कंपनी डीएमआरसीच्या धर्तीवर एक संयुक्त उपक्रम (जेव्ही) कंपनी आहे. कंपनी तीन विद्यमान भागधारकांना त्यांच्या अर्थसंकल्पीय वाटपानुसार, अशा समभाग योगदानाच्या प्राप्तीनंतर आयोजित केलेल्या तात्काळ बोर्डाच्या बैठकीत, त्यांच्याद्वारे वितरित केलेल्या समभाग योगदानाच्या रकमेशी संबंधित समभाग शेअरचे वाटप करते.

विद्यमान भागधारकांना शेअर्सचे वाटप कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 42 च्या तरतुदींना आकर्षित करत नाही, जे प्राधान्य वाटप / खाजगी प्लेसमेंटशी संबंधित आहे.

विद्यमान भागधारक समभाग शेअर भांडवलात आधीच वचनबद्ध रकमेचे योगदान देतात. अशाप्रकारे, व्यवहाराचे स्वरूप विद्यमान भागधारकांद्वारे पेड-अप शेअर भांडवल वाढवणे आहे, जसे की त्यांनी आधीच परस्पर सहमती दिली आहे.

31 मार्च 2023 पर्यंत, आमच्या कंपनीचे पेड-अप शेअर भांडवल रु. 14,211.43 कोटी भारत सरकारचे योगदान, रेल्वे मंत्रालयामार्फत (म्हणजे रु. 10,000 कोटी – भारताचे राष्ट्रपती आणि त्यांच्या बारा नामांकित व्यक्तींच्या नावावर), जीओजी (म्हणजे रु. 4205.73 कोटी – गुजरातच्या राज्यपालांच्या नावावर) आणि जीओएम (म्हणजे रु. 6 कोटी – महाराष्ट्राच्या राज्यपालांच्या नावाने आयोजित).

वर्ष संपल्यानंतर, कंपनीने गुजरात सरकारला प्रत्येकी 1,000 रु.चे 59,45,600 समभाग शेअर्सचे वाटप केले आहेत. इतर समभाग, ईएपी, आणि रेल्वे मंत्रालयकडून मिळालेल्या प्रगतीचे तपशील 2022-23 च्या आर्थिक स्टेटमेंटला नोट क्रमांक 12 आणि 13 अंतर्गत दिले आहेत.

VII. अनुपालन

अ. कंपनी कायदा, 2013 अंतर्गत

i) ठेवी

आमच्या कंपनीने आर्थिक वर्षात लोकांकडून कोणत्याही ठेवी स्वीकारल्या नाहीत.

ii) इंटर-कॉर्पोरेट कर्ज, हमी किंवा गुंतवणुकीचे तपशील

वर्षभरात, आमच्या कंपनीने कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 186 च्या तरतुदीनुसार कोणतेही आंतर-कॉर्पोरेट कर्ज दिलेले नाही किंवा कोणतीही हमी दिली नाही किंवा कोणतीही गुंतवणूक (सुरक्षित किंवा असुरक्षित) केली नाही.

iii) संबंधित पक्षाच्या व्यवहारांचे प्रकटीकरण

2022-23 साठी आर्थिक विवरणाला नोट क्र. 32 अंतर्गत तपशीलवार संबंधित पक्ष खुलासे दिले आहेत.

- iv) पुनरावलोकनाधीन कालावधी दरम्यान, आमच्या कंपनीला कोणतेही **क्रेडिट रेटिंग** मिळालेले नाही.
- v) 2022-23 साठी भागधारकांसाठी कोणत्याही **लाभांशाची** शिफारस करण्यात आलेली नाही कारण कंपनी बांधकाम टप्प्यात आहे आणि अद्याप व्यावसायिक ऑपरेशन्स सुरू करणे बाकी आहे.
- vi) पुनरावलोकनाधीन कालावधीत, कंपनीच्या **व्यवसायाच्या स्वरूपामध्ये** कोणताही बदल झालेला नाही.
- vii) आमच्या कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम करणारे **कोणतेही भौतिक बदल आणि वचनबद्धता** नाहीत जे आर्थिक वर्षाच्या शेवटी आणि अहवालाच्या तारखेशी संबंधित आहेत.
- viii) पुनरावलोकनाधीन कालावधीत, कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदीनुसार **खर्चाच्या नोंदीची** देखभाल, लागू होणार नाही कारण आमच्या कंपनीने अद्याप व्यावसायिक कामकाज सुरू केलेले नाही आणि तिची कोणतीही परिचालन उलाढाल नाही.

ix) **सचिवीय मानक अनुपालन**

आमची कंपनी इन्स्टिट्यूट ऑफ कंपनी सेक्रेटरीज ऑफ इंडिया (आयसीएसआय) द्वारे जारी केलेल्या सेक्रेटरीयल मानकांचे पालन करत आहे.

x) **जोखीम व्यवस्थापन**

आमची कंपनी एमएचएसआर प्रकल्प राबवत आहे. गुजरात राज्यातील सर्व नागरी बांधकाम पॅकेजेस प्रदान केल्यानंतर, कंपनीने बांधकाम टप्प्यात प्रवेश केला आहे आणि संबंधित कंत्राटदारांकडून विविध ठिकाणी काम जोरात सुरू आहेत.

कंपनी नियमितपणे प्रकल्पासाठी जोखीम ओळखणे, जोखीम मूल्यांकन, जोखीम व्यवस्थापन आणि कमी करण्यासाठी पुरेशी पावले उचलत आहे.

मालमत्तेशी निगडीत जोखीम आणि काही दायित्वे यांचा संबंध असेल तर, विमा कंपनीकडून या मालमत्तेसाठी पुरेशा मूल्यासाठी विमा संरक्षण मिळवून अशा जोखमी ओळखल्या जातात, त्यांचे मूल्यमापन केले जाते आणि कमी केले जाते, त्याशिवाय सांगितलेल्या मालमत्तेला वेळेवर आणि शिफारस केलेले कमी करण्याच्या उपायांचे रक्षण करण्यासाठी आवश्यक असते.

आर्थिक जोखमींबाबत, वैधानिक लेखा परीक्षक तसेच भारताच्या सी अँड एजी द्वारे वेळोवेळी अंतर्गत लेखापरीक्षक म्हणून सनदी लेखापालांच्या बाह्य फर्मला गुंतवून कंपनीकडून पुरेशा अंतर्गत नियंत्रण उपायांचा अवलंब केला जातो. अंतर्गत नियंत्रणे आणि उपाययोजनांमध्ये सुधारणा करण्यासाठी अंतर्गत लेखापरीक्षक, वैधानिक लेखा परीक्षक आणि सी अँड एजी लेखापरीक्षकांनी दिलेल्या शिफारसी वेळोवेळी लागू केल्या जातात.

- xi) पुनरावलोकनाधीन कालावधीत, नियामक किंवा न्यायालये किंवा न्यायाधिकरणांनी भविष्यातील चिंताग्रस्त स्थिती आणि कंपनीच्या कामकाजावर परिणाम करणारे कोणतेही **महत्त्वपूर्ण आणि भौतिक आदेश** दिलेले नाहीत.

xii) **ऊर्जेचे संवर्धन आणि ग्रीन हाय स्पीड रेल्वे**

हाय स्पीड रेल्वे ही प्रति प्रवासी-किमी ऊर्जेच्या गरजेच्या दृष्टीने सर्वात ऊर्जा कार्यक्षम प्रणालीपैकी एक आहे.

एक पाऊल पुढे, एनएचएसआरसीएल ने उच्च ऊर्जा कार्यक्षमता प्राप्त करण्यासाठी इंडियन ग्रीन बिल्डिंग कौन्सिल (आयजीबीसी) द्वारे डिझाइन केलेल्या मानकांनुसार एचएसआर स्टेशन इमारतीची रचना केली आहे. मानके विशेषतः आयजीबीसी द्वारे कंपनीच्या जवळच्या सहकार्याने एचएसआर साठी तयार केली आहेत.

या प्रकल्पात ऊर्जा बचत रोलिंग स्टॉक, उपकरणे आणि यंत्रसामग्री असेल ज्यामुळे ऊर्जेची गरज कमी होईल.

याव्यतिरिक्त, कार्बन फूटप्रिंट कमी करण्यासाठी प्रकल्प डिझाइन टप्पा, बांधकाम टप्पा आणि ऑपरेशन टप्प्यात पर्यावरणपूरक, अक्षय ऊर्जेचा वापर करण्याचे नियोजन केले जात आहे.

सर्व स्थानकांच्या छतावर सौर पॅनेलची तरतूद आहे आणि निर्माण होणारी वीज नॉन-ट्रॅक्शन ऊर्जेची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी वापरली जाईल, स्टेशन आणि डेपोवरील एकूण ऊर्जेची आवश्यकता कमी करेल.

पुढे बांधकामाच्या टप्प्यात, स्थळांवर हाती घेतलेल्या प्रमुख ऊर्जा आणि संसाधनांच्या संवर्धनाच्या उपाययोजनांमध्ये हे समाविष्ट आहे:

- क) कास्टिंग यार्ड आणि लेबर कॉलनी भागात सौर दिव्यांची व्यवस्था.

- ख) जमिनीवर बसवलेले, मशिनरी बसवलेले आणि छतावरील सौर पॅनेलची तरतूद. सौर पॅनेलमधून निर्माण होणारी वीज साइटवरील ऊर्जेची आवश्यकता पूर्ण करण्यासाठी वापरली जाते उदा. क्रेन केबिनमध्ये एअर कंडिशनर चालवणे, एरिया लाइटिंग, ट्रॅफिक लाइट्स, ब्लिंकर, दोरीचे दिवे, डायव्हर्शन इ.
- ग) पावसाच्या पाण्याचे संकलन, वापर आणि साठवण व्यवस्थेची तरतूद.
- घ) वृक्षारोपण.
- ड) बांधकाम आणि विध्वंस (सी अँड डी) कचऱ्याचा विविध उद्देशांसाठी पुन्हा वापर
- च) ऊर्जेची गरज कमी करण्यासाठी कार्यालयीन इमारती, स्थानके, डेपो इत्यादींसह सर्व इमारतींसाठी एलईडी दिवे वापरणे.
- छ) उत्सर्जन निर्मिती कमी करण्यासाठी बांधकाम यंत्रसामग्री आणि उपकरणांची नियमित देखभाल.
- ज) प्रकल्प उभारणीची उर्जा गरज मुख्यत्वे ग्रिड विजेद्वारे पूर्ण केली जात आहे, डिझेल जनरेटर (डीजी) संच वापर आणि ऑपरेशन कमी करणे, शेवटी इंधनाची आवश्यकता आणि उत्सर्जन निर्मिती कमी करणे.

2022-23 दरम्यान, एनर्जी कन्झर्वेशन बिल्लिंग कोड (ईसीबीसी) च्या आधारे, ऊर्जा संरक्षण सक्षम करणाऱ्या तरतुदी सिव्हिलच्या सर्व 5 पॅकेजेस (उदा. सी1 आणि सी3), डेपोमधील इमारतींच्या इलेक्ट्रिकल आणि मेकॅनिकल सिस्टमच्या तांत्रिक वैशिष्ट्यांमध्ये समाविष्ट केल्या आहेत. (उदा. डी1 आणि डी2), आणि इलेक्ट्रिकल कामे (उदा. इडब्ल्यू-1) पॅकेजेस.

गर्डर ट्रान्सपोर्टरवर ऑपरेटर केबिनच्या एसीला वीज देण्यासाठी सोलर पॅनेल देण्यात आले

700 के डब्ल्यू पी (आरईएससीओ मॉडेल) विकसित करण्यासाठी (ओपीपीएल डीईएल एसपीव्ही प्रा. लि. सह स्वाक्षरी केलेल्या) वीज खरेदी करारानुसार, साबरमती पॅसेंजर हब टर्मिनल इमारतीच्या छतावर सौर पॅनेल उभारण्याचे काम सुरु आहे. या कामामुळे एचएसआरमध्ये हरित ऊर्जेला चालना मिळेल आणि त्यामुळे ऊर्जा खर्चात बचत होईल.

xiii) तंत्रज्ञान अवशोषण आणि संशोधन आणि विकास

आमच्या कंपनीने भारतीय तांत्रिक क्षमतांचा फायदा घेऊन हाय स्पीड रेल्वे तंत्रज्ञानाच्या संबंधित क्षेत्रात संशोधन आणि विकास करण्यासाठी ट्रस्ट म्हणजेच हाय स्पीड रेल्वे इनोव्हेशन सेंटर (एचएसआर आयसी) स्थापन केले आहे. किफायतशीर उपाय शोधणे आणि स्वावलंबी राष्ट्रासाठी योगदान देणे. एचएसआर आयसी ने एक सल्लागार परिषद स्थापन केली आहे ज्यामध्ये भारत आणि परदेशातील शैक्षणिक संस्था आणि संशोधन संस्थांचा समावेश आहे उदा. आयआयटी, आरटीआरआय, आणि टोकियो विद्यापीठ.

एचएसआर आयसी शैक्षणिक संस्थांच्या सहकार्याने सहा संशोधन आणि विकास प्रकल्पांवर काम करत आहे. वरील प्रत्येक प्रकल्पाची प्रगती खाली सारणीबद्ध केली आहे:

क्र. नाही	प्रकल्प	अंमलबजावणी संस्था	प्रगती
(i)	ट्रॅक्शन पॉवर सप्लायच्या स्वदेशी सिम्युलेशन मॉडेलचा विकास	क) आयआयटी दिल्ली ख) आयआयटी रुरकी ग) आयआयटी मुंबई आणि आयआयएससी बंगलोर यांनी संयुक्तपणे	क) युरोपियन (ईएन) मानकांनुसार डेस्कटॉप प्रमाणीकरण सक्षम करण्यासाठी प्रोटोटाइप, अल्गोरिदम विकास अंतिम टप्प्यात पोहोचला आहे. ख) विविध ट्रॅक्शन नेटवर्क घटकांचे गणितीय मॉडेल सॉफ्टवेअर विकसित केले आणि एकल टीएसएस साठी अनुक्रमिक रेखीय प्रोग्रामिंग अल्गोरिदम वापरून पॉवर फ्लो विश्लेषण केले. ट्रेनच्या वेळापत्रकासह डायनॅमिक पॉवर फ्लोचा विकास, संपूर्ण नेटवर्क प्रगतीपथावर आहे. ग) ईएन मानकांनुसार डेस्कटॉप प्रमाणीकरण सक्षम करण्यासाठी प्रोटोटाइप, अल्गोरिदम विकास अंतिम टप्प्यात पोहोचला आहे.
(ii)	डिझाइन प्रमाणीकरणासाठी स्वदेशी सिम्युलेशन मॉडेलचा विकास ओएचई पॅटोग्राफ संवाद	क) प्रगत उत्पादन तंत्रज्ञान विकास केंद्र (एएमटीडीसी) आयआयटी मद्रास ख) आयआयटी दिल्ली ग) आयआयएससी बंगलोर आणि आयआयटी मुंबई यांनी संयुक्तपणे	क) पॅटोग्राफ, कॅटेनरी आणि ट्रेनच्या हालचालीसाठी प्रोटोटाइप सॉफ्टवेअर विकसित केले आहे. तथापि, ईएन मानकांनुसार सॉफ्टवेअरचे प्रमाणीकरण करणे बाकी आहे. ख) पॅटोग्राफ, कॅटेनरी आणि परस्परसंवादासाठी प्रोटोटाइप सॉफ्टवेअर विकसित केले आहे. ग) पॅटोग्राफ, कॅटेनरी, इंटरअॅक्शन इ.साठी प्रोटोटाइप सॉफ्टवेअर विकसित केले आहे. ओव्हरलॅप विभागासाठी मॉडेल विकसित केले जात आहे.
(iii)	एचएसआर आणि रेल्वे ऍप्लिकेशन्ससाठी प्रबलित अर्थ (आरई) रिटेनिंग वॉल आणि आरई अॅबटमेंट्सचे डिझाइन	आयआयटी गांधीनगर आणि आयआयटी तिरुपती यांनी संयुक्तपणे	प्रकल्प पूर्ण झाला. रेल्वे तांत्रिक संशोधन संस्था (आरटीआरआय), जपानवर आधारित, एचएसआरआयसी च्या पुनरावलोकनासाठी अभिप्राय, सुधारणा आणि पुढील टप्प्यासाठी योजना प्रस्तावित केल्या जातील.
(iv)	हायस्पीड रेल्वे ट्रॅकसाठी सिमेंट अॅस्फाल्ट मोर्टार (सीएएम) वर तपशीलवार अभ्यास	क) आयआयटी खरगपूर ख) आयआयटी मद्रास	क) सीएएम च्या फॉर्म्युलेशन आणि कंपोझिशनमध्ये सुधारणा प्रगतीपथावर आहे. ख) फेज - II च्या निष्कर्षावरील अहवाल सादर केला. न्हिओलॉजिकल अभ्यास प्रगतीपथावर आणि प्रसार कार्यशाळा नियोजित आहे.
(v)	एचएसआर व्हायाडक्ट डिझाइनचे ऑप्टिमायझेशन	क) आयआयटी मद्रास ख) आयआयटी धनबाद ग) आयआयटी खरगपूर	युरोपियन देश, जपान, चीन इत्यादींच्या विविध हाय-स्पीड रेलच्या नियमावली आणि कोड्सचा अभ्यास सुरू आहे. विविध हाय-स्पीड रेलचे रोलिंग स्टॉक आणि त्यांच्या लोडचा देखील आयआयटी द्वारे अभ्यास केला जात आहे. भारतीय परिस्थितीसाठी विविध पॅरामीटर्सची उपयुक्तता आणि अभ्यासावर आधारित आवश्यक सुधारणा अंतिम टप्प्यात आहेत. डिझाइनचा भाग नंतर घेतला जाईल.

वर्षभरत, 28 जून 2022 आणि 15 मार्च 2023 रोजी अनुक्रमे दोन सल्लागार परिषदेच्या बैठका झाल्या, ज्यामध्ये सहभागी संस्थांच्या संशोधन प्रकल्पांच्या स्थितीचा आणि प्रगतीचा आढावा घेण्यात आला आणि पुढील मार्गावर चर्चा करण्यात आली.

ख. 2022-23 या कालावधीत कंपनीच्या आर्टिकल ऑफ असोसिएशनच्या कलम 157 अंतर्गत तुमच्या कंपनीला कोणतेही **अध्यक्षीय निर्देश** प्राप्त झालेले नाहीत.

ग. माहिती अधिकार कायदा (आरटीआय)

आरटीआय कायदा, 2005च्या आवश्यकतेनुसार अपील अधिकारी, जन माहिती अधिकारी आणि सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांच्या नावांसह आवश्यक अद्ययावत माहिती कंपनीच्या वेबसाइटवर पोस्ट केली गेली आहे.

आरटीआय प्रश्न सामान्यतः भूसंपादन, डीपीआर, भरती, एचएसआर प्रकल्पाविषयी सामान्य माहिती इत्यादींशी संबंधित असतात आणि सामान्यतः निर्धारित वेळेत उत्तर दिले जातात. वर्षभरात प्राप्त झालेले सर्व 166 अर्ज (10 प्रथम अपील अर्जांसह) निकाली काढण्यात आले आहेत.

VIII. अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची पर्याप्तता.

कंपनीच्या धोरणांचे पालन करणे, तिच्या मालमत्तेचे रक्षण करणे, फसवणूक आणि त्रुटी रोखणे आणि शोधणे, लेखांकन नोंदींची अचूकता आणि पूर्णता आणि विश्वासार्ह वेळेवर तयार करणे यासह आपल्या व्यवसायाचे सुव्यवस्थित आणि कार्यक्षम आचरण सुनिश्चित करण्यासाठी मंडळाने धोरणे आणि कार्यपद्धती स्वीकारली आहे. आर्थिक खुलासे. कंपनीची अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली तिचा आकार, स्केल आणि त्याच्या ऑपरेशन्सच्या जटिलतेशी सुसंगत आहे.

IX. माहिती तंत्रज्ञान विकास आणि अनुप्रयोग

क. पी एम आय एस क्षेत्र

एनएचएसआरसीएल ने प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टीम (पीएमआयएस) कार्यान्वित केली आहे, एक अखंड एकात्मिक वेब-आधारित ऍप्लिकेशन सोल्यूशन जे रिअल-टाइम आधारावर कार्य करते, दस्तऐवज व्यवस्थापन प्रणाली, खर्च संबंधित प्रक्रिया, पेमेंट ऍप्लिकेशन, सुरक्षा घटना अहवाल, प्रगती मापन प्रणाली आणि विविध प्रकार समाविष्ट करते. त्याद्वारे मंजूरी आणि संप्रेषण प्रक्रिया. संपूर्ण एकात्मिक पीएमआयएस प्रणालीमध्ये प्रिमावेरा युनिफायर, पी6, ऑनलाइटिक्स फॉर डॅशबोर्ड रिपोर्टिंग आणि ईबीएस संबंधित मॉड्यूल समाविष्ट आहेत. एमएचएसआर प्रकल्पाच्या प्रभावी देखरेख आणि नियंत्रणासाठी, पीएमआयएस अंतर्गत आर्थिक मॉड्यूलसह समाकलित केले गेले आहे आणि विविध भागधारकांना ऑन-बोर्ड मिळवून या कालावधीत एकूण प्रक्रिया/कार्यप्रवाह विकसित आणि विकसित केले गेले आहेत. प्रणालीमध्ये दस्तऐवज/डेटा केंद्रीकृत डेटा हाताळणीचे आर्किटेक्चर आहे. सर्व भागधारक/वापरकर्ते उदा. कंत्राटदार, पीएमसी एजन्सी, नियोक्ता, सल्लागार पीएमआयएस च्या सामायिक प्लॅटफॉर्मवर काम करत आहेत आणि साइट आणि इतर कार्यालयांमधून रिअल-टाइम आधारावर सिस्टम/प्रक्रिया अद्यतनित करतात. प्रवेश सक्षम करण्यासाठी आणि साइटवरून किंवा संक्रमणात असताना काम करण्यासाठी मोबाइल ॲप देखील उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. प्रणाली चालू आहे समर्थन मोड आणि नवीन मॉड्यूलस किंवा विद्यमान प्रक्रियांमध्ये बदल आणि विद्यमान प्रणालीची देखभाल सतत प्रक्रिया म्हणून चालते.

सिंगल साइन ऑन मॉड्यूलसह युनिफायर युजर आयडेंटिटी मॅनेजमेंटसह ईबीएस पेरोल, आय-एक्सपेन्स (कर्मचारी दावा आणि प्रतिपूर्ती व्यवस्थापित करणे) आणि जटिल खरेदी मॉड्यूलसह प्रणाली आणखी वाढविली जात आहे. या अतिरिक्त मॉड्यूलसची अंमलबजावणी 2023-24 मध्ये पूर्ण होणार आहे. आय-एक्सपेन्स मॉड्यूल फेब्रुवारी 2023 मध्ये आधीच गो-लाइव्ह केले गेले आहे.

एनएचएसआरसीएल ने पीएमआयएस आणि ईबीएस मॉड्यूलसच्या ऑन-प्रिमाइस इंस्टॉलेशनसाठी रेल-टेल डेटा सेंटरकडून होस्टिंग सेवा खरेदी केल्या आहेत. संबंधित उद्योग पद्धती आणि कराराच्या नियमन अटीनुसार प्रणालीला सानुकूलित करण्यासाठी सतत प्रशिक्षण, सुधारणा आणि विकास कामे सध्या हाती घेतली जात आहेत.

ख. प्रणाली, पायाभूत सुविधा इत्यादी क्षेत्रात.

1. इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (एमईआयटीवाय) द्वारे मानकीकरण चाचणी आणि गुणवत्ता प्रमाणन (एसटीक्यूसी) संचालनालयाद्वारे एनएचएसआरसीएल मधील आयटी पायाभूत सुविधांचे असुरक्षिततेचे मूल्यांकन आणि प्रक्रिया ऑडिट जुलै 2022 मध्ये पूर्ण झाले आहे. एसटीक्यूसी विशेष चाचणी, प्रशिक्षण, ऑडिट आणि वेबसाइट्स आणि इतर अनुप्रयोगांची प्रमाणपत्रे.

उक्त ऑडिटमध्ये सर्व्हर, फायरवॉल, स्विचेस, लोकल एरिया नेटवर्क (लॅन) कंट्रोलर्स आणि कंपनीच्या इतर नेटवर्क उपकरणांचा समावेश आहे. सिक्युरिटी ऑडिट प्रमाणपत्र मिळविण्याची प्रक्रिया अत्यंत तांत्रिक आहे आणि त्यासाठी चाचणीच्या अनेक फेऱ्या, भेद्यता दूर करणे आणि वेबसाइटचे मानकीकरण आवश्यक आहे.

2. कंपनीसाठी सायबर क्रायसिस मॅनेजमेंट प्लॅन (सीसीएमपी) तयार करण्यात आला आहे आणि भारत सरकारच्या इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाच्या अंतर्गत असलेल्या सर्ट-इन या सेलला सादर केला आहे. सीसीएमपी मध्ये गंभीर आयटी पायाभूत सुविधांचा तपशील, सायबरसुरक्षेसाठी समर्पित आयटी सेलची प्रस्तावित फ्रेमवर्क, क्रायसिस मॅनेजमेंट ग्रुप (सीएमजीआय) आणि मुख्य माहिती सुरक्षा अधिकारी (सीआयएसओ), सायबर घटना हाताळण्यासाठी सज्जता आणि मार्गदर्शक तत्त्वे इत्यादींचा समावेश आहे. एप्रिल 2022 मध्ये सीईआरटी-आयएन ने मंजूर केले.

3. आर्किटेक्चर, अभियांत्रिकी, बांधकाम आणि ऑपरेशनमधील डिजिटल परिवर्तनापासून संपूर्ण आयुष्यभर मालमत्ता बिलिंगसाठी माहिती तयार करण्यासाठी आणि व्यवस्थापित करण्यासाठी हाय-एंड बिलिंग इन्फॉर्मेशन मॉडेलिंग सर्व्हर आणि संबंधित सॉफ्टवेअर प्राप्त केले गेले आहेत.

X. मानव संसाधन (एचआर)

आमची कंपनी मानव संसाधनाला अत्यंत महत्त्व देते. कंपनीच्या एचआर धोरणांचा उद्देश सर्वोत्तम उपलब्ध प्रतिभा आकर्षित करणे आणि टिकवून ठेवणे हे आहे. कर्मचाऱ्यांची पीएसयू, मेट्रो कंपनी, खाजगी क्षेत्रातून भरती करण्यात आली आहे किंवा सामान्यतः केंद्र / राज्य सरकार विभाग आणि केंद्र/राज्य पीएसयू इत्यादींकडून प्रतिनियुक्तीवर आणले गेले आहे.

31 मार्च 2002 पर्यंत आमच्या कंपनीचे मनुष्यबळ 399 (75 प्रतिनियुक्तीसह) वरून 31 मार्च 2023 पर्यंत 387 (74 प्रतिनियुक्तीसह) कमी झाले आहे.

वर्षभरात, आमच्या कंपनीने कर्मचारी आणि त्यांच्या कुटुंबियांसाठी विविध आरोग्य तपासणी शिबिरे आणि लसीकरण मोहिमेचे आयोजन केले होते शिवाय एर्गोनॉमिकली डिझाइन केलेले वर्कस्टेशन्स आणि कर्मचाऱ्यांसाठी लंबर सपोर्ट असलेल्या खुर्चा यांसारख्या निरंतर कल्याणकारी उपायांव्यतिरिक्त; कामाच्या ठिकाणी कमी आवाज आणि धूळ मुक्त वातावरण; कर्मचाऱ्यांसाठी पूल वाहतूक; विनिर्दिष्ट वयानंतर कर्मचाऱ्यांसाठी नियमित प्रतिबंधात्मक आरोग्य तपासणी सुविधा; इ.

आमची कंपनी महिला कर्मचाऱ्यांना अनुकूल आणि सुरक्षित वातावरण देण्यासाठी वचनबद्ध आहे. कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ आणि शोषणाची प्रकरणे तपासण्यासाठी, कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ (प्रतिबंध, प्रतिबंध आणि निवारण) कायदा, 2013 अंतर्गत तक्रार समिती स्थापन करण्यात आली होती. 2022-23 मध्ये कंपनीला कोणतीही तक्रार प्राप्त झालेली नाही. वर्षभरात, कंपनीने आंतरराष्ट्रीय महिला दिन अत्यंत उत्साहात आणि उत्साहाने साजरा केला आहे.

2022-23 दरम्यान, कंपनीच्या अधिकाऱ्यांना खालील व्यावसायिक कार्यक्रम / प्रशिक्षण / कार्यशाळा / सेमिनार / इ.साठी नामनिर्देशित करण्यात आले आहे.

- क) ऑल इंडिया मॅनेजमेंट असोसिएशन (एआयएमए) द्वारे महिला अधिकाऱ्यांसाठी विशेषतः डिझाइन केलेला प्रशिक्षण अभ्यासक्रम उदा. 'वुमन लीडरशिप वर्कशॉप' - दोन (2) महिला कर्मचाऱ्यांनी हजेरी लावली.
- ख) साधारण व्यवस्थापनापासून तांत्रिक विषयांपर्यंत विविध विषय/ पैलूचा समावेश असलेल्या अनेक संस्था/संस्थांनी आयोजित केलेल्या विविध देशांतर्गत प्रशिक्षणांना (ऑनलाइन आणि ऑफलाइन) सुमारे 67 कर्मचारी उपस्थित होते.

याव्यतिरिक्त, कंपनी कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांना जपानी भाषेचे प्राविण्य प्रदान करणे सुरू ठेवते.

कंपनी आपल्या कर्मचाऱ्यांमध्ये खेळांना प्रोत्साहन देत आहे. वर्षभरात टेनिस, बॅडमिंटन, क्रिकेट स्पर्धा इत्यादी विविध क्रीडा उपक्रमांचेही कंपनीतर्फे आयोजन करण्यात आले होते.

आमच्या कंपनीने 12 फेब्रुवारी 2023 रोजी रेल्वे बोर्डाचे अध्यक्ष आणि सीईओ आणि रेल्वे बोर्डातील इतर वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत आपला स्थापना दिवस साजरा केला. कंपनीची सर्व प्रकल्प कार्यालये व्हिडिओ कॉन्फरन्सद्वारे उत्सवाशी जोडली गेली होती. यावेळी कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या उत्कृष्ट कामाचे कौतुक करून त्यांना बक्षीस देण्यात आले. कंपनीचे कर्मचारी आणि त्यांच्या कुटुंबियांसाठी विविध इनडोअर आणि आउटडोअर खेळांचेही आयोजन करण्यात आले होते.

XI. दक्षता

दक्षता विभागाचे नेतृत्व कंपनीचे पूर्णवेळ मुख्य दक्षता अधिकारी (सीव्हीओ) करतात आणि त्यांना दोन सदस्यांची टीम मदत करते.

कंपनीने दिल्ली आणि प्रकल्प कार्यालयात खालील सहा फोकस क्षेत्रे आणि संबंधित माहिती, उदा. मालमत्ता व्यवस्थापन, मालमत्तेचे व्यवस्थापन, अभिलेख व्यवस्थापन, तांत्रिक उपक्रम, मार्गदर्शक तत्त्वे/पुस्तिका/परिपत्रकांचे अद्ययावतीकरण आणि तक्रारींचा निपटारा.

भ्रष्टाचार विरोधी संदेश प्रसारित करण्यासाठी आणि सचोटीने आत्मनिर्भरतेकडे वाटचाल करणाऱ्या जागृत भारताच्या दृष्टीवर भर देण्यासाठी सायक्लोटॉन, वॉकथॉन, क्रिकेट आणि सांस्कृतिक उपक्रम (पथनाट्य इ.) सारखे क्रीडा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले आहेत.

दक्षता जागरूकता सप्ताहादरम्यान भारताच्या माननीय पंतप्रधानांनी सीव्हीसी च्या वृत्तपत्राचे अनावरण केले, ज्यामध्ये एमएचएसआर प्रकल्प आणि पॅकेजच्या कामगिरीचे एकात्मिक दृश्य हायलाइट करणारा 'वेब आधारित सेंट्रलाइज्ड प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टम (पीएमआयएस)' वर कंपनीने योगदान दिलेला लेख आहे.

या संदर्भात कर्मचाऱ्यांना संवेदनशील करण्यासाठी कंपनीने वर्षभरात "दक्षता प्रशासन" आणि "नैतिकता, कार्य संस्कृती आणि दक्षता" या विषयावर दोन कार्यशाळा आयोजित केल्या होत्या.

कंपनी 2021-22 मध्ये विविध दक्षता क्लिअरन्स हेतूसाठी भौतिक मोडमधून ई-ऑफिसमध्ये स्थलांतरित झाली होती. तक्रार ट्रॅकिंगसाठी एक समर्पित दक्षता माहिती प्रणाली विकसित केली गेली आहे, आणि ती इतर दक्षता संबंधित व्यवसाय मॉड्यूलसह एकत्रीकरण, आणि सिस्टमला अंतिम उत्पादन मोडमध्ये हलवण्यापूर्वी वापरकर्त्यांच्या चाचण्या सुरू आहेत.

XII. लोगो, पुरस्कार आणि ओळख

आमच्या कंपनीला 2022-23 दरम्यान खालील पुरस्कार मिळाले आहेत:

1. 9वा व्यवसाय उत्कृष्टता, ऑपरेशनल परफॉर्मन्स एक्सलन्स, वाढीसाठी एकूण योगदान, उत्पादन, गुंतवणूक आणि ब्रुस्टिंग एम्प्लॉयमेंट, सीएसआर, आत्मा निर्भर भारत, संशोधन आणि नाविन्य, यासाठी संस्थेचे प्रयत्न आणि यश यासाठी राष्ट्र उभारणीतील 'बेस्ट कम्युनिकेशन आउटरीच' या श्रेणीतील पीएसयू पुरस्कार. गव्हर्नन्स नाऊ द्वारे आयोजित. 16 फेब्रुवारी 2023 रोजी नवी दिल्ली येथे झालेल्या समारंभात हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.
2. तीन श्रेणींमध्ये 16वा ग्लोबल कम्युनिकेशन कॉन्क्लेव्ह पुरस्कार उदा. 'ऑर्गनायझेशन ऑफ द इयर - पीआर एक्सलन्स'; मीडिया रिलेशनचा सर्वोत्तम वापर'; आणि पीआर आणि कम्युनिकेशनसाठी 'सामग्रीचा सर्वोत्तम वापर'; व्यापक जनसंपर्क संदर्भात मीडिया संबंधांचा यशस्वी वापर करण्यासाठी जे कल्पनाशक्ती कॅचर करते आणि क्लायंटची उद्दिष्टे पूर्ण करते; आणि जागतिक कम्युनिकेशन कौन्सिल (डब्ल्यूसीसी) च्या अंतर्गत पब्लिक रिलेशन कौन्सिल ऑफ इंडिया (पीआरसीआय) द्वारे आयोजित यशस्वी जनसंपर्क मोहिमेमध्ये सामग्रीचा सर्वात मूळ आणि प्रभावी वापर करण्यासाठी. 11 आणि 12 नोव्हेंबर 2022 रोजी कोलकाता येथे झालेल्या समारंभात हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

ध्वनी अडथळा उभारणीचे काम प्रगतीपथावर आहे, नवसारी, गुजरात

आमची कंपनी ट्रेड मार्क्स कायदा, 1999 अंतर्गत, तिच्या आधीपासून नोंदणीकृत ट्रेडमार्कच्या विविध भिन्नतेची नोंदणी करण्याच्या प्रक्रियेत आहे.

आंतरराष्ट्रीय प्रदर्शनांमध्ये उपस्थिती

एनएचएसआरसीएल ने 14 ते 27 नोव्हेंबर 2022 या कालावधीत प्रगती मैदान, नवी दिल्ली येथे आयोजित भारत आंतरराष्ट्रीय व्यापार मेळा 2022 मध्ये एमएचएसआर प्रकल्पाची विशेष वैशिष्ट्ये रेल्वे पॅव्हेलियनचा एक भाग म्हणून प्रदर्शित केली, जिथे अभ्यागतांनी भारताच्या पहिल्या हायस्पीड रेल्वे प्रकल्पाबद्दल विचारपूस केली.

एनएचएसआरसीएल ने 17 ते 19 नोव्हेंबर 2022 दरम्यान लखनौ येथील रेल्वे डिझाइन स्टॅंडर्ड्स ऑर्गनायझेशन (आरडीएसओ) मैदानावर आयोजित आयएनएनओरेल 2022 मध्ये देखील भाग घेतला.

XIII. व्हिजन आणि मिशन

आमच्या कंपनीने दृष्टी आणि ध्येय म्हणून खालील गोष्टी स्वीकारल्या आहेत:

- i. दृष्टी:
सुधारित जीवनमान आणि राष्ट्राच्या विकासासाठी तांत्रिक उत्कृष्टतेसह सुरक्षित, विश्वासार्ह आणि शाश्वत हायस्पीड रेल्वे सेवा प्रदान करणे.

ii. ध्येयः

1. ग्राहकांच्या आनंदासाठी कार्यक्षम, सुरक्षित, टिकाऊ आणि विश्वासार्ह वाहतूक पर्याय प्रदान करण्यासाठी.
2. अत्याधुनिक हायस्पीड रेल्वे वाहतूक पायाभूत सुविधांचे बांधकाम, संचालन आणि देखभाल करून देशभरातील लोकांना जोडणे.
3. हायस्पीड रेल्वे तंत्रज्ञानाचे आत्मसातीकरण, स्वदेशीकरण आणि नवकल्पना सुलभ करणे.

XIV. मंडळ समित्या

क. कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व समिती

आमच्या कंपनीने अद्याप व्यावसायिक कार्य सुरू करावयाचे आहे, त्यामुळे आर्थिक वर्षात कोणताही परिचालन नफा कमावला नाही.

आमच्या कंपनीने सीएसआर कामे हाती घेण्याच्या उद्देशाने बोर्ड स्तरीय 'कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी कमिटी' स्थापन केली आहे, ज्याला 'सीएसआर कमिटी' म्हणतात. कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदीनुसार. उक्त समितीला नोडल अधिकारी आणि त्यांची टीम मदत करत आहे.

सीएसआर कमिटी, तिची रचना, बैठकीची उपस्थिती, सीएसआर बजेट, सीएसआर उपक्रम इत्यादींचा तपशील संचालकांच्या अहवालाचा भाग असलेल्या '2022-23 साठीच्या सीएसआर उपक्रमांवरील अहवालात' नमूद केला आहे आणि या अहवालाला परिशिष्ट - 1 म्हणून जोडला आहे.

ख. इतर समित्या

आमच्या कंपनीला संयुक्त उपक्रम असूचीबद्ध असल्यामुळे तिच्या बोर्डावर स्वतंत्र संचालक असणे आवश्यक नाही कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 149 (4) नुसार सार्वजनिक कंपनी, कंपनी (नियुक्ती आणि संचालकांची पात्रता) नियम, 2014 च्या नियम 4 सह वाचली आहे.

परिणामी, नामनिर्देशन आणि पारिश्रमिक समिती आणि लेखापरीक्षण समितीची रचना कंपनी (मंडळाच्या बैठका आणि त्याचे अधिकार) नियम, 2014 च्या नियम 6 सह वाचलेल्या कलम 177 आणि 178 च्या तरतुदीनुसार करता येत नाही.

पुढे, स्टेकहोल्डर्स रिलेशनशिप कमिटीची रचना (कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 178 अंतर्गत) देखील लागू होत नाही कारण कंपनीकडे 1000 पेक्षा कमी सदस्य/भागधारक आहेत. त्यानुसार, कंपनीकडे या तिन्ही समित्यांपैकी एकही नाही.

XV. कॉर्पोरेट गव्हर्नन्स

आमची कंपनी कॉर्पोरेट गव्हर्नन्सच्या खऱ्या भावनेचे पालन करते आणि पारदर्शकता, उत्तरदायित्व, नैतिक कार्यप्रणाली आणि व्यावसायिक व्यवस्थापन यावर लक्ष केंद्रित करून सर्वोत्तम प्रशासन पद्धती लागू करते.

XVI. संचालक मंडळ

क. मंडळाची रचना

कंपनीच्या असोसिएशनच्या कलमानुसार, संचालक मंडळाचे संख्याबळ 3 संचालकांपेक्षा कमी आणि 15 संचालकांपेक्षा जास्त नसावे.

सध्या, पूर्णवेळ संचालकांची पाच पदे [उदा. व्यवस्थापकीय संचालक, संचालक प्रकल्प, संचालक वित्त, संचालक रोलिंग स्टॉक, आणि संचालक इलेक्ट्रिकल आणि सिस्टम], रेल्वे मंत्रालयाकडून नामनिर्देशित संचालकांची तीन (3) पदे (अंशकालीन अध्यक्षसह), आणि प्रत्येकी एक (1) नामनिर्देशित संचालक पद गुजरात आणि महाराष्ट्र सरकारकडून कार्यरत आहेत.

31 मार्च 2023 पर्यंत, आमच्या कंपनीच्या मंडळामध्ये आठ (8) संचालकांचा समावेश होता, म्हणजे चार (4) पूर्णवेळ संचालक [उदा. तत्कालीन संचालक प्रकल्प {आणि एमडी पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळत}, संचालक वित्त, संचालक रोलिंग स्टॉक, आणि संचालक इलेक्ट्रिकल आणि सिस्टम], रेल्वे मंत्रालयाकडून तीन (3) नामनिर्देशित संचालक (अंशकालीन अध्यक्षसह), आणि गुजरात सरकारकडून एक (1) नामनिर्देशित संचालक.

आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर:

क) महाराष्ट्र सरकारने श्री पराग जैन नैनुतिया यांची अर्धवेळ संचालक म्हणून नियुक्ती केली आहे. श्री जैन 11 एप्रिल 2023 रोजी एनएचएसआरसीएल च्या बोर्डात रुजू झाले आहेत.

ख) श्री राजेंद्र प्रसाद यांनी 8 मे 2023 पासून व्यवस्थापकीय संचालक (एमडी) या पदाचा कार्यभार स्वीकारला आहे आणि 8 मे 2023 रोजीच्या रेल्वे बोर्डाच्या पत्रानुसार संचालक प्रकल्पाच्या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार स्वीकारला आहे.

ग) श्री अरुण बिजलवान यांनी 30 जून 2023 रोजी रेल्वे बोर्डाच्या 19 ऑक्टोबर 2022 च्या पत्रानुसार सेवानिवृत्तीनंतर संचालक वित्त पदाचा कार्यभार सोडला आहे.

घ) श्री विवेक प्रकाश त्रिपाठी, स्ट्रॅटिजिक फायनान्सचे महाव्यवस्थापक, यांनी 1 जुलै 2023 पासून संचालक वित्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार स्वीकारला आहे, रेल्वे बोर्डाच्या दिनांक 23 जून 2023 च्या पत्रानुसार, या पदावर नियमित पदावर नियुक्ती होईपर्यंत किंवा पुढील आदेश होईपर्यंत, जे लवकरात लवकर असेल.

ख. वर्षभरात संचालकपदात बदल

कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 152(3) नुसार कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालय (एमसीए) कडून संचालक ओळख क्रमांक (डीआयएन) प्राप्त केल्यानंतरच सर्व संचालकांची नियुक्ती कंपनीच्या मंडळावर केली जाते, ज्यामध्ये अशी तरतूद आहे की व्यक्तीला डीआयएन वाटप केल्याशिवाय कंपनीचा संचालक म्हणून नियुक्त केले जाईल.

कंपनीच्या असोसिएशनच्या लेखांनुसार कंपनीच्या मंडळावरील संचालकांना केंद्र सरकार/राज्य सरकार(ने) नामांकित केले जाते.

वर्षभरात, कंपनीच्या संचालक मंडळात खालील बदल झाले आहेत:

क) श्री राजेंद्र प्रसाद यांनी 7 जुलै 2022 रोजी एमडी पदाचा तत्कालीन संचालक प्रकल्प अतिरिक्त कार्यभार स्वीकारला आहे, श्री. सतीश चंद्र अग्निहोत्री, ज्यांनी रेल्वे बोर्डाच्या पत्रानुसार 7 जुलै 2022 रोजी एमडी पदाचा कार्यभार सोडला.

ख) भारत सरकारच्या रेल्वे मंत्रालयाने (एमओआर), सुश्री अन्विता सिन्हा यांची अर्धवेळ संचालक म्हणून सुश्री पेटल ढिल्लन यांच्या ऐवजी नामनिर्देशित केली आहे ज्यांनी 18 जून 2022 पासून कंपनीचे संचालकपद सोडले आहे. सुश्री सिन्हा 12 जुलै 2022 रोजी मंडळात रुजू झाल्या आहेत.

ग) एमओआर ने श्री. मुकुल सरन माथूर यांची अर्धवेळ संचालक म्हणून नामनिर्देशित केली आहे, त्यांच्या ऐवजी श्री. आर.एन. सिंह यांनी 7 नोव्हेंबर 2022 रोजी रेल्वे बोर्डातून आपल्या पदाचा कार्यभार सोडला आहे. श्री माथूर 6 जानेवारी 2023 रोजी बोर्डात रुजू झाले आहेत.

घ) एमओआर ने श्री. अनिल कुमार लाहोटी, चेअरमन आणि सीईओ, रेल्वे बोर्ड, यांची अर्धवेळ अध्यक्ष म्हणून नामनिर्देशित केली आहे. श्री व्ही. के. त्रिपाठी 31 डिसेंबर 2022 रोजी सेवानिवृत्त झाले आहेत. श्री लाहोटी 22 फेब्रुवारी 2023 रोजी बोर्डात रुजू झाले आहेत.

ग. संचालकांचे मानधन

सरकारी कंपनी असल्याने, आमच्या कंपनीचे पूर्णवेळ संचालक, औद्योगिक महागाई भत्ता (आयडीए) / केंद्रीय महागाई भत्ता (सीडीए) वेतनश्रेणीनुसार, त्यांच्या नियुक्तीच्या अटी व शर्तीनुसार, सरकारने जारी केलेल्या त्यांच्या नियुक्तीच्या अटीनुसार वेतन काढतात.

भारत सरकार (जीओआय) आणि सहभागी राज्य सरकारांद्वारे नामनिर्देशित केलेले नामनिर्देशित संचालक, संचालक म्हणून त्यांच्या भूमिकेसाठी कंपनीकडून कोणतेही मानधन घेत नाहीत परंतु त्यांचे मानधन केंद्रीय महागाई भत्ता (सीडीए) वेतनश्रेणी अंतर्गत संबंधित सरकारकडून घेतात. सरकारी अधिकारी म्हणून.

घ. प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारी

कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदीनुसार कंपनीचे सर्व पूर्णवेळ संचालक (उदा. व्यवस्थापकीय संचालक, संचालक प्रकल्प, संचालक वित्त (आणि मुख्य वित्तीय अधिकारी), संचालक रोलिंग स्टॉक, संचालक इलेक्ट्रिकल आणि सिस्टम) आणि कंपनी सचिव यांना मंडळाने प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारी म्हणून घोषित केले आहे.

च. मंडळाच्या बैठका आणि उपस्थिती

आमच्या कंपनीच्या संचालक मंडळाची 2022-23 या आर्थिक वर्षात चार (4) वेळा बैठक झाली, म्हणजे 23 मे 2022, 26 ऑगस्ट 2022, 23 नोव्हेंबर 2022 आणि 10 मार्च 2023.

2022-23 मध्ये झालेल्या मंडळाच्या बैठका आणि वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या (एजीएम) संदर्भात संचालकांच्या उपस्थितीचे तपशील पुढीलप्रमाणे आहेत:

क्र.	संचालकाचे नाव	पदनाम	मंडळाच्या सभांची संख्या		शेवटच्या एजीएमला उपस्थिती (22.09.2022 रोजी आयोजित) लागू नाही
			संचालकाच्या कार्यकाळात झाली	हजेरी लावली	
1.	श्री अनिल कुमार लाहोटी (डीआयएन - 10053659) अध्यक्ष आणि सीईओ, रेल्वे बोर्ड	अर्धवेळ अध्यक्ष (जीओआय द्वारे नामनिर्देशित) (22 फेब्रुवारी 2023 पासून)	1	1	लागू नाही

क्र.	संचालकाचे नाव	पदनाम	मंडळाच्या सभांची संख्या		शेवटच्या एजीएमला उपस्थिती (22.09.2022 रोजी आयोजित)
			संचालकाच्या कार्यकाळात झाली	हजेरी लावली	
2.	श्री राजेंद्र प्रसाद (डीआयएन - 08006234)	व्यवस्थापकीय संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक)	4	4	होय
3.	श्री अरुण बिजलवान (डीआयएन - 08012372)	संचालक वित्त (संपूर्ण वेळ संचालक)	4	4	नाही
4.	श्री विजय कुमार (डीआयएन - 08205585)	संचालक रोलिंग स्टॉक (संपूर्ण वेळ संचालक)	4	4	होय
5.	श्री संदीप कुमार (डीआयएन -08206781)	संचालक इलेक्ट्रिकल आणि सिस्टम (संपूर्ण वेळ संचालक)	4	4	होय
6.	श्री मुकुल सरन माथूर (डीआयएन - 07361718), प्रधान कार्यकारी संचालक/ इन्फ्रा, रेल्वे बोर्ड	अर्धवेळ संचालक (जीओआय द्वारे नामनिर्देशित) (6 जानेवारी 2023 पासून)	1	1	लागू नाही
7.	सुश्री अन्विता सिन्हा (डीआयएन - 09670512), कार्यकारी संचालक/स्था. (गॅझ. संवर्ग), रेल्वे बोर्ड	अर्धवेळ संचालक (जीओआय द्वारे नामनिर्देशित) (12 जुलै 2022 पासून)	3	3	होय
8.	श्री.हरेशकुमार चंदुलाल मोदी (डीआयएन - 08626316), मुख्य अभियंता (राष्ट्रीय महामार्ग) आणि अतिरिक्त. सचिव, रस्ते व इमारत विभाग, शासन. गुजरातचा	अर्धवेळ संचालक (जीओजी द्वारे नामांकित)	4	4	होय
9.	श्री परराग जैन नैनुतिया (डीआयएन - 00295846) प्रधान सचिव (परिवहन आणि बंदरे), सरकार. महाराष्ट्राचा	अर्धवेळ संचालक (जीओएम द्वारे नामनिर्देशित) (11 एप्रिल 2023 पासून)	लागू नाही		
10.	श्री सतीशचंद्र अग्निहोत्री (डीआयएन - 01637856)	व्यवस्थापकीय संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक) (1 जुलै 2021 ते 7 जुलै 2022 पर्यंत पदभार)	1	1	लागू नाही
11.	श्री विनय कुमार त्रिपाठी (डीआयएन- 09463988) अध्यक्ष आणि सीईओ, रेल्वे बोर्ड	अर्धवेळ अध्यक्ष (जीओआय द्वारे नामनिर्देशित) (20 जानेवारी 2022 ते 31 डिसेंबर 2022 पर्यंत पदभार सांभाळला)	3	3	होय
12.	श्री रवींद्र नाथ सिंह (डीआयएन- 08488013), प्रधान कार्यकारी संचालक/ इन्फ्रा, रेल्वे बोर्ड	अर्धवेळ संचालक (जीओआय द्वारे नामनिर्देशित) (19 जून 2019 ते 7 नोव्हेंबर 2022 पर्यंत पदभार सांभाळला)	2	2	लागू नाही
13.	सुश्री पेटल दिल्लीन (डीआयएन - 09481402), कार्यकारी संचालक/ व्यवसाय विकास, रेल्वे बोर्ड	अर्धवेळ संचालक (जीओआय द्वारे नामनिर्देशित) (27 जानेवारी 2022 to 17 जून 2022 पर्यंत पदभार सांभाळला)	1	1	लागू नाही

सुश्री सुमीता शर्मा, कंपनी सेक्रेटरी, 2022-23 मध्ये झालेल्या कंपनीच्या सर्व बोर्ड बैठकांना आणि एजीएमला उपस्थित होत्या.

XVII. आचारसंहिता आणि नैतिकता

आमच्या कंपनीने 1 जून 2018 पासून आपल्या कर्मचारी, वरिष्ठ व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळासाठी आचारसंहिता आणि आचारसंहिता लागू केली आहे, ज्यात कामाशी संबंधित समस्या आणि अधिकृत कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या अडचणी सोडवण्यासाठी मार्गदर्शन समाविष्ट आहे.

संचालक मंडळाच्या सर्व सदस्यांनी आणि वरिष्ठ व्यवस्थापन संघाने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी या आचारसंहितेचे पालन केल्याची पुष्टी केली आहे.

XVIII. सर्वसाधारण सभा

क. मागील तीन वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे (एजीएम) तपशील खालीलप्रमाणे आहेत:

आर्थिक वर्ष	बैठक आयोजित करण्याची तारीख	वेळ	ठिकाण
2021-22 (6व्या एजीएम)	22 डिसेंबर 2022	1700 तास	समिती कक्ष क्रमांक- 237, रेल्वे बोर्ड, नवी दिल्ली
2020-21 (5वी एजीएम)	16 नोव्हेंबर 2021	1630 तास	व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे
2019-20 (4थी एजीएम)	28 सप्टेंबर 2020	1200 तास	व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे

ख. वर सांगितलेल्या (6व्या) एजीएममध्ये एक विशेष ठराव आवश्यक होता किंवा तो पास करण्यात आला होता

ग. 2022-23 या वर्षात कोणतीही अतिरिक्त-साधारण सर्वसाधारण सभा (ईजीएम) आयोजित केलेली नाही.

घ. चालू वर्षासाठी एजीएम – 2022-23 साठी कंपनीची प्रस्तावित 7वी एजीएम खालील तपशीलांनुसार आयोजित केली जाईल:

दिवस	-	शुक्रवार
तारीख	-	29 सप्टेंबर 2023
वेळ	-	1300 तास
ठिकाण	-	रेल्वे बोर्ड, नवी दिल्ली

XIX. कंपनीची वेबसाइट

आमच्या कंपनीची अधिकृत वेबसाइट आहे www.nhsrcl.in कंपनीशी संबंधित सर्व प्रमुख माहिती, ज्यामध्ये व्यवहार्यता अभ्यास अहवाल, प्रकल्पाच्या स्थितीसह प्रकल्पाचे तांत्रिक तपशील, एसआयए/आरएपी आणि आयपीपी अहवाल, निविदांचे तपशील, साबरमती मल्टीमोडल ट्रान्सपोर्ट हबचे तपशील, विविध रिक्त जागा आणि अशा रिक्त पदांचे निकाल इ. कंपनीच्या अधिकृत वेबसाइटवर वेगवेगळ्या भाषांमध्ये उपलब्ध आहेत (इंग्रजी भाषेशिवाय) उदा. हिंदी, गुजराती, मराठी आणि जपानी.

कंपनीचा वार्षिक अहवाल खालील लिंकवर उपलब्ध आहे - <https://nhsrcl.in/mr/about-us/annual-report>

अहमदाबाद एचएसआर स्टेशन, गुजरात येथे काम प्रगतीपथावर आहे

XX. ऑडिटर्स

क. वैधानिक लेखापरीक्षक

भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक (सी अँड एजी) ने मे. एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स, चार्टर्ड अकाउंटंट्स, यांना कंपनी कायदा 2013 च्या तरतुदीनुसार, 2022-23 साठी कंपनीचे वैधानिक लेखा परीक्षक म्हणून नियुक्त केले आहे.

ख. सचिवीय लेखापरीक्षक

आमच्या कंपनीने मे. अखिल रोहतगी आणि कंपनी, कंपनी सचिव, यांना कंपनी अधिनियम, 2013 च्या तरतुदीनुसार 2022-23 साठी कंपनीचे सचिवीय लेखापरीक्षण करण्यासाठी सचिवीय लेखा परीक्षक म्हणून नियुक्त केले आहे.

ग. अंतर्गत लेखापरीक्षक

आमच्या कंपनीने मे. अशोक श्याम अँड असोसिएट्स, चार्टर्ड अकाउंटंट यांना कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदीनुसार 2022-23 साठी कंपनीचे अंतर्गत लेखापरीक्षण करण्यासाठी अंतर्गत लेखापरीक्षक म्हणून नियुक्त केले आहे.

XXI. संचालकांच्या जबाबदारीचे विधान

आमच्या कंपनीचे संचालक मंडळ पुष्टी करते की:

- वार्षिक लेखे तयार करताना, भौतिक निर्गमनांशी संबंधित योग्य स्पष्टीकरणासह लागू लेखा मानकांचे पालन केले गेले होते;
- अशी लेखाविषयक धोरणे निवडली गेली होती आणि ती सातत्याने लागू केली गेली होती आणि आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस आर्थिक वर्षाच्या शेवटी कंपनीच्या घडामोडींचा आणि त्या कालावधीसाठी कंपनीच्या नफा आणि तोट्याचा खरा आणि निष्पक्ष दृष्टीकोन देण्यासाठी असे निर्णय आणि अंदाज वाजवी आणि विवेकपूर्ण होते;
- कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी या कायद्याच्या तरतुदीनुसार पुरेसे लेखा अभिलेख ठेवण्यासाठी योग्य आणि पुरेशी काळजी घेण्यात आली होती;
- वार्षिक खाती सतत काळजीच्या आधारावर तयार केली गेली होती; आणि
- सर्व लागू कायदांच्या तरतुदींचे पालन सुनिश्चित करण्यासाठी आणि अशा प्रणाली पुरेशा आणि प्रभावीपणे कार्यरत आहेत याची खात्री करण्यासाठी योग्य प्रणाली तयार करण्यात आली होती.

XXII. इतर संबंधित दस्तऐवज

कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदीनुसार, संबंधित परिशिष्टांसह खालील अहवाल/दस्तऐवज या अहवालाचा अविभाज्य भाग आहेत, त्यातील नियमांसह वाचले गेले आहेत आणि येथे परिशिष्ट म्हणून ठेवले आहेत:

- 2022-23 साठी सीएसआर उपक्रमचा अहवाल **परिशिष्ट - 1**
- सचिवीय लेखापरीक्षण अहवाल **परिशिष्ट - 2**
सचिवीय लेखापरीक्षकांनी निरीक्षण केले आहे कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 42 नुसार अर्जाची रक्कम मिळाल्याच्या तारखेपासून 60 दिवसांच्या आत कंपनीने समभाग शेअर्सचे वाटप केलेले नाही. प्रकरण क्र. VI(सी) 'शेअर कॅपिटलची रचना' या शीर्षकाखाली येथे स्पष्ट केले आहे.
- वित्तीय विवरणांवरील लेखापरीक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट असलेल्या पात्रतेला व्यवस्थापनाचे उत्तर **परिशिष्ट - 3**
- सी अँड एजी कडून प्राप्त झालेल्या टिप्पण्या आणि त्यावर व्यवस्थापनाचे उत्तर या अहवालाचा अविभाज्य भाग आहे.

XXIII. पोचपावती

आम्ही भारत आणि जपान सरकारचे प्रामाणिक आभार व्यक्त करतो; रेल्वे मंत्रालय, परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालय आणि इतर मंत्रालये; गुजरात आणि महाराष्ट्र राज्य सरकारे; भारत आणि जपानचे राजदूत आणि दूतावास; नीती आयोग; औद्योगिक धोरण आणि प्रोत्साहन विभाग (डीआयपीपी); जेईटीआरओ चे अधिकारी; जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी (जेआयसीए); जपान इंटरनॅशनल कन्सल्टंट्स (जेआयसी); आणि जेआर पूर्व; आणि कंपनीला त्यांच्या सतत समर्थनासाठी विविध मीडिया चॅनेल.

आम्ही कंपनीच्या सर्व कर्मचाऱ्यांचे कंपनीप्रती समर्पण आणि प्रामाणिकपणाबद्दल आमचे प्रामाणिक कौतुक देखील नोंदवतो.

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्या वतीने

(राजेंद्र प्रसाद)
व्यवस्थापकीय संचालक
[दिन: 08006234]

(विवेक प्रकाश त्रिपाठी)
संचालक वित्त
[दिन:10216466]

दिनांक : 29 सप्टेंबर 2023*

ठिकाण : नवी दिल्ली

* संचालकांचा अहवाल 20 जुलै 2023 रोजी संचालक मंडळाने मंजूर केला. सी अँड एजी टिप्पण्यांसह 'शुक्रवार, 18 ऑगस्ट 2023 रोजी सकाळी 1700 वाजता' ते 'शुक्रवार, 29 सप्टेंबर 2023 रात्री 1300 वाजता' एजीएमचा दिवस, तारीख आणि वेळेत दुरुस्ती आणि त्यावर व्यवस्थापनाचे उत्तर 29 सप्टेंबर 2023 रोजी संचालक मंडळाने मंजूर केले.

2022-23 साठी सीएसआर उपक्रमांचा अहवाल

1. कंपनीच्या सीएसआर धोरणाची संक्षिप्त रूपरेषा:

एक जबाबदार कॉर्पोरेट संस्था म्हणून, कंपनी समाजाच्या उन्नतीसाठी आणि उन्नतीसाठी कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (सीएसआर) संकल्पनेसाठी वचनबद्ध आहे. नैतिकता, सर्वसमावेशकता, पारदर्शकता आणि प्रशासन यासाठी सर्वोच्च मानक राखून आपला व्यवसाय सामाजिक जबाबदारीने चालवण्याचा कंपनीचा प्रयत्न आहे. कंपनी देशातील शाश्वत विकासाला चालना देण्यासाठी देखील कार्य करते.

सीएसआर धोरणाचे उद्दिष्ट भागधारकांच्या अपेक्षांनुसार परिणाम आधारित आणि प्रभावाभिमुख पद्धतीने काम करणे आहे. ज्या जिल्ह्यांमध्ये कंपनी कार्यरत आहे किंवा त्याच्याशी संलग्न असलेल्या जिल्ह्यांतील रहिवाशांसाठी काम करण्यास प्राधान्य देऊन समाजातील वंचित, उपेक्षित आणि दुर्बल घटकांना प्राधान्य दिले जाईल.

कंपनीने सीएसआर उपक्रमांच्या निवडीसाठी एक प्रणाली तयार केली आहे, ज्याद्वारे क्षेत्रस्तरीय कार्यालये भागधारकांशी संवाद साधल्यानंतर स्थानिक गरजांवर आधारित सीएसआर प्रस्तावाची शिफारस करू शकतात.

मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया ओळखण्यासाठी शिबिरे, ठाणे, महाराष्ट्र

2. सीएसआर समितीची रचना:

कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदीनुसार कंपनीने बोर्ड स्तरीय सीएसआर समिती (अर्धवेळ संचालकाच्या अध्यक्षतेखाली) स्थापन केली आहे. सीएसआर समिती कंपनीने हाती घेतलेल्या सर्व उपक्रमांवर देखरेख करून सीएसआर अजेंडाच्या अंमलबजावणीचे निरीक्षण करते आणि खात्री करते. या बोर्ड स्तरीय समितीला नोडल अधिकारी आणि त्यांची टीम मदत करत आहे.

श्री अंजुम परवेझ, पीईडी / नियोजन आणि विकास आणि सीएसआर नोडल अधिकारी, मान्यताप्राप्त सीएसआर उपक्रमांच्या अंमलबजावणीचे पुनरावलोकन आणि निरीक्षण करण्यासाठी सीएसआर समितीचे कार्यवाहन / छाननी तसेच मदत करतात. नोडल ऑफिसर हा सीएसआर समितीच्या बैठकांना कायमस्वरूपी आमंत्रित देखील असतो.

31 मार्च 2023 पर्यंत, सीएसआर समितीची रचना, अर्धवेळ संचालक श्री एच. सी. मोदी हे अध्यक्ष म्हणून, श्री अरुण बिजलवान हे संचालक वित्त, आणि रोलिंग स्टॉक संचालक श्री. विजय कुमार, हे सदस्य आहेत; आणि समितीच्या सचिव म्हणून कंपनी सचिव सुमीता शर्मा आहेत.

आर्थिक वर्षाच्या समाप्तीनंतर, जून 2023 मध्ये सीएसआर समितीचे पुनर्गठन करण्यात आले, श्री संदीप कुमार, संचालक इलेक्ट्रिकल अँड सिस्टीम, यांना समितीचे सदस्य म्हणून नामनिर्देशित करण्यात आले, श्री अरुण बिजलवान, संचालक वित्त, हे 30 जून 2023 रोजी सेवानिवृत्त झाले.

2022-23 दरम्यान, सीएसआर समितीची तीन (3) वेळा म्हणजे 23 ऑगस्ट 2022 रोजी, 18 नोव्हेंबर 2022 रोजी आणि 9 मार्च 2023 रोजी बैठक झाली. या तीन बैठकांचे उपस्थितीचे तपशील खालीलप्रमाणे आहेत:

क्र.	संचालकाचे नाव	संचालकपदाचे पद / स्वरूप	सीएसआर समितीच्या बैठकांची संख्या	
			संचालक म्हणून कार्यकाळात भूषविले	हजेरी लावली
1	श्री एच. सी. मोदी	अर्धवेळ संचालक (आणि अध्यक्ष, सीएसआर समिती)	3	3
2	श्री राजेंद्र प्रसाद (20.07.2022 पर्यंत)	व्यवस्थापकीय संचालक (आणि सदस्य, सीएसआर समिती)	लागू नाही	
3	श्री अरुण बिजलवान (26.06.2023 पर्यंत)	संचालक वित्त (आणि सदस्य, सीएसआर समिती)	3	3

क्र.	संचालकाचे नाव	संचालकपदाचे पद / स्वरूप	सीएसआर समितीच्या बैठकांची संख्या	
			संचालक म्हणून कार्यकाळात भूषविले	हजेरी लावली
4	श्री विजय कुमार (20.07.2022 पासून)	संचालक रोलिंग स्टॉक (आणि सदस्य, सीएसआर समिती)	3	3
5	श्री संदीप कुमार (26.06.2023 पासून)	संचालक (विद्युत आणि यंत्रणा) (आणि सदस्य, सीएसआर समिती)	लागू नाही	

नोडल ऑफिसर आणि कंपनी सेक्रेटरी हे दोघेही 2022-23 दरम्यान झालेल्या कंपनीच्या वरील सांगितलेल्या तीनही सीएसआर समितीच्या बैठकांना उपस्थित राहिले.

कृत्रिम अवयवांचे वितरण, आणंद, गुजरात

3. सीएसआर कमिटी, सीएसआर धोरण आणि बोर्डाने मंजूर केलेल्या सीएसआर प्रकल्पांची रचना कंपनीच्या वेबसाइटवर उघड केलेली वेब-लिंक:
 - क) कंपनीने हाती घेतलेले सीएसआर समिती आणि मंडळाने मंजूर केलेल्या सीएसआर प्रकल्पांची रचना – <https://nhsrcl.in/mr/about-us/latest-social-initiatives>
 - ख) सीएसआर धोरण (वेळोवेळी सुधारित केल्यानुसार) - <https://nhsrcl.in/sites/default/files/2023-01/Amended%20CSR%20Policy.pdf>
4. कंपनीज (कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी पॉलिसी) नियम, 2014 च्या नियम 8(3) नुसार केलेल्या सीएसआर प्रकल्पांच्या प्रभाव मूल्यांकनाच्या वेब-लिंकसह कार्यकारी सारांश: लागू नाही
5. क) सरासरी निव्वळ नफा कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 135(5) नुसार गेल्या तीन आर्थिक वर्षांमध्ये [म्हणजे 2019-20, 2020-21, आणि 2021-22] कंपनीची रक्कम रु. 67,13,85,748/-.

मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेनंतरचे लाभार्थी, ठाणे, महाराष्ट्र

क्र.	विशेष	FY-1 2019-20*	FY-2 2020-21*	FY-3 2021-22*
1	कर आधी नफा	70,88,15,442.43	25,39,48,696.09	105,13,93,104.66
2	कंपनी कायदा, 2013 च्या 198 नुसार निव्वळ नफा मोजला गेला	70,88,15,442.43	25,39,48,696.09	105,13,93,104.66
3	सीएसआर धोरण नियम, 2014 च्या नियम 2(1)(h) अंतर्गत गणना केलेला निव्वळ नफा	-	-	-
4	कंपनी कायदा, 2013 (म्हणजे 2-3) च्या कलम 135 साठी एकूण निव्वळ नफा	70,88,15,442.43	25,39,48,696.09	105,13,93,104.66

* कृपया नोंद घ्या. आर्थिक विवरण 2022-23 चा क्रमांक 42, हे सांगून की मागील वर्षाचे आकडे पुनर्वर्गीकृत / पुनर्गठित केले गेले आहेत, आवश्यक तेथे, त्या आकडेवारीच्या चालू वर्षाच्या सादरीकरणाची पुष्टी करण्यासाठी.

ख) सरासरी निव्वळ नफ्याच्या 2% कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 135(5) नुसार कंपनीची रक्कम रु. 1,34,27,715/-.

ग) अधिशेष कंपनी (सीएसआर) नियम, 2014 च्या नियम 7(2) नुसार, मागील तीन आर्थिक वर्षातील सीएसआर प्रकल्प किंवा कार्यक्रम किंवा उपक्रमांमधून उद्भवलेले नाही

घ) कंपनी (कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी पॉलिसी) नियम, 2014 च्या नियम 7(3) नुसार सेट ऑफसाठी उपलब्ध रक्कम आणि आर्थिक वर्षासाठी सेट ऑफसाठी आवश्यक रक्कम:

क्र.	आर्थिक वर्ष	मागील आर्थिक वर्षापासून सेट-ऑफसाठी उपलब्ध रक्कम (रु. मध्ये)	आर्थिक वर्षासाठी सेट ऑफ करणे आवश्यक असलेली रक्कम, जर असेल तर (रु. मध्ये)	शिल्लक रक्कम (रु. मध्ये)
FY-1	2021-22			
FY-2	2020-21			
FY-3	2019-20			
एकूण			-- शून्य --	

मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेसाठी ओळख शिबिरे, पालघर, महाराष्ट्र

- च) एकूण सीएसआर बंधन आर्थिक वर्षासाठी रु. 1,34,27,715/- [उदा. (ख) + (ग) - (घ)]
- छ) 2022-23 साठी खर्च केलेली किंवा न खर्च केलेली सीएसआर रक्कम:

खर्च केलेली रक्कम (रु. मध्ये)	न खर्च केलेली रक्कम (रु. मध्ये)				
	कलम 135(6) नुसार न खर्च केलेल्या सीएसआर खात्यात हस्तांतरित केलेली एकूण रक्कम		कलम 135(5) च्या दुसऱ्या तरतुदीनुसार अनुसूची VII अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही निधीमध्ये हस्तांतरित केलेली रक्कम		
	रक्कम (रु. मध्ये)	हस्तांतरणाची तारीख	निधीचे नाव	रक्कम (रु. मध्ये)	हस्तांतरणाची तारीख
84,07,715	50,20,000	31 मार्च 2023	-- शून्य--		

6. क) रक्कम प्रशासकीय ओव्हरहेड्समध्ये खर्च केले : 0
- ख) इम्पॅक्ट असेसमेंटवर खर्च केलेली रक्कम : लागू नाही
- ग) - एकूण खर्च 2022-23 दरम्यान : रु. 84,07,715
- एकूण वचनबद्ध रक्कम खर्च न केलेल्याकडे हस्तांतरित केले 2022-23 आर्थिक वर्षासाठी सीएसआर खाते : रु. 50,20,000
- घ) 2022-23 मध्ये खर्च केलेली जादा रक्कम : 0
- च) पुढील आर्थिक वर्षामध्ये सेट ऑफसाठी उपलब्ध रक्कम : 0
- छ) 2022-23 मध्ये हाती घेतलेल्या नवीन सीएसआर प्रकल्पांचा तपशील मागील तीन आर्थिक वर्षांशी संबंधित खर्च न केलेल्या रकमेतून -
- i) नवीन चालू प्रकल्पांसाठी खर्च केलेली रक्कम : लागू नाही
- ii) चालू असलेल्या प्रकल्पांच्या व्यतिरिक्त इतर नवीन योजनांवर खर्च केलेली रक्कम : लागू नाही

(क) 7. चाहू असलेल्या बहु-वर्षीय प्रकल्पांवर खर्च केलेल्या सीएसआर रकमेचा तपशील (2022-23 आर्थिक वर्षात मंजूर):

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
क्र	प्रकल्प आयडी	प्रकल्पाचे नाव	अधिनियमाच्या अनुसूची VII मधील क्रियाकलापाच्या यादीतील नमुने.	स्थानिक क्षेत्र (होय नाही)	प्रकल्पाचे स्थान (जिल्हा आणि राज्य)	प्रकल्प कालावधी	रक्कम वाटप केले साठी प्रकल्प (रु. मध्ये)	चाहू आर्थिक वर्षात खर्च केलेली रक्कम (रु. मध्ये)	रक्कम खर्च न केलेल्या सीएसआर मध्ये हस्तांतरित साठी खाते कलम 135(6) नुसार प्रकल्प (रु. मध्ये)	मोड च्या इम्पल-मेंट-देशन डायरेक्ट (होय नाही)	अंमलबजावणीची पद्धत - अंमलबजावणी एजन्सी द्वारे
1.	सीएसआर - 6	गुजरातमधील सरकारी/सरकारी अनुदानित शाळांमध्ये शिकणाऱ्या माध्यम भाजन देण्यासाठी दोन (2) अन्न वितरण वाहनांच्या खरेदीसाठी समर्थन	क्र. नाही VII (i) भूक, गरिबी आणि कुपोषण निर्मूलन, प्रतिबंधात्मक आरोग्य सेवा आणि स्वच्छता यासह आरोग्य सेवेला प्रोत्साहन देणे	होय	अहमदाबाद आणि वडोदरा, गुजरात	दोन आर्थिक वर्षांमध्ये पसरलेला	22,90,000	0	22,90,000	नाही	अक्षय पत्र फाउंडेशन सीएसआर 00000286
2.	सीएसआर - 7	मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया [अंदाज 125 कोटी] आणि अचूकता [अंदाज 600 कोटी] नग. शिबिर आयोजित करून	क्र. नाही VII (i) प्रतिबंधात्मक आरोग्य सेवेसह आरोग्य सेवेला प्रोत्साहन देणे	नाही	चमोली, उत्तराखंड	दोन आर्थिक वर्षांमध्ये पसरलेला	27,30,000	0	27,30,000	नाही	पॅसेफिक क्रिएटिव्ह सोसायटी सीएसआर00 004314
		एकूण					50,20,000	0	50,20,000		

(ख) चालू असलेल्या प्रकल्पांव्यतिरिक्त (म्हणजे एक वर्षाचा प्रकल्प) खर्च केलेल्या सीएसआर रकमेचा तपशील (मंजूर 2022-23 आर्थिक वर्षात):

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
क्र. नाही.	प्रकल्प आयडी	चे नाव प्रकल्प	पासून आयटम यादी मध्ये उपक्रम अधिनियमासाठी अनुसूची VII	स्थानिक क्षेत्र (होय नाही)	प्रकल्पाचे स्थान (जिल्हा आणि राज्य)	आर्थिक वर्षात खर्च केलेली रक्कम (₹. मध्ये)	थेट (होय नाही)	अंमलबजावणीची पद्धत नाव सीएसआर नोंदणी क्रमांक
1.	सीएसआर-5	विशेषतः दिव्यांग अंदाजे 160 आर्थिकदृष्ट्या लाभार्थ्यांना हायटेक प्रोस्थेटिक अवयवांचे वाटप	क्र. नाही VII (i) - प्रतिबंधात्मक आरोग्य सेवेसह आरोग्य सेवेचा प्रचार करणे	होय*	राष्ट्रीय स्तरावर (पॅन इंडिया)*	36,50,500	नाही	श्री नित्यानंद स्वामी एज्युकेशन ट्रस्ट सीएसआर 00021305
2.	सीएसआर-8	पीएम केअर फंडात योगदान	निधीमध्ये योगदान [क्र. नाही viii]	होय	राष्ट्रीय स्तरावर (पॅन इंडिया)	47,57,215	होय	लागू नाही
			एकूण			84,07,715		

* अंमलबजावणी करणाऱ्या संस्थेचे गुजरात राज्यात नोंदणीकृत कार्यालय आहे. तथापि, प्रोस्थेटिक लिंबूचे लाभार्थी भारतातील इतर राज्यांतील देखील होते. त्यामुळे प्रकल्पाचे ठिकाण पॅन इंडिया म्हणून चिन्हांकित करण्यात आले आहे.

8. क) आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये खर्च केलेल्या मागील तीन आर्थिक वर्षांसाठी न खर्च केलेल्या सीएसआर रकमेचा तपशील:

क्र.	मागील आर्थिक वर्ष	कलम 135(6) अंतर्गत न खर्च केलेल्या सीएसआर खात्यात हस्तांतरित केलेली रक्कम (1 एप्रिल 2022 पर्यंत शिल्लक) (₹. मध्ये)	2022-23 मध्ये खर्च केलेली रक्कम (₹. मध्ये)	कलम 135(6) अंतर्गत 31 मार्च 2023 रोजी न खर्च केलेल्या सीएसआर खात्यातील शिल्लक रक्कम पुढील आर्थिक वर्षात खर्च करावयाची आहे (₹. मध्ये)	कलम 135(5) च्या दुसऱ्या तरतूदीनुसार अनुसूची VII अंतर्गत निर्दिष्ट निधीमध्ये हस्तांतरित केलेली रक्कम (नाव, रक्कम आणि हस्तांतरणाच्या तारखेसह)	कमतरता
1.	2019-20					
2.	2020-21					
3.	2021-22	सीएसआर - 1 सीएसआर - 2 सीएसआर - 3	14,87,500 42,50,000 48,50,000	0 42,50,000 24,25,000	14,87,500 0 24,25,000	-
	एकूण	1,05,87,500	66,75,000	39,12,500	-	-

मागील आर्थिक वर्षाच्या चालू असलेल्या प्रकल्पांसाठी आर्थिक वर्षात खर्च केलेल्या सीएसआर रकमेचा तपशील:

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
क्र.	प्रकल्प आयडी	प्रकल्पाचे नाव	ज्या आर्थिक वर्षात प्रकल्प सुरू झाला	प्रकल्प कालावधी	प्रकल्पासाठी वाटप केलेली एकूण रक्कम (रु. मध्ये)	1 एप्रिल 2022 पर्यंत खर्च केलेली रक्कम (रु. मध्ये)	2022-23 दरम्यान खर्च केलेली रक्कम (रु. मध्ये)	31 मार्च 2023 पर्यंत खर्च केलेली एकत्रित रक्कम (रु. मध्ये)	31 मार्च 2023 पर्यंत प्रलंबित रक्कम	प्रकल्पाची स्थिती - पूर्ण / चालू आहे
1.	सीएसआर - 1	मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया [अंदाजे 350 रुग्णांची]	2021-2022	तीन आर्थिक वर्षांमध्ये पसरलेला	14,87,500	0	0	0	14,87,500*	पूर्ण* (प्रकल्प फेब्रुवारी 2023 मध्ये पूर्ण झाला)
2.	सीएसआर - 2	मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया [अंदाजे 1000 रुग्णांची]	2021-2022	दोन आर्थिक वर्षांमध्ये पसरलेला	42,50,000	0	42,50,000	42,50,000	0	पूर्ण झाले
3.	सीएसआर - 3	आयआयटी रुरकी कॅम्पसमधील मूकबधिरांसाठी अनुश्रुती अकादमीच्या पहिल्या मजल्यावर कारिडारला जोडण्यासाठी 6 वर्ग खोल्या आणि 1 फूटब्रिजचे बांधकाम	2021-2022	तीन आर्थिक वर्षांमध्ये पसरलेला	48,50,000	0	24,25,000	24,25,000	24,25,000	चालू आहे
		एकूण			1,05,87,500		66,75,000	66,75,000	39,12,500	

* आर्थिक वर्ष बंद झाल्यानंतर, प्रकल्पासाठी (रु. 14,87,500/- रक्कम) वाटप केलेल्या सीएसआर बजेटवर अंमलबजावणी एजन्सीने एका बिलात दावा केला होता. सीएसआर प्रकल्पाचे अंतिम बिल 21 एप्रिल 2023 रोजी प्रकल्प पूर्णत्वाचा अहवाल मिळाल्यावर अदा करण्यात आले.

9. 2022-23 या आर्थिक वर्षात (मागील आर्थिक वर्षासह) खर्च केलेल्या कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (सीएसआर) रकमेद्वारे तयार केलेल्या किंवा संपादन केलेल्या भांडवली मालमत्तेशी संबंधित तपशील:

क्र.	मालमत्ता किंवा मालमत्तेचे संक्षिप्त विवरण	संपत्तीचा किंवा मालमत्तेच्या पिन कोडसह प्रकल्पाचा पूर्ण पत्ता आणि स्थान	निर्मितीची तारीख	2022-23 दरम्यान खर्च केलेली सीएसआर रक्कम	नोंदणीकृत मालकाच्या अस्तित्वाचा / प्राधिकरणाचा / लाभार्थीचा तपशील		
					सीएसआर नोंदणी क्रमांक	नाव	नोंदणीकृत पत्ता
1.	बांधकाम उत्तराखंड, रुरकी येथील आयआयटी रुरकी कॅम्पसमधील अनुश्रुती अकादमीच्या पहिल्या मजल्यावर कॉरिडॉरला जोडण्यासाठी सहा (6) वर्ग खोल्या आणि एक (1) फूटब्रिज	प्रस्तावित भांडवली मालमत्ता आयआयटी रुरकीच्या नावावर असेल. पत्ता: आयआयटी रुरकी कॅम्पस, रुरकी, उत्तराखंड - 247667	बांधकाम प्रक्रियेत आहे	₹. 24,25,000*	सीएसआर000003687	आयआयटी रुरकी	रुडकी कॅम्पस, रुरकी, उत्तराखंड - 247667
2.	गुजरातमधील सरकारी / सरकारी अनुदानित शाळांमध्ये शिकणाऱ्या मुलांना माध्यमह भोजन देण्यासाठी दोन (2) अन्न वितरण वाहनांच्या खरेदीसाठी समर्थन	वाहने खरेदी करणे बाकी आहे. प्रस्तावित वाहने अक्षय पात्र फाउंडेशनच्या नावावर असतील.	खरेदी प्रक्रिया सुरू आहे	शून्य**	सीएसआर00000286	अक्षय पात्र फाउंडेशन	हरे कृष्णा हिल, वेस्ट ऑफ कॉर्ड रोड, राजाजीनगर, बेंगळुरू, कर्नाटक - 560010

* एकूण ₹. 48,50,000/- कंपनीने 2021-22 मध्ये वकनबद्ध केले होते.

** एकूण ₹. 22,90,000 कंपनीने 2022-23 मध्ये वकनबद्ध केले आहे

10. कारण, कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 135(5) नुसार सरासरी निव्वळ नफ्याच्या 2% खर्च करण्यात कंपनी अयशस्वी झाल्यास: लागू नाही

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्या वतीने

(राजेंद्र प्रसाद)
व्यवस्थापकीय संचालक
[डी आय एन: 08006234]

(एच. सी. मोदी)
अधिवृत्त संचालक आणि
अध्यक्ष, सीएसआर समिती
[डी आय एन: 08686316]

(विजय कुमार)
संचालक रोलिंग स्टॉक आणि
सदस्य, सीएसआर समिती
[डी आय एन: 08205585]

तारीख : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

परिशिष्ट - 2

अखिल रोहतगी आणि कंपनी

कंपनी सेक्रेटरीज

21, शामनाथ मार्ग, सिव्हिल लाईन्स, दिल्ली - 110054

फोन : 9810690633, 8527087435

E mail: rohatgi_co_secy@gmail.com

csdelhi84@gmail.com

फॉर्म क्रमांक एमआर-3

सचिवीय लेखापरीक्षण अहवाल

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी

[कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 204(1) आणि कंपनी (व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती आणि मानधन) नियम, 2014 च्या नियम क्रमांक 9 नुसार]

प्रति,

सदस्य,

नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड,

नोंदणीकृत कार्यालय: दुसरा मजला, एशिया भवन, रोड नं. 205, सेक्टर-9, द्वारका, दिल्ली- 110077

लागू वैधानिक तरतुदींचे पालन आणि नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (यापुढे कंपनी म्हटल्या जाणाऱ्या) द्वारे चांगल्या कॉर्पोरेट पद्धतींचे पालन करण्याचे सचिवीय लेखापरीक्षण केले आहे. सचिवीय लेखापरीक्षण अशा पद्धतीने केले गेले ज्याने आम्हाला कॉर्पोरेट आचार/वैधानिक अनुपालनांचे मूल्यांकन करण्यासाठी आणि त्यावर आमचे मत व्यक्त करण्यासाठी वाजवी आधार प्रदान केला.

कंपनीची पुस्तके, कागदपत्रे, मिनिट बुक्स, फॉर्म आणि रिटर्न आणि कंपनीने ठेवलेल्या इतर नोंदी आणि सचिवीय लेखापरीक्षण करताना कंपनी, तिचे अधिकारी, एजंट आणि अधिकृत प्रतिनिधी यांनी दिलेल्या माहितीच्या आधारे आम्ही याद्वारे अहवाल देतो की आमच्या मते, कंपनीने 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षाच्या लेखापरीक्षण कालावधीत येथे सूचीबद्ध केलेल्या वैधानिक तरतुदींचे पालन केले आहे आणि तसेच कंपनीकडे योग्य बोर्ड-प्रक्रिया आणि अनुपालन-यंत्रणा आहेत. यापुढे केलेल्या अहवालाच्या रीतीने आणि अधीन:

आम्ही खालील तरतुदींनुसार 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडने भरलेली पुस्तके, कागदपत्रे, मिनिट बुक, फॉर्म आणि रिटर्न आणि इतर नोंदी तपासल्या आहेत:

- (i) कंपनी कायदा, 2013 (अधिनियम) आणि त्याअंतर्गत केलेले नियम;
- (ii) परकीय चलन विनियम कायदा, 1999 आणि त्याखाली बनवलेले नियम आणि कायदे लागू नाहीत.
- (iii) सिव्क्युरिटीज कॉन्ट्रॅक्ट्स (रेग्युलेशन) ऍक्ट, 1999 आणि त्याअंतर्गत बनवलेले नियम लागू होत नाहीत कारण कंपनीचे शेअर स्टॉक एक्सचेंजमध्ये सूचीबद्ध नाहीत.
- (iv) डिपॉझिटरीज ऍक्ट, 1996 आणि त्याखाली तयार केलेले विनियम आणि उपविधी लागू होत नाहीत. कारण कंपनीचे शेअर्स उक्त कायदांतर्गत नमूद केलेल्या डिपॉझिटरीमध्ये नोंदणीकृत नाहीत.
- (v) सिव्क्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया कायदा, 1992 ('सेबी कायदा') अंतर्गत विहित केलेले नियम आणि मार्गदर्शक तत्त्वे लागू होत नाहीत. कारण कंपनीचे शेअर स्टॉक एक्सचेंजमध्ये सूचीबद्ध नाहीत.
- (vi) इतर लागू कायदे, नियम आणि मार्गदर्शक तत्त्वे खाली नमूद केल्याप्रमाणे:
 - क. माहिती अधिकार कायदा, 2005,
 - ख. सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग विकास (एमएसएमईडी) कायदा, 2006
 - ग. कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ (प्रतिबंध, मनाई आणि निवारण) कायदा, 2013
 - घ. लागू असलेले पर्यावरण कायदे
 - च. कामगार कायदे लागू

आम्ही इन्स्टिट्यूट ऑफ कंपनी सेक्रेटरीज ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या सेक्रेटरीयल स्टँडर्ड्सच्या लागू असलेल्या कलमांचे अनुपालन देखील तपासले आहे. पुनरावलोकनाधीन कालावधीत, कंपनीने कायदा, नियम, मार्गदर्शक तत्त्वे इत्यादींच्या तरतुदींचे पालन केले आहे, याशिवाय कंपनीने पुनरावलोकनाधीन कालावधीत कंपनी कायदा 2013 च्या कलम 42 नुसार अर्जाची रक्कम मिळाल्याच्या तारखेपासून 60 दिवसांच्या आत भागधारकाला इक्विटी शेअर्सचे वाटप केलेले नाही.

आम्ही पुढे कळवतो की कार्यकारी संचालक आणि गैर-कार्यकारी संचालकांच्या योग्य संतुलनासह मंडळाची स्थापना केली आहे. पुनरावलोकनाधीन कालावधीत संचालक मंडळाच्या रचनेत झालेले बदल अधिनियमातील तरतुदींचे पालन करून करण्यात आले.

सर्व संचालकांना मंडळाच्या बैठकांचे वेळापत्रक तयार करण्यासाठी पुरेशी सूचना देण्यात आली आहे, अजेंडा आणि अजेंडावरील तपशीलवार नोट्स किमान सात दिवस अगोदर पाठवल्या गेल्या आहेत आणि बैठकीपूर्वी अजेंडा आयटमवर अधिक माहिती आणि

स्पष्टीकरण प्राप्त करणे आणि बैठकीत अर्थपूर्ण सहभागासाठी बहुमताने निर्णय बैठकीत घेण्यात आला आहे. मंडळासमोर चर्चेसाठी ठेवलेल्या कोणत्याही अजेंडा विषयावर कोणताही असहमत सदस्य नसल्याचे व्यवस्थापनाकडून सांगण्यात आले.

आम्ही पुढे अहवाल देतो की, व्यवस्थापनाने सूचित केल्याप्रमाणे, कंपनीमध्ये लागू कायदे, नियम, नियमन आणि मार्गदर्शक तत्वांचे निरीक्षण आणि अनुपालन सुनिश्चित करण्यासाठी कंपनीच्या आकार आणि ऑपरेशन्सशी सुसंगत पुरेशा प्रणाली आणि प्रक्रिया आहेत.

आम्ही पुढे अहवाल देतो की पुनरावलोकनाधीन कालावधीत 1,45,04,300 समभाग शेअर्स रु. 1,000 प्रत्येकी, एकूण रु.14,50,43,00,000 गुजरातच्या राज्यपालांना जारी करण्यात आले आणि 60,000 इक्विटी शेअर्स रु. 1,000 प्रत्येकी एकूण रु.6,00,00,000 महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना जारी करण्यात आले.

अखिल रोहतगी आणि कंपनीसाठी
कंपनी सचिव
रजि. क्र. P1995DE072900

दीपक कुमार
भागीदार
एम क्र: F10189
सीपी क्र: 11372
यूडीआयएन: F010189E000653581

दिनांक : 21 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

अखिल रोहतगी आणि कंपनी

कंपनी सेक्रेटरीज

21, शामनाथ मार्ग, सिव्हिल लाईन्स, दिल्ली – 110054

फोन : 9810690633, 8527087435

E mail: rohatgi_co_secy@gmail.com

csdelhi84@gmail.com

ते,

सदस्य,

नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड,

नोंदणीकृत कार्यालय: दुसरा मजला, एशिया भवन, रोड नं. 205, सेक्टर-9, द्वारका, दिल्ली- 110077

आमचा सम तारखेचा अहवाल या पत्रासोबत वाचायचा आहे.

1. सचिवीय नोंदी देखभाल ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे या सचिवीय नोंदींवर मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे.
2. सचिवीय नोंदीमधील सामग्रीच्या शुद्धतेबद्दल वाजवी आश्वासन मिळविण्यासाठी आम्ही लेखापरीक्षण पद्धती आणि प्रक्रियांचे पालन केले आहे. सचिवीय नोंदींमध्ये योग्य तथ्ये दिसून येतात याची खात्री करण्यासाठी चाचणीच्या आधारावर सत्यापन केले गेले. आमचा विश्वास आहे की आम्ही अनुसरण करत असलेल्या प्रक्रिया आणि पद्धती आमच्या मताला वाजवी आधार देतात.
3. आम्ही कंपनीच्या आर्थिक नोंदी आणि लेखाच्या पुस्तकांची शुद्धता आणि योग्यता तपासली नाही
4. आवश्यक असताना, आम्ही कायदे, नियम आणि नियमांचे पालन आणि घटना इत्यादींबद्दल व्यवस्थापन प्रतिनिधीत्व प्राप्त केले आहे.
5. कॉर्पोरेट आणि इतर लागू कायदे, नियम, नियमन, मानके यांच्या तरतुदींचे पालन करणे ही व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमची परीक्षा चाचणीच्या आधारावर प्रक्रियांच्या पडताळणीपुरती मर्यादित होती.
6. सचिवीय लेखापरीक्षण अहवाल कंपनीच्या भविष्यातील व्यवहार्यतेची किंवा व्यवस्थापनाने कंपनीचे कामकाज चालवलेल्या परिणामकारकतेची किंवा परिणामकारकतेची खात्री नसते.

अखिल रोहतगी आणि कंपनीसाठी

कंपनी सचिव

रजि. क्र. P1995DE072900

दीपक कुमार

भागीदार

एम क्र: F10189

सीपी क्र: 11372

यूडीआयएन: F010189E000653581

दिनांक : 21 जुलै 2023

ठिकाण : नवी दिल्ली

आर्थिक विवरणावरील लेखापरीक्षकांच्या अहवालातील टिप्पण्यांना

व्यवस्थापन उत्तर

लेखापरीक्षकांच्या अहवालाशी संलग्नक सी:
(पात्र मताच्या आधारे)

पात्र मत	व्यवस्थापन उत्तर
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) यांच्या भौतिक पडताळणीसाठी कंपनीकडे योग्य अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली नाही ज्यामुळे कंपनी कदाचित अस्तित्वात नसलेली किंवा नियंत्रणात नसलेली मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) ओळखू शकते. कंपनीच्या.	एनएचएसआरसीएल कडे मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) अंतर्गत त्याची प्रमुख मालमत्ता आहे. एकूण मालमत्ता संयंत्र आणि उपकरणांपैकी रु. 9383.20 कोटी 31 मार्च 2023 पर्यंत रु. 9444.94 कोटी, जे 99.34% (अंदाजे) च्या समतुल्य आहे आणि एमएचएसआर प्रकल्पाच्या 508 किमी संरेखनाच्या बांधकामासाठी अधिग्रहित केले आहे. एनएचएसआरसीएल ने या मालमत्तेची ओळख पटवणे, संपादन करणे आणि ताब्यात घेणे यासाठी तपशीलवार प्रक्रिया मांडली आहे ज्यात जमिनीच्या पार्सलची ओळख, जमीन ओळखण्यासाठी केलेले सर्वेक्षण, जमिनीच्या भौतिक ताब्यासंदर्भातील दस्तऐवज आणि शीर्षक हस्तांतरण संबंधित कागदपत्रे इत्यादींचा समावेश आहे. कंपनीचे बांधकाम सुरू आहे आणि एमएचएसआर प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी जमीन कंत्राटदारांना देण्यात आली आहे. वरील सर्व गोष्टी दाखवतात की जमिनीच्या पडताळणीसाठी पुरेशी अंतर्गत नियंत्रण यंत्रणा आहे. म्हणून, कंपनीच्या व्यवस्थापनाच्या दृष्टीने मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) च्या पडताळणीसाठी पुरेशी अंतर्गत नियंत्रणे आहेत. पुढे, पात्र मताचा आर्थिक विवरणांच्या एकूण दृष्टिकोनावर परिणाम होत नाही.

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्या वतीने

(राजेंद्र प्रसाद)
व्यवस्थापकीय संचालक
[दिन: 08006234]

(विवेक प्रकाश त्रिपाठी)
महाव्यवस्थापक / स्ट्रॅटेजिक फायनान्स
आणि संचालक वित्त पदाचा अतिरिक्त
कार्यभार धारण
[दिन:10216466]

दिनांक : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

आर्थिक विवरण

आय.एन.डी-ए.एस आर्थिक विवरणांवर स्वतंत्र लेखापरीक्षकाचा अहवाल

प्रती

सदस्य,

मेसर्स नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडचे

मत

आम्ही मेसर्स नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड ("कंपनी") च्या सोबतच्या आयएनडी-एएस आर्थिक विवरणाचे लेखापरीक्षण केले आहे, ज्यामध्ये 31 मार्च 2023 रोजीचा ताळेबंद आहे आणि नफा आणि तोटा विवरण (इतर व्यापक समावेशासह उत्पन्न), इक्विटीमधील बदलांचे विवरण आणि नंतर संपलेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण आणि महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांचा सारांश आणि इतर स्पष्टीकरणात्मक माहितीसह आर्थिक विवरणांच्या नोट्स यांचा समावेश आहे. (येथे नंतर "आयएनडी-एएस आर्थिक विवरण" म्हणून संदर्भित).

आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार, उपरोक्त आय.एन.डी-ए.एस. वित्तीय विवरणे कंपनी कायदा 2013 ("अधिनियम") द्वारे आवश्यक त्या पद्धतीने आवश्यक असलेली माहिती देतात आणि कायद्याच्या कलम 133 अंतर्गत विहित केलेल्या भारतीय लेखा मानकांच्या अनुरूप खरे आणि निष्पक्ष दृश्य देतात (भारतीय लेखा मानके) नियम, 2015, सुधारित केल्याप्रमाणे, ("आय.एन.डी-ए.एस") आणि इतर लेखा तत्त्वे, भारतात सामान्यतः स्वीकारलेली, कंपनीची 31 मार्च 2023 पर्यंतची स्थिती, आणि त्याचा नफा, एकूण सर्वसमावेशक उत्पन्न, इक्विटीमधील बदल आणि त्या तारखेला संपलेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाह.

मताचा आधार

आम्ही आमचे लेखापरीक्षण कंपनी अधिनियम, 2013 च्या कलम 143 (10) अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या लेखापरीक्षणावरील मानकांनुसार केले. त्या मानकांखालील आमच्या जबाबदाऱ्या आमच्या अहवालाच्या आर्थिक विवरण विभागाच्या लेखापरीक्षकाच्या जबाबदाऱ्यांमध्ये वर्णन केल्या आहेत. कायद्याच्या तरतुदी आणि त्याखालील नियमांमध्ये आर्थिक विवरणांच्या आमच्या लेखापरीक्षणाशी संबंधित असलेल्या नैतिक आवश्यकतांसह भारतीय चार्टर्ड अकाउंटंट्स संस्थेने जारी केलेल्या आचारसंहितेनुसार आम्ही कंपनीपासून स्वतंत्र आहोत आणि आम्ही या आवश्यकता आणि आचारसंहितेनुसार आमच्या इतर नैतिक जबाबदाऱ्या पूर्ण केल्या आहेत. आमचा विश्वास आहे की आम्हाला मिळालेले लेखापरीक्षण पुरावे आर्थिक स्टेटमेंटवर आमच्या मताचा आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

बाबींवर जोर

आम्ही आर्थिक विवरणामध्ये टीप क्रमांक 33(iii) कडे लक्ष वेधले आहे जे वर्णन करते की कंपनी नियमितपणे सरकारी आणि खाजगी पक्षांकडून तिच्या प्रकल्पांसाठी जमीन घेते आणि मालकांना आर्थिक मुल्यांमध्ये नुकसान भरपाई देते.

खाजगी पक्षांच्या बाबतीत, कंपनी जमीन आणि आर आणि आर पेमेंटसाठी कंपनी धोरणानुसार नवीन मालमत्तेच्या नंतरच्या खरेदीवर मुद्रांक शुल्क आणि नोंदणी शुल्काची परतफेड करते. त्यानंतरच्या नवीन मालमत्तेच्या खरेदीवर मुद्रांक शुल्क आणि नोंदणी शुल्काच्या प्रतिपूर्तीच्या रकमेचा अंदाज लावता येत नाही.

वरील बाबीबाबत आमचे मत बदललेले नाही.

आर्थिक विवरणे आणि त्यावरील लेखापरीक्षकाच्या अहवालाव्यतिरिक्त इतर माहिती

इतर माहितीसाठी कंपनीचे संचालक मंडळ जबाबदार आहे. इतर माहितीमध्ये व्यवस्थापन चर्चा आणि विश्लेषणामध्ये समाविष्ट केलेली माहिती, मंडळाच्या अहवालातील परिशिष्ट आणि भागधारकांच्या माहितीसह मंडळाचा अहवाल समाविष्ट आहे परंतु त्यामध्ये आर्थिक विवरणे आणि आमच्या लेखा परीक्षकांच्या अहवालाचा समावेश नाही.

आर्थिक स्टेटमेंटवरील आमचे मत इतर माहितीचा अंतर्भाव करत नाही आणि आम्ही त्यावर कोणत्याही प्रकारचे आश्वासन निष्कर्ष व्यक्त करत नाही.

आमच्या आर्थिक विवरणांच्या लेखापरीक्षणाच्या संबंधात, आमची जबाबदारी ही इतर माहिती वाचण्याची आहे आणि असे करताना, अशी इतर माहिती आर्थिक स्टेटमेंटशी भौतिकदृष्ट्या विसंगत आहे का, किंवा लेखापरीक्षणात मिळालेली आमची माहिती किंवा अन्यथा भौतिकदृष्ट्या दिसते आहे का याचा विचार करणे. चुकीचे सांगितले.

जर, आम्ही केलेल्या कामाच्या आधारे, आम्ही असा निष्कर्ष काढतो की या इतर माहितीचे भौतिक विधान चुकीचे आहे, आम्हाला त्या वस्तुस्थितीचा अहवाल देणे आवश्यक आहे. लेखापरीक्षकांच्या अहवालाच्या तारखेनंतर ही माहिती आम्हाला उपलब्ध करून दिली जाणे अपेक्षित असल्याने आमच्याकडे या संदर्भात अहवाल देण्यासारखे काहीही नाही.

आय.एन.डी-ए.एस आर्थिक विवरणांसाठी व्यवस्थापनाच्या जबाबदाऱ्या

कंपनी कायदा, 2013 ("अधिनियम") च्या कलम 134(5) मध्ये नमूद केलेल्या बाबींसाठी कंपनीचे संचालक मंडळ जबाबदार आहे जे या आय.एन.डी-ए.एस आर्थिक स्टेटमेंट्सच्या तयारीच्या संदर्भात खरे आणि न्याय्य दृष्टिकोन देतात. कंपनी (भारतीय लेखा मानक) नियम, 2015 सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम 133 अंतर्गत विहित केलेल्या भारतीय लेखा मानक (आय.एन.डी-ए.एस) नुसार इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न, रोख प्रवाह आणि कंपनीच्या इक्विटीमधील बदलांसह आर्थिक स्थिती, आर्थिक कामगिरी, सुधारित केल्याप्रमाणे, आणि इतर लेखा तत्त्वे सामान्यतः भारतात स्वीकारली जातात.

या जबाबदारीमध्ये कंपनीच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी कायद्याच्या तरतुदीनुसार पुरेशा लेखा नोंदी ठेवण्याचा समावेश आहे; योग्य लेखा धोरणांची निवड आणि अर्ज; वाजवी आणि विवेकपूर्ण निर्णय आणि अंदाज करणे; आणि इंड-एएस आर्थिक स्टेटमेंट तयार करणे आणि सादर करणे याशी संबंधित लेखा नोंदीची अचूकता आणि पूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत असलेल्या पुरेशा अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल भौतिक चुकीच्या विधानातून, फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे.

आर्थिक विवरणांच्या लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकाची जबाबदारी

आमची उद्दिष्टे म्हणजे संपूर्णपणे आर्थिक विवरणे भौतिक चुकीच्या विधानापासून मुक्त आहेत की नाही, फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे, आणि आमच्या मताचा समावेश असलेल्या लेखापरीक्षकाचा अहवाल जारी करणे हे वाजवी आश्वासन मिळवणे आहे. वाजवी हमी ही उच्च पातळीची हमी असते परंतु एस.ए.एस. नुसार केलेले लेखापरीक्षण जेव्हा ते अस्तित्वात असेल तेव्हा नेहमीच चुकीचे विधान शोधून काढेल याची हमी नसते. चुकीची विधाने फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे उद्भवू शकतात आणि वैयक्तिकरित्या किंवा एकत्रितपणे, या आर्थिक विधानांच्या आधारे घेतलेल्या वापरकर्त्यांच्या आर्थिक निर्णयांवर प्रभाव टाकण्याची वाजवी अपेक्षा केली असल्यास ती सामग्री मानली जाते.

एस.ए.एस. नुसार लेखापरीक्षणाचा एक भाग म्हणून, आम्ही व्यावसायिक निर्णय घेतो आणि संपूर्ण लेखापरीक्षणामध्ये व्यावसायिक साशंकता राखतो. आम्ही सुद्धा:

- फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे, आर्थिक स्टेटमेंटच्या भौतिक चुकीच्या विधानाच्या जोखमी ओळखा आणि त्यांचे मूल्यांकन करा, त्या जोखमींना प्रतिसाद देणारी लेखापरीक्षण प्रक्रिया तयार करा आणि पार पाडा आणि आमच्या मताचा आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य लेखापरीक्षण पुरावे मिळवा. फसवणुकीमुळे उद्भवलेल्या भौतिक चुकीच्या विधानाचा शोध न लागण्याची जोखीम त्रुटीच्या परिणामी एकापेक्षा जास्त आहे, कारण फसवणुकीत संगनमत, खोटेपणे, हेतुपुरस्सर वगळणे, चुकीचे सादरीकरण किंवा अंतर्गत नियंत्रण ओव्हरराइड यांचा समावेश असू शकतो.
- परिस्थितीत योग्य असलेल्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेची रचना करण्यासाठी लेखापरीक्षणाशी संबंधित अंतर्गत नियंत्रणाची समज मिळवा. कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 143(3)(i) अन्वये, कंपनीकडे पुरेशी अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण प्रणाली आहे की नाही आणि अशा नियंत्रणांची प्रभावीता यावर आमचे मत व्यक्त करण्यासाठी आम्ही जबाबदार आहोत..
- वापरलेल्या लेखा धोरणांच्या योग्यतेचे मूल्यांकन करा आणि लेखा अंदाज आणि व्यवस्थापनाद्वारे केलेल्या संबंधित प्रकटीकरणांच्या वाजवीपणाचे मूल्यांकन करा.
- व्यवस्थापनाच्या लेखांकनाच्या चालू चिंताच्या आधाराच्या वापराच्या योग्यतेवर निष्कर्ष काढा आणि, प्राप्त झालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्याच्या आधारे, घटना किंवा परिस्थितीशी संबंधित भौतिक अनिश्चितता अस्तित्वात आहे की नाही ज्यामुळे कंपनीच्या चालू चिंता म्हणून पुढे जाण्याच्या क्षमतेवर महत्त्वपूर्ण शंका येऊ शकते. जर आम्ही असा निष्कर्ष काढला की भौतिक अनिश्चितता अस्तित्वात आहे, तर आम्हाला आमच्या लेखापरीक्षकांच्या अहवालात आर्थिक स्टेटमेंटमधील संबंधित खुलाशांकडे लक्ष वेधून घेणे आवश्यक आहे किंवा जर असे खुलासे अपुरे असतील तर आमचे मत सुधारण्यासाठी. आमचे निष्कर्ष आमच्या लेखापरीक्षकांच्या अहवालाच्या तारखेपर्यंत मिळालेल्या लेखापरीक्षण पुराव्यावर आधारित आहेत. तथापि, भविष्यातील घडामोडी किंवा परिस्थितींमुळे कंपनी पुढे चालू राहणे बंद करू शकते.
- आर्थिक स्टेटमेंट्सचे एकूण सादरीकरण, रचना आणि सामग्रीचे मूल्यमापन करा, ज्यामध्ये प्रकटीकरण समाविष्ट आहे आणि आर्थिक विवरण अंतर्निहित व्यवहार आणि घटनांचे योग्य सादरीकरण साध्य करण्याच्या पद्धतीने प्रतिनिधित्व करतात की नाही.

आम्ही आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान ओळखल्या जाणाऱ्या अंतर्गत नियंत्रणातील कोणत्याही महत्त्वाच्या कमतरतांसह, इतर बाबींसह, लेखापरीक्षणाची नियोजित व्याप्ती आणि वेळ आणि महत्त्वपूर्ण लेखापरीक्षण निष्कर्षाबाबत शासनाचा आरोप असलेल्यांशी संवाद साधतो.

आम्ही स्वातंत्र्याशी संबंधित नैतिक आवश्यकतांचे पालन केल्याचे आणि आमच्या स्वातंत्र्यावर वाजवी रीतीने झेपेल असे मानले जाणारे सर्व संबंध आणि इतर बाबींशी संवाद साधण्यासाठी, आणि जेथे लागू असेल, संबंधित सुरक्षा उपायांचे पालन केले आहे अशा विधानासह आम्ही शासनाचा आरोपही प्रदान करतो.

इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांबद्दल अहवाल

1. भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांनी जारी केलेल्या निर्देशानुसार आवश्यकतेनुसार, अधिनियम, 2013 च्या कलम 143 च्या पोटकलम (5) नुसार आम्ही "परिशिष्ट - अ" मध्ये पालन करतो.
2. कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 143 च्या उप-कलम (11) नुसार भारताच्या केंद्र सरकारने जारी केलेल्या सुधारित कंपनी (लेखापरीक्षकाचा अहवाल) ऑर्डर, 2020 ("ऑर्डर") च्या आवश्यकतेनुसार, आम्ही देतो "परिशिष्ट - ब" मध्ये आदेशाच्या परिच्छेद 3 आणि 4 मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या प्रकरणांवरील विधान, लागू मयदिपर्यंत.
3. कायद्याच्या कलम 143(3) द्वारे आवश्यक आहे, आम्ही अहवाल देतो की:
 - क) आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशाने आमच्या सर्वोत्कृष्ट माहिती आणि विश्वासाप्रमाणे आवश्यक असलेली सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरण आम्ही मागितले आणि प्राप्त केले.
 - ख) आमच्या मते, कायदानुसार आवश्यक असलेली योग्य हिशोबाची पुस्तके कंपनीने आतापर्यंत ठेवली आहेत, जे त्या पुस्तकांच्या आमच्या तपासणीतून दिसते.
 - ग) ताळेबंद, इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नासह नफा आणि तोटा स्टेटमेंट, इक्विटीमधील बदलांचे विवरण आणि या अहवालाद्वारे हाताळलेले रोख प्रवाहाचे विवरण खाते पुस्तकांशी सहमत आहेत.
 - घ) आमच्या मते, उपरोक्त आय.एन.डी-ए.एस आर्थिक विवरणे कायद्याच्या कलम 133 अंतर्गत विहित केलेल्या भारतीय लेखा मानकांचे पालन करतात, त्याखाली जारी केलेल्या संबंधित नियमांसह वाचले जातात.
 - ड) सरकारी कंपनी असल्याने, कंपनी कायदा, 2013 चे कलम 164(2) 'कोणत्याही संचालकाची संचालक म्हणून नियुक्ती होण्यास अपात्र आहे की नाही; अधिसूचना क्रमांक जी.एस.आर.नुसार कंपनीला लागू नाही. 463(इ) दिनांक 05.06.2015 रोजी कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने जारी केले.
 - च) कंपनीच्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची पर्याप्तता आणि अशा नियंत्रणांच्या कार्यक्षमतेच्या संदर्भात, आमच्या "परिशिष्ट - क" मधील स्वतंत्र अहवाल पहा. आमचा अहवाल आर्थिक अहवालावर कंपनीच्या अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची पर्याप्तता आणि कार्यक्षमतेवर सुधारित मत व्यक्त करतो.
 - छ) कायद्याच्या अनुसूची V सह वाचलेल्या कलम 197 च्या तरतुदी 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या कालावधीसाठी कंपनीला लागू होणार नाहीत.
 - ज) कंपनी (लेखापरीक्षण आणि लेखापरीक्षक) नियम, 2014 च्या नियम 11 नुसार लेखापरीक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींच्या संदर्भात, आमच्या मते आणि आमच्या सर्वोत्तम माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार:
 - i) कंपनीने तिच्या आर्थिक स्थितीवर प्रलंबित खटल्यांचा परिणाम तिच्या आर्थिक विवरणांमध्ये उघड केला आहे - आर्थिक स्टेटमेंटमध्ये नोट 33 चा संदर्भ घ्या.
 - ii) कंपनीकडे डेरिव्हेटिव्ह कॉन्ट्रॅक्ट्ससह कोणतेही दीर्घकालीन करार नव्हते ज्यासाठी कोणतेही भौतिक नुकसान होते.
 - iii) कंपनीने गुंतवणूकदार शिक्षण आणि संरक्षण निधीमध्ये कोणतीही रक्कम हस्तांतरित करणे आवश्यक नव्हते.
 - iv) (क) व्यवस्थापनाने असे प्रतिनिधित्व केले आहे की, त्याच्या सर्वोत्तम ज्ञान आणि विश्वासानुसार, खात्यांवरील नोट्समध्ये उघड केल्याप्रमाणे, कर्ज घेतलेल्या निधीतून किंवा शेअर प्रीमियम किंवा इतर कोणत्याही स्रोतातून किंवा प्रकारच्या निधीतून कोणताही निधी प्रगत किंवा कर्ज दिलेला नाही. कंपनी, परदेशी संस्थांसह ("मध्यस्थ") इतर कोणत्याही व्यक्ती(व्यक्ती) किंवा संस्थांना, या समजुतीने, लेखी किंवा अन्यथा, मध्यस्थ, प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे, इतर व्यक्तींना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल हे समजून घेऊन किंवा कंपनी ("अंतिम लाभार्थी") द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या जाणाऱ्या संस्था किंवा अंतिम लाभार्थ्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा यासारखे प्रदान करतात (आर्थिक विवरणांची टीप 40 (vi) पहा);
 - (ख) व्यवस्थापनाने असे प्रतिनिधित्व केले आहे की, त्याच्या सर्वोत्तम ज्ञान आणि विश्वासानुसार, खात्यांवरील नोट्समध्ये उघड केल्याप्रमाणे, परदेशी संस्थांसह ("निधी पक्ष") कोणत्याही व्यक्ती(व्यक्ती) किंवा संस्थांकडून कंपनीला कोणताही निधी प्राप्त झालेला नाही. हे समजून घेऊन, लिखित स्वरूपात किंवा अन्यथा रेकॉर्ड केलेले असले तरी, कंपनी, प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे, फंडिंग पार्टी ("अंतिम लाभार्थी") द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या गेलेल्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना कर्ज देईल किंवा गुंतवणूक करेल. किंवा अंतिम लाभार्थ्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा यासारखे प्रदान करा (आर्थिक विवरणाला टीप 40 (vii) पहा); आणि

- (ग) अशा लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे ज्यांना आम्ही वाजवी आणि परिस्थितींमध्ये योग्य समजले, असे काहीही आमच्या निदर्शनास आले नाही ज्यामुळे आम्हाला असा विश्वास बसला आहे की नियम 11(इ) च्या उपखंड (i) आणि (ii) अंतर्गत सादरीकरणे प्रदान केली आहेत. वरील (क) आणि (ख) अंतर्गत कोणतेही समाविष्ट आहे साहित्य चुकीचे विधान.
- v. कंपनीने वर्षभरात कोणताही लाभांश जाहीर केला नाही किंवा दिला नाही.
- vi कंपनी (खाते) नियम, 2014 च्या नियम 3(1) चे लेखा सॉफ्टवेअर वापरून खाते पुस्तके राखण्यासाठी ज्यात ऑडिट ट्रेल (एडिट लॉग) रेकॉर्डिंगची सुविधा आहे ती कंपनीला 1 एप्रिल 2023 पासून लागू आहे, आणि त्यानुसार, कंपनी (लेखापरीक्षण आणि लेखापरीक्षक) नियम, 2014 च्या नियम 11(जी) अंतर्गत अहवाल देणे 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षासाठी लागू नाही.

ए.के.जी.व्ही.जी आणि असोसिएट्ससाठी
चार्टर्ड अकाउंटंट
आय.सी.ए.आय नोंदणी क्रमांक: 018598N

अमन अग्रवाल
भागीदार
सदस्यत्व क्रमांक: 515385
यु.डी.आय.एन क्रमांक : 23515385BGYBQS4386
स्वाक्षरीचे ठिकाण : नवी दिल्ली
तारीख : 20 जुलै 2023

स्वतंत्र लेखा परीक्षकांच्या अहवालासाठी "परिशिष्ट - अ"

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या आर्थिक विवरणांवरील सम तारखेच्या आमच्या अहवालाच्या "इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल" विभागाअंतर्गत परिच्छेद 1 मध्ये संदर्भित स्वतंत्र लेखापरीक्षकांच्या अहवालाचे परिशिष्ट.

एस. आय. क्र.	दिशानिर्देश	लेखापरीक्षकाची उत्तरे
(i)	आयटी प्रणालीद्वारे सर्व लेखा व्यवहारांवर प्रक्रिया करण्यासाठी कंपनीकडे यंत्रणा आहे का? होय असल्यास, खात्यांच्या अखंडतेवर आय. टी. प्रणालीबाहेरील लेखा व्यवहारांच्या प्रक्रियेचे परिणाम आणि आर्थिक परिणाम, जर काही असतील तर, सांगितले जाऊ शकतात.	आमच्या लेखापरीक्षणादरम्यान, कंपनीकडे आय. टी. प्रणालीद्वारे सर्व लेखा व्यवहाराची प्रक्रिया करण्यासाठी प्रणाली नसल्यावर विश्वास ठेवणारी कोणतीही उदाहरणे आम्हाला आढळली नाहीत. आमच्या लेखापरीक्षण आणि संबंधित नोंदींच्या परीक्षणाच्या आधारे, आम्ही असे मत व्यक्त करतो की सर्व लेखा व्यवहार आय. टी. प्रणालीद्वारे केले जातात आणि खात्यांच्या अखंडतेवर कोणतेही आर्थिक परिणाम आमच्याद्वारे नोंदवले गेले नाहीत.
(ii)	कंपनीच्या कर्जाची परतफेड करण्यास असमर्थतेमुळे विद्यमान कर्जाची पुनर्रचना आहे का किंवा कर्जदाराने कंपनीला केलेले कर्ज / कर्ज / व्याज माफी / राइट ऑफ इत्यादी प्रकरणे आहेत का? होय असल्यास, आर्थिक परिणाम सांगितले जाऊ शकतात. अशा प्रकरणांचा योग्य हिशोब घेतला जातो की नाही? (जर, सावकार ही सरकारी कंपनी असेल, तर ही दिशा सावकार कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकासाठी देखील लागू आहे).	सध्या, कंपनीने कोणतेही कर्ज घेतलेले नाही आणि म्हणून, पुनर्गठन, कर्जमाफी किंवा कर्जमाफी किंवा कर्ज किंवा व्याज इत्यादीचे कोणतेही प्रकरण नाही.
(iii)	केंद्र / राज्य सरकार किंवा त्यांच्या एजन्सींकडून विशिष्ट योजनांसाठी मिळालेला / प्राप्त असलेला निधी (अनुदान / अनुदान इ.) त्याच्या अटी व शर्तीनुसार योग्य रीतीने जमा / वापरण्यात आला होता का? विचलन प्रकरणांची यादी करा.	आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये केंद्र / राज्य संस्थांकडून कोणत्याही विशिष्ट योजनांसाठी कोणताही निधी प्राप्त झालेला नाही. म्हणून, वितरणाच्या अटी व शर्तीनुसार प्राप्त झालेल्या निधीचा लेखाजोखा / उपयोग करण्याची कोणतीही योग्यता नाही.

ए.के.जी.व्ही.जी आणि असोसिएट्ससाठी
चार्टर्ड अकाउंटंट
आय.सी.ए.आय नोंदणी क्रमांक: 018598N

अमन अग्रवाल
भागीदार
सदस्यत्व क्रमांक: 515385
यु.डी.आय.एन क्रमांक : 23515385BGYBQS4386
स्वाक्षरीचे ठिकाण : नवी दिल्ली
तारीख : 20 जुलै 2023

स्वतंत्र लेखा परीक्षकांच्या अहवालाचे "परिशिष्ट - ब"

(31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीच्या आर्थिक विवरणांच्या सम तारखेच्या आमच्या अहवालाच्या 'इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल' या शीर्षकाखाली परिच्छेद 2 मध्ये संदर्भित)

- (i) (क) (क) आधारित आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेवर आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी संपूर्ण तपशील दर्शविणारे योग्य रेकॉर्ड ठेवत आहे, ज्यामध्ये मालमत्ता, प्लॉट आणि उपकरणे यांचे परिमाणात्मक तपशील आणि परिस्थिती समाविष्ट आहे. फर्निचर आणि फिक्स्चर, कार्यालयीन उपकरणे आणि ईडीपी मालमत्ता वगळता.
- (ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी अमूर्त मालमत्तेचे संपूर्ण तपशील दर्शविणारे योग्य रेकॉर्ड ठेवत आहे.
- (ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, मालमत्ता, प्लॉट आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) यांची वर्षभरात व्यवस्थापनाने प्रत्यक्ष पडताळणी केलेली नाही. त्यानुसार, विसंगती, जर काही असतील, तर ते तपासले जाऊ शकले नाहीत आणि म्हणून, विसंगती, जर काही असतील तर त्या लेखापुस्तकात योग्यरित्या हाताळल्या गेल्या आहेत की नाही यावर आम्ही भाष्य करण्यास अक्षम आहोत.
- (ग) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, सर्व स्थावर मालमत्तेचे शीर्षक/लीज डीड (ज्या मालमत्तेशिवाय कंपनी भाडेतत्वावर आहे आणि भाडेपट्टेदाराच्या नावे लीज कराराची अंमलबजावणी केली जाते), मालमत्तेच्या अंतर्गत समाविष्ट केलेल्या आर्थिक विवरणात खुलासा केला आहे, खाली नमूद केल्याप्रमाणे खालील गोष्टी वगळता ताळेबंद तारखेनुसार प्लॉट आणि उपकरणे कंपनीच्या नावावर आहेत:

मालमत्ते च्या वस्तूचे वर्णन	सकल वहन मूल्य (लाखांमध्ये)	च्या नावावर टायटल डीड्स	टायटल डीड धारक प्रवर्तक, किंवा नातेवाईक किंवा कर्मचारी असोत	मालमत्ता कोणत्या तारखेपासून ठेवली आहे	नाही कारण च्या नावाने आयोजित केली जात आहे कंपनी
जमीन-मुक्त	3,28,654.81	प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती	नाही	*	मालकी हस्तांतरणाची प्रक्रिया सुरू आहे
जमीन-मुक्त	11,593.02	गुजरात सरकार	होय	*	मालकी हस्तांतरणाची प्रक्रिया सुरू आहे
जमीन-भाडेपट्टी	664.03	गुजरात सरकार	होय	लीज कराराचा मसुदा प्रक्रियेत आहे	लीजहोल्डच्या बाबतीत जमिनीचे टायटल सरकारकडे राहिल
जमीन-भाडेपट्टी	11,688.12	महाराष्ट्र शासन	होय	आर्थिक वर्ष 2018-19	भाडेपट्टी कराराच्या अंमलबजावणीची प्रक्रिया सुरू आहे

* फ्रीहोल्ड जमिनीमध्ये विविध प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींकडून आणि सरकारी विभागांकडून संपादित केलेल्या जमिनीचा समावेश होतो, ज्या विविध तारखांना संपादित केल्या गेल्या आहेत, म्हणून अशा संपादनासाठी तारीखवार खुलासा दर्शविला जात नाही.

टीप: मालमत्तेचे आयटम वगळून जेथे शीर्षक हस्तांतरित केले जाणार नाही किंवा लीज करारावर स्वाक्षरी केली जाणार नाही, फक्त वापराच्या अधिकाराची परवानगी प्राप्त केली जाते.

- (घ) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने वर्षभरात तिची कोणतीही मालमत्ता प्लॉट आणि उपकरणे (वापरण्याच्या अधिकारासह) किंवा अमूर्त मालमत्ता किंवा दोन्हीचे पुनर्मूल्यांकन केलेले नाही.
- (ड) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी बेनामी व्यवहार (निषेध) कायदा, 1988 (1988 चे 45) आणि त्या अंतर्गत बनवलेल्या नियमानुसार कोणतीही बेनामी मालमत्ता धारण करत नाही आणि म्हणून कलम (1988) अंतर्गत अहवाल देत आहे. (i)(ड) ऑर्डर लागू नाही.
- (ii) (क) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीकडे कोणतीही यादी नाही. त्यानुसार, ऑर्डरच्या खंड (ii)(क) अंतर्गत अहवाल देणे कंपनीला लागू होणार नाही.

- (ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, वर्षाच्या कोणत्याही वेळी, कंपनीला चालू मालमतेच्या सुरक्षिततेच्या आधारावर बँक किंवा वित्तीय संस्थांकडून कोणतीही खेळते भांडवल सुविधा मंजूर केलेली नाही; त्यामुळे आदेशाच्या खंड (ii)(ख) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.
- (iii) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने वर्षभरात कोणतीही गुंतवणूक केली नाही, कोणतीही हमी किंवा सुरक्षा प्रदान केली नाही किंवा कर्जाच्या स्वरूपात कोणतीही कर्जे किंवा अग्रिम मंजूर केले नाहीत, सुरक्षित किंवा असुरक्षित. कंपनी, फर्म, मर्यादित दायित्व भागीदारी किंवा इतर कोणत्याही पक्षांना त्यानुसार, आदेशाच्या खंड (iii) (क), (ख), (ग), (घ), (ङ) आणि (च) अंतर्गत अहवाल देणे कंपनीला लागू नाही.
- (iv) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने कर्ज, गुंतवणूक, हमी आणि सुरक्षितता यांच्या संदर्भात कोणताही व्यवहार केलेला नाही जो कंपनी कायद्याच्या कलम 185 आणि 186 च्या तरतुदींचे पालन करण्यास आकर्षित करतो, 2013. त्यानुसार ऑर्डरच्या खंड (iv) अंतर्गत अहवाल देणे कंपनीला लागू होणार नाही.
- (v) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने लोकांकडून कोणत्याही ठेवी स्वीकारल्या नाहीत; त्यानुसार, आदेशाच्या खंड (v) अंतर्गत अहवाल देणे कंपनीला लागू होणार नाही.
- (vi) आमच्या माहितीनुसार आणि स्पष्ट केल्याप्रमाणे, केंद्र सरकारने कंपनी अधिनियम, 2013 च्या कलम 148(1) अंतर्गत कंपनीच्या उत्पादनासाठी / सेवांसाठी खर्चाच्या नोंदींची देखभाल निर्दिष्ट केलेली नाही.
- (vii) (क) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आमच्या कंपनीच्या रेकॉर्डच्या तपासणीच्या आधारावर, वस्तू आणि सेवा कर, भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी राज्य विमा, उत्पन्नासह निर्विवाद वैधानिक देयके. कंपनीला लागू असलेले कर, कस्टमचे शुल्क, उपकर आणि इतर भौतिक वैधानिक देयके साधारणपणे वर्षभरातील सर्व प्रकरणांमध्ये योग्य प्राधिकरणांकडे नियमितपणे जमा केली जातात. आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, भविष्य निर्वाह निधी, ईएसआय, आयकर, वस्तू आणि सेवा कर, कस्टम ड्युटी, उपकर आणि इतर भौतिक वैधानिक देय थकबाकीच्या संदर्भात कोणतीही निर्विवाद रक्कम देय नाही. ते देय झाल्यापासून 6 महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी मार्च 31, 2023.
- (ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, आयकर, सेवा कर, वस्तू आणि सेवा कर, कस्टम ड्युटी, अबकारी शुल्क, मूल्यवर्धित कर बाकी आहे कोणत्याही विवादाचे खाते.
- (viii) व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीच्या आणि स्पष्टीकरणाच्या आधारे आणि कंपनीच्या नोंदींच्या आमच्या तपासणीच्या आधारावर, प्राप्तिकर कायदांतर्गत कर मुल्यांकनांमध्ये समर्पण केलेले किंवा उत्पन्न म्हणून उघड केलेले पूर्वीच्या रेकॉर्ड न केलेल्या उत्पन्नाशी संबंधित कोणतेही व्यवहार नव्हते, 1961 (1961 चा 43) वर्षभरात.
- (ix) आमच्याद्वारे तपासलेल्या कंपनीच्या नोंदी आणि आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने वर्षभरात कर्ज किंवा इतर कर्जे किंवा मुदत कर्ज घेतलेले नाही आणि म्हणून आदेशाच्या खंड (ix) वर अहवाल देणे लागू नाही.
- (x) (क) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेवर आधारित आणि दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार व्यवस्थापन, कंपनीने वर्षभरात प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफर किंवा पुढील सार्वजनिक ऑफर (कर्ज साधनांसह) द्वारे पैसे उभे केले नाहीत आणि म्हणून ऑर्डरच्या खंड (x)(क) अंतर्गत अहवाल लागू नाही.
- (ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीने शेअर्स किंवा परिवर्तनीय डिबेंचरचे (पूर्ण किंवा अंशतः किंवा वैकल्पिकरित्या) कोणतेही प्राधान्य वाटप किंवा खाजगी प्लेसमेंट केलेले नाही आणि म्हणून खंड (x)(ख) अंतर्गत अहवाल देत आहे.) आदेश कंपनीला लागू नाही.
- (xi) (क) आर्थिक स्टेटमेंटच्या खऱ्या आणि न्याय्य दृष्टिकोनाचा अहवाल देण्याच्या उद्देशाने केलेल्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेवर आधारित आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, आम्ही अहवाल देतो की, कंपनीची कोणतीही फसवणूक किंवा कंपनीची कोणतीही फसवणूक वर्षभरात लक्षात आली नाही किंवा नोंदवली गेली नाही.
- (ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी कायद्याच्या कलम 143 च्या उपकलम (12) अंतर्गत कोणताही अहवाल फॉर्म ए.डी.टी.-4 मध्ये कंपनीच्या नियम 13 अंतर्गत विहित केल्यानुसार दाखल केलेला नाही (लेखापरीक्षण आणि लेखापरीक्षक) केंद्र सरकारचे नियम, 2014, वर्षभरात आणि या अहवालाच्या तारखेपर्यंत.
- (ग) भारतातील सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या लेखापरीक्षण पद्धतीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि व्यवस्थापनाद्वारे आम्हाला दर्शविल्यानुसार कंपनीची पुस्तके आणि नोंदीची आमच्या तपासणी दरम्यान, कोणतीही शिष्टी वाजली नाही- कंपनीला वर्षभरात ब्लोअरच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत. त्यानुसार, आदेशाच्या खंड 3(xi)(ग) अंतर्गत अहवाल कंपनीला लागू होत नाही.
- xii) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी ही निधी कंपनी नाही आणि त्यामुळे आदेशाच्या खंड (xii) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.

- xiii) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या रेकॉर्डच्या आमच्या तपासणीच्या आधारावर, कंपनी कंपनी कायद्याच्या कलम 177 आणि 188 चे पालन करते, जेथे लागू आहे, सर्व व्यवहारांसाठी संबंधित पक्ष आणि संबंधित पक्षाच्या व्यवहारांचे तपशील लागू लेखा मानकांनुसार आवश्यकतेनुसार आर्थिक स्टेटमेंट इत्यादींमध्ये उघड केले आहेत.
- xiv) (क) आमच्या मते आणि आम्हाला दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीकडे तिच्या व्यवसायाच्या आकार आणि स्वरूपाशी सुसंगत अंतर्गत लेखापरीक्षण प्रणाली आहे.
(ख) आम्ही लेखापरीक्षणाच्या अंतर्गत कालावधीसाठी कंपनीच्या अंतर्गत लेखापरीक्षकाच्या अहवालांचा विचार केला आहे.
- (xv) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि कंपनीच्या रेकॉर्डच्या आमच्या तपासणीच्या आधारे, कंपनीने तिच्या संचालकांशी किंवा त्याच्या संचालकांशी संबंधित व्यक्तींसोबत कोणतेही नॉन-कॅश व्यवहार केले नाहीत आणि त्यामुळे कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 192 च्या तरतुदी कंपनीला लागू होत नाहीत.
- (xvi) (क) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनीला भारतीय रिझर्व्ह बँक कायदा, 1934 च्या कलम 45-ए अंतर्गत नोंदणीकृत करणे आवश्यक नाही. म्हणून, खंड (xvi)(क) अंतर्गत अहवाल देणे, आणि (ख) आदेश लागू नाही.
(ख) भारतीय रिझर्व्ह बँकेने केलेल्या नियमांमध्ये परिभाषित केल्यानुसार कंपनी ही कोर गुंतवणूक कंपनी (सी.आय.सी) नाही. म्हणून, आदेशाचे खंड (xvi)(ग) लागू होत नाही.
(ग) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, गटाचा भाग म्हणून गटाकडे कोणतीही कोर इन्व्हेस्टमेंट कंपनी (सी.आय.सी) नाही आणि त्यानुसार ऑर्डरच्या खंड (xvi)(घ) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.
- (xvii) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आमच्या कंपनीच्या नोंदींच्या तपासणीच्या आधारे, आमच्या लेखापरीक्षणात समाविष्ट असलेल्या आर्थिक वर्षात आणि तत्काळ आधीच्या आर्थिक वर्षात कंपनीला रोख नुकसान झाले नाही. म्हणून, आदेशाच्या खंड (xvii) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.
- (xviii) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार, वर्षभरात कंपनीच्या वैधानिक लेखापरीक्षकांनी राजीनामा दिलेला नाही. म्हणून, आदेशाच्या खंड (xviii) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.
- (xix) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारावर आणि आर्थिक गुणोत्तरांच्या आधारावर, वृद्धत्व आणि आर्थिक मालमत्तेची वसुली आणि आर्थिक दायित्वे भरण्याच्या अपेक्षित तारखा, आर्थिक विवरणांसह इतर माहिती आणि संचालक मंडळ आणि व्यवस्थापन योजनांचे आमचे ज्ञान आणि आमच्या गृहितकांना समर्थन देणाऱ्या पुराव्यांची तपासणी केली असता, आमच्या लक्षात काहीही आले नाही, ज्यामुळे आम्हाला असे वाटते की लेखापरीक्षण अहवालाच्या तारखेपर्यंत कोणतीही भौतिक अनिश्चितता अस्तित्वात आहे हे दर्शविते की कंपनी ताळेबंदाच्या तारखेला अस्तित्वात असलेल्या दायित्वांची पूर्तता करण्यास सक्षम नाही. ताळेबंद तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीत जेव्हा ते देय होतील तेव्हा. तथापि, आम्ही असे सांगतो की हे कंपनीच्या भविष्यातील व्यवहारांतेचे आश्वासन नाही.
- (xx) (क) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणांवर आधारित कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 135 च्या उपकलम (5) अंतर्गत चालू असलेल्या प्रकल्पांव्यतिरिक्त इतर कोणत्याही अनुषंगाने कोणतीही रक्कम खर्च केलेली नाही. म्हणून, आदेशाच्या खंड (xx)(अ) अंतर्गत अहवाल देणे लागू नाही.
(ख) आमच्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेच्या आधारे आणि व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहितीनुसार आणि स्पष्टीकरणानुसार, कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 135 च्या उपकलम (5) अंतर्गत, चालू प्रकल्पाच्या अनुषंगाने रु.89.32/- लाखांची रक्कम खर्च न केलेली शिल्लक आहे. या कायद्याच्या कलम 135 च्या उपकलम (6) च्या तरतुदीनुसार विशेष खाल्यात हस्तांतरित केले आहे.
- (xxi) कंपनीला एकत्रित आर्थिक विवरणपत्रे तयार करण्याची आवश्यकता नाही. त्यानुसार, आदेशाच्या खंड (xxi) अंतर्गत अहवाल देणे कंपनीला लागू होणार नाही.

ए.के.जी.व्ही.जी आणि असोसिएट्ससाठी
चार्टर्ड अकाउंटंट
आय.सी.ए.आय नोंदणी क्रमांक: 018598N

अमन अग्रवाल
भागीदार
सदस्यत्व क्रमांक: 515385
यु.डी.आय.एन क्रमांक : 23515385BGYBQS4386
स्वाक्षरीचे ठिकाण : नवी दिल्ली
तारीख : 20 जुलै 2023

स्वतंत्र लेखापरीक्षकांच्या अहवालासाठी "परिशिष्ट - क"

(समान तारखेच्या नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या सदस्यांना आमच्या अहवालाच्या 'अन्य कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल' विभागांतर्गत परिच्छेद 3(एफ) मध्ये संदर्भित)

कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 143 च्या उप-कलम 3 च्या खंड (i) अंतर्गत अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांवरील अहवाल

आम्ही मेसर्स नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड ("कंपनी") च्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांचे लेखापरीक्षण केले आहे. 31 मार्च 2023 पर्यंत कंपनीच्या त्या तारखेला संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक विवरणांच्या आमच्या लेखापरीक्षणाच्या संयोगाने.

अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणासाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

कंपनीचे संचालक मंडळ आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शक नोटमध्ये नमूद केलेल्या अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक लक्षात घेऊन कंपनीने स्थापित केलेल्या आर्थिक अहवालाच्या निकषांवरील अंतर्गत नियंत्रणाच्या आधारे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणे स्थापित करण्यासाठी आणि राखण्यासाठी जबाबदार आहे. इस्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट ऑफ इंडियाने जारी केले आहे. या जबाबदाऱ्यांमध्ये पुरेशा अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची रचना, अंमलबजावणी आणि देखभाल यांचा समावेश आहे जे त्याच्या व्यवसायाचे सुव्यवस्थित आणि कार्यक्षम आचरण सुनिश्चित करण्यासाठी, त्याच्या मालमत्तेचे संरक्षण, फसवणूक आणि त्रुटींचे प्रतिबंध आणि शोध, अचूकता आणि पूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत होते. लेखा नोंदी, आणि विश्वासाह आर्थिक माहिती वेळेवर तयार करणे, कंपनी कायदा 2013 अंतर्गत आवश्यक आहे.

लेखापरीक्षकांची जबाबदारी

आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे कंपनीच्या आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांवर मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे. आम्ही आमचे लेखापरीक्षण भारतीय चार्टर्ड अकाउंटंट्सच्या संस्थेने जारी केलेल्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शक नोट ("मार्गदर्शक नोट") आणि कंपन्यांच्या कलम 143(10) अंतर्गत विहित केलेल्या लेखापरीक्षणावरील मानकांनुसार केले. अधिनियम, 2013, अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या लेखापरीक्षणासाठी लागू मर्यादितपणे. त्या मानके आणि मार्गदर्शक सूचनांनुसार आम्ही नैतिक आवश्यकतांचे पालन करणे आवश्यक आहे आणि आर्थिक अहवालावर पुरेशी अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणे स्थापित आणि राखली गेली आहेत की नाही आणि अशी नियंत्रणे सर्व भौतिक बाबींमध्ये प्रभावीपणे कार्यरत आहेत की नाही याबद्दल वाजवी हमी मिळविण्यासाठी आम्ही योजना आखली आणि लेखापरीक्षण केले.

आमच्या लेखापरीक्षणांमध्ये आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण प्रणालीची पर्याप्तता आणि त्यांच्या कार्यक्षमतेबद्दल लेखापरीक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी प्रक्रिया पार पाडणे समाविष्ट आहे. आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या आमच्या लेखापरीक्षणांमध्ये आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांची समज प्राप्त करणे, भौतिक कमकुवतपणा अस्तित्वात असलेल्या जोखमीचे मूल्यांकन करणे आणि मूल्यांकन केलेल्या जोखमीवर आधारित अंतर्गत नियंत्रणाची रचना आणि कार्यक्षमतेची चाचणी आणि मूल्यांकन करणे समाविष्ट आहे. निवडलेल्या कार्यपद्धती लेखापरीक्षकांच्या निर्णयावर अवलंबून असतात, ज्यात आय.एन.डी-ए.एस आर्थिक विवरणांच्या भौतिक चुकीच्या स्टेटमेंटच्या जोखमीचे मूल्यांकन करणे, फसवणूक किंवा त्रुटीमुळे असो.

आम्हाला विश्वास आहे की आम्हाला मिळालेले लेखापरीक्षण पुरावे आर्थिक अहवालावर कंपनीच्या अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण प्रणालीवर आमच्या लेखापरीक्षण मताचा आधार देण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाचा अर्थ

आर्थिक अहवालावरील कंपनीचे अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण ही आर्थिक अहवालाच्या विश्वासाहतेबाबत वाजवी हमी देण्यासाठी आणि सामान्यतः स्वीकारल्या गेलेल्या लेखा तत्वांनुसार बाह्य हेतूसाठी आर्थिक स्टेटमेंट तयार करण्यासाठी डिझाइन केलेली प्रक्रिया आहे. आर्थिक अहवालावरील कंपनीच्या अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांमध्ये ती धोरणे आणि प्रक्रियांचा समावेश होतो जी:

- 1) कंपनीच्या मालमत्तेचे व्यवहार आणि स्वभाव वाजवी तपशिलात, अचूक आणि निष्पक्षपणे प्रतिबिंबित करणाऱ्या नोंदींच्या देखभालीशी संबंधित
- 2) वाजवी हमी प्रदान करते की सामान्यतः स्वीकृत लेखा तत्वांनुसार इंड-ए.एस वित्तीय स्टेटमेंट्स तयार करण्यास परवानगी देण्यासाठी आवश्यकतेनुसार व्यवहार रेकॉर्ड केले जातात आणि कंपनीच्या पावत्या आणि खर्च कंपनीच्या व्यवस्थापन आणि संचालकांच्या अधिकृततेनुसारच केले जात आहेत; आणि
- 3) कंपनीच्या मालमत्तेचे अनधिकृत अधिग्रहण, वापर किंवा विल्हेवाट रोखणे किंवा वेळेवर शोधणे यासंबंधी वाजवी आश्वासन प्रदान करणे ज्याचा आय.एन.डी-ए.एस आर्थिक स्टेटमेंटवर भौतिक परिणाम होऊ शकतो.

आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाच्या अंतर्निहित मर्यादा

आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या अंतर्निहित मर्यादांमुळे, नियंत्रणांचे संगनमत किंवा अयोग्य व्यवस्थापन ओव्हरराइड होण्याच्या शक्यतेसह, त्रुटी किंवा फसवणुकीमुळे भौतिक चुकीची विधाने होऊ शकतात आणि शोधली जाऊ शकत नाहीत. तसेच, भविष्यातील कालावधीसाठी आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणांच्या कोणत्याही मूल्यमापनाचे अंदाज या जोखमीच्या अधीन आहेत की आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण परिस्थितीतील बदलांमुळे किंवा धोरणे किंवा कार्यपद्धतींचे पालन केल्यामुळे अपुरे पडू शकते. बिघडू शकते.

पात्र मताचा आधार

आम्हाला दिलेल्या माहिती आणि स्पष्टीकरणानुसार आणि आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे, 31 मार्च 2023 रोजी खालील भौतिक कमकुवतता ओळखण्यात आली आहे:

कंपनीकडे प्रॉपर्टी प्लॉट आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) च्या प्रत्यक्ष पडताळणीसाठी योग्य अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली नाही ज्यामुळे कंपनी कदाचित अस्तित्वात नसलेल्या किंवा कंपनीच्या नियंत्रणात नसलेल्या प्रॉपर्टी प्लॉट आणि उपकरणे (मूर्त मालमत्ता) ओळखू शकते.

पात्र मत

आमच्या मते, नियंत्रण निकषांची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी वरील पात्र अभिप्रायाच्या परिच्छेदामध्ये वर्णन केलेल्या सामग्रीचे संभाव्य परिणाम वगळता, कंपनीने, सर्व भौतिक बाबतीत, आर्थिक वर पुरेशी अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण प्रणाली राखली आहे. अहवाल आणि वित्तीय अहवालावरील अशी अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणे 31 मार्च 2023 पर्यंत प्रभावीपणे कार्यरत होती, जी कंपनीने अंतर्गत नियंत्रणाचे आवश्यक घटक विचारात घेऊन स्थापन केलेल्या आर्थिक अहवालाच्या निकषांवर अंतर्गत नियंत्रणाच्या आधारे अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणाच्या लेखापरीक्षणावरील मार्गदर्शक नोटमध्ये नमूद केले आहे. इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट ऑफ इंडियाने जारी केलेला आर्थिक अहवाल.

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीच्या आर्थिक स्टेटमेन्टच्या आमच्या लेखापरीक्षणामध्ये लागू केलेल्या लेखापरीक्षण चाचण्यांचे स्वरूप आणि प्रमाण निर्धारित करण्यासाठी आम्ही वर ओळखल्या गेलेल्या आणि नोंदवलेल्या भौतिक कमकुवततेचा विचार केला आहे आणि भौतिक कमकुवतपणाचा कंपनीच्या आर्थिक स्टेटमेन्टवरील आमच्या मतावर परिणाम होत नाही.

ए.के.जी.व्ही.जी आणि असोसिएट्ससाठी

चार्टर्ड अकाउंटंट

आय.सी.ए.आय नोंदणी क्रमांक: 018598N

अमन अग्रवाल

भागीदार

सदस्यत्व क्रमांक: 515385

यु.डी.आय.एन क्रमांक : 23515385BGYBQS4386

स्वाक्षरीचे ठिकाण : नवी दिल्ली

तारीख : 20 जुलै 2023

31 मार्च 2023 रोजीचा ताळेबंद

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष		टीप क्र.	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
I.	मालमत्ता			
1	चालू नसलेली मालमत्ता			
	(क) मालमत्ता, प्लॉट आणि उपकरणे	3	9,44,493.95	8,20,695.15
	(ख) भांडवल काम-प्रगती	4	25,99,505.24	10,16,796.48
	(ग) इतर अमूर्त मालमत्ता	5.1	6,685.61	7,008.10
	(घ) विकास अंतर्गत अमूर्त मालमत्ता	5.2	509.36	-
	(ङ) मालमत्तेचा वापर करण्याचा अधिकार	5.3	1,460.32	1,894.92
	(च) आर्थिक मालमत्ता	6		
	(i) कर्ज	6.1	25.69	27.66
	(ii) इतर आर्थिक मालमत्ता	6.2	227.88	534.44
	(छ) स्थगित कर मालमत्ता (नेट)	7	-	338.72
	(ज) इतर गैर-चालू मालमत्ता	8	6,42,953.43	6,48,048.47
			41,95,861.48	24,95,343.94
2	सध्याची मालमत्ता			
	(क) आर्थिक मालमत्ता	9		
	(i) व्यापार प्राप्ती	9.1	-	-
	(ii) रोख आणि रोख समतुल्य	9.2	57,288.19	2,97,110.76
	(iii) वरील (ii) व्यतिरिक्त बँक शिल्लक	9.3	106.42	20,308.17
	(iv) कर्ज	9.4	3.85	3.85
	(v) इतर आर्थिक मालमत्ता	9.5	880.64	1,016.77
	(ख) चालू कर मालमत्ता (निव्वळ)	19	373.98	492.94
	(ग) इतर वर्तमान मालमत्ता	10	10,424.29	8,057.62
			69,077.37	3,26,990.11
	एकूण मालमत्ता		42,64,938.85	28,22,334.05
II.	इक्विटी आणि दायित्वे			
1	इक्विटी			
	(क) इक्विटी शेअर कॅपिटल	11	14,21,143.00	12,93,000.00
	(ख) इतर इक्विटी	12	53,935.64	39,253.79
			14,75,078.64	13,32,253.79
2	दायित्वे			
	गैर-चालू दायित्वे			
	(क) आर्थिक दायित्वे	13		
	(i) कर्ज घेणे		-	-
	(i) लीज दायित्वे	13.1	867.76	1,414.81
	(ii) व्यापार देय			
	(क) सूक्ष्म उपक्रम आणि लघु उद्योगांची एकूण थकबाकी; आणि		-	-
	(ख) सूक्ष्म उद्योग आणि लघु उद्योगांव्यतिरिक्त इतर कर्जदारांची एकूण थकबाकी.		-	-
	(iii) इतर	13.2	25,32,565.76	13,20,523.08
	(ख) तरतुदी - चालू नसलेल्या	14	791.96	751.45
	(ग) स्थगित कर दायित्वे (निव्वळ)		81.30	-
	(घ) इतर गैर-चालू दायित्वे	15	-	8.75
			25,34,306.78	13,22,698.09
(ii)	चालू दायित्वे			
	(क) आर्थिक दायित्वे	16		
	(i) कर्ज घेणे	16.1	-	-
	(i) लीज दायित्वे	16.2	831.96	682.03
	(ii) व्यापार देय			
	(क) सूक्ष्म उपक्रम आणि लघु उद्योगांची एकूण थकबाकी; आणि		-	-
	(ख) सूक्ष्म उद्योग आणि लघु उद्योगांव्यतिरिक्त इतर कर्जदारांची एकूण थकबाकी.	16.3	-	-
	(iii) इतर	17	2,29,225.41	1,43,207.75
	(ख) इतर चालू दायित्वे	18	25,145.05	23,213.76
	(ग) तरतुदी-वर्तमान	19	351.01	278.63
	(घ) चालू कर दायित्व (नेट)		-	-
			2,55,553.43	1,67,382.17
	एकूण इक्विटी आणि दायित्वे		42,64,938.85	28,22,334.05

सामान्य माहिती	1
महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांचा सारांश	2
नोट्स आर्थिक स्टेटमेंटचा भाग बनवतात	1 ते 43

आमच्या सम तारखेच्या संलग्न अहवालात संदर्भ दिलेला हा ताळेबंद आहे.

**एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स
चार्टर्ड अकाउंटंटसाठी**
एफआरएन: 018598N

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

भागीदार: अमन अग्रवाल
एम. क्रमांक: 515385

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक
डीआईएन: 08006234

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त आणि सीएफओ
डीआईएन: 10216466

सुमीता शर्मा
कंपनी सचिव
एम क्रमांक: FCS 5250

तारीख : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षातील नफा आणि तोटा विवरण

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष		टीप क्र.	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
I	ऑपरेशन्समधून महसूल	-	-	-
II	इतर उत्पन्न	20	9,776.63	12,318.08
III	एकूण उत्पन्न (I + II)		9,776.63	12,318.08
	खर्च			
	कर्मचारी लाभ खर्च	21	240.66	194.29
	वित्त खर्च	22	16.28	7.08
	घसारा आणि कर्जमाफी खर्च	23	193.17	169.52
	इतर खर्च	24	2,475.75	3,288.29
IV	एकूण खर्च (IV)		2,925.86	3,659.18
V	अपवादात्मक वस्तू आणि कर (III-IV) आधी नफा/ (तोटा)		6,850.77	8,658.90
VI	अपवादात्मक आयटम		-	-
VII	करपूर्वी नफा/ (तोटा) (V - VI)		6,850.77	8,658.90
VIII	कर खर्च:			
	(1) चालू कर	25	1,042.61	2,073.47
	(2) स्थगित कर	25	428.87	47.20
IX	नफा/ (तोटा) चालू ठेवण्याच्या कालावधीसाठी (VII-VIII)		5,379.29	6,538.23
X	बंद केलेल्या ऑपरेशन्समधून नफा/ (तोटा)		-	-
XI	बंद केलेल्या ऑपरेशन्सचा कर खर्च		-	-
XII	बंद केलेल्या ऑपरेशन्समधून नफा/ (तोटा) (X - XI)		-	-
XIII	नफा/ (तोटा) कालावधीसाठी (IX + XII)		5,379.29	6,538.23
XIV	इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न			
	क. (i) नफा किंवा तोट्यात पुनर्वर्गीकृत केलेल्या वस्तू	26	(35.15)	(10.03)
	(ii) नफा किंवा तोट्यात पुनर्वर्गीकृत न केलेल्या वस्तूशी संबंधित आयकर	26	8.85	2.52
	ख. (i) नफा किंवा तोट्यात पुनर्वर्गीकृत केलेल्या वस्तू		-	-
	(ii) नफा किंवा तोट्यात पुनर्वर्गीकृत केलेल्या वस्तूशी संबंधित आयकर		-	-
XV	कालावधीसाठी एकूण व्यापक उत्पन्न (XIII + XIV) (नफा (तोटा) आणि या कालावधीसाठी इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न		5,352.99	6,530.72
XVI	प्रति इक्विटी शेअर कमाई (चालू चालू ठेवण्यासाठी) :			
	(1) मूळ (रु. मध्ये) (शेअरचे नाममात्र मूल्य रु 1,000)	27	3.92	5.46
	(2) अवमूल्यन केलेले (रु. मध्ये) (शेअरचे नाममात्र मूल्य रु 1,000)	27	3.91	5.46
XVII	प्रति इक्विटी शेअर कमाई (ऑपरेशन बंद करण्यासाठी) :			
	(1) मूळ (रु. मध्ये) (शेअरचे नाममात्र मूल्य रु 1,000)		-	-
	(2) अवमूल्यन केलेले (रु. मध्ये) (शेअरचे नाममात्र मूल्य रु 1,000)		-	-
XVIII	प्रति इक्विटी शेअर कमाई (चालू आणि बंद केलेल्या ऑपरेशनसाठी) :			
	(1) मूळ (रु. मध्ये) (शेअरचे नाममात्र मूल्य रु. 1,000)	27	3.92	5.46
	(2) अवमूल्यन केलेले (रु. मध्ये) (शेअरचे नाममात्र मूल्य रु. 1,000)	27	3.91	5.46

नोट्स आर्थिक स्टेटमेंटचा भाग बनवतात 1 ते 43

आमच्या संलग्न सम तारखेच्या अहवालात हे नफा आणि तोटा विधान आहे.

एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स
चार्टर्ड अकाउंटंटसाठी

एफआरएन: 018598N

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

भागीदार: अमन अग्रवाल
एम. क्रमांक: 515385

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक
डीआईएन: 08006234

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त आणि सीएफओ
डीआईएन: 10216466

सुमीता शर्मा
कंपनी सचिव
एम क्रमांक: FCS 5250

तारीख : 20 जुलै 2023

ठिकाण : नवी दिल्ली

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी रोख प्रवाहाचे विवरण

विशेष	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
रक्कम (लाखांमध्ये)		
क. ऑपरेटिंग क्रियाकलापांमधून रोख प्रवाह		
अपवादात्मक वस्तू आणि कर आधी नफा	6,850.77	8,658.90
यासाठी समायोजन:-		
घसारा आणि कर्जमाफी	193.17	169.52
करावरील व्याज	0.90	4.32
एच.बी.ए मालमत्तेवरील व्याज उत्पन्न (आय.एन.डी.ए.एस. समायोजन)	(1.02)	(2.30)
व्याज उत्पन्न	(9,622.14)	(12,114.46)
इतर सर्वसमावेशक आयटम	(35.15)	(10.03)
लीज दायित्वावरील व्याज	2.49	2.23
आर्थिक मालमत्तेवरील व्याज उत्पन्न	(21.13)	(19.64)
लीज फेरफार	(1.77)	-
आर्थिक दायित्वांचे परिशोधन	-	(65.43)
परकीय चलन चढउतार	-	(243.12)
वाजवी मूल्य समायोजन-सुरक्षा ठेव	0.40	0.25
ऑपरेटिंग भांडवल बदलण्यापूर्वी ऑपरेटिंग नफा यासाठी समायोजन :-	(2,633.48)	(3,619.76)
आर्थिक मालमत्ता-इतरांमध्ये घट / (वाढ).	(9.98)	(112.79)
इतर चालू मालमत्तेमध्ये घट / (वाढ).	(2,384.72)	(5,890.42)
इतर चालू नसलेल्या मालमत्तेत घट/ (वाढ).	15.78	12.17
आर्थिक मालमत्ता कर्जांमध्ये घट/ (वाढ).	2.99	(10.25)
(कमी) / आर्थिक दायित्वात वाढ-इतर	98,077.84	1,19,360.09
(कमी) / तरतुदींमध्ये वाढ	112.89	423.73
(कमी) / इतर चालू दायित्वात वाढ	1,931.29	9,972.99
(कमी) / इतर नॉन करंट लायबिलिटीमध्ये वाढ	(8.75)	(602.46)
एकूण समायोजन	97,737.34	1,23,153.06
ऑपरेशन्समधून निर्माण होणारी रोख रक्कम आयकर भरला	95,103.86	1,19,533.30
	(924.55)	(2,494.75)
ऑपरेटिंग क्रियाकलापांमधून व्युत्पन्न केलेली एकूण रोख	94,179.31	1,17,038.55
ख. गुंतवणूक क्रियाकलापांमधून रोख प्रवाह		
मालमत्ता, प्लांट उपकरणे खरेदी करणे आणि इतर अमूर्त मालमत्ता आणि सी.डब्ल्यू.आय.पी. (नेट ऑफ सेल)	(17,05,971.83)	(10,13,001.06)
प्रकल्प कार्य आणि भांडवली वस्तूसाठी भांडवली अग्रिम	5,079.26	(2,90,248.90)
रोख आणि रोख समतुल्य व्यतिरिक्त बँक बॅलन्समधील बदल	20,201.75	(20,308.17)
व्याज उत्पन्न	10,095.94	11,738.02
निव्वळ रोख गुंतवणूक क्रियाकलापांमध्ये वापरली जाते	(16,70,594.88)	(13,11,820.11)
ग. आर्थिक क्रियाकलापांमधून रोख प्रवाह		
इक्विटी शेअर कॅपिटल जारी करण्यापासून मिळणारे उत्पन्न	1,08,143.00	2,35,000.00
वाटप प्रलंबित अर्ज पैसे सामायिक करा	29,457.00	20,000.00
शेअर इश्यू खर्च	(145.64)	(377.50)
इ.ए.पी कडे रेल्वे मंत्रालयाकडून आगाऊ	12,00,000.00	11,20,000.00
लीज दायित्वावरील व्याज	(157.78)	(154.07)
लीज दायित्वासाठी पेमेंट	(703.58)	(755.49)
वित्तपुरवठा उपक्रमांमधून निव्वळ रोख उत्पन्न	13,36,593.00	13,73,712.94
रोख आणि रोख समतुल्य (क+ ख + ग) मध्ये निव्वळ वाढ / (कमी)	(2,39,822.57)	1,78,931.38
रोख आणि रोख समतुल्य उघडणे	2,97,110.76	1,18,179.38
रोख आणि रोख समतुल्य बंद करणे	57,288.19	2,97,110.76

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
रोख आणि रोख समतुल्य यांचा समावेश होतो:		
हातात चलन:	-	-
बँकांमधील शिल्लक:	-	-
- चालू खाते	1,444.81	24,679.60
- फ्लेक्सी खात्यात	35,828.60	32,316.20
- मूळ मुदत ३ महिने किंवा तीन महिन्यांपेक्षा कमी मुदतीच्या ठेवींमध्ये	20,000.00	2,40,102.81
- इंस्ट्रुमेंट खात्यात	14.78	12.15
ताळेबंदानुसार रोख आणि रोख समतुल्य	57,288.19	2,97,110.76

टिप:

कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने अधिसूचित केलेल्या रोख प्रवाहाचे विवरण आय. एन. डी. ए.एस- 7 मध्ये नमूद केल्यानुसार अप्रत्यक्ष पद्धतीने रोख प्रवाहाचे विवरण तयार केले आहे. 31 मार्च 2023 रोजीच्या आर्थिक क्रियाकलापांमुळे उद्भवलेल्या दायित्वांचे सामंजस्य टीप 28(ii) मध्ये सादर केले आहे. कंसातील आकडे रोख बाहेरचा प्रवाह दर्शवतात.

जोडलेल्या सम तारखेच्या आमच्या अहवालात संदर्भित केलेले हे रोख प्रवाहाचे विधान आहे.

एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स
चार्टर्ड अकाउंटंटसाठी
एफआरएन: 018598N

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

भागीदार: अमन अग्रवाल
एम. क्रमांक: 515385

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक
डीआईएन: 08006234

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त आणि सीएफओ
डीआईएन: 10216466

सुमीता शर्मा
कंपनी सचिव
एम क्रमांक: FCS 5250

तारीख : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी इक्विटीमधील बदलांचे विवरण

क. इक्विटी शेअर भांडवल

विशेष	वर्तमान अहवाल कालावधीच्या सुरुवातीस शिल्लक	पूर्वीच्या कालावधीतील त्रुटीमुळे इक्विटी शेअर कॅपिटलमध्ये बदल	वर्तमान अहवाल कालावधीच्या सुरुवातीला शिल्लक पुनर्स्थित	चालू वर्षात इक्विटी शेअर भांडवलात बदल	वर्तमान अहवाल कालावधीच्या शेवटी शिल्लक
शेअर्सची संख्या (क्र.)	12,93,00,000	-	12,93,00,000	1,28,14,300	14,21,14,300.00
शेअर कॅपिटलची रक्कम (रक्कम रु. लाख)	12,93,000	-	12,93,000	1,28,143	14,21,143.00

ख. इतर इक्विटी

विशेष	राखीव आणि अधिशेष		वाटप प्रलंबित अर्जांचे पैसे शेअर करा	एकूण
	सामान्य राखीव	कमाई राखून ठेवली		
वर्षाच्या सुरुवातीला शिल्लक	-	22,185.28	20,000.00	42,185.28
लेखा धोरणातील बदल किंवा पूर्वीच्या कालावधीतील त्रुटी	-	(2,931.50)	-	(2,931.50)
वर्षाच्या सुरुवातीला शिल्लक पुनर्स्थित	-	19,253.78	20,000.00	39,253.78
वर्षासाठी नफा	-	5,379.30	-	5,379.30
वर्षासाठी इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न (निव्वळ प्राप्तिकर)	-	(26.30)	-	(26.30)
वर्षासाठी एकूण सर्वसमावेशक उत्पन्न	-	5,353.00	-	5,353.00
कालावधी दरम्यान प्राप्त अर्ज पैसे शेअर करा	-	-	1,37,600.00	1,37,600.00
वर्षभरात जारी केलेले शेअर	-	-	(1,28,143.00)	(1,28,143.00)
समस्या खर्च शेअर करा	-	(128.14)	-	(128.14)
वर्षाच्या शेवटी शिल्लक	-	24,478.64	29,457.00	53,935.64

हे इक्विटीमधील बदलांचे विधान आहे जे आमच्या संलग्न सम तारखेच्या अहवालात नमूद केले आहे.

एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स
चार्टर्ड अकाउंटंटसाठी
एफआरएन: 018598N

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

भागीदार: अमन अग्रवाल
एम. क्रमांक: 515385

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक
डीआईएन: 08006234

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त आणि सीएफओ
डीआईएन: 10216466

सुमीता शर्मा
कंपनी सचिव
एम क्रमांक: FCS 5250

तारीख : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी इक्विटीमधील बदलांचे विवरण

क. इक्विटी शेअर भांडवल

विशेष	वर्तमान अहवालाच्या सुरुवातीस शिल्लक कालावधी	बदला पूर्वीच्या कालावधीतील त्रुटींमुळे इक्विटी शेअर कॅपिटलमध्ये	वर्तमान अहवाल कालावधीच्या सुरुवातीला शिल्लक पुनर्स्थित	चालू वर्षात इक्विटी शेअर भांडवलात बदल	वर्तमान अहवाल कालावधीच्या शेवटी शिल्लक
शेअर्सची संख्या (क्र.)	9,58,00,000	-	9,58,00,000	3,35,00,000	12,93,00,000
शेअर कॅपिटलची रक्कम (रक्कम रु. लाख)	9,58,000	-	9,58,000	3,35,000	12,93,000

ख. इतर इक्विटी

विशेष	राखीव आणि अधिशेष		वाटप प्रलंबित अर्जाचे पैसे शेअर करा	एकूण
	सामान्य राखीव	कमाई राखून ठेवली		
वर्षाच्या सुरुवातीला शिल्लक	-	14,134.55	1,00,000	1,14,134.55
लेखा धोरणातील बदल किंवा पूर्वीच्या कालावधीतील त्रुटी	-	(1,076.48)	-	(1,076.48)
वर्षाच्या सुरुवातीला शिल्लक पुनर्स्थित	-	13,058.07	1,00,000	1,13,058.07
वर्षासाठी नफा	-	6,538.23	-	6,538.23
वर्षासाठी इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न (निव्वळ प्राप्तिकर)	-	(7.51)	-	(7.51)
वर्षासाठी एकूण सर्वसमावेशक उत्पन्न	-	6,530.72	-	6,530.72
कालावधी दरम्यान प्राप्त अर्ज पैसे शेअर करा	-	-	2,55,000.00	2,55,000.00
वर्षभरात जारी केलेले शेअर	-	-	(3,35,000.00)	(3,35,000.00)
समस्या खर्च शेअर करा	-	(335.00)	-	(335.00)
वर्षाच्या शेवटी शिल्लक	-	19,253.79	20,000.00	39,253.79

हे इक्विटीमधील बदलांचे विधान आहे, जे आमच्या संलग्न सम तारखेच्या अहवालात नमूद केले आहे.

एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स
चार्टर्ड अकाउंटंटसाठी
एफआरएन: 018598N

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

भागीदार: अमन अग्रवाल
एम. क्रमांक: 515385

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक
डीआईएन: 08006234

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त आणि सीएफओ
डीआईएन: 10216466

सुमीता शर्मा
कंपनी सचिव
एम क्रमांक: FCS 5250

तारीख : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

नोट्स 31 मार्च 2023 (1 – 43) रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक विवरणांसाठी

1. सामान्य माहिती

नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एनएचएसआरसीएल) भारतात अधिवास असलेली एक पब्लिक लिमिटेड कंपनी आहे ज्याचे नोंदणीकृत कार्यालय 2रा मजला, एशिया भवन, रोड नं.- 205, सेक्टर-9, द्वारका (दक्षिण पश्चिम दिल्ली) नवी दिल्ली – 110077 आहे. कंपनी 12 फेब्रुवारी 2016 रोजी कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदींतर्गत महाराष्ट्र आणि गुजरात राज्य यांच्यातील हायस्पीड रेल्वे सेवांची योजना, रचना, विकास, बांधणी, कमिशन, देखभाल, संचालन आणि वित्तपुरवठा या उद्देशाने भारतात समावेश करण्यात आला (यापुढे "एनएचएसआर प्रकल्प" म्हणून संदर्भित) आणि / किंवा इतर कोणतेही क्षेत्र एकतर स्वतःहून किंवा ताब्यात घेऊन किंवा भाडेतत्वावर घेऊन किंवा इतर कोणत्याही मॉडेलद्वारे आणि कोणत्याही मोडचा नवीन परिवहन मार्ग तयार करून किंवा सर्व अटेंडंट पायाभूत सुविधांसह मोडच्या संयोजनाने, जसे की रेल्वे मंत्रालय किंवा भारत सरकार किंवा इतर कोणत्याही सक्षम प्राधिकरणाद्वारे मंजूर केले जाऊ शकते.

2. महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांचा सारांश

2.1 क) अनुपालन विधान

कंपनीची आर्थिक विवरणपत्रे कंपनी कायदा 2013 च्या कलम 133 अंतर्गत अधिसूचित भारतीय लेखा मानके (आयएनडी एएस) नुसार तयार केली जात आहे, वेळोवेळी सुधारणा केल्यानुसार कंपनी (भारतीय लेखा मानक) नियम 2015 आणि भारतात सामान्यतः स्वीकारल्या जाणाऱ्या इतर लेखा तत्वांसह वाचा.

ख) मापनाचा आधार

संबंधित इंड-एएस द्वारे आवश्यकतेनुसार वाजवी मूल्याने मोजले गेलेल्या खालील बाबी वगळता आर्थिक विवरणपत्रे ऐतिहासिक खर्च नियमावली अंतर्गत आणि जमा आधारावर तयार केली गेली आहेत.

- वाजवी मूल्यावर मोजली जाणारी ठराविक आर्थिक मालमत्ता आणि दायित्वे (टीप क्रमांक 2.21 वर आर्थिक साधनांबाबत लेखा धोरण पहा.)
- परिभाषित लाभ योजना आणि योजना मालमत्ता.

ग) वर्तमान विरुद्ध वर्तमान नसलेले वर्गीकरण

कंपनी वर्तमान/नॉन-करंट वर्गीकरणावर आधारित ताळेबंदात मालमत्ता आणि दायित्वे सादर करते. मालमत्ता जेव्हा वर्तमान म्हणून वर्गीकृत केली जातेहे आहे: -

- अपेक्षित लक्षात येण्यासाठी, किंवा सामान्य ऑपरेटिंग सायकलमध्ये विकण्याचा किंवा वापरण्याचा हेतू आहे;
- प्रामुख्याने आयोजित व्यापाराच्या उद्देशाने;
- अपेक्षित अहवाल कालावधीनंतर 12 महिन्यांच्या आत साकार करणे; किंवा
- रोख किंवा रोख समतुल्य जोपर्यंत देवाण-घेवाण करण्यापासून प्रतिबंधित केले जात नाही किंवा रिपोर्टिंग तारखेनंतर किमान 12 महिने दायित्व सेटल करण्यासाठी वापरले जाते.

इतर सर्व मालमत्ता गैर-वर्तमान म्हणून वर्गीकृत आहेत.

दायित्व वर्तमान म्हणून वर्गीकृत केले जाते जेव्हा ते असते: -

- अपेक्षितसामान्य ऑपरेटिंग सायकलमध्ये सेटल करणे;
- प्रामुख्याने आयोजित व्यापाराच्या उद्देशाने;
- देय अहवाल दिल्यानंतर 12 महिन्यांच्या आत निकाली काढणे; किंवा
- तेथे अहवालाच्या तारखेनंतर किमान 12 महिन्यांपर्यंत उत्तरदायित्वाचा निपटारा पुढे ढकलण्याचा बिनशर्त अधिकार नाही.

इतर सर्व दायित्वे नॉन-करंट म्हणून वर्गीकृत आहेत.

स्थगित कर मालमत्ता आणि दायित्वे गैर-चालू मालमत्ता आणि दायित्वे म्हणून वर्गीकृत आहेत.

ऑपरेटिंग सायकल:

ऑपरेटिंग सायकल प्रक्रियेसाठी मालमत्तेचे संपादन आणि रोख आणि रोख समतुल्य त्यांची प्राप्ती यामधील वेळ आहे. कंपनीने त्याचे ऑपरेटिंग सायकल म्हणून बारा महिने ओळखले आहेत.

घ) वापराअंदाज आणि निर्णय

आर्थिक विवरण तयार करणे आयएनडी एस च्या अनुषंगाने व्यवस्थापनाने निर्णय, अंदाज आणि गृहितके करणे आवश्यक आहे जे लेखा धोरणांच्या वापरावर परिणाम करतात आणि मालमत्ता, दायित्वे, वित्तीय स्टेटमेंटच्या तारखेला आकस्मिक मालमत्ता आणि दायित्वांचे प्रकटीकरण आणि उत्पन्न आणि खर्चाची नोंदवलेली रक्कम यावर परिणाम करतात. अशा अंदाजांच्या उदाहरणांमध्ये कर्मचारी सेवानिवृत्ती लाभ योजनेतर्गत भविष्यातील दायित्वे आणि मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांचे अंदाजे उपयुक्त जीवन, कर्मचारी लाभ खर्च, तरतुदी इ. यांचा समावेश होतो. वास्तविक परिणाम या अंदाजांपेक्षा भिन्न असू शकतात.

अंदाजे आणि अंतर्निहित गृहितकांचे नियतकालिक आधारावर पुनरावलोकन केले जाते. या अंदाजांमधील बदलांमुळे भविष्यातील परिणाम भिन्न असू शकतात आणि वास्तविक परिणाम आणि अंदाज ज्या कालावधीत परिणाम ज्ञात/साहित्यीकृत आहेत त्या कालावधीत ओळखले जातात.

आर्थिक विवरणांची समज वाढवण्यासाठी, आर्थिक विवरणांमध्ये ओळखल्या गेलेल्या रकमेवर सर्वात लक्षणीय परिणाम करणारे लेखा धोरण लागू करताना अंदाज, अनिश्चितता आणि गंभीर निर्णयांच्या महत्त्वपूर्ण क्षेत्रांबद्दल माहिती खालीलप्रमाणे आहे:

- मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे: अवमूल्यन पद्धतीसह उपयुक्त जीवन आणि अवशिष्ट मूल्यांचे वेळोवेळी पुनरावलोकन केले जाते. जीवन ऐतिहासिक अनुभवांवर तसेच भविष्यातील घटनांच्या अपेक्षेवर आधारित आहे.
- तरतुदी: ताळेबंद तारखेला दायित्वाची पुर्तता करण्यासाठी अंदाजानुसार तरतुदी निर्धारित केल्या जातात.
- आकस्मिक दायित्वे/मालमत्ता: व्यवस्थापनाच्या निर्णयावर आधारित आकस्मिक दायित्वे/मालमत्तेचा खुलासा केला जातो, त्याचे पुनरावलोकन केले जाते. प्रत्येक ताळेबंद तारखेला आणि वर्तमान व्यवस्थापन अंदाज प्रतिबिंबित करण्यासाठी समायोजित केले जातात.
- गैर-आर्थिक मालमत्तेची कमजोरी चाचणी: मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे वसूल करण्यायोग्य रकममतांत्रिक तज्ञांच्या गृहितकांच्या निर्णयावर आधारित निर्धारित केले जाते.
- स्थगित कर मालमत्तेची ओळख: स्थगित कर मालमत्ता भविष्यातील करपात्र उत्पन्नाच्या संभाव्यतेच्या मूल्यांकनाच्या आधारावर ओळखले जाते ज्यावर स्थगित कर वापरला जाऊ शकतो.
- नोकरीनंतरचे फायदे: कर्मचारी फायद्याचे दायित्व मोजले जाते. वास्तविक गृहितकांचा आधार ज्यामध्ये मृत्यु दर आणि पैसे काढण्याचे दर तसेच भविष्यातील विकासासंबंधीच्या गृहितकांचा समावेश होतो. सवलतीच्या दरांमध्ये, पगारवाढीचे दर आणि महागाई दर. कंपनी विचार करते की दायित्वे मोजण्यासाठी वापरलेली गृहीतक योग्य आणि दस्तऐवजीकरण आहे. तथापि, या गृहीतकांमधील कोणत्याही बदलांचा परिणामी गणनेवर भौतिक परिणाम होऊ शकतो.

(ङ) भारतीय रूपयामध्ये सादर केलेली सर्व आर्थिक माहिती आणि सर्व मूल्ये जवळच्या लाखांमध्ये पूर्ण केली जातात जेथे अन्यथा नमूद केले नाही.

लाखी रुपयांमध्ये रक्कम सादर केली आहे. एकूण कोणत्याही विसंगती राउंडिंग ऑफ झाल्यामुळे आहेत आणि त्यांना दुरुस्त करण्याची आवश्यकता नाही.

2.2 विधानरोख प्रवाह

वापरून रोख प्रवाह नोंदवले जातात अप्रत्यक्ष पद्धत, ज्याद्वारे नफा/(तोटा) करापूर्वी नॉन-कॅश स्वरूपाच्या व्यवहारांच्या परिणामांसाठी आणि भूतकाळातील किंवा भविष्यातील रोख पावती किंवा पेमेंट्सच्या कोणत्याही स्थिती किंवा जमा होण्यासाठी समायोजित केले जाते. उपलब्ध माहितीच्या आधारे कंपनीच्या संचालन, गुंतवणूक आणि वित्तपुरवठा क्रियाकलापांमधून रोख प्रवाह वेगळे केले जातात.

कॅश फ्लोच्या स्टेटमेंटमध्ये सादरीकरणाच्या हेतूसाठी, रोख आणि रोख समतुल्य रकमेमध्ये रोख रक्कम, वित्तीय संस्थांकडे कॉल केल्यावर ठेवलेल्या ठेवी, इतर अल्प-मुदतीची, तीन महिन्यांच्या किंवा त्यापेक्षा कमी कालावधीची मूळ परिपक्वता असलेली उच्च तरल गुंतवणूक समाविष्ट आहे जी सहजपणे परिवर्तनीय आहेत. रोख रकमेचे ज्ञात प्रमाण आणि जे मूल्य आणि बँक ओव्हरड्राफ्टमधील बदलांच्या क्षुल्लक जोखमीच्या अधीन आहेत. बँकेचा ओव्हरड्राफ्ट बॅलन्स शीटमध्ये चालू दायित्वांमध्ये उधारीत दर्शविला जातो.

2.3 कार्यात्मक आणि सादरीकरण चलन

वित्तीय विवरणांमध्ये समाविष्ट केलेल्या बाबींचे मोजमाप कंपनी चालवणाऱ्या प्राथमिक आर्थिक वातावरणातील चलन वापरून केली जाते (कार्यात्मक चलन) वित्तीय विवरणे भारतीय रुपया (आयएनआर) मध्ये सादर केली जातात, जी कार्यशील तसेच कंपनीचे सादरीकरण चलन आहे.

विदेशी चलन

व्यवहाराच्या वेळी प्रचलित असलेल्या विनिमय दरावर परकीय चलनातील व्यवहारांची नोंद केली जाते.

परकीय चलनांमध्ये नामांकित मौद्रिक वस्तूंचे भाषांतर अहवालाच्या तारखेनुसार विनिमय दरांवर केले जाते.

चलनविषयक वस्तूंच्या सेटलमेंट किंवा भाषांतरावर उद्भवणारे विनिमय फरक नफा किंवा तोट्यात ओळखले जातात.

2.4 मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे

क) मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे येथे मोजली जातात कमी संचित घसारा आणि कमजोरी नुकसान, जर असेल तर

मालमत्तेच्या किमतीमध्ये पुढील गोष्टींचा समावेश आहे:

- किंमत थेट गुणविशेष मालमत्ता संपादन करण्यासाठी
- ओळखीच्या निकषांची पूर्तता झाल्यास आयटम नष्ट करणे आणि काढून टाकणे आणि ती ज्या साइटवर आहे ती पुनर्संचयित करण्याच्या अंदाजे खर्चाचे सध्याचे मूल्य.

ख) बदलण्याची किंमत, प्रमुख तपासणी, महत्त्वपूर्ण भागांची दुरुस्ती ओळख निकष पूर्ण झाल्यास कॅपिटलाइझ केले जाते.

ग) मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांची एक वस्तू विल्हेवाट लावल्यावर किंवा मालमत्तेच्या सतत वापरामुळे भविष्यात कोणतेही आर्थिक फायदे मिळण्याची अपेक्षा नसताना मान्यता रद्द केली जाते. मालमत्तेची, वनस्पती आणि उपकरणांची विल्हेवाट लावल्यावर किंवा निवृत्त झाल्यावर होणारा कोणताही नफा किंवा तोटा हा विक्रीची रक्कम आणि मालमत्तेची वहन रक्कम यांच्यातील फरक म्हणून निर्धारित केला जातो आणि नफा किंवा तोट्याच्या विधानात ओळखला जातो.

घसारा & कर्मचाऱ्यांची

क) मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांवर घसारा कंपनी कायदा, 2013 च्या अनुसूची II मध्ये निर्दिष्ट केल्यानुसार मालमत्तेच्या उपयुक्त आयुष्यावर स्ट्रेट लाइन मेथड (एसएलएम) वर प्रदान केले आहे.

ख) मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे या आयटमचा प्रत्येक भागभागाची किंमत आयटमच्या एकूण किमतीच्या संदर्भात महत्त्वपूर्ण असल्यास आणि त्या भागाचे उपयुक्त आयुष्य उर्वरित मालमत्तेच्या उपयुक्त आयुष्यापेक्षा वेगळे असल्यास स्वतंत्रपणे अवमूल्यन केले जाते.

ग) मालमत्ता दिलीकर्मचाऱ्यांना:

- कर्मचाऱ्यांना दिलेली मालमत्ता : मोबाईल फोन वगळता एसएलएम आधारावर कर्मचाऱ्यांना दिलेल्या मालमत्तेचे 3 वर्षांच्या कालावधीत अवमूल्यन झाले आहे.
- कर्मचाऱ्यांना दिलेला मोबाईल फोन: कर्मचाऱ्यांना दिलेल्या मालमत्तेचे 2 वर्षांच्या कालावधीत एसएलएम आधारावर अवमूल्यन झाले आहे.
- संक्षिप्त प्रकरणाच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती आणि कर्मचाऱ्यांना न परत करण्यायोग्य आधारावर जारी केलेले लँडलाइन इन्स्ट्रुमेंट पेमेंटच्या वर्षात खर्चासाठी आकारले जाते.

घ) अंदाजे उपयुक्त मालमत्ता वनस्पती आणि उपकरणे (कर्मचाऱ्यांना दिलेल्या मालमत्तेपेक्षा इतर) महत्त्वाच्या वस्तूंच्या वर्तमान आणि तुलनात्मक कालावधीसाठी मालमत्तेचे आयुष्य खालीलप्रमाणे आहे:

फर्निचर अँड फिक्स्चर	10 वर्षे
ईडीपी मालमत्ता	3 वर्षे
कार्यालय उपकरणे	5 वर्षे
वाहने	8 वर्षे
इमारत	60 वर्षे
ट्रॅक स्लॅब	15 वर्षे

ड) ज्या महिन्यात अशा सुधारणांचे भांडवल केले जाते त्या महिन्यापासून भाडेपट्टीच्या कालावधीत लीजहोल्ड सुधारणा रद्द केल्या जातात.

च) प्रत्येक अहवाल तारखेला घसारा पद्धती, उपयुक्त जीवन आणि अवशिष्ट मूल्यांचे पुनरावलोकन केले जाते.

2.5 अमूर्त मालमत्ता

क. प्रारंभिक ओळख आणि मोजमाप

मालमत्तेचे श्रेय असलेले अपेक्षित भविष्यातील आर्थिक फायदे कंपनीला मिळतील आणि मालमत्तेची किंमत विश्वासार्हपणे मोजली जाऊ शकते अशी शक्यता असेल तरच अमूर्त मालमत्ता ओळखली जाते.

कंपनीने अधिग्रहित केलेल्या अमूर्त मालमत्तेचे मोजमाप प्रारंभिक ओळखीच्या खर्चावर केले जाते. त्यानंतरचे मोजमाप कमी खर्चात संचित परिशोधन आणि संचित अशक्तपणाचे नुकसान केले जाते. मालमत्तेला त्याच्या इच्छित वापरासाठी तयार करण्यासाठी आवश्यक असलेले कोणतेही थेट श्रेययोग्य आनुषंगिक खर्च खर्चात समाविष्ट आहेत.

विकासकामांवर खर्चजर खर्चाचे मोजमाप विश्वासार्हपणे केले जाऊ शकते, उत्पादन किंवा प्रक्रिया तांत्रिकदृष्ट्या आणि व्यावसायिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल, भविष्यातील आर्थिक फायदे संभाव्य असतील आणि कंपनीचा विकास पूर्ण करण्यासाठी आणि मालमत्तेचा वापर किंवा विक्री करण्यासाठी पुरेशी संसाधने असतील तरच त्याचे भांडवल केले जाते.

जो खर्च पात्र आहे अमूर्त मालमत्तेखालील भांडवलीकरणासाठी ते त्यांच्या इच्छित वापरासाठी तयार होईपर्यंत विकासाधीन अमूर्त मालमत्ता म्हणून नेले जाते.

ख. कर्जमाफी

अमूर्त मालमत्ता खालीलप्रमाणे परिमार्जन केल्या जातात:

1. सॉफ्टवेअर- ईआरपी व्यतिरिक्त 3 वर्ष
2. सॉफ्टवेअर- ईआरपी 5 वर्षे
3. बरोबरजमिनीच्या वापरासाठी वापराच्या अधिकाराच्या कालावधीत कर्जमाफी केली जाते. चालू आणि तुलनात्मक कालावधीसाठी अशा मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य 15 वर्षे आहे.

ग. त्यानंतरचे खर्च

त्यानंतरचा खर्चमालमत्तेच्या वहन रकमेत वाढ म्हणून ओळखले जाते जेव्हा संभाव्य खर्चाच्या किंमतीतून मिळणारे भविष्यातील आर्थिक फायदे एंटरप्राइझला मिळतील आणि वस्तूची किंमत विश्वासार्हपणे मोजली जाऊ शकते.

घ. मान्यता

एक अमूर्त मालमत्ताजेव्हा त्यांच्या वापरातून किंवा त्यांच्या विल्हेवाटीवर भविष्यात कोणतेही आर्थिक लाभ अपेक्षित नसतात तेव्हा मान्यता रद्द केली जाते. अमूर्त मालमत्तेच्या वस्तूची विल्हेवाट लावताना होणारे नफा आणि तोटा हे विल्हेवाट लावल्यापासून मिळालेल्या रकमेची अमूर्त मालमत्तेच्या वहन रकमेशी तुलना करून निर्धारित केले जातात आणि नफा आणि तोट्याच्या विधानात ओळखले जातात.

2.6 भांडवली काम प्रगतीपथावर आहे

च्या दिशेने दिलेली रक्कम मालमत्तेचे संपादन, वनस्पती आणि उपकरणे प्रत्येक अहवालाच्या तारखेपर्यंत थकबाकीदार आहेत आणि भांडवली काम-प्रगती अंतर्गत शिल्लक तारखेपूर्वी प्रकट होण्याआधी मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे हेतू वापरासाठी तयार नाहीत.

बिलाच्या सेटलमेंटवर लिक्विडेटेड डॅमेज जमा केले जातात. किंमतीच्या तफावतीसह दावे स्वीकृतीवर दिले जातात.

कंपनीने हाती घेतलेल्या प्रकल्पाशी थेट ओळखला जाऊ शकणारा खर्च "प्रत्यक्ष प्रकल्प खर्च" अंतर्गत "कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेस" मध्ये डेबिट केला जातो. कर्मचाऱ्यांच्या फायद्यांच्या स्वरूपातील अप्रत्यक्ष खर्च आणि प्रकल्पाशी थेट संबंधित अप्रत्यक्ष खर्च प्रकल्पावर आकारण्यात आला आहे.

उत्पन्नाशी संबंधित बांधकाम कालावधी आणि इतर आनुषंगिक उत्पन्न जसे की व्याज उत्पन्न (इक्विटीद्वारे प्राप्त निधीच्या तात्पुरत्या उपयोजना व्यतिरिक्त), निविदा कागदपत्रांची विक्री, इत्यादी बांधकामादरम्यान झालेल्या खर्चाशी समायोजित केली जाते.

पास थ्रू असिस्टन्स (ईएपी फंड) वर व्याज असणाऱ्या कर्जाविरुद्ध कमावलेले व्याज जे आयसीए कडून आणि प्रकल्पाशी संबंधित कंत्राटदारांना प्रदान केलेले व्याज धारण केलेले आगाऊ कर्ज घेण्याच्या खर्चाच्या मर्यादेपर्यंत सीडब्ल्यूआयपी अंतर्गत बांधकाम दरम्यान व्याज (आयडीसी) विरुद्ध समायोजित केले जाते.

2.7 जमीन

1. जमीनभारतीय लेखा मानकांनुसार वित्तीय विवरणे तयार करण्यासाठी आणि सादरीकरणासाठी प्रेमवर्कच्या आवश्यकतेनुसार, नियंत्रणाच्या आधारावर मालमत्ता म्हणून ओळखली जाते.
2. कंपनीने जमीन ताब्यात घेताना विविध सरकारी संस्था आणि विभागांसह जमीन मालकांनी हस्तांतरित केलेल्या आणि कंपनीने ताब्यात घेतलेल्या जमिनींचे भांडवल करण्यात आले आहे किंवा कंपनीच्या नावावर टायटल डीड्सच्या नोंदणीची वाट न पाहता यापैकी जे आधी असेल ते पेमेंट केले आहे.
3. वाढीव भरपाई, जर काही असेल तर, पेमेंट देय असेल तेव्हा म्हणून बुक केले जाईल कारण रकमेचा अंदाज लावता येत नाही.
4. पुनर्वसन आणि पुनर्वसनाचा खर्च आणि संबंधित इतर खर्च जमिनीच्या किमतीत जमीन जोडली जाते.
5. तात्पुरती/तत्परतेने दिलेली देयके किंवा जमिनीशी संबंधित किंमत किंवा नुकसान भरपाईसाठी दिलेली देयके, ज्यामध्ये भाडेतत्त्वावरील जमीन समाविष्ट आहे, बांधकामांच्या संपादनाची किंमत, पाडलेल्या अशा बांधकामांच्या कमी विक्रीतून मिळालेली रक्कम ही जमीन किंवा लीज-होल्ड जमिनीची किंमत मानली जाते.
6. पेमेंट तात्पुरते केले / तात्पुरत्या आधारावर अधिग्रहित केलेल्या जमिनीवर प्रदान केलेल्या दायित्वाचा संबंधित प्रभाव जमिनीच्या ताब्यात घेण्याच्या कालावधीत रद्द केला जातो.
7. दिलेली रक्कम कंपनीसाठी जमीन खरेदी करण्यासाठी सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे जमीन खरेदी करण्यासाठी (सीएएलए) सुरुवातीला अॅडव्हान्स फॉर लँड (सीएएलए) असे मानले जाते. सीएएलए खात्याद्वारे थेट जमीनमालकांना या उद्देशासाठी वाटप जमिनीची किंमत आणि सीएएलए सोबत आगाऊ म्हणून दाखवलेली शिल्लक समायोजित केली जाते.

2.8 तरतुदी, आकस्मिक दायित्वे आणि आकस्मिक मालमत्ता

- क) तरतुदी मान्य आहेत उतरदायित्वांच्या संदर्भात ज्याचे मोजमाप केवळ मोठ्या प्रमाणात अंदाज वापरून केले जाऊ शकते जेव्हा:
- i. कंपनीकडे आहे भूतकाळातील घटनेचा परिणाम म्हणून वर्तमान दायित्व.
 - ii. आर्थिक लाभांना मूर्त स्वरूप देणाऱ्या संसाधनांचा संभाव्य बहिर्वाह आवश्यक असेल जबाबदारी निश्चित करण्यासाठी; आणि
 - iii. दायित्वाच्या रकमेचा विश्वासार्हपणे अंदाज लावला जाऊ शकतो. प्रत्येक ताळेबंद तारखेला तरतुदीचे पुनरावलोकन केले जाते.

सवलत तरतुदींचा

जेव्हा पैशाच्या वेळेच्या मूल्याचा परिणाम भौतिक असेल तर तरतुदीची रक्कम हे दायित्व पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या खर्चाचे वर्तमान मूल्य असेल.

- ख) आकस्मिक दायित्वे खालीलपैकी कोणत्याही बाबतीत उघड केली जातात:
- i. भूतकाळातील घटनेमुळे उद्भवणारे वर्तमान दायित्व, जेव्हा दायित्व पूर्ण करण्यासाठी संसाधनांचा बहिर्वाह आवश्यक असेल अशी शक्यता नसते; किंवा
 - ii. सध्याच्या दायित्वाचा विश्वासार्ह अंदाज बांधता येत नाही; किंवा
 - iii. संसाधन बाहेर पडण्याची शक्यता असल्याशिवाय संभाव्य दायित्व दूरस्थ आहे.

आकस्मिक दायित्व आणि आकस्मिक उत्तरदायित्व आणि आकस्मिक मालमत्तेसाठी आवश्यक असलेल्या तरतुदींचे प्रत्येक अहवाल तारखेला पुनरावलोकन केले जाते.

- ग) आकस्मिक मालमत्तेचा खुलासा केला जातो जेथे आर्थिक लाभांचा ओघ संभवतो.

2.9 महसूल ओळख

- क) महसूलग्राहकांसोबतच्या करारांमधून
- i. महसूलग्राहकांसोबतच्या करारातून ओळखले जाते जेव्हा वस्तू किंवा सेवांचे नियंत्रण ग्राहकाला अशा रकमेवर हस्तांतरित केले जाते जे त्या वस्तू किंवा सेवांच्या बदल्यात कंपनीला हक्क मिळण्याची अपेक्षा करते.
 - ii. महसूलप्राप्त किंवा प्राप्त करण्यायोग्य मोबदल्याच्या वाजवी मूल्यावर मोजले जाते.

ख) इतर महसूल ओळख

- i व्याज उत्पन्नप्रभावी व्याजदर पद्धत वापरून थकबाकीची रक्कम आणि लागू होणारा व्याजदर लक्षात घेऊन वेळेच्या प्रमाणात ओळखले जाते.

2.10 पट्टे

i. म्हणून पट्टेदार

कंपनी लीज सुरू होण्याच्या तारखेला वापरण्याचा हक्क आणि लीज दायित्व ओळखते. मालमत्तेचा वापर करण्याचा अधिकार सुरुवातीला किमतीवर मोजला जातो, ज्यामध्ये प्रारंभ तारखेला किंवा त्यापूर्वी केलेल्या कोणत्याही लीज पेमेंटसाठी समायोजित केलेल्या लीज दायित्वाची प्रारंभिक रक्कम, तसेच कोणताही प्रारंभिक थेट खर्च आणि अंतर्निहित काढून टाकण्यासाठी आणि काढून टाकण्यासाठी खर्चाचा अंदाज समाविष्ट असतो. मालमत्ता किंवा अंतर्निहित मालमत्ता किंवा ती ज्या साइटवर आहे ती पुनर्संचयित करण्यासाठी, कमी कोणत्याही लीज इन्सेंटिव्ह प्राप्त होतात.

वापरण्याचा हक्क असलेली मालमत्ता त्यानंतर वापराच्या हक्काच्या मालमत्तेच्या उपयुक्त आयुष्याच्या समाप्तीच्या सुरुवातीच्या तारखेपासून किंवा लीज टर्मच्या समाप्तीपर्यंत सरळ रेषेचा वापर करून घसारा केला जातो. वापराच्या हक्काच्या मालमत्तेचे अंदाजे उपयुक्त जीवन मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे यांच्या आधारावर निर्धारित केले जाते. या व्यतिरिक्त, वापराचा हक्क मालमत्तेमध्ये अधूनमधून तोटा कमी केला जातो, जर असेल तर, आणि लीज दायित्वाच्या काही मोजमापांसाठी समायोजित केले जाते.

भाडेपट्टीचे दायित्व प्रारंभीच्या तारखेला न भरलेल्या लीज पेमेंट्सच्या सध्याच्या मूल्यावर मोजले जाते, लीजमध्ये अंतर्भूत व्याजदर वापरून सूट दिली जाते किंवा, जर तो दर कंपनीच्या वाढीव कर्ज दराने सहजपणे निर्धारित केला जाऊ शकत नाही.

भाडेपट्टीची देयता प्रभावी व्याज पद्धतीचा वापर करून परिशोधित किंमतीवर मोजली जाते, जेव्हा निर्देशांक किंवा दरातील बदलामुळे भविष्यातील लीज पेमेंटमध्ये बदल होतो तेव्हा ते पुन्हा मोजले जाते. जेव्हा लीज दायित्व अशा प्रकारे पुन्हा मोजले जाते, वापराच्या हक्काच्या मालमत्तेच्या वहन रकमेशी संबंधित समायोजन केले जाते किंवा वापराच्या हक्काच्या मालमत्तेची वहन रक्कम शून्यावर कमी केल्यास नफा आणि तोटा नोंदविला जातो.

कंपनी वापरा-योग्य मालमत्ता सादर करते जी पूर्ण होत नाहीबॅलन्स शीटमधील "मालमत्तेचा अधिकार" आणि "इतर आर्थिक उत्तरदायित्व" मधील लीज दायित्वे अंतर्गत गुंतवणूक मालमत्तेची व्याख्या.

शॉर्ट टर्म लीज आणि लीजकमी मूल्याच्या मालमत्तेचे

कंपनीने 12 महिने किंवा त्यापेक्षा कमी कालावधीची लीज टर्म असलेल्या आणि कमी मूल्याच्या मालमत्तेचे भाडेपट्टे असलेल्या अल्प मुदतीच्या लीजसाठी वापरण्याचा हक्क आणि लीज दायित्वे ओळखू नयेत असे निवडले आहे. कंपनी या लीजशी संबंधित लीज देयके लीज टर्मवर सरळ रेषेवर खर्च म्हणून ओळखते.

ii. लेसर म्हणून

जेव्हा कंपनी पट्टेदार म्हणून काम करते, तेव्हा ती भाडेपट्टीच्या प्रारंभीच ठरवते की प्रत्येक भाडेपट्टा हा फायनान्स लीज आहे की ऑपरेटिंग लीज. प्रत्येक भाडेपट्ट्याचे वर्गीकरण करण्यासाठी, कंपनी अंतर्निहित मालमत्तेच्या मालकीशी संबंधित सर्व जोखीम आणि बक्षिसे लक्षणीयरीत्या हस्तांतरित करते की नाही याचे एकंदर मूल्यांकन करते. जर असे असेल, तर लीज ही फायनान्स लीज आहे, जर नसेल तर ती ऑपरेटिंग लीज आहे. मूल्यांकनाचा एक भाग म्हणून, कंपनी मालमत्तेच्या आर्थिक जीवनाच्या मुख्य भागासाठी लीज आहे की नाही यासारख्या काही निर्देशकांचा विचार करते.

जर एखाद्या व्यवस्थेमध्ये लीज आणि नॉन-लीज घटक असतील तर, कंपनी करारामध्ये विचारांचे वाटप करण्यासाठी आयएनडी एस- 115 "ग्राहकांशी केलेल्या करारातून महसूल" लागू करते.

कंपनी ऑपरेटिंग लीज अंतर्गत प्राप्त झालेल्या लीज पेमेंट्सला "इतर उत्पन्न" चा भाग म्हणून लीज टर्मवर सरळ रेषेवर उत्पन्न म्हणून ओळखते.

2.11 गैर-आर्थिक मालमत्तेचे नुकसान

आयएनडी एस-36 नुसार मालमत्तेची कमतरता, कंपनीच्या मालमत्तेच्या वहन रकमेचे प्रत्येक ताळेबंद तारखेला पुनरावलोकन केले जाते जेणेकरून काही बिघाडाचे संकेत आहेत की नाही. असे कोणतेही संकेत अस्तित्वात असल्यास, मालमत्तेची वसूल

करण्यायोग्य रक्कम विक्रीसाठी कमी किंमत आणि वापरात असलेल्या मूल्यापेक्षा जास्त वाजवी मूल्याचा अंदाज आहे. जेव्हा जेव्हा एखाद्या मालमत्तेची वहन रक्कम किंवा तिच्या रोख निर्मिती युनिटची वसुली करण्यायोग्य रकमेपेक्षा जास्त असते तेव्हा नफा आणि तोट्याच्या विवरणामध्ये एक कमजोरी तोटा ओळखला जातो. जर वसूल करण्यायोग्य रकमेच्या अंदाजात बदल झाला असेल आणि असे नुकसान यापुढे अस्तित्वात नसेल किंवा कमी झाले असेल तर, पूर्वीच्या लेखा कालावधीत ओळखले जाणारे नुकसान परत केले जाते. नफा आणि तोटा स्टेटमेंटमध्ये अशक्त तोटा उलटणे ओळखले जाते.

2.12 कर्ज घेण्याची किंमत

कर्ज घेणे विशेषतः प्रकल्पासाठी उधार घेतलेल्या आणि त्याद्वारे ओळखल्या गेलेल्या निधीवर खर्च केलेला खर्च प्रकल्प किंवा त्याचा भाग सुरू होण्याच्या वेळेपर्यंत भांडवली केला जातो आणि त्यानंतर मालमत्तेच्या व्यावसायिक कार्याधीन असलेल्या मर्यादितपर्यंत महसूल आकारला जातो.

उत्पन्नाशी संबंधित उधार घेतलेल्या निधीच्या तात्पुरत्या उपयोजनासाठी कर्ज घेण्याच्या खर्चाशी कर्ज घेण्याच्या खर्चाच्या मर्यादितपर्यंत समायोजित केले जाते; कर्ज घेण्याच्या खर्चापेक्षा जास्त रक्कम नफा आणि तोटा स्टेटमेंटमध्ये जमा केली जाते.

2.13 कर्मचारी लाभ

क) अल्पकालीन कर्मचारी लाभ

रेंडरिंगच्या बारा महिन्यांच्या आत सर्व कर्मचाऱ्यांना संपूर्णपणे देय लाभसेवा अल्पकालीन कर्मचारी लाभ म्हणून वर्गीकृत आहेत. कर्मचारी ज्या कालावधीत संबंधित सेवा प्रदान करतो त्या कालावधीत वेतन, वेतन आणि अल्प-मुदतीची भरपाई अनुपस्थिती इत्यादी फायदे ओळखले जातात.

ख) दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ

i. बंधनदीर्घकालीन कर्मचाऱ्यांच्या फायद्यांसाठी जसे की दीर्घकालीन भरपाईची अनुपस्थिती, अर्धा पगारी रजा आणि एलटीसी दीर्घकालीन कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत वगळता खाली (सी)(ii) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे परिभाषित लाभ योजनांच्या बाबतीत ओळखले जाते. लाभ योजना वास्तविक लाभ किंवा तोटा नफा आणि तोट्याच्या विधानात ओळखला जातो.

ग) नोकरीनंतरचे फायदे

i. परिभाषित योगदान योजना: कंपनी परिभाषित योगदान देतेप्रादेशिक भविष्य निर्वाह निधी आयुक्तांना भविष्य निर्वाह निधी योजना, सीजीआयएस आणि कर्मचारी राज्य विमा योजना. कंपनी आपल्या कर्मचाऱ्यांना राष्ट्रीय पेन्शन योजनेचा लाभ देखील प्रदान करते. ज्या कालावधीत कर्मचारी संबंधित सेवा प्रदान करतो त्या कालावधीत योजनांतर्गत देय/देय योगदान ओळखले जाते.

ii. परिभाषित लाभ योजना: ग्रॅज्युइटी, सामान भत्ता आणि वैद्यकीय निवृत्तीनंतरचे लाभ हे रोजगारोत्तर परिभाषित लाभ योजना आहेत. जबाबदारी ओळखलीताळेबंदात ताळेबंद तारखेला प्लॅन मालमत्तेचे कमी वाजवी मूल्य परिभाषित लाभ दायित्वाचे वर्तमान मूल्य आहे. प्रक्षेपित युनिट क्रेडिट (पीयुसी) पद्धतीचा वापर करून परिभाषित लाभ दायित्वाची गणना स्वतंत्र एक्युरीद्वारे केली जाते.

- कंपनीने स्थापन केली आहेग्रॅज्युइटी / वैद्यकीय निधी व्यवस्थापित करण्यासाठी स्वतंत्र एनएचएसआरसीएल कर्मचारी गट ग्रॅज्युइटी ट्रस्ट/ एनएचएसआरसीएल मेडिकल ट्रस्ट.
- कंपनी निव्वळ दायित्व ओळखतेमालमत्ता किंवा दायित्व म्हणून त्याच्या ताळेबंदात परिभाषित लाभ योजनेचा.
- मिळवणे किंवा निव्वळ परिभाषित लाभ दायित्व / (मालमत्ता) च्या पुनर्मापनाद्वारे होणारे नुकसान इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये ओळखले जाते.
- प्रत्यक्ष परतावायोजना मालमत्तेच्या पोर्टफोलिओमध्ये, परिभाषित लाभ दायित्व मोजण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या सवलत दर लागू करून गणना केलेल्या उत्पन्नापेक्षा जास्त उत्पन्न इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये ओळखले जाते.
- सेवा खर्च आणि निव्वळ व्याज खर्च/(उत्पन्न) निव्वळ परिभाषित लाभ दायित्व/ (मालमत्ता) वर नफा आणि तोटा विवरणपत्रात ओळखले जाते

घ) सेवानिवृत्तीचे फायदे
'प्रतिनियुक्तीवरील कर्मचाऱ्यांच्या' सेवानिवृत्तीचे लाभ रेल्वे मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक तत्वांच्या आधारे दिले गेले आहेत.

ड) पुन्हा मोजमाप
मोजमाप नफा आणि उद्भवणारे नुकसान ग्रॅच्युइटी, बॅगेज अलाउंस आणि सेवानिवृत्तीनंतरची वैद्यकीय योजना यासारख्या परिभाषित लाभ योजनांशी संबंधित अनुभवातील समायोजन आणि वास्तविक गृहीतकांमधील बदल, ते ज्या कालावधीत होतात त्या कालावधीत, थेट इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये ओळखले जातात. ते इक्विटीमधील बदलांच्या विधानात आणि ताळेबंदात राखून ठेवलेल्या कमाईमध्ये समाविष्ट केले जातात.

2.14 चालू आयकर

- कर खर्चवर्षासाठी चालू आयकर आणि स्थगित कर यांचा समावेश आहे.
- चालू लागू कर दर वापरून कर अधिकाऱ्यांना भरावे लागणाऱ्या रकमेवर कर मोजला जातो.
- दरकम मोजण्यासाठी वापरण्यात येणारे कर दर आणि कर कायदे हे असे आहेत जे कंपनी चालवते आणि करपात्र उत्पन्न व्युत्पन्न करते अशा देशांमध्ये अहवालाच्या तारखेला अधिनियमित किंवा ठोसपणे लागू केले जाते.
- चालू ओसीआय वस्तुंशी संबंधित कर इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न (ओसीआय) मध्ये ओळखला जातो.

2.15 स्थगित कर

- इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या भारतीय लेखा मानक (आय.एन.डी. ए.एस. 12) "आयकर" नुसार.
- स्थगित उत्पन्नकर मालमत्ता आणि दायित्वे तात्पुरत्या फरकांसाठी ओळखली जातात ज्याची गणना कर दर आणि कर कायदे वापरून केली जाते जे अहवालाच्या तारखेला लागू केले गेले आहेत किंवा ठोसपणे लागू केले गेले आहेत.
 - स्थगित उत्पन्नकर मालमत्ता ही त्या मर्यादितपणे ओळखली जाते की करपात्र नफा मिळण्याची शक्यता आहे ज्याच्या विरुद्ध वजापात्र तात्पुरते फरक, आणि न वापरलेले कर क्रेडिट्स आणि न वापरलेले कर तोटा कॅरी फॉरवर्ड केला जाऊ शकतो.
 - स्थगित उत्पन्नाची वहन रकम प्रत्येक अहवालाच्या तारखेला कर मालमत्तेचे पुनरावलोकन केले जाते आणि त्या प्रमाणात कमी केले जाते की यापुढे स्थगित केलेल्या आयकर मालमत्तेचा सर्व किंवा काही भाग वापरण्याची परवानगी देण्यासाठी पुरेसा करपात्र नफा उपलब्ध होण्याची शक्यता नाही.
 - स्थगित कर संबंधितते ओसीआय आयटम इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न (ओसीआय) मध्ये ओळखले जातात.

2.16 प्रति शेअर कमाई

- प्रति शेअर मूळ कमाई विभाजित करून मोजली जातेया कालावधीत थकबाकी असलेल्या इक्विटी समभागांच्या भारित सरासरी संख्येनुसार इक्विटी भागधारकांना वर्षासाठी निव्वळ नफा किंवा तोटा. वर्षभरातील थकबाकी असलेल्या इक्विटी शेअर्सची भारित सरासरी संख्या बोनस इश्यू आणि शेअर स्प्लिटसाठी समायोजित केली जाते.
- प्रति समभाग कमी केलेल्या कमाईची गणना करण्याच्या उद्देशाने, इक्विटी भागधारकांना दिलेल्या कालावधीसाठी निव्वळ नफा किंवा तोटा आणि वर्षभरातील थकबाकी असलेल्या शेअर्सची भारित सरासरी संख्या सर्व कमी संभाव्य इक्विटी शेअर्सच्या परिणामांसाठी समायोजित केली जाते.

2.17 प्राथमिक खर्च

सर्व प्राथमिक खर्च हे खर्च केले जातात तेव्हा ते खर्च म्हणून ओळखले जातात.

2.18 इक्विटी धारकांना लाभांश

ज्या वर्षी संबंधित लाभांश भागधारकांनी किंवा संचालक मंडळाने योग्य म्हणून मंजूर केला आहे त्या वर्षी दिलेला / देय लाभांश ओळखला जातो.

2.19 ताळेबंद तारखेनंतर घडणाऱ्या घटना

घडणाऱ्या घटना आयएनडी एएस 10 (बॅलन्स शीट तारखेनंतर घडणाऱ्या आकस्मिकता आणि घटना) नुसार आर्थिक विवरण तयार करताना ताळेबंद तारखेचा विचार केला जातो.

2.20 वाजवी मूल्य मोजमाप

कंपनी प्रत्येक अहवाल तारखेला ठराविक आर्थिक साधनांचे वाजवी मूल्यावर मोजमाप करते. वाजवी मूल्यही किंमत आहे जी मालमत्तेची विक्री करण्यासाठी प्राप्त केली जाईल किंवा मापन तारखेला बाजारातील सहभागीमधील सुव्यवस्थित व्यवहारात दायित्व

हस्तांतरित करण्यासाठी दिले जाईल. वाजवी मूल्य मोजमाप हे गृहितकांवर आधारित आहे की मालमत्ता विकण्याचा किंवा दायित्व हस्तांतरित करण्याचा व्यवहार एकतर होतो:

- मालमत्ता किंवा दायित्वासाठी मुख्य बाजारपेठेत, किंवा
- मुख्य बाजाराच्या अनुपस्थितीत, मालमत्ता किंवा दायित्वासाठी सर्वात फायदेशीर बाजारपेठेत.

मुख्य किंवा सर्वात फायदेशीर बाजारपेठ कंपनीसाठी प्रवेशयोग्य असणे आवश्यक आहे. मालमत्तेचे किंवा दायित्वाचे वाजवी मूल्य हे गृहितके वापरून मोजले जाते की बाजारातील सहभागी त्यांच्या आर्थिक सर्वोत्तम हितासाठी कार्य करतात असे गृहीत धरून मालमत्ता किंवा दायित्वाची किंमत ठरवताना बाजार सहभागी वापरतील. कंपनी मूल्यमापन तंत्रे वापरते जी परिस्थितींमध्ये योग्य आहेत आणि ज्यासाठी योग्य मूल्य मोजण्यासाठी पुरेसा डेटा उपलब्ध आहे, संबंधित निरीक्षण करण्यायोग्य इनपुटचा जास्तीत जास्त वापर करणे आणि निरीक्षण करण्यायोग्य इनपुटचा वापर कमी करणे.

2.21 आर्थिक साधने:-

क) प्रारंभिक ओळख:

जेव्हा आर्थिक मालमत्ता आणि दायित्वे ओळखली जातात कंपनी इन्स्ट्रुमेंटच्या करारातील तरतुदींचा पक्ष बनते. आर्थिक मालमत्ता आणि दायित्वे सुरुवातीला वाजवी मूल्यावर मोजली जातात. आर्थिक मालमत्ता आणि आर्थिक दायित्वे (वित्तीय परिसंपत्ति आणि नफा किंवा तोटा याद्वारे वाजवी मूल्यावर आर्थिक दायित्वांव्यतिरिक्त) संपादन किंवा जारी करण्यासाठी थेट कारणीभूत असलेले व्यवहार खर्च आर्थिक मालमत्तेच्या किंवा आर्थिक दायित्वाच्या प्रारंभिक ओळखीवर मोजलेल्या वाजवी मूल्यामध्ये जोडले जातात किंवा वजा केले जातात.

ख) त्यानंतरचे मोजमाप

आर्थिक मालमत्ता

आर्थिक मालमत्ता वर्गीकृत आहेतखालील श्रेणींमध्ये:

i. परिशोधित खर्चावर

आर्थिक मालमत्तेचे नंतर परिशोधन केलेल्या खर्चावर मोजमाप केले जाते जर या आर्थिक मालमत्ता एखाद्या व्यवसायात ठेवल्या गेल्या असतील ज्याचे उद्दिष्ट करारात्मक रोख प्रवाह गोळा करण्यासाठी या मालमत्ता धारण करणे आहे आणि आर्थिक मालमत्तेच्या कराराच्या अटी निर्दिष्ट तारखांना केवळ रोख प्रवाह वाढवतात. मुद्दल आणि व्याजाची देयके मूळ रकमेवर.

ii. इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नाद्वारे वाजवी मूल्य

आर्थिक संपत्ती नंतर परिशोधित किंमतीवर मोजली जाते जर या आर्थिक मालमत्ता एखाद्या व्यवसायात ठेवल्या गेल्या असतील ज्याचे उद्दिष्ट करारानुसार रोख प्रवाह गोळा करण्यासाठी या मालमत्ता ठेवणे आहे आणि आर्थिक मालमत्तेच्या कराराच्या अटी निर्दिष्ट तारखांना रोख प्रवाह वाढवतात जे केवळ मुद्दल आणि थकबाकीच्या मूळ रकमेवर व्याज देतात.

iii. नफा आणि तोटा द्वारे योग्य मूल्यावर

आर्थिक मालमत्तेचे मोजमाप नफा किंवा तोटा याद्वारे वाजवी मूल्यावर केले जाते जोपर्यंत ते परिशोधित किंमतीवर किंवा प्रारंभिक ओळखीच्या इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नाद्वारे वाजवी मूल्यावर मोजले जात नाही. नफा किंवा तोटा याद्वारे वाजवी मूल्यावर आर्थिक मालमत्ता आणि दायित्वे यांच्या संपादनास थेट श्रेय दिलेला व्यवहार खर्च नफा किंवा तोटा तत्काळ ओळखला जातो.

आर्थिक दायित्वे

आर्थिक दायित्वांचे वर्गीकरण केले जातेखालील श्रेणींमध्ये:

i. आर्थिक परिशोधित खर्चावर दायित्वे

परिशोधित वेळी आर्थिक दायित्वेव्यापार आणि इतर देय देय, सुरक्षा ठेवी आणि धारणा पैसे इत्यादीद्वारे दर्शविलेले खर्च सुरुवातीला वाजवी मूल्यावर ओळखले जातात आणि नंतर प्रभावी व्याज दर पद्धती वापरून परिशोधित किंमतीवर चालते.

ii. आर्थिक नफा आणि तोटा (एफव्हीटीपीएल) द्वारे उचित मूल्यावर दायित्वे

कंपनीने एफव्हीटीपीएल वर कोणतेही आर्थिक दायित्वे नियुक्त केलेले नाही.

ग) ओळख रद्द करणे:

i. आर्थिक मालमत्ता

आर्थिक मालमत्ता (किंवा, जेथे लागू असेल, आर्थिक मालमत्तेचा एक भाग किंवा तत्सम आर्थिक मालमत्तेच्या गटाचा एक भाग) केवळ तेव्हाच मान्यता रद्द केली जाते जेव्हा मालमत्तेतून रोख प्रवाहाचे कराराचे अधिकार कालबाह्य होतात किंवा ती आर्थिक मालमत्ता हस्तांतरित करते आणि सर्व जोखीम आणि मालमत्तेच्या मालकीचे बक्षीस.

ii. आर्थिक दायित्व

उत्तरदायित्व अंतर्गत दायित्व सोडले जाते किंवा रद्द केले जाते किंवा कालबाह्य होते तेव्हा आर्थिक उत्तरदायित्व रद्द केले जाते. जेव्हा एखादे विद्यमान आर्थिक उत्तरदायित्व त्याच कर्जदात्याकडून वेगळ्या अटींवर बदलले जाते किंवा विद्यमान दायित्वाच्या अटींमध्ये मोठ्या प्रमाणात बदल केले जातात, तेव्हा अशा देवाणघेवाणी किंवा बदलास मूळ दायित्वाची मान्यता रद्द केली जाते आणि नवीन कर्जाची मान्यता दिली जाते. उत्तरदायित्व, आणि संबंधित वहन रकमेतील फरक नफा किंवा तोटा स्टेटमेंटमध्ये ओळखला जातो.

घ) आर्थिक मालमत्तेचे नुकसान:

कंपनी अपेक्षित क्रेडिट लॉस (ईसीएल) मॉडेल लागू करतकमजोरी नुकसान मोजण्यासाठी आणि ओळखण्यासाठी. कंपनी प्राप्य व्यापारावरील कमजोरी नुकसान भत्ता ओळखण्यासाठी 'सरलीकृत ट्टीकोन' अवलंबते. सरलीकृत पध्दतीच्या वापरामुळे कंपनीला क्रेडिट जोखीममधील बदलांचा मागोवा घेण्याची आवश्यकता नाही. त्याऐवजी, प्रत्येक अहवाल तारखेला आजीवन ईसीएल वर आधारित कमजोरी नुकसान भत्ता ओळखतो, अगदी सुरुवातीच्या ओळखीपासून.

कंपनी अग्रेषित केलेल्या किमती आणि एफव्हीटीओसीआय कर्ज साधनांशी संबंधित तिच्या मालमत्तेशी संबंधित अपेक्षित क्रेडिट तोट्याचे अंदाजानुसार मूल्यांकन करते. क्रेडिट जोखमीमध्ये लक्षणीय वाढ झाली आहे की नाही यावर कमजोरी पद्धत लागू होते.

या कालावधीत ओळखला जाणारा ईसीएल हानी तोटा भत्ता (किंवा रिव्हर्सल) नफा आणि तोट्याच्या विवरणात उत्पन्न/खर्च म्हणून ओळखला जातो.

2.22 विक्रीसाठी ठेवलेल्या गैर-वर्तमान मालमत्ता (किंवा विल्हेवाट गट).

गैर-वर्तमान मालमत्ता (किंवा विल्हेवाट गट) धारण केलेल्या मालमत्ता म्हणून वर्गीकृत आहेतविक्रीसाठी जेव्हा त्यांची वहन रक्कम मुख्यतः विक्री व्यवहाराद्वारे वसूल केली जाते आणि विक्री अत्यंत संभाव्य मानली जाते. जेव्हा मालमत्ता किंवा विल्हेवाट गट सध्याच्या स्थितीत त्वरित विक्रीसाठी उपलब्ध असेल तेव्हाच विक्री अत्यंत संभाव्य मानली जाते, विक्री मागे घेतली जाण्याची शक्यता नाही आणि वर्गीकरणाच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या आत विक्री अपेक्षित आहे. विक्रीसाठी ठेवलेले म्हणून वर्गीकृत केलेले विल्हेवाटीचे गट वाहून नेण्याच्या रकमेच्या कमी आणि विक्रीसाठी वाजवी मूल्य कमी खर्चात नमूद केले आहेत. मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्तेचे अवमूल्यन किंवा परिशोधन केले जात नाही. विक्री. विक्रीसाठी ठेवलेल्या म्हणून वर्गीकृत मालमत्ता आणि दायित्वे आर्थिक स्थितीच्या विवरणात स्वतंत्रपणे सादर केली जातात.

जर आयएनडी एएस 105 द्वारे सांगितलेले निकष "विक्रीसाठी ठेवलेल्या नॉन-करंट मालमत्ता आणि बंद ऑपरेशन्स" यापुढे पूर्ण केले गेले नाहीत, तर विल्हेवाट गट विक्रीसाठी ठेवलेल्या म्हणून वर्गीकृत करणे बंद करेल. विक्रीसाठी ठेवलेली म्हणून वर्गीकृत केलेली नसलेली चालू नसलेली मालमत्ता (i) मालमत्तेचे विक्रीसाठी ठेवलेले म्हणून वर्गीकरण करण्यापूर्वी तिच्या वहन रकमेच्या कमी प्रमाणात मोजली जाते, घसाराकरिता समायोजित केली जाते जी ती मालमत्ता म्हणून वर्गीकृत केली गेली नसती तर ओळखली गेली असती. विक्रीसाठी ठेवलेले, आणि (ii) ज्या तारखेला विल्हेवाट गटाचे विक्रीसाठी ठेवलेले म्हणून वर्गीकरण करणे बंद होईल त्या तारखेला त्याची वसूल करण्यायोग्य रक्कम.

2.23 आधीच्या कालावधीचे समायोजन

सामग्रीच्या अगोदरच्या कालावधीतील त्रुटी पूर्वलक्ष्यी रीतीने दुरुस्त केल्या जातात ज्यामध्ये त्रुटी आली होती. सादर केलेल्या सुरुवातीच्या कालावधीपूर्वी त्रुटी उद्भवल्यास, सादर केलेल्या सुरुवातीच्या कालावधीसाठी मालमत्ता, दायित्वे आणि इक्विटीचे प्रारंभिक शिल्लक, ते अव्यवहार्य असल्याशिवाय पुनर्स्थित केले जातात, अशा परिस्थितीत, नवीन लेखा धोरण लागू करण्यासाठी तौलनिक माहिती समायोजित केली जाते.

प्रीपेड खर्च

प्रीपेडरु. पर्यंत खर्च. प्रत्येक बाबतीत रु. 5,00,000/- हे वर्षाचे खर्च/उत्पन्न म्हणून ग्राह्य धरले जातात आणि नैसर्गिक लेखाशिर्षात दिले जातात.

2.24 मानक/दुरुस्ती जारी केल्या आहेत परंतु अद्याप प्रभावी नाहीत

एमसीएने 31 मार्च 2023 रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे भारतीय लेखा मानक दुरुस्ती नियम, 2023 जारी केले होते. भारतीय लेखा मानक दुरुस्ती नियम, 2023 मध्ये, खालील मानकांमध्ये सुधारणा केल्या आहेत:

1. भारतीय लेखा मानकांचा प्रथमच अवलंब (आयएनडी एएस- 101)
2. शेअर आधारित पेमेंट(आयएनडी एएस – 102)
3. व्यवसाय संयोजन(आयएनडी एएस – 103)
4. आर्थिक साधने: प्रकटीकरण(आयएनडी एएस – 107)
5. आर्थिक साधने(आयएनडी एएस – 109)
6. महसूलग्राहकांसोबतच्या करारातून (आयएनडी एएस – 115)
7. आर्थिक विवरणांचे सादरीकरण(आयएनडी एएस – 1)
8. लेखाविषयक धोरणे, बदललेखांकन अंदाज आणि त्रुटींमध्ये (आयएनडी एएस – 8)
9. प्राप्तीकर(आयएनडी एएस – 12)
10. अंतरिम आर्थिक अहवाल (आयएनडी एएस – 34)

या सुधारणांची प्रभावी तारीख 1 एप्रिल 2023 पासून किंवा त्यानंतर सुरू होणारी वार्षिक कालावधी आहे. कंपनी सध्या सुधारणांच्या प्रभावाचे मूल्यांकन करत आहे आणि अद्याप आर्थिक विवरणांवर परिणाम निश्चित केलेला नाही.

टीप :- 3
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे

विषय	प्री होल्ड जमीन	लीज होल्ड जमीन	इमारत	ट्रॅक स्लॉब	लीज होल्ड सुधारणा	फनिचर आणि फिक्स्चर	मोटर वाहने	ईडीपी मालमत्ता	कार्यालय उपकरणे	एकूण
एकूण वहन रक्कम										
1 एप्रिल 2021 रोजी	5,31,009.36	18,327.00	3,772.71	1,339.76	643.24	715.77	75.02	1,145.22	707.58	5,57,735.66
जोडणे	2,63,671.40	1,086.73	-	-	3.74	99.63	-	375.46	131.95	2,65,368.91
विलंबाट / समायोजन	-	-	-	-	-	(1.92)	-	(7.19)	(19.54)	(28.65)
31 मार्च 2022 रोजी	7,94,680.76	19,413.73	3,772.71	1,339.76	646.98	813.48	75.02	1,513.49	819.99	8,23,075.92
जोडणे	1,24,225.74	-	-	-	91.87	58.65	-	170.48	144.67	1,24,691.41
विलंबाट/अडजस्टमेंट	(2.05)	2.05	-	-	-	(2.74)	-	(20.14)	(42.03)	(64.91)
31 मार्च 2023 रोजी	9,18,904.45	19,415.78	3,772.71	1,339.76	738.85	869.39	75.02	1,663.83	922.63	9,47,702.42
संचित घसारा आणि कमजोरी										
1 एप्रिल 2021 रोजी	-	-	2.76	182.79	545.81	170.29	28.37	623.07	303.26	1,856.35
वर्षासाठी घसारा शुल्क	-	-	59.76	75.94	(97.51)	120.41	8.92	226.08	138.26	531.86
विलंबाट/अडजस्टमेंट	-	-	-	-	-	(1.17)	-	(2.68)	(3.59)	(7.44)
31 मार्च 2022 रोजी	-	-	62.52	258.73	448.30	289.53	37.29	846.47	437.93	2,380.77
जोडणे	-	-	59.73	84.85	148.17	119.27	8.91	263.77	200.01	884.71
विलंबाट/अडजस्टमेंट	-	-	-	-	-	(1.46)	-	(17.69)	(37.86)	(57.01)
31 मार्च 2023 रोजी	-	-	122.25	343.58	596.47	407.34	46.20	1,092.55	600.08	3,208.47
नेट कॅरीग वॉल्यू										
31 मार्च 2023 रोजी जी	9,18,904.45	19,415.78	3,650.46	996.18	142.38	462.05	28.82	571.28	322.55	9,44,493.95
31 मार्च 2022 रोजी जी	7,94,680.76	19,413.73	3,710.19	1,081.03	198.68	523.95	37.73	667.02	382.06	8,20,695.15

टीप 3.1 -- प्रीहोल्ड जमीन / लीजहोल्ड जमीन जोडण्यामध्ये भूसंपादन खर्च आणि भूसंपादन आणि सुविधा संबंधित खर्च समाविष्ट आहेत. काही प्रकरणांमध्ये, जमीन प्रीहोल्ड आहे आणि कंपनीच्या नावावर हस्तांतरित करणे बाकी आहे. जमिनीच्या मूल्यामध्ये भारत सरकार/रत्ने मंत्रालय/राज्य सरकार/स्थानिक प्राधिकरण इत्यादींकडून रु. 19,415.78 लाख (पीवाय रु. 19,413.73 लाख). तथापि, काही प्रकरणांमध्ये, भाडेपट्टीच्या अटी अद्याप निश्चित करणे बाकी आहे. काही प्रकरणांमध्ये प्रीहोल्ड जमीन अधिग्रहित शीर्षक/म्युटेशन हस्तांतरण प्रलंबित आहे.

टीप 3.2 -- जमिनीशी संबंधित खर्च प्रीहोल्ड जमीन, भाडेत्वावरील जमीन आणि जमीन वापरण्याचा अधिकार वर्षभरात संबंधित जमिनीच्या शीर्षस्थानी केलेल्या बेरीजच्या प्रमाणात वाटप करण्यात आला आहे.

टीप 3.3 -- कंपनीच्या नावावर नसलेल्या स्थावर मालमतेच्या टायटल डीट्सच्या संदर्भित माहितीसाठी टीप 41 (xviii) पहा.

टीप :- 4
कॅपिटल वर्क-इन-प्रगती

विवरण	विवरण		रकम (लाखांमध्ये)	
	विवरण	रकम (लाखांमध्ये)	एकूण	रकम (लाखांमध्ये)
1 एप्रिल 2021 रोजी				
बेरीज (ल्यानंतरचा खर्च)				
समायोजन				
31 मार्च 2022 रोजी				
बेरीज (ल्यानंतरचा खर्च)				
समायोजन				
31 मार्च 2023 रोजी				

टीप 4.1 -- प्रगतीपथावर असलेल्या भांडवली कामाचा तपशील

विवरण	विवरण		रकम (लाखांमध्ये)	
	विवरण	रकम (लाखांमध्ये)	विवरण	रकम (लाखांमध्ये)
क. एमएचएसआर:				
बांधकाम / खरेदी खर्च *				
युटिलिटी शिफ्टिंग				
सल्ला सेवा खर्च				
प्राथमिक प्रकल्प खर्च				
आकस्मिक प्रकल्प खर्च				
कमी: निविदा आणि इतर उत्पादकी विक्री				
ख. कार्यालय इमारत:				
कार्यालय इमारत				
एकूण				

* यामध्ये एमएचएसआरसीएल कॉर्पोरेट कार्यालयाच्या नवीन कार्यालयाच्या इमारतीसाठी रु. 26,414.68 लाखांचा समावेश आहे.

टीप 4.2 -- कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेसचे एजिंग शेड्यूल

31 मार्च 2023 पर्यंत

सीडब्ल्यूआयपी	कालावधीसाठी सीडब्ल्यूआयपी मध्ये रक्कम			एकूण
	1 वर्षांपेक्षा कमी	1 - 2 वर्षे	2 ते 3 वर्षे	
प्रकल्प प्रगतीपथावर आहेत (एमएचएसआर*)	15,56,294.08	7,45,286.69	1,51,686.66	1,19,823.13
एनबीसीसी टॉवर बांधकाम	26,414.68	-	-	26,414.68
प्रकल्प तात्पुरते स्थगित	-	-	-	-
एकूण	15,82,708.76	7,45,286.69	1,51,686.66	1,19,823.13

रक्कम (लाखांमध्ये)

31 मार्च 2022 पर्यंत

सीडब्ल्यूआयपी	कालावधीसाठी सीडब्ल्यूआयपी मध्ये रक्कम			एकूण
	1 वर्षांपेक्षा कमी	1 - 2 वर्षे	2 ते 3 वर्षे	
प्रकल्प प्रगतीपथावर आहेत (एमएचएसआर*)	7,45,286.69	1,51,686.66	82,718.21	37,104.92
प्रकल्प तात्पुरते स्थगित	-	-	-	-
एकूण	7,45,286.69	1,51,686.66	82,718.21	37,104.92

रक्कम (लाखांमध्ये)

कोणतीही थकीत आणि ओलांडलेली किंमत नसल्यामुळे, दोन्ही श्रेणीसाठी (ओलांडलेली किंमत किंवा थकीत) एकत्रित आधारावर प्रकटीकरण नोंदवले जात नाही.

* मुंबई अहमदाबाद हायस्पीड रेल्वे प्रकल्प.

टीप 5.1 -- इतर अमूर्त मालमत्ता

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	स्पेक्ट्रम शुल्क	सॉफ्टवेअर	जमिनीच्या वापराचा हक्क*	एकूण
एकूण वहन रक्कम				
1 एप्रिल 2021 रोजी	-	388.17	1,681.69	2,069.85
जोडणे	-	5,451.82	822.82	6,274.64
विलेवाट/अडजस्टमेंट	-	-	(13.58)	(13.58)
31 मार्च 2022 रोजी	-	5,839.99	2,490.93	8,330.91
जोडणे	1,159.47	48.78	70.29	1,278.54
विलेवाट / समायोजन	-	(116.99)	-	(116.99)
31 मार्च 2023 रोजी	1,159.47	5,771.78	2,561.22	9,492.46
1 एप्रिल 2021 रोजी				
वर्षासाठी कर्जमाफी शुल्क	-	200.24	127.33	327.58
विलेवाट/अडजस्टमेंट	-	862.18	133.05	995.23
विलेवाट/अडजस्टमेंट	-	-	-	-
31 मार्च 2022 रोजी	-	1,062.42	260.38	1,322.81
वर्षासाठी कर्जमाफी शुल्क	187.42	1,128.15	168.47	1,484.04
विलेवाट / समायोजन	-	-	-	-
31 मार्च 2023 रोजी	187.42	2,190.57	428.85	2,806.85
नेट कॅरिंग वॉल्यू				
31 मार्च 2023 रोजी	972.05	3,581.21	2,132.37	6,685.61
31 मार्च 2022 रोजी	-	4,777.55	2,230.54	7,008.10

* पश्चिम रेल्वेच्या उत्तरात पत्र क्र. डब्ल्यू 340/23 दिनांक 22.02.2019, कंपनीने रु.चे आंशिक पेमेंट केले होते. मुंबई-अहमदाबाद हाय स्पीड रेल्वे (एमएचएसआर) साठी काही जमीन संपादन/हस्तांतरित करण्यासाठी रु. 8,000.00 लाख. प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे, मालमत्तेचे आयुष्य 35 वर्षे मानले गेले आणि त्यानुसार दिलेले पेमेंट अमोर्टाइज केले गेले आणि चालू असलेल्या भांडवली कामात ओळखले गेले. आधीच्या वर्षात, कंपनीला पश्चिम रेल्वेकडून 08.01.2021 रोजी जमिनीच्या काही भागासाठी अतिरिक्त तात्पुरत्या देयकासाठी दुसरे पत्र प्राप्त झाले आहे आणि अतिरिक्त माहिती आणि उपलब्ध कागदपत्रांच्या आधारे लेखा उपचार (या मालमत्तेच्या आयुष्यासह) पुनर्मूल्यांकन देखील केले आहे. उपरोक्त जमीन अधिग्रहित करण्याच्या अटी व शर्ती अद्याप विचाराधीन असल्याने पश्चिम रेल्वेकडे अंतिम मूल्यांकन आणि कंपनीने केलेले पुनर्मूल्यांकन यासह, हिशेबाच्या अंदाजात बदल म्हणून त्याचा विचार केला गेला आहे. त्यानुसार अशी मागील वर्षात रु. 7,758.17 लाखांचे भांडवली आगाऊ वर्गीकरण करण्यात आले आहे आणि "भांडवली कार्य प्रगतीपथावर आहे" या शीर्षकाखाली 241.83 लाख रुपयांची परिशोधन किंमत देखील भांडवली अधिग्रहणामध्ये पुनर्वर्गीकृत केली गेली आहे. अटी आणि शर्तीचे अंतिमीकरण आणि अंतिम विचारांती, भविष्यातील कालावधीच्या नफा आणि तोट्याच्या विवरणावरील अंदाजातील वरील बदलाचा आर्थिक परिणाम 31 मार्च 2023 पर्यंत निश्चित करता येणार नाही.

टीप 5.2 -- विकास अंतर्गत अमूर्त मालमत्ता

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	येथे म्हणून 31 मार्च 2023	येथे म्हणून 31 मार्च 2022
विकास अंतर्गत अमूर्त मालमत्ता - संगणक सॉफ्टवेअर	509.36	-
एकूण	509.36	-

टीप 5.2.1 - विकासाधीन अमूर्त मालमत्तेचे वृद्धत्वाचे वेळापत्रक

31 मार्च 2023 पर्यंत

रक्कम (लाखांमध्ये)

विकासाधीन अमूर्त मालमत्ता	काही कालावधीसाठी विकासाधीन अमूर्त मालमत्तांमधील रक्कम				एकूण
	1 वर्षांपेक्षा कमी	1 - 2 वर्षे	2 ते 3 वर्षे	3 वर्षांपेक्षा जास्त	
प्रकल्प प्रगतीपथावर आहेत	509.36	-	-	-	509.36
प्रकल्प तात्पुरते स्थगित	-	-	-	-	-

31 मार्च 2022 पर्यंत

रक्कम (लाखांमध्ये)

विकासाधीन अमूर्त मालमत्ता	काही कालावधीसाठी विकासाधीन अमूर्त मालमत्तांमधील रक्कम				एकूण
	1 वर्षापेक्षा कमी	1 - 2 वर्षे	2 ते 3 वर्षे	3 वर्षापेक्षा जास्त	
प्रकल्प प्रगतीपथावर आहेत	-	-	-	-	-
प्रकल्प तात्पुरते स्थगित	-	-	-	-	-

मूळ योजनेनुसार पूर्ण होण्याची किंमत ओलांडली नसल्याने त्याच्या मूळ प्लॅनमध्ये पूर्ण होण्याची मुदत संपलेली नसल्याने, त्यामुळे एकत्रित आधारावर दोन्ही श्रेण्यांसाठी (किंमत ओलांडलेली किंवा थकीत) प्रकटीकरण नोंदवले जात नाही.

टीप 5.3 -- मालमत्तेच्या वापराचा अधिकार

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	इमारत	वाहन	एकूण
एकूण वहन रक्कम			
एप्रिल 2021 रोजी	2,924.62	273.69	3,198.33
वर्षभरात भर	245.91	145.61	391.52
विल्हेवाट / समायोजन	(271.86)	-	(271.86)
31 मार्च 2022 रोजी	2,898.67	419.30	3,317.99
वर्षभरात भर	190.72	117.51	308.23
विल्हेवाट / समायोजन	(79.30)	(208.71)	(288.01)
31 मार्च 2023 रोजी	3,010.09	328.10	3,338.21
संचित घसारा आणि कमजोरी			
एप्रिल 2021 रोजी	747.60	138.74	886.34
वर्षासाठी घसारा शुल्क	722.63	85.95	808.58
विल्हेवाट / समायोजन	(271.86)	-	(271.86)
31 मार्च 2022 रोजी	1,198.37	224.69	1,423.06
वर्षासाठी घसारा शुल्क	648.11	94.73	742.84
विल्हेवाट / समायोजन	(79.30)	(208.71)	(288.01)
31 मार्च 2023 रोजी	1,767.18	110.71	1,877.89
नेट कॅरींग व्हॅल्यू			
31 मार्च 2023 रोजी	1,242.91	217.39	1,460.32
31 मार्च 2022 रोजी	1,700.31	194.61	1,894.92

टीप :- 6

आर्थिक मालमत्ता - चालू नसलेली

टीप 6.1 -- कर्ज

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	येथे म्हणून 31 मार्च 2023	येथे म्हणून 31 मार्च 2022
असुरक्षित, चांगले मानले जाते, परिशोधित किंमतीवर कर्मचाऱ्यांना हाऊस बिल्डिंग ऍडव्हान्स (एचबीए) कर्ज	25.69	27.66
एकूण	25.69	27.66

टीप 6.2 -- इतर आर्थिक मालमत्ता

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	येथे म्हणून 31 मार्च 2023	येथे म्हणून 31 मार्च 2022
असुरक्षित चांगले मानले जाते, परिशोधित किंमतीवर सुरक्षा ठेव	227.88	517.34
धारणाधिकार म्हणून ठेवले (टीप 6.2.1)	-	17.10
एकूण	227.88	534.44

कंपनीने महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला (एमआयडीसी) कामगिरीची हमी म्हणून रु 17.10 लाखांच्या दीर्घकालीन ठेवीचा एक भाग गहाण ठेवला आहे.

टीप 6.2.1 – धारणाधिकार म्हणून ठेवलेल्या मुदत ठेवीचे तपशील

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	येथे म्हणून 31 मार्च 2023	येथे म्हणून 31 मार्च 2022
एमआयडीसी (महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ)	-	17.10
एकूण	-	17.10

टीप :- 7

स्थगित कर मालमत्ता (निव्वळ)

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
क. स्थगित कर दायित्वे		
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे	546.70	107.85
एकूण स्थगित कर दायित्वे	546.70	107.85
ख. स्थगित कर मालमत्ता		
प्राथमिक खर्च	136.22	163.15
मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे	-	-
कर्मचाऱ्यांच्या फायद्यांसाठी तरतूद	268.92	232.60
भाडेपट्टी दायित्वे आणि आरओयू (वापराचा अधिकार)	60.26	50.82
एकूण स्थगित कर मालमत्ता	465.40	446.57
निव्वळ स्थगित कर (दायित्व)/ मालमत्ता	(81.30)	338.72

स्थगित कर मालमत्ता/(दायित्व) मध्ये हालचाल

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	प्राथमिक खर्च	भाडेपट्टी दायित्वे आणि आरओयू (वापराचा अधिकार)	मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे	कर्मचारी लाभ खर्च	एकूण
1 एप्रिल 2021 रोजी उघडलेली शिल्लक	131.57	-	99.28	152.56	383.41
वर्षभरात शुल्क आकारले/ (क्रेडिट केलेले).					
- नफा आणि तोटा	31.59	50.82	(207.13)	77.52	(47.20)
- इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नासाठी	-	-	-	2.52	2.52
31 मार्च 2022 रोजी पर्यंत शिल्लक	163.15	50.82	(107.85)	232.60	338.72
वर्षभरात शुल्क आकारले/ (क्रेडिट केलेले).					
- नफा आणि तोटा	(26.93)	9.44	(438.85)	27.47	(428.87)
- इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नासाठी	-	-	-	8.85	8.85
31 मार्च 2023 रोजी पर्यंत शिल्लक	136.22	60.26	(546.70)	268.92	(81.30)

टीप :- 8

इतर गैर-चालू मालमत्ता

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
क) भांडवली आगाऊ		
भूसंपादनासाठी आगाऊ	90,470.84	1,11,550.67
इतरांसाठी आगाऊ (टीप 8.1 पहा)	5,52,473.46	5,36,472.89
ख) इतर		
वाजवी मूल्य समायोजन-सुरक्षा ठेव (टीप 8.2 पहा)	0.83	15.60
वाजवी मूल्य समायोजन - घर बांधणी आगाऊ (एच बी ए) (टीप 8.3 पहा)	8.30	9.31
एकूण	6,42,953.43	6,48,048.47

टीप 8.1 -- यामध्ये कंपनीच्या वतीने कंत्राटदाराद्वारे चालवल्या जात असलेल्या बँक खात्यात असलेल्या शिल्लकांचा समावेश आहे ज्यामध्ये कंत्राटदाराला कंपनीच्या उपयुक्तता स्थलांतर कामांच्या संबंधात निर्दिष्ट व्यवहार करण्याची परवानगी आहे. म्हणून, वरील शिल्लक भांडवली अग्रिम म्हणून उघड केली आहे.

टीप 8.2 -- हे सुरक्षितता ठेव डिपॉझिटचे वाजवी मूल्य आणि व्यवहार मूल्य यांच्यातील फरकाचा अप्रमाणित भाग दर्शवते.

टीप 8.3 -- घर बांधणी आगाऊ (एचबीए) कर्जाचे वाजवी मूल्य आणि व्यवहार मूल्य यांच्यातील फरकाचा तो अप्रमाणित भाग दर्शवतो.

टीप :- 9

चालू आर्थिक मालमत्ता -

टीप 9.1 -- आयात निर्यात प्राप्ती

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
आयात निर्यात प्राप्ती		
चांगले मानले जाते - सुरक्षित;	-	-
चांगले मानले जाते - असुरक्षित;	-	-
आयात निर्यात प्राप्ती ज्यात क्रेडिट जोखीम लक्षणीय वाढली आहे	-	-
आयात निर्यात प्राप्ती करण्यायोग्य - क्रेडिट बिघडलेले	-	-
एकूण	-	-

टीप 9.1.1 - तेथे कोणतीही आयात निर्यात प्राप्ती नाही, म्हणून त्याचे वृद्धत्व तयार केले जात नाही आणि उघड केले जात नाही

टीप 9.2 -- रोख आणि रोख समतुल्य

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
रोख रक्कम हातात		
बँकांमधील शिल्लक:		
- चालू खात्यात	1,444.81	24,679.60
- फ्लेक्सी खात्यात	35,828.60	32,316.20
छापलेले खात्यात	14.78	12.15
निश्चित ठेवी (मूळ परिपक्वता 3 महिने किंवा 3 महिन्यांपेक्षा कमी)	20,000.00	2,40,102.81
एकूण	57,288.19	2,97,110.76

अल्प-मुदतीच्या ठेवी कंपनीच्या तात्काळ रोख गरजांवर अवलंबून, एक दिवस ते तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी केल्या जातात आणि संबंधित अल्प-मुदतीच्या ठेव दरांवर व्याज मिळवतात.

टीप 9.3 -- रोख आणि रोख समतुल्य व्यतिरिक्त बँक शिल्लक

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
बँकांमधील शिल्लक:		
निश्चित ठेवी (3 महिन्यांपेक्षा जास्त 12 महिन्यांपर्यंतच्या मूळ परिपक्वतासह)	-	20,202.29
निश्चित ठेवी ग्रहणाधिकार (एम आय डी सी) म्हणून ठेवल्या आहेत (टीप 9.3.1 पहा)	17.10	-
बँकांकडे राखून ठेवलेली शिल्लक (टीप 9.3.2 पहा)	89.32	105.88
एकूण	106.42	20,308.17

टीप 9.3.1 – कंपनीने महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाला (एम आय डी सी) कामगिरीची हमी म्हणून रु 17.10 लाखांच्या दीर्घकालीन ठेवींचा एक भाग गहाण ठेवला आहे.

टीप 9.3.2 – बँकांकडे राखून ठेवलेली शिल्लक सीएसआर(सी एस आर) खर्चासाठी न खर्च केलेली शिल्लक दर्शवते.

टीप 9.4 -- कर्ज

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
असुरक्षित, चांगले मानले जाते, परिशोधित किंमतीवर		
कर्मचाऱ्यांना घर बांधणी आगाऊ(एच बी ए) कर्ज	3.85	3.85
एकूण	3.85	3.85

टीप 9.5 -- इतर आर्थिक मालमत्ता

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
व्याज जमा झाले	157.02	559.98
इतर प्राप्त करण्यायोग्य	1.68	2.89
व्याज प्राप्य	73.82	144.66
सुरक्षा ठेव	648.12	309.24
एकूण	880.64	1,016.77

टीप :- 10

चालू मालमत्ता

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
भांडवल आगाऊ शिवाय आगाऊ		
खर्चासाठी आगाऊ रक्कम	12.97	2.64
इतर		
आगाऊ दिलेले खर्च	289.78	1,230.85
वाजवी मूल्य समायोजन - सुरक्षा ठेव*	15.58	17.69
वाजवी मूल्य समायोजन - घर बांधणी आगाऊ (एच बी ए)**	0.87	0.89
अग्रिम-एचएसआर नावीन्य ट्रस्ट	-	3.52
नवीन एचएसआर प्रकल्पावरील खर्च (टीप 17.1 पहा)	10,105.09	6,802.03
एकूण	10,424.29	8,057.62

* हे सुरक्षा ठेवी वाजवी मूल्य आणि व्यवहार मूल्य यांच्यातील फरकाचा अप्रमाणित भाग दर्शवते.

** घर बांधणी अग्रिम (एचबीए) चे वाजवी मूल्य आणि व्यवहार मूल्य यांच्यातील फरकाचा अनैसर्गिक भाग दर्शवतो.

टीप :- 11
समान हिस्सा भांडवल

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
अधिकृत हिस्सा भांडवल		
प्रत्येकी 1000 रुपयांचे 20,00,00,000 समान हिस्सा	20,00,000	20,00,000
(31 मार्च 2022 पर्यंत, प्रत्येकी 1000 रुपयांचे 20,00,00,000 समान हिस्सा)	20,00,000	20,00,000
जारी केलेले/सदस्यता घेतलेले आणि भरलेले भांडवल		
14,21,14,300 समान हिस्सा रु. प्रत्येकी 1000	14,21,143	12,93,000
(31 मार्च 2022 पर्यंत, प्रत्येकी 1000 रुपयांचे 12,93,00,000 समान हिस्सा)	14,21,143	12,93,000

टीप 11.1 -- समान हिस्सा आणि भाग भांडवल यांच्या संख्येचा ताळमेळ

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे		31 मार्च 2022 प्रमाणे	
	हिस्सांची संख्या	रक्कम (रु मध्ये)	हिस्सांची संख्या	रक्कम (लाखांमध्ये)
जारी केलेले/सदस्यता घेतलेले आणि भरणा केलेला समान भांडवल सुरुवातीला थकबाकी आहे	12,93,00,000	12,93,000	9,58,00,000	9,58,000
जोडा: वर्षभरात जारी केलेले हिस्सा	1,28,14,300	1,28,143	3,35,00,000	3,35,000
जारी केलेले/सदस्यता घेतलेले आणि भरलेले समान भांडवल वर्षाच्या शेवटी थकबाकी आहे	14,21,14,300	14,21,143	12,93,00,000	12,93,000

टीप 11.2 -- हिस्साशी संलग्न अधिकार, प्राधान्य आणि निर्बंध

कंपनीकडे समान हिस्साचा फक्त एक वर्ग आहे ज्याला समान हिस्सा म्हणतात ज्यांचे मूल्य 1,000/- इतके आहे. एक समान हिस्साच्या प्रत्येक धारकाला प्रति हिस्सा एक मत मिळण्याचा हक्क आहे. कंपनीचे परिसमापन झाल्यास, समान हिस्साच्या धारकांना सर्व प्राधान्य रकमेच्या वितरणानंतर कंपनीच्या उर्वरित मालमत्तांपैकी कोणतीही मिळण्याचा अधिकार असेल. 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षात, समान भागधारकांना वितरणासाठी घोषित लाभांश शून्य (मागील वर्ष: शून्य) होता.

टीप 11.3 -- कंपनीतील एकूण समभागांपैकी 5% पेक्षा जास्त समभाग धारण केलेल्या समभागधारकांच्या समभागांचे तपशील

भागधारकाचे नाव	31 मार्च 2023 प्रमाणे		31 मार्च 2022 प्रमाणे	
	हिस्सांची संख्या	मिळकत %	हिस्सांची संख्या	मिळकत %
समान हिस्सा				
रेल्वे मंत्रालय, सरकार भारत आणि त्याचे नामांकित व्यक्ती	10,00,00,000	70.37%	10,00,00,000	77.34%
गुजरात सरकार	4,20,54,300	29.59%	2,93,00,000	22.66%
महाराष्ट्र शासन	60,000	0.04%	-	0.00%
एकूण	14,21,14,300	100.00%	12,93,00,000	100.00%

टीप 11.4 -- प्रवर्तकांकडील हिस्सा चे तपशील

31 मार्च 2023 प्रमाणे

प्रवर्तकाचे नाव	वर्षाच्या सुरुवातीला हिस्सा ची संख्या (नाही)	वर्षभरात बदल	वर्षाच्या शेवटी हिस्सा ची संख्या	एकूण हिस्सा चा %	वर्षभरात % बदल
प्रत्येकी 1000 रुपये समान हिस्सा:					
रेल्वे मंत्रालय, सरकार भारत आणि त्याचे नामांकित व्यक्ती	10,00,00,000	-	10,00,00,000	70.37%	-6.97%
गुजरात सरकार	2,93,00,000	1,27,54,300	4,20,54,300	29.59%	6.93%
महाराष्ट्र शासन	-	60,000	60,000	0.04%	0.04%
एकूण	12,93,00,000	1,28,14,300	14,21,14,300	100.00%	

31 मार्च 2022 प्रमाणे

प्रवर्तकाचे नाव	वर्षाच्या सुरुवातीला हिस्साची संख्या (नाही)	वर्षभरात बदल	वर्षाच्या शेवटी हिस्साची संख्या	एकूण हिस्साचा %	वर्षभरात % बदल
प्रत्येकी 1000 रुपये समान हिस्सा:					
रेल्वे मंत्रालय, सरकार भारत आणि त्याचे नामांकित व्यक्ती	8,95,00,000	1,05,00,000	10,00,00,000	77.34%	-16.08%
गुजरात सरकार	63,00,000	2,30,00,000	2,93,00,000	22.66%	16.08%
महाराष्ट्र शासन	-	-	-	-	-
एकूण	9,58,00,000	3,35,00,000	12,93,00,000	100.00%	

टीप 11.5 -- कोणतेही समान हिस्सा बक्षीस म्हणून जारी केले गेले नाहीत किंवा रोख रकमेव्यतिरिक्त विचारात घेतले गेले नाहीत आणि अहवाल तारखेच्या लगेच आधीच्या पाच वर्षांच्या कालावधीत कोणतेही हिस्सा परत विकत घेतले नाहीत.

टीप :- 12
इतर समानता

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
राखून ठेवलेली कमाई (टीप 12.1 पहा)	24,478.64	19,253.79
सी अर्ज पैसे वाटप प्रलंबित (टिप 12.2 पहा)	29,457.00	20,000.00
एकूण	53,935.64	39,253.79

टीप 12.1 -- राखून ठेवलेली कमाई

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
वर्षाच्या सुरुवातीला शिल्लक	22,185.28	14,134.53
लेखा धोरणातील बदल किंवा पूर्वीच्या कालावधीतील त्रुटी	(2,931.49)	(1,076.46)
वर्षाच्या सुरुवातीला शिल्लक पुनर्स्थित	19,253.79	13,058.07
जोडा: वर्षभरात नफा	5,379.29	6,538.23
कमी हिस्सा वाटप खर्च	(128.14)	(335.00)
जोडा: इतर सर्वसमावेशक उत्पन्न आयकराच्या परिभाषित लाभ दायित्वाच्या जाव्याच्या पुनर्मापनातून उद्भवणारे	(26.30)	(7.51)
अंतिम शिल्लक	24,478.64	19,253.79

साठ्याचे स्वरूप आणि उद्देश:

(क) कमाई राखून ठेवली

राखून ठेवलेली कमाई कंपनीच्या अवितीरित नफ्याचे प्रतिनिधित्व करते.

टीप 12.2 -- वाटप प्रलंबित अर्जाचे पैसे सामायिक करा

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
प्रारंभिक शिल्लक	20,000.00	1,00,000.00
जोडा: वर्षभरात मिळालेले अर्जाचे पैसे वाटप करा	1,37,600.00	2,55,000.00
कमी: वर्षभरात जारी केलेले हिस्से	(1,28,143.00)	(3,35,000.00)
अंतिम शिल्लक	29,457.00	20,000.00

टीप 12.2.1 – 31 मार्च 2023 पर्यंतच्या हिस्साचे अर्जाच्या पैशाच्या प्रलंबित वाटपाच्या संदर्भात हिस्साचे वाटप 26 जून 2023 रोजी करण्यात आले आहे.

टीप :- 13

आर्थिक दायित्वे- चालू नसलेले
टीप 13.1 -- भाडेपट्टी दायित्वे

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
भाडेपट्टी दायित्वे	867.76	1,414.81
एकूण	867.76	1,414.81

टीप 13.2 -- इतर आर्थिक दायित्वे (परिशोधित खर्चावर)

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
रेल्वे मंत्रालयाकडून आगाऊ (पहा टीप 13.2.1)	25,20,000.00	13,20,000.00
सुरक्षा ठेव	10,799.86	523.08
इतर देय	1,765.90	-
एकूण	25,32,565.76	13,20,523.08

टीप 13.2.1 - वित्त मंत्रालयाने (एम ओ एफ) मुंबई-अहमदाबाद हाय वेगवान रेल्वे (एम ए एच एस आर) प्रकल्पासाठी कर्ज सुविधा मिळण्यासाठी जपान आंतरराष्ट्रीय संस्था ("जे आय सी ए") सह खालील करार (31-मार्च- 2023 पर्यंत) अंमलात आणले आहेत. परतफेड कालावधी 50 वर्षे आहे (15 वर्षांच्या वाढीव कालावधीसह). व्याज दर वार्षिक 0.1% आहे.

उद्देश	प्रकल्पासाठी प्रशिक्षण संस्थेचे बांधकाम	एमएचएसआर चे बांधकाम	एमएचएसआर चे बांधकाम	एमएचएसआर चे बांधकाम	एमएचएसआर चे बांधकाम
कर्ज आयडी	आयडी- पी264	आयडी- पी277	आयडी- पी279	आयडी- पी305	आयडी- पी309
मंजूर कर्जाची रक्कम (दशलक्ष जेपीवाय मध्ये)	10,453	89,547	1,50,000	1,00,000	3,00,000
कर्ज करारावर स्वाक्षरी करण्याची तारीख	15-09-2017	28-09-2018	29-10-2018	25-07-2022	29-03-2023

31 मार्च 2023 पर्यंत परिणामी, रेल्वे मंत्रालयाने ("एम ओ आर") जे आय सी ए कर्जाविरुद्ध बाह्य सहाय्यित प्रकल्प ("ई ए पी") म्हणून कंपनीला रु. 25,20,000/- लाख (मागील वर्ष रु. 13,20,000/- लाख) ची आंशिक रक्कम जारी केली आहे.

कंपनी आणि एम ओ आर यांच्यातील वरील ई ए पी च्या संबंधातील अटी व शर्ती या आर्थिक विधानाचा तारखेनुसार विचाराधीन आहेत. संबंधित अटी आणि शर्तीचे अंतिम रूप देणे बाकी असताना, कंपनीने वरील ई ए पी "आर्थिक दायित्वे- चालू नसलेल्या" या शीर्षकाखाली सादर केले आहे आणि या आर्थिक विवरणांमध्ये कोणतेही परिणामी खर्च नोंदवले गेले नाहीत.

एम एच एस आर सी एल प्रमाणे समान क्रेडिट मानांकन असलेल्या तत्सम साधनासाठी व्याज उपलब्ध नसल्यामुळे व्यवहाराची किंमत रेल्वे मंत्रालयाकडून आगाऊ मूल्यासाठी योग्य मानली जाते. त्यामुळे, इंड एस101 नुसार वाजवी मूल्यमापनासाठी कोणतेही समायोजन आवश्यक नाही.

टीप :- 14

तरतुदी - वर्तमान नसलेले

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
रजा रोखीकरणासाठी तरतूद	591.20	603.26
सामान / समझोता भत्याची तरतूद	37.34	27.83
एलटीसीसाठी तरतूद (रजा प्रवास सवलत)	163.42	115.51
सी एस आर साठी तरतूद	-	4.85
एकूण	791.96	751.45

टीप :- 15
इतर गैर-चालू दायित्वे

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
भाड्याचे उत्पन्न आगाऊ मिळाले	-	8.75
एकूण	-	8.75

टीप :- 16
आर्थिक दायित्वे- चालू
टीप 16.1 -- भाडेपट्टी दायित्वे

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
भाडेपट्टी दायित्वे	831.96	682.03
एकूण	831.96	682.03

टीप 16.2 -- व्यापार देय

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
व्यापार देयक*		
(अ) सूक्ष्म उपक्रम आणि लघु उद्योगांची एकूण थकबाकी; आणि	-	-
(ब) सूक्ष्म उद्योग आणि लघु उद्योगांव्यतिरिक्त इतर कर्जदारांची एकूण थकबाकी.	-	-
एकूण	-	-

* कोणतेही व्यापार देय नाहीत, म्हणून संबंधित पक्षांना देय देयांचे वृद्धत्व आणि प्रकटीकरण तयार केलेले नाही.

टीप 16.3 -- इतर आर्थिक दायित्वे (परिशोधित खर्चावर)

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
इतर देय (टीप 16.3.1 पहा)	2,28,449.66	1,41,384.05
कर्मचारी लाभ देय	20.81	27.79
सुरक्षा ठेव	754.94	1,795.91
एकूण	2,29,225.41	1,43,207.75

टीप 16.3.1 - इतर देय हे व्याज नसलेली साधने आहेत.

टीप :- 17
इतर चालू दायित्वे

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
करार दायित्व		
ग्राहकाकडून आगाऊ (टीप 17.1 पहा)	10,207.00	10,207.00
इतर		
भाड्याचे उत्पन्न आगाऊ मिळाले	8.75	23.31
वैधानिक देयके	14,928.24	12,983.45
इतर	1.06	-
एकूण	25,145.05	23,213.76

टीप 17.1 -- रेल्वे मंत्रालयाने (एम ओ आर) भारतातील काही विशिष्ट ठिकाणी सात अति वेगवान रेल्वे ("एचएसआर") मार्गिका तपशीलवार प्रकल्प अहवाल ("डी पी आर अहवाल") तयार करण्याचे काम सोपवले आहे. त्यानुसार, कंपनीला 31 मार्च 2023 रोजी

संपलेल्या वर्षात (31 मार्च 2022: शून्य आणि 31 मार्च, 2021: रु. 10.207 लाख) वरील कामाच्या संदर्भात अग्रिम मिळाले आहेत.

डीपीआर प्रकल्पांवरील वरील अटी आणि नियम अद्याप विचाराधीन आहेत आणि 31 मार्च 2023 पर्यंत सर्व मार्गिका काम प्रगतीपथावर आहे. अटी आणि शर्तीचे अंतिम रूप देणे बाकी आहे, 31 मार्च 2023 पर्यंत या डीपीआरवर झालेला खर्च "खाली विचारात घेतला जातो. इतर चालू मालमत्ता" आणि एम ओ आर कडून मिळालेले अग्रिम "ग्राहकाकडून आगाऊ" म्हणून उघड केले गेले आहेत.

टीप :- 18
तरतुदी - वर्तमान

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
सी एस आर खर्चासाठी तरतूद	74.45	101.03
उपदान तरतूद	185.93	126.85
रजा रोखीकरणासाठी तरतूद	51.62	24.98
सामान/समझोता भत्याची तरतूद	0.52	0.34
एलटीसीसाठी तरतूद (रजा प्रवास सवलत)	6.46	2.75
सेवानिवृत्तीनंतरच्या वैद्यकीय लाभांसाठी तरतूद	32.03	22.68
एकूण	351.01	278.63

टीप :- 19
चालू कर मालमत्ता (निव्वळ)/चालू कर दायित्व (निव्वळ)

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 प्रमाणे	31 मार्च 2022 प्रमाणे
चालू कर मालमत्ता		
चालू करासाठी तरतूद	(1,041.52)	(2,074.74)
आगाऊ कर आणि स्रोतावर कर कपात	1,415.50	2,567.68
प्राप्तिकर परतावा मागील वर्षी	-	-
एकूण	373.98	492.94
वर्तमान कर दायित्व		
चालू करासाठी तरतूद	-	-
आगाऊ कर आणि स्रोतावर कर कपात	-	-
एकूण	-	-

टीप :- 20
इतर उत्पन्न

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
व्याज उत्पन्न		
एफ डी आर वर व्याज उत्पन्न	7,740.40	6,236.95
व्याज उत्पन्न - फ्लेक्सी खाते	1,626.92	5,376.90
व्याज उत्पन्न - इतर	254.82	500.61
कर्मचाऱ्यांना एचबीए कर्जाचे व्याज उत्पन्न	2.23	3.59
आर्थिक मालमत्तेवरील व्याज उत्पन्न	21.13	19.64
इतर कार्यरत नसलेले उत्पन्न		
इतर पावत्या	131.13	114.96
आर्थिक दायित्वांचे कर्जमाफी	-	65.43
एकूण	9,776.63	12,318.08

टीप :- 21
कर्मचारी लाभ खर्च

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
पगार आणि वेतन	9,504.14	8,894.58
भविष्य निर्वाह निधी आणि इतर निधीमध्ये योगदान	1,074.50	849.02
कर्मचारी कल्याण खर्च	1,417.13	1,108.56
एकूण	11,995.77	10,852.16
कमी: सी डब्ल्यू आय पी मध्ये हस्तांतरित	(11,755.11)	(10,657.87)
एकूण	240.66	194.29

टीप :- 22
वित्त खर्च

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
करावरील व्याज	13.77	4.85
भाडेत्वावरील व्याज	157.78	154.07
एकूण	171.55	158.92
कमी: सी डब्ल्यू आय पी मध्ये हस्तांतरित	(155.27)	(151.84)
एकूण	16.28	7.08

टीप :- 23
अवमूल्यन आणि कर्जमाफी खर्च

तपशील	रक्कम (लाखांमध्ये)	
	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
मूर्त मालमत्तेवर अवमूल्यन (टीप 3 पहा)	884.72	531.87
इतर अमूर्त मालमत्तेचे कर्जमाफी (टीप 5.1 पहा)	1,484.04	995.23
मालमत्तेच्या वापराच्या अधिकारावरील अवमूल्यन (टीप 5.3 पहा)	742.84	808.58
एकूण	3,111.60	2,335.68
कमी: सी डब्ल्यू आय पी मध्ये हस्तांतरित	(2,918.43)	(2,166.16)
एकूण	193.17	169.52

टीप :- 24
इतर खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कार्यालय भाडे	1,095.79	1,020.58
कर्तव्ये, दर आणि कर	83.43	91.52
दुरुस्ती देखभाल आणि इतर	1,360.96	630.25
वीज आणि इंधन	146.68	133.75
प्रवास खर्च	1,815.97	1,369.20
लेखापरीक्षकांना पगार (संदर्भ टीप क्रमांक - 24.1)	5.44	3.35
कायदेशीर आणि व्यावसायिक शुल्क	208.68	322.37
छपाई आणि स्टेशनरी	96.92	109.65
संप्रेषण खर्च	109.92	88.33
पुस्तके आणि नियतकालिके	8.47	9.86
अतिथी मनोरंजन खर्च	85.40	49.79
प्रकल्प जाहिरात	112.64	154.52
संशोधन आणि विकास खर्च	351.42	1,700.50
विविध खर्च	24.08	24.77
घर ठेवण्याचा खर्च	420.79	402.61
मनुष्यबळाचे आउटसोर्सिंग	2,226.85	2,273.66
जाहिरात खर्च	27.32	12.25
संकेतस्थळ विकास शुल्क	21.45	21.11
सी एस आर खर्च	134.28	106.15
परकीय चलन तोटा (निव्वळ)	1,021.54	576.78
एकूण	9,358.03	9,101.00
कमी: सी डब्ल्यू आय पी मध्ये हस्तांतरित	(6,882.28)	(5,812.71)
एकूण	2,475.75	3,288.29

टीप 24.1 -- लेखापरीक्षकांना पगारचे तपशील

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
लेखापरीक्षकांना पगार		
लेखापरीक्षण शुल्क	4.50	2.50
खर्चाची प्रतिपूर्ती	0.79	0.40
लेखापरीक्षण शुल्कावर जी.एस.टी	0.14	0.45
एकूण	5.43	3.35

टीप :- 25
आयकर खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
चालू आयकर:		
चालू आयकर शुल्क	1,041.52	2,074.74
मागील वर्षाचा आयकर	1.09	(1.27)
स्थगित कर:		
चालू वर्षाच्या संदर्भात	428.87	47.20
एकूण	1,471.48	2,120.67

इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये आयकर खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
स्थगित कर:		
चालू वर्षाच्या संदर्भात	(8.85)	(2.52)
	(8.85)	(2.52)
एकूण कर खर्च	1,462.63	2,118.15

कर खर्च आणि लेखा नफा यांच्यातील सामंजस्य:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
सतत कामकाज समधून कर आधी लेखा नफा	6,815.62	8,648.87
आयकर समोर लेखा नफा	6,815.62	8,648.87
भारताच्या वैधानिक आयकर दराने 25.168% (पी वाय 25.168%) करपात्र उत्पन्नाची गणना करताना कपात करण्यायोग्य (करपात्र) नसलेल्या रकमेचा कर प्रभाव	1,715.36	2,176.75
इंड ए.एस.समायोजन (निव्वळ)	(3.87)	(24.75)
करावरील व्याज	3.47	1.22
हिस्सा वाटप खर्चासाठी समायोजन	(59.17)	(52.73)
स्थगित कर समायोजन	420.02	44.68
अवमूल्यन समायोजन	(648.06)	(519.34)
पूर्वीचा कालावधी खर्च		466.87
व्यवसाईक सामाजिक जबाबदारी	33.79	26.72
मागील वर्षाचा आयकर खर्च	1.09	(1.27)
	1,462.63	2,118.15
आयकर खर्च नफा आणि तोट्याच्या विवरणात नोंदवलेला आहे (सतत कामकाज सशी संबंधित)	1,462.63	2,118.15
प्रभावी कर दर	21.46%	24.49%

टीप :- 26

इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नाचे घटक (ओ सी आय)

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	एफ व्ही टी ओ सी आय राखीव	
	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
परिभाषित लाभ योजनांचे मोजमाप	(35.15)	(10.03)
एकूण	(35.15)	(10.03)
परिभाषित लाभ योजनांच्या पुनर्मापनावर कर	8.85	2.52
एकूण	8.85	2.52

टीप :- 27

प्रति हिस्सा कमाई (ई पी एस)

विशेष	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी (रु. प्रति हिस्सा)	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी (रु. प्रति हिस्सा)
मूलभूत ई पी एस		
सतत कामकाजापासून (टीप 27.1 पहा)	3.92	5.46
कामकाज बंद करण्यापासून (टीप 27.1 पहा)	-	-
सौम्य केलेली ई पी एस		
सतत कामकाज पासून (टीप 27.2 पहा)	3.91	5.46
कामकाज बंद करण्यापासून (टीप 27.2 पहा)	-	-

टीप 27.1 -- प्रति हिस्सा मूळ कमाई

प्रति समभाग मूळ कमाईच्या गणनेमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या समभाग हिस्साची कमाई आणि भारित सरासरी संख्या:

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कंपनीच्या समभाग धारकांना नफा:		
सततच्या कामकाजातून (लाखांमध्ये रु.)	5,379.29	6,538.23
कामकाज बंद करण्यापासून (लाखांमध्ये)	-	-
प्रति हिस्सा मूळ कमाईच्या गणनेमध्ये वापरलेली कमाई (लाखांमध्ये)	5,379.29	6,538.23
प्रति समभाग मूळ कमाईच्या उद्देशाने भारित सरासरी हिस्साची संख्या (लाख मध्ये हिस्साची संख्या)	1,373.60	1,196.61
सतत कामकाज पासून	3.92	5.46
कामकाज बंद करण्यापासून	-	-

टीप 27.2 -- प्रति हिस्सा कमी केलेली कमाई

कमाई आणि भारित सरासरी संख्या समभाग हिस्साची कमी प्रति हिस्सा कमाईच्या गणनेसाठी वापरली जाते:-

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
कंपनीच्या समभाग धारकांना नफा:		
सतत कामकाजमधून (रु. लाखांमध्ये)	5,379.29	6,538.23
कामकाज बंद करण्यापासून (रु. लाखांमध्ये)	-	-
सतत कामकाज समधून कमी केलेल्या प्रति हिस्सा कमाईच्या गणनेमध्ये कमाई वापरली जाते	5,379.29	6,538.23
सतत कामकाज पासून	3.91	5.46
कामकाज बंद करण्यापासून	-	-

प्रति समभाग सौम्य कमाईच्या उद्देशाने समभाग हिस्साची भारित संख्या खालीलप्रमाणे मूळ प्रति हिस्सा कमाईच्या गणनेमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या समभाग हिस्साच्या भारित सरासरी संख्येशी जुळते:

तपशील	31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी
प्रति समभाग मूळ कमाईच्या उद्देशाने भारित सरासरी हिस्साची संख्या (लाख मध्ये हिस्साची संख्या)	1,373.60	1,196.61
सौम्यतेचा प्रभाव:	1.21	0.22
भारित सरासरी समभागांची संख्या कमी प्रति हिस्सा कमाईच्या उद्देशाने (लाख मध्ये हिस्साची संख्या)	1,374.81	1,196.83

टीप :- 28

(i) **भांडवल व्यवस्थापन**

कंपनीचे उद्दिष्ट हे आहे की त्यांच्या भांडवलाचे अशा प्रकारे व्यवस्थापन करणे आणि त्यांची चालू ठेवण्याची क्षमता सुनिश्चित करणे आणि त्यांचे संरक्षण करणे हे आहे जेणेकरून कंपनी भागधारकांना जास्तीत जास्त परतावा देणे आणि इतर भागभांडवलांना फायदा देणे सुरू ठेवू शकेल. धारक 31 मार्च 2023 पर्यंत कंपनीकडे कोणतेही कर्ज नाही.

पुढे, आर्थिक परिस्थितीतील बदल आणि आर्थिक करारांच्या आवश्यकतांच्या प्रकाशात समायोजन करण्यासाठी कंपनी आपली भांडवली संरचना व्यवस्थापित करते. 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षात भांडवल व्यवस्थापनाची उद्दिष्टे, धोरणे किंवा प्रक्रियांमध्ये कोणतेही बदल करण्यात आले नाहीत.

(ii) **31 मार्च 2023 रोजीच्या आर्थिक क्रियाकलापांमुळे उद्भवलेल्या दायित्वांचे सामंजस्य**

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	भाडेपट्टी दायित्वे	समभाग हिस्सा भांडवल	मुद्रांक शुल्क देय	अर्जाचे पैसे हिस्सा करा	ई ए पी कडे रेल्वे मंत्रालयाकडून आगाऊ	एकूण
01 एप्रिल 2021 रोजी शिल्लक	2,460.80	9,58,000.00	60.00	1,00,000.00	2,00,000.00	12,60,520.80
इंड ए एस-116 च्या दत्तकतेवर मान्यता	-	-	-	-	-	-
01 एप्रिल, 2021 रोजी शिल्लक पुन्हा ठेवली	2,460.80	9,58,000.00	60.00	1,00,000.00	2,00,000.00	12,60,520.80
रोख प्रवाह:-						
- पगार	(909.56)	-	(377.50)	-	-	(1,287.06)
- पुढे जातो	-	2,35,000.00	-	20,000.00	11,20,000.00	13,75,000.00
रोख नसलेले:-						
- वर्षभरात भर	391.53	-	335.00	-	-	726.53
- भाडेपट्टी दायित्वांवर व्याज	154.07	-	-	-	-	154.07
- हिस्सा अर्ज पैसे समभाग हिस्सा भांडवल म्हणून ओळखले जातात	-	1,00,000.00	-	(1,00,000.00)	-	-
31 मार्च 2022 रोजी शिल्लक	2,096.84	12,93,000.00	17.50	20,000.00	13,20,000.00	26,35,114.34
इंड ए एस- 116 च्या दत्तकतेवर मान्यता	-	-	-	-	-	-
01 एप्रिल, 2022 रोजी शिल्लक पुन्हा ठेवली	2,096.84	12,93,000.00	17.50	20,000.00	13,20,000.00	26,35,114.34
रोख प्रवाह:-						
- पगार	(861.36)	-	(145.64)	-	-	(1,007.00)
- पुढे जातो	-	1,08,143.00	-	29,457.00	12,00,000.00	13,37,600.00
रोख नसलेले:-						
- वर्षभरात भर	306.46	-	128.14	-	-	434.60
- भाडेपट्टी दायित्वांवर व्याज	157.78	-	-	-	-	157.78
- हिस्सा अर्ज पैसे समभाग हिस्सा भांडवल म्हणून ओळखले जातात	-	20,000.00	-	(20,000.00)	-	-
31 मार्च 2023 रोजी शिल्लक	1,699.72	14,21,143.00	-	29,457.00	25,20,000.00	39,72,299.72

टीप :- 29
वाजवी मूल्य मोजमाप

(i) वर्गवारीनुसार आर्थिक साधने

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे			31 मार्च 2022 प्रमाणे		
	एफ व्ही टी पी एल*	एफ व्ही टी ओ सी आय**	परिशोधित खर्च	एफ व्ही टी पी एल*	एफ व्ही टी ओ सी आय**	परिशोधित खर्च
आर्थिक मालमत्ता						
(i) सुरक्षा ठेवी	-	-	876.00	-	-	826.58
(ii) कर्मचाऱ्यांना एच बी ए कर्ज	-	-	29.54	-	-	31.51
(iii) रोख आणि रोख समतुल्य	-	-	57,288.19	-	-	2,97,110.76
(iv) बँक शिल्लक (iii) वरील व्यतिरिक्त	-	-	106.42	-	-	20,308.17
(v) इतर	-	-	232.52	-	-	724.63
एकूण आर्थिक मालमत्ता	-	-	58,532.67	-	-	3,19,001.65
आर्थिक दायित्वे						
(i) सुरक्षा ठेवी	-	-	11,554.80	-	-	2,318.99
(ii) रेल्वे मंत्रालयाकडून ई ए पी कडे आगाऊ	-	-	25,20,000.00	-	-	13,20,000.00
(iii) भाडेपट्टी दायित्वे	-	-	1,699.72	-	-	2,096.84
(iv) इतर	-	-	2,30,236.37	-	-	1,41,411.84
(v) रेल्वे मंत्रालयाकडून मदत अनुदान	-	-	-	-	-	-
एकूण आर्थिक दायित्वे	-	-	27,63,490.89	-	-	14,65,827.67

* नफा आणि तोटा द्वारे वाजवी मूल्य

** इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नाद्वारे वाजवी मूल्य

(ii) मालमत्ता आणि दायित्वे जी परिशोधित किमतीवर मोजली जातात ज्यासाठी वाजवी मूल्ये उघड केली जातात.

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे		31 मार्च 2022 प्रमाणे	
	वाहन नेणे मूल्य	वाजवी मूल्य	वाहन नेणे मूल्य	वाजवी मूल्य
आर्थिक मालमत्ता				
सुरक्षा ठेव	876.00	818.68	826.58	790.19
कर्मचारी कर्ज	29.54	29.13	31.51	31.03
एकूण आर्थिक मालमत्ता	905.54	847.81	858.09	821.22
आर्थिक दायित्वे				
सुरक्षा ठेव	11,554.80	11,554.80	2,318.99	2,318.99
एकूण आर्थिक दायित्वे	11,554.80	11,554.80	2,318.99	2,318.99

क. अल्पकालीन सुरक्षा ठेव, रोख आणि रोख समतुल्य आणि इतर अल्पकालीन प्राप्ती आणि इतर देय रक्कम, अल्पकालीन स्वरूपामुळे, त्यांच्या वाजवी मूल्यांप्रमाणेच मानली जाते.

ख. दीर्घकालीन सुरक्षा ठेवींचे वाजवी मूल्य वर्तमान बाजार दर वापरून सवलतीच्या रोख प्रवाहावर मोजले गेले. निरीक्षण न करता येणाऱ्या इनपुट्सच्या समावेशामुळे त्यांचे वाजवी मूल्य श्रेणीक्रमाचे स्तर-३ म्हणून वर्गीकरण केले जाते.

वाजवी मूल्य श्रेणीक्रम

स्तर 1 – समान मालमत्ता किंवा दायित्वांसाठी सक्रिय बाजारांमध्ये उद्धृत किमती (समायोजित न केलेले).

स्तर 2 – स्तर 1 मध्ये समाविष्ट केलेल्या उद्धृत किमतींव्यतिरिक्त इतर इनपुट जे मालमत्ता किंवा दायित्वांसाठी प्रत्यक्ष (म्हणजे किमती म्हणून) किंवा अप्रत्यक्षपणे (म्हणजे किमतींवरून व्युत्पन्न केलेले) पाहण्यायोग्य आहेत.

स्तर 3 – मालमत्तेसाठी किंवा दायित्वांसाठी इनपुट जे निरीक्षण करण्यायोग्य बाजार डेटावर आधारित नाहीत (अनिरीक्षणीय इनपुट).

पुढील सारणी आवर्ती आधारावर आणि परिशोधित खर्चावर वाजवी मूल्यावर मोजली जाणारी आर्थिक मालमत्ता आणि दायित्वे यांचे वाजवी मूल्य मापन पदानुक्रम सादर करते

31 मार्च 2023 रोजीच्या आर्थिक मालमत्तेसाठी वाजवी मूल्य मापन पदानुक्रमाचे परिमाणात्मक प्रकटीकरण:-

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	स्तर 1	स्तर 2	स्तर 3	एकूण
परिशोधित खर्च मोजलेली आर्थिक मालमत्ता ज्यासाठी वाजवी मूल्य उघड केले जाते:				
सुरक्षा ठेवी	-	-	818.68	818.68
कर्मचारी कर्ज	-	-	29.13	29.13
	-	-	847.81	847.81

31 मार्च 2023 पर्यंत आर्थिक दायित्वांसाठी वाजवी मूल्य मापन पदानुक्रमाचे परिमाणात्मक प्रकटीकरण:-

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	स्तर 1	स्तर 2	स्तर 3	एकूण
परिशोधित खर्च मोजली जाणारी आर्थिक दायित्वे ज्यासाठी वाजवी मूल्य उघड केले जाते:				
सुरक्षा ठेवी	-	-	11,554.80	11,554.80
	-	-	11,554.80	11,554.80

31 मार्च 2022 रोजी आर्थिक मालमत्तेसाठी वाजवी मूल्य मापन पदानुक्रमाचे परिमाणात्मक प्रकटीकरण:-

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	स्तर 1	स्तर 2	स्तर 3	एकूण
परिशोधित खर्च मोजलेली आर्थिक मालमत्ता ज्यासाठी वाजवी मूल्य उघड केले जाते:				
सुरक्षा ठेवी	-	-	790.19	790.19
कर्मचारी कर्ज	-	-	31.03	31.03
	-	-	821.22	821.22

31 मार्च 2022 पर्यंत आर्थिक दायित्वांसाठी वाजवी मूल्य मापन पदानुक्रमाचे परिमाणात्मक प्रकटीकरण:-

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	स्तर 1	स्तर 2	स्तर 3	एकूण
परिशोधित खर्च मोजली जाणारी आर्थिक दायित्वे ज्यासाठी वाजवी मूल्य उघड केले जाते:				
सुरक्षा ठेवी	-	-	2,318.99	2,318.99
	-	-	2,318.99	2,318.99

टीप :- 30

आर्थिक जोखीम व्यवस्थापन

कंपनी आर्थिक साधनांच्या संबंधात विविध जोखमीच्या संपर्कात आहे. कंपनी बाजारातील जोखीम, पत जोखीम आणि तरलता जोखमीच्या संपर्कात आहे. कंपनीच्या आर्थिक जोखमीच्या क्रियाकलाप विनियुक्त धोरणे आणि कार्यपद्धतीद्वारे नियंत्रित केले जातात आणि आर्थिक जोखीम कंपनी धोरणे आणि जोखीम उद्दिष्टानुसार ओळखली जाते, मोजली जाते आणि व्यवस्थापित केली जाते, ज्याचा सारांश खाली दिला आहे:-

क) बाजार जोखीम

बाजारातील जोखीम म्हणजे बाजारभावातील बदलांमुळे भविष्यातील आर्थिक साधनांच्या रोख प्रवाहाच्या वाजवी मूल्यात चढ-उतार

होण्याची जोखीम. बाजारातील जोखीममध्ये व्याजदर जोखीम आणि परकीय चलन जोखीम यांचा समावेश होतो. अहवालाच्या तारखेनुसार कंपनीकडे कोणतेही कर्ज / कर्ज नसल्यामुळे कंपनीला व्याजदराचा कोणताही धोका नाही.

ख) परकीय चलनाचा धोका

परकीय चलनात नामांकित करारांमुळे विनिमय चढउतार होतो. परकीय चलन जोखीम भरून काढण्यासाठी कंपनीकडे कोणतीही बचाव साधने नाहीत. अहवाल कालावधीच्या शेवटी कंपनीचे परकीय चलनाच्या जोखमीचे महत्त्वपूर्ण प्रदर्शन खालीलप्रमाणे आहे:

31 मार्च 2023 पर्यंत

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 प्रमाणे		31 मार्च 2022 प्रमाणे	
	अमेरिकन डॉलर	जे पी वाय	अमेरिकन डॉलर	जे पी वाय
दायित्व				
कंत्राटदारांना देय	16,614.19	88,217.82	21,420.68	67.21

परकीय चलनाची संवेदनशीलता

खालील तक्ते यू एस डी आणि जे पी वाय विनिमय दरांमधील वाजवी संभाव्य बदलाबाबत संवेदनशीलता दाखवतात, इतर सर्व चल स्थिर ठेवतात. करपूर्वी कंपनीच्या नफ्यावर होणारा परिणाम हा आर्थिक मालमत्ता आणि दायित्वांच्या वाजवी मूल्यातील बदलांमुळे होतो. इतर सर्व चलनांसाठी कंपनीचे परकीय चलन बदलांचे प्रदर्शन भौतिक नाही.

रक्कम (लाखांमध्ये)

	यू एस डी दरात बदल	करपूर्वी नफ्यावर परिणाम
31 मार्च 2023 पर्यंत	5%	(830.75)
	-5%	830.75
31 मार्च 2022 पर्यंत	5%	(1,363.31)
	-5%	1,363.31

रक्कम (लाखांमध्ये)

	जेपीवाय दरात बदल	करपूर्वी नफ्यावर परिणाम
31 मार्च 2023 पर्यंत	5%	(441.12)
	-5%	441.12
31 मार्च 2022 पर्यंत	5%	(399.05)
	-5%	399.05

ग) उधारीची जोखीम

क्रेडिट जोखीम म्हणजे प्रतिपक्षाकडून त्याच्या दायित्वावर चूक होण्याच्या जोखमीचा अर्थ होतो ज्यामुळे आर्थिक नुकसान होते. कंपनी विविध आर्थिक साधनांसाठी क्रेडिट जोखीमच्या संपर्कात आहे उदाहरणार्थ कर्मचाऱ्यांना आगाऊ रक्कम, सुरक्षा ठेवी आणि इतर प्राप्य. क्रेडिट जोखमीचे जास्तीत जास्त उद्भासन हे आर्थिक मालमत्तेच्या वहन मूल्याच्या बरोबरीचे आहे.

घ) आर्थिक साधने आणि रोख ठेवी

बँका आणि वित्तीय संस्थांसोबत शिल्लक असलेल्या क्रेडिट जोखीम कंपनीच्या धोरणानुसार व्यवस्थापित केल्या जातात. प्रतिपक्षाकडून मिळालेल्या आर्थिक हिस्सांच्या आधारावर अतिरिक्त गुंतवणूक केवळ मंजूर प्रतिपक्षाकडे केली जाते.

ड) तरलतेचा धोका

मासिक अंदाजांच्या आधारे कंपनीच्या तरलतेच्या गरजांचे परीक्षण केले जाते. कंपनीचे तरलतेचे मुख्य स्त्रोत रोख आणि रोख समतुल्य आहेत जे भाग भांडवल आणि रेल्वे मंत्रालयाकडून जे आय सी ए अनुदानित प्रकल्पासाठी आगाऊ जारी केल्यामुळे उद्भवतात.

कंपनी रोखीच्या प्रवाहाचे सतत निरीक्षण करून आणि पुरेशी रोख आणि रोख समतुल्य राखून आमच्या तरलतेच्या गरजा व्यवस्थापित करते. कोणतीही कमतरता निश्चित करण्यासाठी निव्वळ रोख गरजेची तुलना उपलब्ध रोख रकमेशी केली जाते. अल्पकालीन तरलता आवश्यकतांमध्ये मुख्यतः प्रकल्पाशी संबंधित कामासाठी देय खर्च, कर्मचाऱ्यांची देयके, सुरक्षा ठेवी आणि प्रत्येक अहवालाचा तारखेनुसार व्यवसायाच्या सामान्य कालावधीत उद्भवणारे धारणा पैसे यांचा समावेश होतो. आमची पूर्तता करण्यासाठी आम्ही रोख आणि रोख समतुल्य पुरेशी शिल्लक राखतो अल्पकालीन तरलता आवश्यकता.

टीप :- 31
अंदाज आणि अनुमान

पुढील भविष्यातील प्रमुख अनुमान आहेत आणि अहवाल कालावधी संपल्यानंतर अंदाजाच्या अनिश्चिततेचे मुख्य स्रोत आहेत ज्यामध्ये पुढील आर्थिक वर्षात मालमत्ता आणि देयतेच्या वाहून नेण्याच्या रकमेमध्ये भौतिक समायोजन होण्याचा मोठा धोका असू शकतो.

क) वाजवी मूल्यमापन मोजमाप आणि मूल्यांकन प्रक्रिया

डी सी एफ प्रतिकृतीसह मूल्यमापन तंत्र वापरून आर्थिक मालमत्ता आणि आर्थिक दायित्वांची वाजवी मूल्ये मोजली जातात. या पद्धतीचे इनपुट जेथे शक्य असेल तेथे निरीक्षण करण्यायोग्य बाजारपेठेतून घेतले जातात, परंतु जेथे हे शक्य नाही, तेथे न्याय्य मूल्यांवर पोहोचण्यासाठी काही प्रमाणात निर्णय घेणे आवश्यक आहे. निकालांमध्ये तरलता जोखीम, क्रेडिट जोखीम आणि अस्थिरता यासारख्या इनपुटचा विचार समाविष्ट आहे. या घटकांबद्दलच्या अनुमानमधील बदल आर्थिक साधनांच्या नोंदवलेल्या वाजवी मूल्यावर परिणाम करू शकतात.

ख) कर

करपात्र नफा मिळण्याची शक्यता आहे त्या मर्यादेपर्यंत स्थगित कर मालमत्ता ओळखल्या जातात ज्याच्या विरुद्ध तोटा वापरला जाऊ शकतो. भविष्यातील कर नियोजन रणनीतीसह भविष्यातील करपात्र नफ्याच्या संभाव्य वेळेवर आणि पातळीच्या आधारावर ओळखल्या जाऊ शकणाऱ्या स्थगित कर मालमतेची रक्कम निश्चित करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण व्यवस्थापन निर्णय आवश्यक आहे.

ग) मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्ता यांचे उपयुक्त जीवन

मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त मालमत्ता यांचे अंदाजे उपयुक्त जीवन अप्रचलितपणा, मागणी, स्पर्धा आणि इतर आर्थिक घटकांच्या प्रभावांसह अनेक घटकांवर आधारित आहे. कंपनी प्रत्येक अहवाल तारखेच्या शेवटी मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणांच्या उपयुक्त जीवनाचे पुनरावलोकन करते.

घ) भाडेत्त्वावर

करारामध्ये भाडेपट्टी, भाडेपट्टी कराराचा विस्तार पर्याय आणि भाडेपट्टी कराराचा समाप्ती पर्याय वापरला जाईल की नाही हे निर्धारित करण्यासाठी कंपनी आपला अंदाज वापरते. पुढील कंपनी भाडेपट्टीच्या भाडेपट्टी मुदत दरम्यान वापरण्यासाठी योग्य सूट दर मोजण्यासाठी अंदाज वापरते.

टीप :- 32
संस्थेसंबंधित माहिती
टीप 32.1 -- संबंधित व्यक्ती

टीप 32.1.1 – संस्थेचे प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारी

नाव	पद
अनिल कुमार लोहानी (22.02.2023 पासून)	अंशकालीन अध्यक्ष
विनय कुमार त्रिपाठी (31.12.2022 पर्यंत)	अंशकालीन अध्यक्ष
राजेंद्र प्रसाद	व्यवस्थापकीय संचालक आणि प्रकल्प संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक)
सतीशचंद्र अग्निहोत्री (07.07.2022 पर्यंत)	व्यवस्थापकीय संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक)
अरुण बिजलवान (30.06.2023 पर्यंत)	वित्तीय संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक) आणि सीएफओ
विवेक प्रकाश त्रिपाठी (01.07.2023 पासून)	वित्त महाव्यवस्थापक (संचालक वित्त (संपूर्ण वेळ संचालक) आणि सीएफओ चा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळत आहे)
विजय कुमार	रोलिंग स्टॉक संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक)
संदीप कुमार	इलेक्ट्रिकल अँड सिस्टीम्स संचालक (संपूर्ण वेळ संचालक)
मुकुल सरन माथूर (06.01.2023 पासून)	अंशकालीन (अधिकृत) संचालक
अन्विता सिन्हा (12.07.2022 पासून)	अंशकालीन (अधिकृत) संचालक
हरेशकुमार चंदुला मोदी	अंशकालीन (अधिकृत) संचालक
रवींद्र नाथ सिंग (07.11.2022 पर्यंत)	अंशकालीन (अधिकृत) संचालक
पेतल ढिल्लोन (17.06.2022 पर्यंत)	अंशकालीन (अधिकृत) संचालक
सुमीता शर्मा	कंपनी सचिव

टीप 32.1.2 - इतर संबंधित व्यक्ती

इतर संबंधित व्यक्तीचे नाव	संबंधाचे स्वरूप
एनएचएसआरसीएल कर्मचारी गट ग्रॅज्युईटी ट्रस्ट	सेवानिवृत्ती लाभ ट्रस्ट
एनएचएसआरसीएल मेडिकल ट्रस्ट	सेवानिवृत्ती लाभ ट्रस्ट
एचएसआर इनोव्हेशन सेंटर ट्रस्ट	संशोधन आणि विकास ट्रस्ट
महाराष्ट्र सरकार	कंपनीचा प्रवर्तक
रेल्वे मंत्रालय, भारत सरकार आणि त्याचे नामनिर्देशित व्यक्ती	कंपनीचा प्रवर्तक
गुजरात सरकार	कंपनीचा प्रवर्तक

टीप 32.2 -- संबंधित व्यक्तींचे व्यवहार आणि शिल्लक

टीप 32.2.1 - प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांचे योगदान:

वर्षभरातील प्रमुख व्यवस्थापन कर्मचाऱ्यांचे संचालक आणि इतर सदस्यांचे मानधन खालीलप्रमाणे होते:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 संपलेल्या वर्षासाठी
अल्पकालीन लाभ	283.08	353.02
नोकरीनंतरचे फायदे	48.73	8.51
इतर दीर्घकालीन फायदे	9.07	34.27
	340.88	395.80

टीप 32.2.2 - ट्रस्ट सोबत असणारे व्यवहार

रक्कम (लाख मध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 संपलेल्या वर्षासाठी	31 मार्च 2022 संपलेल्या वर्षासाठी
एनएचएसआरसीएल कर्मचारी गट ग्रॅज्युईटी ट्रस्ट-योगदान	128.05	83.66
एनएचएसआरसीएल मेडिकल ट्रस्ट-योगदान	22.68	2.42
एचएसआर इनोव्हेशन सेंटर ट्रस्ट	390.81	1,718.71
	541.54	1,804.79

टीप 32.3 -- संबंधित सरकारी संस्थांसोबतचे व्यवहार

वर नोंदवलेल्या व्यवहारांव्यतिरिक्त, कंपनीचे संबंधित सरकारी संस्थांसोबतचे व्यवहार आहेत ज्यात खालील गोष्टींचा समावेश आहे परंतु त्यापुरते मर्यादित नाहीत:-

सरकारचे नाव: रेल्वे मंत्रालय, भारत सरकार (संस्थेवरील नियंत्रण) आणि गुजरात सरकार

आर्थिक वर्ष 2022-23 आणि 2021-22 दरम्यान झालेले काही महत्त्वपूर्ण व्यवहार:

रक्कम (लाखांमध्ये)

विशेष	31 मार्च 2023 संपलेल्या वर्षासाठी			31 मार्च 2022 संपलेल्या वर्षासाठी		
	महाराष्ट्राचे शासन	रेल्वे मंत्रालय (एमओआर)	गुजरात सरकार	महाराष्ट्राचे शासन	रेल्वे मंत्रालय (एमओआर)	गुजरात सरकार
इक्विटी शेअर कॅपिटलकडे प्राप्त झालेली रक्कम	600.00	-	1,37,000.00	-	1,05,000.00	1,50,000.00
रेल्वे मंत्रालयाकडून घेतलेली आगाऊ रक्कम	-	12,00,000.00	-	-	11,20,000.00	-
प्रकल्पांसाठी प्राप्त आगाऊ रक्कम (करार दायित्वे)	-	-	-	-	-	-
युटिलिटी शिफ्टिंग आणि इतर संबंधित कामांसाठी दिलेली रक्कम	-	(690.60)	-	-	(685.14)	-
सरकारी जमीन खरेदीसाठी दिलेली रक्कम	(707.14)	-	(2,366.87)	(2,431.41)	-	(7,225.54)

टीप :- 33

आकस्मिक दायित्व आणि भांडवली वचनबद्धता

(i) भांडवल वचनबद्धता

31.03.2023 रोजी मूदत आकाराच्या हिशेबाने केलेल्या कामाची एकूण किंमत (अॅडव्हान्स्चे निव्वळ रु 30,81,843.25 लाख (मागील वर्ष रु 38,13,394.98 लाख) आहे.

(ii) रु. 195.62 लाख (मागील वर्ष रु. 126.95 लाख) कर्ज असल्याने कंपनीविरुद्धचे दावे मान्य नाहीत, जमिनीच्या संपादनाशी संबंधित न्यायालयीन प्रकरणे विविध न्यायालयांमध्ये चालू आहेत, न्यायालयीन प्रकरणांच्या संदर्भात उत्तरदायित्व बॅलन्स शीटच्या तारखेला निश्चित करता येत नाही.

कंपनी नियमितपणे आपल्या प्रकल्पासाठी सरकारी आणि खासगी पक्षांकडून जमिनी अधिग्रहण करते आणि मालकांना आर्थिक मूल्यांमध्ये भरपाई देते.

खासगी पक्षांच्या प्रकरणात, कंपनीने नवीन मालमत्तेची वस्तु खरेदीसाठी कंपनीच्या जमीन आणि भूसंवर्धनाच्या प्रणालीनुसार मुदतपूर्वक स्टॅम्प शुल्क आणि नोंदणी शुल्क परत करते. नवीन मालमत्तेची वस्तु खरेदीसाठी स्टॅम्प शुल्क आणि नोंदणी शुल्कच्या परतण्याची रक्कम अनुमानित केली जाऊ शकत नाही.

टीप :- 34

कंपनीने भारत सरकारच्या कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने अधिसूचित केलेल्या आयएनडी एएस 19 "कर्मचारी लाभ" नुसार कर्मचाऱ्यांच्या फायद्याच्या खर्चाचा हिशोब दिला आहे. आयएनडी एएस 19 नुसार नफा आणि तोटा आणि बॅलन्स शीटमध्ये ओळखल्या गेलेल्या परिभाषित योगदान योजना, परिभाषित लाभ योजना आणि इतर दीर्घकालीन लाभ योजनांची सारांश स्थिती खालीलप्रमाणे आहे-

क) परिभाषित योगदान योजना

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23	2021-22
कंपनीने या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विवरणपत्रात खालील रक्कम दिलेल्या आहेत भविष्य निर्वाह निधीमध्ये नियोजित योगदान इ.	1,074.50	849.02
	1,074.50	849.02

ख) परिभाषित लाभ योजना आणि इतर दीर्घकालीन लाभ योजना

टीप 34.1 -- ग्रॅच्युइटी आणि लीव् एनकॅशमेंट

टीप 34.1.1 – योजना दायित्व

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅच्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅच्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
कालावधी संपल्यानंतर शेवटी दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	521.00	642.81	315.75	628.24

टीप 34.1.2 – सेवा किंमत

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅच्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅच्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
वर्तमान सेवा खर्च	137.13	168.85	101.58	204.81
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा समावेश	-	-	-	-
नॉन रूटीन सेटलमेंट्सवर नफा किंवा तोटा	-	-	-	-
एकूण सेवा खर्च	137.13	168.85	101.58	204.81

टीप 34.1.3 – निव्वळ व्याज खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
परिभाषित लाभ दायित्वावरील व्याज खर्च	22.58	44.92	13.12	28.73
योजनेच्या मालमतेवर व्याज उत्पन्न	(13.51)	-	(7.43)	-
निव्वळ व्याज खर्च (उत्पन्न)	9.07	44.92	5.69	28.73

टीप 34.1.4 – लाभ नियमांत बदल

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
वर्षाच्या सुरुवातीप्रमाणेच दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	315.76	628.25	192.90	422.51
व्याज खर्च	22.58	44.92	13.12	28.73
सेवा खर्च	137.13	168.85	101.58	204.81
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा समाविष्ट	-	-	-	-
दिलेला लाभ	-	(38.15)	(11.94)	(31.47)
एकूण एक्युरियल (नफा)/बाध्यत्वावरील तोटा	45.54	(161.05)	20.10	3.66
वर्षाच्या शेवटी दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	521.01	642.82	315.76	628.24

टीप 34.1.5 – दायित्वावरील वास्तविक लाभ/तोटाचे विभाजन

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
जनसांख्यिक अनुमानातील बदलाच्या परियायाने उद्भवलेल्या एक्युरियल (लाभ)/ तोटा	-	-	-	-
वास्तविक (नफा)/ आर्थिक गृहीतकेतील बदलामुळे होणारा तोटा	(12.90)	(14.58)	(14.72)	(29.01)
एक्युरियल (नफा)/ अनुभव समायोजनामुळे होणारे नुकसान	58.45	(146.47)	34.83	32.68

टीप 34.1.6 – योजनेच्या मालमतेवरील वास्तविक लाभ/तोटा

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
अपेक्षित व्याज उत्पन्न	(13.51)	-	(7.43)	-
योजनेच्या मालमतेवर वास्तविक उत्पन्न	19.32	-	7.95	-
मालमतेवरील या वर्षासाठी वास्तविक लाभ/(तोटा).	5.81	-	0.52	-

टीप 34.1.7 – बंधनाच्या निव्वळ मूल्यातील बदल:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
आरंभीत शिल्लक रक्कम	126.84	628.25	83.66	422.51
व्याज खर्च	9.07	44.92	5.69	28.73
वर्तमान सेवा खर्च	137.13	168.85	101.58	204.81
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा समावेश	-	-	-	-
कंपनीकडून संवादितपणे प्रदान केलेले लाभ	-	(38.15)	-	(31.48)
ट्रस्टमधील योगदान	(126.84)	-	(83.66)	-
एक्युरियल (नफा)/ दायित्वावरील तोटा	39.73	(161.05)	19.58	3.67
अंतिम शिल्लक	185.93	642.82	126.85	628.24

टीप 34.1.8 – योजना मालमत्तेच्या वाजवी मूल्यात बदल

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
वर्षाच्या सुरुवातीला योजना मालमत्तेचे वाजवी मूल्य	188.91	-	109.24	-
योजनेच्या मालमत्तेवर अपेक्षित परतावा	19.32	-	7.95	-
नियोक्त्याचे योगदान	126.84	-	83.66	-
दिलेला लाभ	-	-	(11.94)	-
दायित्वांवर वास्तविक (तोटा)/ लाभ	-	-	-	-
अंतिम शिल्लक	335.07	-	188.91	-

टीप 34.1.9 – बॅलेन्सशीट मध्ये मान्यता दिलेली रक्कम

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
वर्षाच्या शेवटी दायित्वांचे अंदाजे वर्तमान मूल्य	521.00	642.81	315.76	628.24
वर्षाच्या अखेरीस योजनेच्या मालमत्तेचे वाजवी मूल्य	(335.08)	-	(188.91)	-
बॅलेन्सशीट मधील तरतूद	185.92	642.81	126.85	628.24
चालू	185.92	51.62	126.85	24.98
नॉन करंट	-	591.19	-	603.26

टीप 34.1.10 – नफा आणि तोटा विवरणपत्रात मान्य केलेला खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
वर्तमान सेवा खर्च	137.13	168.85	101.58	204.81
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा समावेश	-	-	-	-
व्याज खर्च	9.07	44.92	5.69	28.73
निव्वळ एक्युरियल (नफा) / तोटा वर्षात ओळखला जातो	-	(161.05)	-	3.67
नफा आणि तोटा विवरणपत्रात मान्यताप्राप्त एकूण खर्च	146.20	52.72	107.27	237.21

टीप 34.1.11 – इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये मान्यताप्राप्त खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
निव्वळ संचयी अपरिचित एक्युरियल नफा/ (तोटा) ओपनिंग	-	-	-	-
पीबीओ वर वर्षासाठी एक्युरियल नफा/ (तोटा).	(45.54)	-	(20.10)	-
मालमत्तेवरील वर्षासाठी वास्तविक लाभ/ (तोटा).	5.81	-	0.52	-
वर्षाच्या शेवटी अनोळखी एक्युरियल नफा/ (तोटा).	(39.73)	-	(19.58)	-

टीप 34.1.12 – पीबीओचे वर्षाच्या शेवटी चालू आणि नॉन-करंटमध्ये विभाजन

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
चालू दायित्व (एक वर्षाच्या आत देय रक्कम)	6.73	51.62	1.64	24.98
गैर-चालू दायित्व (एक वर्षापेक्षा जास्त देय रक्कम)	514.27	591.19	314.12	603.26
वर्षाच्या शेवटी एकूण पीबीओ	521.00	642.81	315.76	628.24

टीप 34.1.13 – निव्वळ (दायित्व)/ मालमत्तेचे विभाजन

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
चालू दायित्व	185.92		126.85	
नॉन-करंट दायित्व	-		-	
वर्षाच्या शेवटी एकूण पीबीओ	185.92		126.85	

टीप 34.1.14 – पुढील वार्षिक अहवाल कालावधीसाठी अपेक्षित योगदान

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23		2021-22	
	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
सेवा खर्च	151.97	183.07	122.69	239.53
निव्वळ व्याज खर्च	13.65	47.18	9.07	44.92
पुढील वार्षिक अहवाल कालावधीसाठी एकूण अपेक्षित योगदान	165.62	230.25	131.76	284.45

टीप 34.1.15 – परिभाषित लाभ दायित्वाची परिपक्वता प्रोफाइल

रक्कम (लाखांमध्ये)

वर्ष	ग्रॅज्युइटी	लिव एनकॅशमेंट
0 ते 1 वर्ष	6.73	51.62
1 ते 2 वर्ष	44.17	42.35
2 ते 3 वर्षे	14.48	20.19
3 ते 4 वर्षे	34.38	39.15
4 ते 5 वर्षे	18.78	25.19
5 ते 6 वर्षे	19.76	26.17
6 वर्ष पुढे	382.70	438.14

टीप 34.2 -- रजा प्रवास सवलत (एलटीसी), सामान भत्ता, सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ

टीप 34.2.1 – योजना दायित्व

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
कालावधीच्या शेवटी दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	169.89	37.86	108.97	118.25	28.17	76.48

टीप 34.2.2 – सेवा किंमत

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
वर्तमान सेवा खर्च	43.64	16.72	28.01	37.18	15.86	24.07
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा	-	-	-	-	-	-
समावेश	-	-	-	-	-	-
नॉन रूटीन सेटलमेंट्सवर नफा किंवा तोटा	-	-	-	-	-	-
एकूण सेवा खर्च	43.64	16.72	28.01	37.18	15.86	24.07

टीप 34.2.3 – निव्वळ व्याज खर्चरक्कम (लाखांमध्ये)

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
परिभाषित लाभ दायित्वावरील व्याज खर्च योजनेच्या मालमत्तेवर व्याज उत्पन्न	8.45	2.01	5.47 (3.85)	5.36	1.29	3.49 (3.32)
निव्वळ व्याज खर्च (उत्पन्न)	8.45	2.01	1.62	5.36	1.29	0.17

टीप 34.2.4 – सध्याच्या लाभाच्या बंधनात बदल

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
कालावधीच्या सुरुवातीस असलेल्या दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	118.25	28.17	76.48	78.76	19.01	51.25
व्याज खर्च	8.45	2.01	5.47	5.35	1.29	3.49
सेवा खर्च	43.64	16.72	28.01	37.18	15.87	24.07
मागील सेवा खर्च दिलेले लाभ	-	-	-	-	-	-
एकूण एक्चुरियल (नफा)/ दायित्वावरील तोटा	(56.14)	(2.07)	(3.28)	(32.34)	-	(0.50)
एकूण एक्चुरियल (नफा)/ दायित्वावरील तोटा	55.68	(6.98)	2.29	29.29	(8.00)	(1.83)
कालावधीच्या शेवटी दायित्वाचे वर्तमान मूल्य	169.88	37.85	108.97	118.24	28.17	76.48

टीप 34.2.5 – एक्चुरियल (नफा)/ दायित्वावरील तोटा

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
लोकसंख्याशास्त्रीय गृहतकात बदल झाल्यामुळे होणारे वास्तविक (नफा)/ तोटा	-	-	-	-	-	-
आर्थिक गृहतकात बदल झाल्यामुळे होणारे वास्तविक (नफा)/तोटा	(4.32)	(0.43)	(3.53)	(5.87)	(1.77)	(3.44)
एक्चुरियल (नफा)/ अनुभव समायोजनामुळे होणारे नुकसान	60.00	(6.55)	5.82	35.17	(6.22)	1.62

टीप 34.2.6 – प्लॅनच्या मालमत्तेवर एक्चुरियल (नफा)/तोटा

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
अपेक्षित व्याज उत्पन्न	-	-	3.85	-	-	3.32
योजनेच्या मालमत्तेवर वास्तविक उत्पन्न	-	-	3.73	-	-	3.05
मालमत्तेवरील वर्षासाठी वास्तविक लाभ / (तोटा)	-	-	(0.11)	-	-	(0.27)

टीप 34.2.7 – बॅलेन्स शीट मध्ये ओळखलेली रक्कम

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
वर्षाच्या शेवटी दायित्वांचे अंदाजे वर्तमान मूल्य	169.89	37.86	108.97	118.24	28.17	76.48
वर्षाच्या अखेरीस योजनेच्या मालमत्तेचे वाजवी मूल्य	-	-	(76.94)	-	-	(53.80)
निव्वळ दायित्व/ (निव्वळ मालमत्ता) बॅलेन्सशीट मधील ओळखले जाते	169.89	37.86	32.03	118.24	28.17	22.68
चालू	6.46	0.52	32.03	2.74	0.34	22.68
नॉन करंट	163.42	37.34	-	115.50	27.83	-

टीप 34.2.8 – नफा आणि तोटा विवरणपत्रात मान्य केलेला खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
वर्तमान सेवा खर्च	43.64	16.72	28.01	37.18	15.86	24.06
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा समावेश	-	-	-	-	-	-
व्याज खर्च	8.45	2.01	1.62	5.35	1.29	0.16
निव्वळ एक्युरियल (नफा) / वर्षाचा तोटा	55.68	-	-	29.30	-	-
नफा आणि तोटा मान्यताप्राप्त एकूण खर्च	107.77	18.73	29.63	71.83	17.15	24.22

टीप 34.2.9 – इतर सर्वसमावेशक उत्पन्नामध्ये मान्यताप्राप्त खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
निव्वळ संचयी अपरिचित एक्युरियल नफा/ (तोटा) ओपनिंग	-	-	-	-	-	-
पीबीओ वर वर्षासाठी एक्युरियल नफा/ (तोटा)	-	6.98	(2.29)	-	8.00	1.82
मालमत्तेवरील वर्षासाठी वास्तविक लाभ/ (तोटा)	-	-	(0.11)	-	-	(0.27)
वर्षाच्या शेवटी अनोळखी एक्युरियल नफा/ (तोटा)	-	6.98	(2.40)	-	8.00	1.55

टीप 34.2.10 – योजना मालमत्तेच्या वाजवी मूल्यात बदल

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
वर्षाच्या सुरुवातीला योजना मालमत्तेचे वाजवी मूल्य	-	-	53.80	-	-	48.84
योजनेच्या मालमत्तेवर अपेक्षित परतावा	-	-	3.74	-	-	3.04
नियोक्त्याचे योगदान	-	-	22.68	-	-	2.42
लाभ दिला	-	-	(3.28)	-	-	(0.50)
दायित्वांवर वास्तविक (तोटा)/ लाभ	-	-	-	-	-	-
अंतिम शिल्लक			76.94			53.80

टीप 34.2.11 – दायित्वाच्या निव्वळ मूल्यात बदल:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
आरंभीत शिल्लक	118.25	28.17	22.68	78.75	19.00	2.42
व्याज खर्च	8.45	2.01	1.62	5.36	1.29	0.16
वर्तमान सेवा खर्च	43.64	16.72	28.01	37.18	15.88	24.07
भूतकाळातील सेवा खर्च कपात नफा/तोटा समावेश	-	-	-	-	-	-
लाभ दिला	(56.14)	(2.07)	-	(32.34)	-	-
ट्रस्टमध्ये योगदान	-	-	(22.68)	-	-	(2.42)
एक्चुरियल (नफा)/ दायित्वावरील तोटा	55.68	(6.97)	2.40	29.29	(8.00)	(1.55)
अंतिम शिल्लक	169.88	37.86	32.03	118.24	28.17	22.68

टीप 34.2.12 – पीबीओचे वर्षाच्या शेवटी चालू आणि नॉन-करंटमध्ये विभाजन:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
चालू दायित्व (एक वर्षाच्या आत देय रक्कम)	6.46	0.52	0.07	2.74	0.34	0.22
गैर-चालू दायित्व (एक वर्षापेक्षा जास्त देय रक्कम)	163.42	37.34	108.90	115.50	27.83	76.25
वर्षाच्या शेवटी एकूण पीबीओ	169.89	37.86	108.97	118.24	28.17	76.47

टीप 34.2.13 – निव्वळ (दायित्व)/ मालमत्तेचे विभाजन:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23	2021-22
	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
चालू दायित्व	(32.03)	(22.68)
नॉन-करंट दायित्व	-	-
वर्षाच्या शेवटी एकूण पीबीओ	(32.03)	(22.68)

टीप 34.2.14 – पुढील वार्षिक अहवाल कालावधीसाठी अपेक्षित योगदान

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23			2021-22		
	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
सेवा खर्च	-	21.37	32.06	-	21.14	29.78
निव्वळ व्याज खर्च	-	2.78	2.35	-	2.01	1.62
पुढील वार्षिक खर्च अपेक्षित आहे अहवाल कालावधी	-	24.15	34.42	-	23.15	31.40

टीप 34.2.15 - परिभाषित लाभ दायित्वाची परिपक्वता प्रोफाइल

रक्कम (लाखांमध्ये)

वर्ष	एलटीसी	सामान भत्ता	सेवानिवृत्तीनंतरचे वैद्यकीय लाभ
0 ते 1 वर्ष	-	0.52	-
1 ते 2 वर्ष	-	1.86	-
2 ते 3 वर्षे	-	1.96	-
3 ते 4 वर्षे	-	2.29	-
4 ते 5 वर्षे	-	3.39	-
5 ते 6 वर्षे	-	4.03	-
6 वर्ष पुढे	-	23.81	-

टीप 34.3 -- बॅलेन्स शीटच्या तारखेला मुख्य विम्यासंबंधी गृहतक

वास्तविक गृहीतके	2022-23	2021-22
मूल्यांकनाची पद्धत:	प्रकल्प युनिट क्रेडिट पद्धत	प्रकल्प युनिट क्रेडिट पद्धत
सवलत दर:	7.34%	7.15%
पगार वाढीचा दर:	6.50%	6.50%
निवृत्तीचे वय:	60 वर्षे	60 वर्षे
पैसे काढण्याचा दर:	30 वर्षांपर्यंत - 3% 31 ते 44 वर्षे - 2% 44 वर्षांपेक्षा जास्त - 1%	30 वर्षांपर्यंत - 3% 31 ते 44 वर्षे - 2% 44 वर्षांपेक्षा जास्त - 1%
मृत्यू दर:	100% भारतातील आश्वासित जीवन मृत्यू दर (2012-14)	100% भारतातील आश्वासित जीवन मृत्यू दर (2012-14)

टीप 34.4 -- संवेदनशीलता विश्लेषण

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	गृहीतकांमध्ये बदल	सामान भत्ता वर परिणाम	ग्रॅज्युइटी दायित्वावर परिणाम	रजा एनकॅश-मेंट वर परिणाम	एलटीसी वर प्रभाव	सेवानिवृत्तीनंतरच्या वैद्यकीय लाभांवर परिणाम
सवलत दर	0.50% (0.50%)	(2.17) 2.41	(31.91) 35.09	(36.23) 39.32	(10.71) 11.78	(7.46) 8.26
पगार वाढ	0.50% (0.50%)	- -	34.30 (32.23)	39.52 (36.43)	- -	- -

टीप :- 35

परकीय चलन खर्च

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	2022-23	2021-22
प्रकल्पाशी संबंधित खर्च (सीडब्ल्यूआइपी)	2,71,646.59	72,230.14
परदेशी टीए/डीए	42.51	-
परदेश प्रवास खर्च	213.79	-
सदस्यत्व शुल्क	9.61	8.64
	2,71,912.50	72,238.78

टीप :- 36

कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी

कंपनीला खालीलप्रमाणे कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (सीएसआर) वर 134.27 लाख रुपये खर्च करणे आवश्यक आहे:

टीप 36.1 -- मंडळाने वर्षभरात खर्च करण्यासाठी मंजूर केलेली रक्कम:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31.03.2023 रोजी संपले	31.03.2022 रोजी संपले
मंडळाने मंजूर केलेली रक्कम वर्षभरात खर्च करायची आहे	134.27	106.15

टीप 36.2 -- वर्षभरात खर्च केलेल्या रकमेचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	वर्षभरात खर्च केला		देणे आहे		एकूण
	मागील वर्षासाठी	चालू वर्षासाठी	मागील वर्षासाठी	चालू वर्षासाठी	
31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षात					
(i) कोणत्याही मालमतेचे बांधकाम/संपादन	24.25	-	24.25	-	48.50
(ii) वरील (i) व्यतिरिक्त इतर हेतूने	-	-	-	-	-
अ) कंपनी कायदा, 2013 च्या अनुसूची VII मध्ये नमूद केल्यानुसार चार फंडांमध्ये योगदान	-	-	-	-	-
ब) पीएम केअर फंडासाठी योगदान	-	47.57	-	-	47.57
क) आरोग्य सेवा	42.50	36.50	14.87	50.20	144.07
31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षात					
(i) कोणत्याही मालमतेचे बांधकाम/संपादन	-	-	-	48.50	48.50
(ii) वरील (i) व्यतिरिक्त इतर हेतूने	-	-	-	-	-
अ) कंपनी कायदा, 2013 च्या अनुसूची VII मध्ये नमूद केल्यानुसार चार फंडांमध्ये योगदान	-	-	-	-	-
ब) पीएम केअर फंडासाठी योगदान	-	0.28	-	-	0.28
क) आरोग्य सेवा	-	-	-	57.37	57.37

टीप 36.3 -- चालू प्रकल्पाचा तपशील आणि चालू प्रकल्पाव्यतिरिक्त इतर

135(6) च्या बाबतीत (चालू प्रकल्प)

रक्कम (लाखांमध्ये)

01 एप्रिल 2022 रोजी आरंभीत शिल्लक		वर्षभरात खर्च करणे आवश्यक असलेली रक्कम	वर्षभरात खर्च केलेली रक्कम		31 मार्च 2023 रोजी क्लोजिंग बॅलन्स	
कंपनीसह	विभक्त सीएसआर न खर्च केलेला खात्यामध्ये		कंपनीच्या बँक खात्याकडून	विभक्त सीएसआर न खर्च केलेले खाते	कंपनीसह	विभक्त सीएसआर न खर्च केलेला खात्यामध्ये
-	105.87	86.70	36.50	66.75	-	89.32

135(5) च्या बाबतीत (चालू प्रकल्पाव्यतिरिक्त)

रक्कम (लाखांमध्ये)

01 एप्रिल 2022 रोजी आरंभीत शिल्लक	निर्दिष्ट मध्ये जमा केलेली रक्कम एससीएच निधी. VII 6 महिन्यांत किंवा वर्षभरात	वर्षभरात खर्च करणे आवश्यक असलेली रक्कम	वर्षभरात खर्च केलेली रक्कम	31 मार्च 2023 रोजी क्लोजिंग बॅलन्स
-	47.57	47.57	-	-

135(6) च्या बाबतीत (चालू प्रकल्प)

रक्कम (लाखांमध्ये)

01 एप्रिल 2021 रोजी आरंभित शिल्लक		वर्षभरात खर्च करणे	वर्षभरात खर्च केलेली रक्कम		31 मार्च 2022 रोजी क्लोजिंग बॅलन्स	
कंपनीसह	विभक्त सीएसआर न खर्च केलेला खात्या मध्ये	आवश्यक असलेली रक्कम	कंपनीच्या बँक खाते कडून	विभक्त सीएसआर न खर्च केलेले खाते	कंपनी सह	विभक्त सीएसआर न खर्च केलेला खात्यामध्ये
-	-	105.87	-	-	-	105.87

135(5) च्या बाबतीत (चालू प्रकल्पाव्यतिरिक्त)

रक्कम (लाखांमध्ये)

01 एप्रिल 2021 रोजी आरंभित शिल्लक	निर्दिष्ट मध्ये जमा केलेली रक्कम एससीएच निधी. VII, 6 महिन्यांत किंवा वर्षभरात	वर्षभरात खर्च करणे आवश्यक असलेली रक्कम	वर्षभरात खर्च केलेली रक्कम	31 मार्च 2022 रोजी क्लोजिंग बॅलन्स
-	0.28	0.28	-	-

सीएसआर समिती आणि बीओडी यांनी मंजूर केलेल्या योजनेनुसार, सीएसआर रक्कम 2 वर्षात (म्हणजे एफवाय 2022-23 आणि 2023-24) बहु-वर्षीय प्रकल्प म्हणून वापरली जाईल.

सीएसआर खर्चाच्या संदर्भात कंपनीद्वारे नियंत्रित ट्रस्टला कंपनीने कोणतेही योगदान दिलेले नाही.

टीप :- 37

टीप 37.1 -- आइएनडी एएस- 116 अंतर्गत प्रकटीकरण

- 1 एप्रिल 2019 पासून प्रभावी कंपनीने आइएनडी एएस- 116 "लीज" स्वीकारले आणि सुधारित पूर्वलक्षी पद्धत वापरून 1 एप्रिल 2019 रोजी अस्तित्वात असलेल्या सर्व लीज करारांवर मानक लागू केले आणि सुरुवातीच्या तारखेला, राखून ठेवलेल्या कमाईमध्ये एकत्रित समायोजन केले. अर्ज कंपनीने प्रारंभिक अर्जाच्या तारखेनुसार उर्वरित लीज पेमेंट्सच्या सध्याच्या मूल्यानुसार वापराच्या मालमत्तेचे अधिकार आणि संबंधित लीज दायित्व रेकॉर्ड करण्याचा पर्याय निवडला आहे आणि त्यामुळे इंड एएस- 116 स्वीकारल्यामुळे राखून ठेवलेल्या कमाईवर परिणाम होतो. शून्य.
- सुरुवातीच्या अर्जावर निवडलेल्या व्यावहारिक उपयोजनांचा सारांश.
 - सुरुवातीच्या अर्जाच्या तारखेला 12 महिन्यांपेक्षा कमी लीज टर्म असलेल्या लीजसाठी वापरण्याचा हक्क-मालमत्ता आणि दायित्व ओळखू नये यासाठी सूट लागू केली.
 - प्रारंभिक अर्जाच्या तारखेच्या वापराच्या मालमत्तेच्या अधिकाराच्या मोजमापातून प्रारंभिक थेट खर्च वगळले
 - आइएनडी एएस-116 फक्त त्या करारांना लागू केले जाते जे पूर्वी आइएनडी एएस-17 अंतर्गत वर्गीकृत लीज होते.
 - लीजच्या पोर्टफोलिओसाठी सिंगल डिस्काउंट रेट लागू केला.
 - करारामध्ये भाडेपट्टी वाढवण्याचे किंवा संपुष्टात आणण्याचे पर्याय असल्यास भाडेपट्टीची मुदत निश्चित करण्यासाठी, दृष्टीकोन वापरा

(iii) भारत सरासरी वाढीव कर्जाचा दर वर्षभरात भाडेपट्टीवर 8.60% आणि 7.80% (एमसीएलआर) आहे.

(iv) कंपनीच्या ऑपरेटिंग लीज अंतर्गत मालमत्तेचा सारांश खालीलप्रमाणे आहे

मालमत्तेचे तपशील	लेसरचे नाव	लीज कालावधी	टर्मिनेशन क्लॉज
3रा मजला, डी21 कॉर्पोरेट पार्क, द्वारका सेक्टर 21, नवी दिल्ली-110077	मणिकरण पॉवर लिमिटेड	10-01-2020	10-01-2025
पी नं. 10/11, आरएस नं. 15/1ए, 9/2, ऑफिस नं. 1007, टॉवर - ए, स्वस्तिक युनिव्हर्सल, रुंध, सुरत 394007	सुकेन दिनेशचंद्र शहा	01-08-2021	31-07-2025

मालमत्तेचे तपशील	लेसरचे नाव	लीज कालावधी	टर्मिनेशन क्लॉज
ए-203, स्वस्तिक युनिव्हर्सल, रुंध, सुरत 395007	विभूती आयोजक / अरमान कॉर्पोरेशन	01-05-2021	30-04-2025
आरएस क्र. 60/2पी, कार्यालय क्रमांक 1001 ते 1006, स्वस्तिक युनिव्हर्सल, रुंध, सुरत 395007	विमल कापडिया	01-04-2021	31-12-2022
आरएस क्र. 60/2पी, कार्यालय क्रमांक 1001 ते 1006, स्वस्तिक युनिव्हर्सल, रुंध, सुरत 395007	विमल कापडिया	01-01-2023	31-12-2026
5 वाहने	लीज प्लॅन इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड	30-03-2019	15-04-2023
20 वाहने	लीज प्लॅन इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड	14-01-2018	09-05-2022
6 वाहने	मर्क्युरी कार रेंटल्स प्रायव्हेट लिमिटेड	29-01-2019	28-01-2023
4 वाहने	मर्क्युरी कार रेंटल्स प्रायव्हेट लिमिटेड	23-12-2019	15-03-2024
20 वाहने	मर्क्युरी कार रेंटल्स प्रायव्हेट लिमिटेड	14-01-2022	13-01-2026
5 वाहने	मर्क्युरी कार रेंटल्स प्रायव्हेट लिमिटेड	23-12-2019	22-12-2023
4 वाहने	मर्क्युरी कार रेंटल्स प्रायव्हेट लिमिटेड	09-01-2023	08-01-2027
16 वाहने	लीज प्लॅन इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड	01-08-2022	31-07-2026

(v) भाडेपट्टा दायित्व आणि वापराच्या अधिकारात हालचाल

(क) ओळखल्या गेलेल्या वापराच्या हक्काच्या मालमत्तेचे वहन प्रमाण आणि वर्षभरातील हालचाली टीप: 5.3 मध्ये उघड केल्या आहेत.

(ख) लीज दायित्वातील हालचाल खाली दिली आहे:

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	इमारत	वाहन	इमारत	वाहन
	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
वर्षाच्या सुरुवातीस आरंभीत शिल्लक	1,895.52	201.32	2,316.51	144.30
आइएनडी एएस मध्ये संक्रमणाची ओळख	-	-	-	-
वर्षभरात केलेला भरणा	190.72	117.51	245.91	145.61
वर्षभरात केलेला बदल	(1.77)	-	-	-
वर्षभरातील व्याज	139.10	18.68	139.73	14.34
वर्षभरात केलेले पेमेंट/ लीजसाठी एकूण रोख आउटप्लो	(748.53)	(112.83)	(806.63)	(102.93)
वर्षाच्या शेवटी शिल्लक	1,475.04	224.68	1,895.52	201.32

(vi) कंपनीने कमी मूल्याच्या मालमत्तेच्या अल्प मुदतीच्या लीजसाठी लीज दायित्व ओळखू नये असे निवडले आहे. या लीजशी संबंधित खर्च लीज दायित्वाच्या मोजमापात समाविष्ट केलेले नाहीत. त्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे :

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	इमारत	वाहन	इमारत	वाहन
	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
अल्पकालीन लीज	1,095.79	-	1,020.58	-
मालमत्तेचे कमी मूल्याचे पट्टे	-	-	-	-
	1,095.79	-	1,020.58	-

(vii) बॅलेन्सशीट मध्ये सादर केलेल्या भाडेतत्वावरील दायित्वे खालीलप्रमाणे आहेत:-

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	इमारत	वाहन	एकूण	इमारत	वाहन	एकूण
	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2023 पर्यंत		31 मार्च 2022 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत	
वर्तमान भाग	753.76	78.20	831.96	601.10	80.93	682.03
नॉन-करंट भाग	721.28	146.48	867.76	1,294.42	120.39	1,414.81
	1,475.04	224.68	1,699.72	1,895.52	201.32	2,096.84

(viii) 31 मार्च 2023 पर्यंत लीज दायित्वांचे परिपक्वता विश्लेषण

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023			31 मार्च 2022		
	1 वर्षापेक्षा कमी	1 - 2 वर्षे	2 वर्षे आणि त्यावरील	1 वर्षापेक्षा कमी	1 - 2 वर्षे	2 वर्षे आणि त्यावरील
ऑफिस लीज	851.07	660.13	103.33	736.17	794.55	608.03
वाहन लीज	93.67	76.57	82.75	95.88	57.75	73.65
	944.74	736.70	186.08	832.05	852.30	681.68

(ix) परिवर्तनीय लीज पेमेंटशी संबंधित खर्च शून्य आहे.

(x) वापराच्या हक्काच्या मालमत्तेचे उपलेजिंगमधून मिळणारे उत्पन्न कंपनीला लागू होत नाही.

(xi) विक्री आणि लीजबॅक व्यवहारातून नफा/तोटा कंपनीला लागू नाही.

टीप 37.2 -- मालमत्तेची हानी

कंपनीने आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस मालमत्तेमध्ये बिघाड होण्याचे कोणतेही संकेत (आइएनडी एएस 36 च्या पैरा 12 नुसार) आहेत की नाही याचे मूल्यांकन केले आहे. व्यवस्थापनाचे असे मत आहे की बॅलेन्स शीटच्या तारखेला मालमत्तेच्या कमतरतेसाठी कोणतेही संकेत मिळत नाहीत. व्यवस्थापनाने आइएनडी एएस-36 'इम्पेयरमेंट ऑफ ऍसेट्स' नुसार कंपनीच्या सर्व मालमत्तेचा अमूर्त मालमत्तांसह आढावा घेतला आहे. पुनरावलोकनाच्या आधारावर, व्यवस्थापनाचे असे मत आहे की मालमत्ता, वनस्पती आणि उपकरणे आणि अमूर्त वस्तू आणि इतर मालमत्तेची आर्थिक कामगिरी अपेक्षेपेक्षा वाईट नाही आणि म्हणून, बॅलेन्सशीट मधील तारखेनुसार कोणत्याही मालमत्तेची कोणतीही हानी झाली नाही.

टीप :- 38

आइएनडी एएस 115 चे प्रकटीकरण "ग्राहकांशी केलेल्या करारातून आलेला महसूल"

करारातील शिल्लक

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
क) व्यापार प्राप्ती	-	-
ख) करार मालमत्ता	-	-
ग) करार दायित्वे	10,207.00	10,207.00

(क) व्यापार प्राप्ती

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
वर्षाच्या सुरुवातीला व्यापार प्राप्ती	-	-
वर्षभरात निव्वळ महसूल ओळखला जातो	-	-
समायोजन	-	-
वर्षभरात पेमेंट मिळाले	-	-
ट्रेड रिसीव्हिबलची क्लोजिंग बॅलेन्स	-	-

(ख) करार मालमत्ता

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
वर्षाच्या सुरुवातीला कराराची मालमत्ता	-	-
कराराच्या मालमत्तेतून प्राप्य व्यापारात हस्तांतरण आणि प्रगतीच्या	-	-
मोजमापातील बदलांच्या परिणामी वाढ	-	-
वर्षाच्या शेवटी कराराची मालमत्ता	-	-

(ग) करार दायित्वे

रक्कम (लाखांमध्ये)

तपशील	31 मार्च 2023 पर्यंत	31 मार्च 2022 पर्यंत
वर्षाच्या सुरुवातीस करार दायित्वे	10,207.00	10,207.00
कराराच्या उत्तरदायित्वातून महसुलात हस्तांतरण आणि प्रगतीच्या	-	-
मोजमापातील बदलांच्या परिणामी वाढ	-	-
वर्षाच्या शेवटी असणारी करार दायित्वे	10,207.00	10,207.00

मागील वर्षात पूर्ण झालेल्या कार्यप्रदर्शन दायित्वांशी संबंधित वर्तमान अहवाल कालावधीत कोणताही महसूल ओळखला गेला नाही.

कामगिरी दायित्व

प्रकल्पांच्या संबंधात कंपनीचे कार्यप्रदर्शन दायित्व ग्राहकाला प्रकल्प अहवाल वितरित केल्यावर आणि ग्राहकाच्या अंतिम स्वीकृतीवर समाधानी होईल.

टीप :- 39

एमएसएमई प्रकटीकरण

कंपनीने असे उद्योग ओळखले आहेत ज्यांनी कंपनीला वस्तू आणि सेवा पुरविल्या आहेत आणि जे सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग विकास कायदा, 2006 (एमएसएमडीए) अंतर्गत परिभाषित केलेल्या सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांच्या व्याख्येनुसार पात्र आहेत. त्यानुसार, 31 मार्च 2023 आणि 31 मार्च 2022 पर्यंत अशा एंटरप्राइजेसना देय असलेल्या रकमेचा खुलासा व्यवस्थापनाने ओळखलेल्या मर्यादेपर्यंत कंपनीकडे प्राप्त झालेल्या आणि उपलब्ध असलेल्या माहितीच्या आधारे आर्थिक विवरणांमध्ये करण्यात आला आहे. थकीत रक्कम आणि देय व्याजाचे तपशील खाली दिले आहेत.

रक्कम (लाखांमध्ये)

वर्णन	वर्ष संपले 31 मार्च 2023	वर्ष संपले 31 मार्च 2022
क) वर्षाच्या अखेरीस कोणत्याही पुरवठादाराला अदा केलेली मूळ रक्कम	385.06	355.26
ख) वरील रकमेवर देय व्याज	-	-
सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग अधिनियम, 2006 च्या कलम 16 नुसार भरलेल्या व्याजाची रक्कम आणि पुरवठादारांना वर्षभरात नियुक्त केलेल्या दिवसाच्या पुढे दिलेली रक्कम.	शून्य	शून्य
देय व्याजाची रक्कम आणि पेमेंट करण्यात विलंबाच्या कालावधीसाठी देय आहे परंतु या कायदानुसार निर्दिष्ट व्याज जोडल्याशिवाय.	शून्य	शून्य
वर्षाअखेरीस जमा झालेले आणि न भरलेले शिल्लक राहिलेले व्याज.	शून्य	शून्य
वरील व्याजाची देय रक्कम लहान उद्योगांना प्रत्यक्षात अदा केली जाईल अशा तारखेपर्यंत, पुढील वर्षामध्ये देय असलेली आणि देय असलेली पुढील व्याजाची रक्कम.	शून्य	शून्य

टीप :- 40

कंपनी कायदा 2013 च्या अनुसूची III च्या अनुषंगाने प्रकटीकरण

क. 24 मार्च 2021 रोजीच्या एमसीएच्या द्वारे अधिसूचनेने कंपनी कायद्याच्या अनुसूचीमध्ये सुधारणा केली आहे. 1 एप्रिल 2021 पासून लागू होणाऱ्या काही प्रकटीकरणांच्या संदर्भात 2013. कंपनीने आर्थिक विवरणांमध्ये नमूद केलेल्या दुरुस्तीनुसार बदल समाविष्ट केले आहेत आणि या दुरुस्तीचे पालन करण्यासाठी खालील खुलासे केले आहेत:

- (i) कंपनी कायदा, 2013 च्या कलम 248 किंवा कंपनी कायदा, 1956 च्या कलम 560 अंतर्गत कंपनी कायदा 2013 च्या शेड्यूल III नुसार अहवाल देणे आवश्यक असल्याने कंपनीने वर्षभरात कंपनीशी कोणतेही व्यवहार केलेले नाहीत.
- (ii) कंपनीने वर्षभरात क्रिष्टे करन्सी किंवा आभासी चलनात व्यापार किंवा गुंतवणूक केलेली नाही.
- (iii) कंपनीकडे कोणतीही बेनामी मालमत्ता नाही, जिथे कोणतीही बेनामी मालमत्ता ठेवल्याबद्दल कंपनीविरुद्ध कोणतीही कार्यवाही सुरू किंवा प्रलंबित आहे.
- (iv) कंपनीकडे इक्विटीमधील बदलांच्या विधानात स्वतंत्रपणे प्रकट करण्यासाठी कोणत्याही अगोदरच्या कालावधीतील त्रुटी नाहीत.
- (v) कंपनीकडे कोणतेही शुल्क किंवा समाधान नाही जे अद्याप वैधानिक कालावधीच्या पुढे आरओसीमध्ये नोंदणीकृत नाही,
- (vi) कंपनीने परदेशी संस्थांसह (मध्यस्थ) इतर कोणत्याही व्यक्ती(व्यक्ती) किंवा संस्थांना प्रगत किंवा कर्ज दिलेले नाही किंवा गुंतवणूक केलेली नाही, ज्यामध्ये मध्यस्थ हे करेल:
 - (क) कंपनी (अंतिम लाभार्थी) किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या गेलेल्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे कर्ज देणे किंवा गुंतवणूक करणे
 - (ख) अंतिम लाभार्थींना किंवा त्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षितता किंवा यासारखे प्रदान करा
- (vii) कंपनीला कोणत्याही व्यक्ती(व्यक्ती) किंवा संस्थांकडून कोणताही निधी प्राप्त झालेला नाही, ज्यामध्ये परदेशी संस्था (फंडिंग पार्टी) यांचा समावेश आहे (जरी लेखी किंवा अन्यथा) कंपनीने खालील गोष्टींची नोंद केली आहे.
 - (क) फंडिंग पार्टी (अंतिम लाभार्थी) द्वारे किंवा त्यांच्या वतीने कोणत्याही प्रकारे ओळखल्या गेलेल्या इतर व्यक्ती किंवा संस्थांना प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे कर्ज देणे किंवा गुंतवणूक करणे
 - (ख) अंतिम लाभार्थ्यांच्या वतीने कोणतीही हमी, सुरक्षा किंवा यासारखे प्रदान करणे,
- (viii) कंपनीकडे प्रवर्तक, संचालक, केएमपी आणि इतर संबंधित पक्षांना कर्जाच्या स्वरूपाचे कोणतेही कर्ज आणि अग्रिम नाही.
- (ix) कंपनीने आयकर कायदा, 1961 अंतर्गत कर मूल्यांकनामध्ये वर्षभरातील उत्पन्न म्हणून आत्मसमर्पण केले नाही किंवा उघड केले नाही.
- (x) वर्षभरात आरओयू मालमत्तेसह प्रॉपर्टी प्लांट आणि उपकरणांचे पुनर्मूल्यांकन केले गेले नाही, म्हणून अनुसूची III नुसार आवश्यक असलेले पुढील खुलासे लागू नाहीत.
- (xi) वर्षभरात अमूर्त मालमत्तेचे पुनर्मूल्यांकन केले गेले नाही, म्हणून अनुसूची III नुसार आवश्यक असलेले पुढील प्रकटीकरण लागू नाहीत
- (xii) कंपनीकडे बँका आणि वित्तीय संस्थांकडून कर्ज नाही, म्हणून अनुसूची III नुसार आवश्यक असलेले अतिरिक्त प्रकटीकरण लागू नाहीत.
- (xiii) कंपनीकडे गुंतवणूक मालमत्ता नाही, म्हणून अनुसूची III नुसार आवश्यक असलेले अतिरिक्त प्रकटीकरण लागू नाही.
- (xiv) कंपनीला बँका किंवा वित्तीय संस्थांना तिमाही स्टॉक स्टेटमेंट सबमिट करणे आवश्यक नाही, म्हणून अनुसूची III नुसार आवश्यक असलेले अतिरिक्त प्रकटीकरण लागू नाही.

- (xv) बँक ऑफ फायनान्शियल इन्स्टिट्यूटद्वारे कंपनीचे इरादा चुकता करणारे म्हणून वर्गीकरण केलेले नाही, त्यामुळे अनुसूची III नुसार आवश्यक असलेले अतिरिक्त प्रकटीकरण लागू नाही.
- (xvi) कंपनीची कोणत्याही कंपनीमध्ये पुढील गुंतवणूक नाही, त्यामुळे कंपनी (स्तरांच्या संख्येवर निर्बंध) नियम, 2017 सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम 2 च्या कलम (87) नुसार पालन करण्याची आवश्यकता नाही. त्यामुळे अतिरिक्त खुलासे कंपनी कायदा 2013 नुसार आवश्यक आहे.

(xvii)

तपशील	अंश	डिनोमिनेटर	31 मार्च 2023	31 मार्च 2022	% बदल	25 % पेक्षा जास्त बदलाचे कारण
वर्तमान गुणोत्तर	सध्याची मालमत्ता	चालू दायित्वे	0.27	1.95	-86.15%	कंपनी निर्माणाच्या शैक्षिकेत असल्याने गुणोत्तर तुलना करता येत नाही.
इक्विटी गुणोत्तरावर परतावा	करानंतर निव्वळ नफा	शेअरहोल्डरची सरासरी इक्विटी	-	0.01	-100.00%	कंपनी निर्माणाच्या शैक्षिकेत असल्याने आणि कोणतेही ऑपरेटिंग नफा नसल्यामुळे गुणोत्तर तुलना करता येत नाही.
नियोजित भांडवलावर परतावा	व्याज आणि कर आधी कमाई	भांडवल रोजगार	-	-	-	कंपनी निर्माणाच्या अवस्थेत असल्याने आणि कोणतेही ऑपरेटिंग नफा नसल्यामुळे गुणोत्तर तुलना करता येत नाही आणि निश्चित करता येत नाही.
कर्ज सेवा कव्हेरेज प्रमाण	कर्ज सेवांसाठी कमाई उपलब्ध आहे	एकूण व्याज आणि मुद्दल परतफेड	6.49	7.38	-12.06%	कंपनी निर्माणाच्या टप्प्यात असल्याने आणि कोणतेही ऑपरेटिंग नफा नसल्यामुळे गुणोत्तर तुलना करता येत नाही.

खालील गुणोत्तर कंपनीला लागू नाहीत, म्हणून कोणतीही गणना केली गेली नाही

अ. क्र.	तपशील
1	डेट इक्विटी रेशो
2	इन्व्हेंटरी टर्नओव्हर प्रमाण
3	व्यापार प्राप्ती उलाढालीचे प्रमाण
4	व्यापार देय उलाढाल प्रमाण
5	निव्वळ भांडवली उलाढालीचे प्रमाण
6	निव्वळ नफ्याचे प्रमाण
7	गुंतवणुकीवर परतावा

(xviii) कंपनीच्या नावावर नसलेल्या स्थावर मालमत्तेचे शीर्षक करार

रक्कम (लाखांमध्ये)

बॅलन्स शीटमधील संबंधित लाइन आयटम	मालमत्तेच्या वस्तूचे वर्णन	सकल वहन मूल्य	च्या नावावर टायटल डीड्स	टायटल डीड धारक प्रवर्तक, संचालकाचा किंवा प्रवर्तक/ संचालकाचा नातेवाईक किंवा प्रवर्तक/ संचालकाचा कर्मचारी आहे की नाही	मालमत्ता कोणत्या तारखेपासून ठेवली आहे	कंपनीच्या नावावर न ठेवण्याचे कारण
मालमत्ता वनस्पती आणि उपकरणे	जमीन- फ्रीहोल्ड	3,28,654.81	प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती	नाही	*	मालकी हस्तांतरणाची प्रक्रिया सुरू आहे
	जमीन- फ्रीहोल्ड	11,593.02	गुजरात सरकार	होय	*	मालकी हस्तांतरणाची प्रक्रिया सुरू आहे
	जमीन- भाडेपट्टी	664.03	गुजरात सरकार	होय	लीज कराराचा मसुदा प्रक्रियेत आहे	भाडेत्वावर जमिनीच्या फरशा सरकारकडे राहतील
	जमीन- भाडेपट्टी	11,688.12	महाराष्ट्र शासन	होय	आर्थिक वर्ष 2018-19	भाडेपट्टा कराराच्या अंमलबजावणीची प्रक्रिया सुरू आहे
गुंतवणूक मालमत्ता	शून्य	शून्य	-	एनए	एनए	एनए
विक्रीसाठी नॉन-करंट मालमत्ता	शून्य	शून्य	-	एनए	एनए	एनए
इतर	शून्य	शून्य	-	एनए	एनए	एनए

* फ्रीहोल्ड जमिनीमध्ये विविध प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींकडून आणि सरकारी विभागांकडून संपादित केलेल्या जमिनीचा समावेश होतो, ज्या विविध तारखांना संपादित केल्या गेल्या आहेत, म्हणून अशा संपादनासाठी तारीखवार खुलासा सूचित केलेला नाही.

टीप : येथे जमिनीचे घटक म्हणजे वाणिज्यिक परवाना प्राप्त केलेल्या जमिनीच्या विषयी असा कोणताही घटक समाविष्ट केला नाही, ज्याच्या खरेदीचा हक्क विनिमय केला जाणार नाही आणि लिज परियोजना साक्षात्करण केलेल्या नाही. फक्त वापराची मंजूरी मिळवली आहे.

ख. शेड्यूल III (24 मार्च 2021 च्या अधिसूचनेद्वारे सुधारित) कंपनीला लागू असलेल्या मर्यादित आर्थिक विवरण तयार केले आहे. खालील बाबी आर्थिक विवरणात नोंदवल्या जात नाहीत कारण ते कंपनीला लागू नाहीत किंवा त्यांचे मूल्य शून्य आहे.

चालू आणि गैर-चालू मालमत्ता

- क) गुंतवणूक मालमत्ता
- ख) सद्भावना
- ग) वाहक वनस्पतीव्यतिरिक्त जैविक मालमत्ता
- घ) गुंतवणूक
- च) इन्व्हेंटरी
- छ) व्यापार प्राप्ती

चालू आणि गैर-चालू दायित्वे

- क) परतावा दायित्वे
- ख) सरकारी अनुदान

लागू नसलेल्या मयदिपर्यंत इतर सर्व खुलासे नोंदवले जात नाहीत.

ग. इतर प्रकटणीय माहिती:

सामाजिक सुरक्षा संहिता, 2020 ("संहिता") रोजगारादरम्यान कर्मचारी लाभ आणि रोजगारोत्तर लाभांशी संबंधित सप्टेंबर 2020 मध्ये राष्ट्रपतींची संमती प्राप्त झाली. संहिता भारताच्या राजपत्रात प्रकाशित करण्यात आली आहे. तथापि, ही संहिता कोणत्या तारखेपासून लागू होईल याची माहिती देण्यात आलेली नाही. कंपनी जेव्हा कोड लागू होईल तेव्हा त्याच्या प्रभावाचे मूल्यांकन करेल आणि कोड प्रभावी होण्याच्या कालावधीत संबंधित कोणत्याही प्रभावाची नोंद करेल.

टीप :- 41

आईसीएआईच्या तज्ञ सल्लागार समितीच्या मतानुसार स्पेक्ट्रम शुल्क, प्रकल्प प्रोत्साहन खर्च आणि कंपनीने केलेले संशोधन आणि विकास खर्चाच्या लेखा उपचारातील बदल

टीप 41.1 -- व्यवहार खालीलप्रमाणे आहेत:

स्वरूप	रक्कम (लाखांमध्ये) 2021-22
प्रकल्प प्रचार खर्च	926.23
संशोधन आणि विकास खर्च	2,005.27
एकूण	2,931.50

टीप 41.1.1 - कंपनीने केलेला उपरोक्त खर्च भांडवली खर्च म्हणून ग्राह्य धरण्यात आला आणि त्यानुसार कंपनीच्या आर्थिक विवरणामध्ये भांडवली कार्य प्रगतीपथावर आहे. आईसीएआई कडून मिळालेल्या मतानुसार, 2022-23 या आर्थिक वर्षापासून असा खर्च महसूल खर्च म्हणून गणला गेला आहे आणि नफा आणि तोटा खात्यावर आकारला गेला आहे आणि 01-04-2022 आणि 01-04-2021 रोजी वरील खर्चाची आरंभीत शिल्लक आहे. संबंधित आर्थिक वर्षात उघडलेल्या राखून ठेवलेल्या कमाईच्या खात्यातून समायोजित केले आहे.

टीप 41.2 -- बॅलन्स शीट आणि नफा आणि तोट्याच्या बाबींवर परिणाम असलेल्या व्यवहारांची दुरुस्ती

टीप 41.2.1 -- बॅलन्स शीट आयटमवर होणारा परिणाम खालीलप्रमाणे आहे:

लाइन आयटम	2021-22	1 एप्रिल 2021 रोजी आरंभीत शिल्लक	रक्कम (लाखांमध्ये) एकूण
भांडवली काम प्रगतीपथावर आहे	(1,855.02)	(1,076.48)	(2,931.50)
एकूण मालमत्ता	(1,855.02)	(1,076.48)	(2,931.50)
इतर आर्थिक दायित्वे	-	-	-
एकूण दायित्व	-	-	-
निव्वळ मालमत्ता (इक्विटी)	(1,855.02)	(1,076.48)	(2,931.50)

टीप 41.2.2 - नफा आणि तोटा बाबींवर होणारा परिणाम खालीलप्रमाणे आहेत:

स्वरूप	रक्कम (लाखांमध्ये) 2021-22
कर्मचारी लाभ खर्च	-
घसारा आणि कर्जमाफी खर्च	-
इतर खर्च	1,855.02
एकूण खर्च	1,855.02
एकूण महसूल	-
कराच्या आधी नफा	(1,855.02)

टीप 41.2.3 - प्रति शेअर कमाईवर परिणाम (मूलभूत आणि सौम्य):

रक्कम (लाखांमध्ये)

स्वरूप	2022-23
इक्विटी शेअर धारकांच्या नफ्यावर परिणाम (लाखांमध्ये)	(1,855.02)
भारित सरासरी क्र. इक्विटी शेअर्स (लाख मध्ये शेअर्सची संख्या)	1,373.60
प्रति शेअर कमाईवर परिणाम (मूलभूत आणि पातळ) (रु. मध्ये)	(1.35)

टीप :- 42

त्या आकडेवारीच्या चालू वर्षाच्या सादरीकरणाची पुष्टी करण्यासाठी, आवश्यक तेथे मागील वर्षाच्या आकडेवारीचे पुनर्वर्गीकरण / पुनर्गठन केले गेले आहे.

टीप :- 43

आर्थिक विवरणाची मान्यता

संचालक मंडळाने 20 जुलै 2023 रोजी झालेल्या बैठकीत आर्थिक विवरणांना मान्यता दिली

एकेजीव्हीजी आणि असोसिएट्स
चार्टर्ड अकाउंटंटसाठी
एफआरएन: 018598N

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

भागीदार: अमन अग्रवाल
एम. क्रमांक: 515385

राजेंद्र प्रसाद
व्यवस्थापकीय संचालक
डीआईएन: 08006234

विवेक प्रकाश त्रिपाठी
संचालक वित्त आणि सीएफओ
डीआईएन: 10216466

सुमीता शर्मा
कंपनी सचिव
एम क्रमांक: FCS 5250

तारीख : 20 जुलै 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या आर्थिक विवरणांवर कंपनी अधिनियम, 2013 च्या कलम 143 (6) (b) अंतर्गत भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्या टिप्पण्या.

नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एन.एच.एस.आर.सी.एल.) चे 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कंपनी कायदा, 2013 (अधिनियम) अंतर्गत विहित केलेल्या आर्थिक अहवाल योजिलेल्या कामानुसार आर्थिक विवरणपत्रे तयार करणे ही कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. कायद्याच्या कलम 139 (5) अंतर्गत भारताचे नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षक यांनी नियुक्त केलेले वैधानिक लेखापरीक्षक हे कलम 143 अन्वये कलमाखाली विहित केलेल्या लेखापरीक्षणाच्या मानकांनुसार स्वतंत्र लेखापरीक्षण 143(10) अधिनियम आधारे आर्थिक विवरणांवर मत व्यक्त करण्यासाठी जबाबदार आहेत. हे त्यांच्या 20 जुलै 2023 च्या लेखापरीक्षण अहवालाद्वारे त्यांनी केले असल्याचे नमूद केले आहे.

मी, भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्या वतीने, अधिनियमाच्या कलम 143(6)(a) अंतर्गत 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या आर्थिक विवरणांचे पूरक लेखापरीक्षण केले आहे. हे पूरक लेखापरीक्षण वैधानिक लेखापरीक्षकाच्या कामकाजाच्या कागदपत्रांची मदत न घेता स्वतंत्रपणे केले गेले आहे आणि ते प्रामुख्याने वैधानिक लेखापरीक्षक आणि कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांच्या चौकशी आणि काही लेखा अभिलेखांच्या निवडक तपासणीपुरते मर्यादित आहे.

माझ्या पुरवणी लेखापरीक्षणाच्या आधारे, मी कायद्याच्या कलम 143(6)(b) अंतर्गत खालील महत्त्वाच्या बाबी अधोरेखित करू इच्छितो ज्या माझ्या लक्षात आल्या आहेत आणि जे माझ्या दृष्टीने आर्थिक विवरण आणि संबंधित लेखापरीक्षण अहवाल अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेण्यासाठी आवश्यक आहेत:

क. फायदेशीरतेवरील टिप्पण्या

31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विवरण

इतर उत्पन्न - रु. 97,76.63 लाख - टीप 20

'इतर उत्पन्न' मध्ये 2022-23 या कालावधीत, बाह्य अनुदानित प्रकल्प निधीतून अतिरिक्त रकमेच्या ठेवींवर कंपनीने मिळवलेले व्याज म्हणून रु. 86,32.98 लाखांचा¹ समावेश होतो.

आय.एन.डी. ए.एस. 23 च्या आवश्यकतेनुसार, व्याजाचे उत्पन्न कर्ज घेण्याच्या खर्चात समायोजित केले जावे आणि मालमत्तेच्या खर्चांमध्ये भांडवल केले जावे. कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस अंतर्गत समायोजन म्हणून "इतर उत्पन्न" अंतर्गत अतिरिक्त ई.ए.पी. निधीच्या ठेवींवर कमावलेल्या उत्पन्नाच्या वर्णनामुळे 'अन्य उत्पन्न' आणि 'करपूर्व नफा' 86,32.98 लाख रुपयांनी वाढला होता, 11,463.03 लाख रुपयांची कमाई² आणि 'कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस' रु. 200,96.01 लाख³.

ख. आर्थिक स्थितीवरील टिप्पण्या

(i) ताळेबंद

(अ) कंपनी 2021-22 पर्यंत सुरू असलेल्या भांडवली कामांतर्गत स्पेक्ट्रम शुल्काचे पेमेंट बुक करत होती. 2018-19 ते 2021-22 या वर्षांमध्ये, कंपनीने 4,402 लाख रुपयांचे स्पेक्ट्रम शुल्क भरण्याचे काम सुरू आहे. तथापि, आय.सी.ए.आय. च्या तज्ञ सल्लागार समिती (ई.ए.सी.) च्या मताच्या आधारे, कंपनीने ही पद्धत बदलली आणि 2022-23 या वर्षात स्पेक्ट्रम शुल्कासाठी 972.05 लाख रुपये अमूर्त मालमत्ता म्हणून भरले.

तथापि, कंपनीने अवलंबलेली पूर्वीची पद्धत ही एक त्रुटी होती, म्हणून, आय.एन.सी. ए.एस. - 8 च्या पॅरा 42 (b) अंतर्गत आवश्यकतेनुसार आणि आय.सी.ए.आय.च्या ई.ए.सी.च्या मतानुसार ती पूर्वलक्षीपणे दुरुस्त केली गेली पाहिजे.

(ब) त्याचप्रमाणे, कंपनी 2021-22 पर्यंत सुरू असलेल्या भांडवली कामांतर्गत प्रकल्प जाहिरात खर्च आणि संशोधन व विकास खर्चासाठी खर्च बुक करत होती आणि 2017-18 ते 2021-22 या वर्षांमध्ये कंपनीने आरक्षित केले आहे. भांडवली काम

1 रेल्वे मंत्रालय प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी इक्विटी आणि बाह्य सहाय्यित प्रकल्प (ई.ए.पी.) साठी कंपनीला आगाऊ निधी जारी करते. हा निधी कंपनीने बँक ठेवींमध्ये तात्पुरता गुंतवला आहे. 'ई.ए.पी.' फंडांवर मिळालेले व्याज बँकांमध्ये जमा केलेल्या इक्विटी आणि ई.ए.पी. फंडांच्या प्रमाणानुसार मोजले गेले आहेत.

2 2018-19, 2020-21 आणि 2021-22 मध्ये अनुक्रमे रु.2,72.18 लाख, रु.13,22.41 लाख आणि रु.98,68.44 लाखांच्या आधीच्या कालावधीतील त्रुटींचा समावेश आहे.

3 2018-19, 2020-21, 2021-22 आणि 2022-23 या कालावधीत कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस अनुक्रमे रु.2,72.18 लाख, रु.13,22.41 लाख, रु.98,68.44 लाख आणि रु.86,32.98 लाख

म्हणून रु. 2,931 लाखांचा खर्च प्रगतीपथावर आहे. तथापि, आय.सी.ए.आय.च्या तज्ञ सल्लागार समितीच्या (ई.ए.सी.) मताच्या आधारावर, कंपनीने ही पद्धत बदलली आणि खर्चाला महसूल खर्च मानले आणि 2022-23 या वर्षात राखून ठेवलेल्या कमाईसह समायोजित केले.

तथापि, कंपनीने अवलंबलेली पूर्वीची पद्धत ही एक त्रुटी होती, म्हणून, आय.एन.सी. ए.एस. - 8 च्या पैरा 42 (b) अंतर्गत आवश्यकतेनुसार आणि आय.सी.ए.आय.च्या ई.ए.सी.च्या मतानुसार ती पूर्वलक्षपणे दुरुस्त केली गेली पाहिजे.

वरील त्रुटी 2021-22 मध्ये सादर केलेल्या सर्वात आधीच्या कालावधीच्या आधी झाल्यामुळे, म्हणून, 2021-22 मध्ये सादर केलेल्या सर्वात आधीच्या कालावधीसाठी मालमत्ता, दायित्वे आणि इक्विटीची प्रारंभिक शिल्लक पुनर्स्थित केली गेली पाहिजे.

अशा प्रकारे, 31 मार्च 2023 रोजी कंपनीने सादर केलेला ताळेबंद आय.एन.डी. ए.एस.- 8 च्या आवश्यकतेशी सुसंगत नाही.

ग. प्रकटीकरणावरील टिप्पण्या

(i) महत्त्वपूर्ण लेखा धोरण

इतर अमूर्त मालमत्ता - रु. 6,685.61 लाख (टीप 5.1)

आय.सी.ए.आय.च्या तज्ञ सल्लागार समितीच्या मताच्या आधारे कंपनीने पेमेंट स्पेक्ट्रम शुल्क अमूर्त मालमत्ता म्हणून मानले आहे. तथापि, कंपनीने अमूर्त मालमत्ता म्हणून स्पेक्ट्रम शुल्काची ओळख, मोजमाप आणि परिशोधन यासंबंधी कोणतेही लेखा धोरण उघड केले नव्हते.

अशा प्रकारे, महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणाची काही प्रमाणात कमतरता आहे.

(ii) महसूल ओळख (टीप 2.9)

कंपनीने आपल्या लेखा धोरणामध्ये ग्राहकांसोबतच्या करारांमधून मिळणाऱ्या उत्पन्नाच्या संदर्भात खुलासा केला आहे; (i) ग्राहकांसोबतच्या करारातून मिळणारा महसूल ओळखला जातो जेव्हा वस्तू किंवा सेवांचे नियंत्रण ग्राहकाला अशा रकमेवर हस्तांतरित केले जाते जे त्या वस्तू किंवा सेवांच्या बदल्यात कंपनीला हक्क मिळण्याची अपेक्षा करते हे प्रतिबिंबित करते आणि (ii) महसूल प्राप्त झालेल्या किंवा प्राप्त करण्यायोग्य मोबदल्याच्या वाजवी मूल्यावर मोजला जातो.

तथापि, आय.एन.डी. ए.एस.115 च्या पैरा 46 नुसार, ग्राहकांसोबतच्या करारातून मिळणाऱ्या महसूलासाठी, त्या कार्यप्रदर्शन दायित्वासाठी वाटप केलेल्या परिवर्तनीय विचारांचे अंदाज वगळून, व्यवहाराच्या किंमतीची रक्कम महसूल म्हणून ओळखणे आवश्यक आहे.

अशाप्रकारे, महसुली ओळखीच्या संदर्भात महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणात काही प्रमाणात कमतरता आहे.

घ. लेखापरीक्षकाच्या अहवालावरील टिप्पण्या

स्वतंत्र लेखापरीक्षकाचा अहवाल

20 जुलै 2023 रोजीच्या स्वतंत्र लेखापरीक्षकाच्या अहवालाचा संदर्भ मागवण्यात आला आहे ज्याद्वारे स्वतंत्र लेखापरीक्षकाने असे मत मांडले आहे की आर्थिक विवरणे कंपनी कायदा 2013 नुसार आवश्यक असलेली माहिती देतात आणि अधिनियमाच्या कलम 133 अंतर्गत विहित केलेल्या भारतीय लेखा मानकांसह त्या अनुषंगाने 'सत्य आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन' देतात.

स्वतंत्र लेखापरीक्षकाचे मत शाश्वत नाही कारण अनुक्रमांक क मधील टिप्पणीचा कंपनीच्या 2022-23 या वर्षासाठी नोंदवलेल्या नफ्यावर लक्षणीय प्रतिकूल परिणाम झाला आहे. चालू वर्षाचा रु. 68,50.77 लाखांचा 'अपवादात्मक वस्तू आणि करपूर्वीचा नफा' रु.17,82.21 लाखांच्या 'अपवादात्मक वस्तू आणि करपूर्वी तोटा' मध्ये रूपांतरित होतो.

परिणामी, कंपनीच्या 2022-23 या वर्षाच्या आर्थिक विवरणांच्या 'सत्य आणि न्याय्य दृष्टिकोन'वर स्वतंत्र लेखापरीक्षकाने त्यांच्या लेखापरीक्षण अहवालावर (अहवालाचे 'मत' शीर्षकाखाली) व्यक्त केलेले मत शाश्वत नाही.

भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक यांच्या वतीने आणि त्यांच्यासाठी

डॉ. नीलोत्पल गोस्वामी
लेखापरीक्षण महासंचालक
रेल्वे कमर्शियल, नवी दिल्ली.

ठिकाण: नवी दिल्ली
दिनांक: 15.09.2023

2022-23 च्या आर्थिक विवरणांवर भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक (सी.अँड ए.जी.) च्या टिप्पण्यांना व्यवस्थापनाचे उत्तर

अन. क्र.	सी.ए.जी. टिप्पण्या	सी.ए.जी.च्या टिप्पण्यांवर व्यवस्थापनाचे उत्तर
क	फायदेशीरतेवरील टिप्पण्या 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा विवरण अन्य उत्पन्न - ₹ 97,76.63 लाख - टीप 20 'अन्य उत्पन्न' मध्ये 2022-23 या कालावधीत, बाह्य सहाय्यित प्रकल्प निधीतून अतिरिक्त रकमेच्या ठेवींवर कंपनीने मिळवलेले व्याज रु. 8632.98 लाख समाविष्ट आहे. आय.एन.डी. ए.एस. 23 च्या आवश्यकतेनुसार, व्याजाचे उत्पन्न कर्ज घेण्याच्या खर्चात समायोजित केले जावे आणि मालमत्तेच्या खर्चामध्ये भांडवल केले जावे. कॅपिटल-वर्क-इन-प्रोग्रेस अंतर्गत समायोजन म्हणून "अन्य उत्पन्न" अंतर्गत अतिरिक्त ईएपी निधीच्या ठेवींवर कमावलेल्या उत्पन्नाचे चित्रण केल्याने 'अन्य उत्पन्न' आणि 'करपूर्व नफा' रु. 86,32.98 लाख, कमाई राखून² ठेवली- रु. 114,63.03 लाख आणि 'कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस' रु. 200,96.013³ लाख रेल्वे मंत्रालय प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी कंपनीला इक्विटी आणि बाह्य सहाय्यित प्रकल्प (ई.ए.पी.) साठी आगाऊ निधी जारी करते. हा निधी कंपनीने बँक ठेवींमध्ये तात्पुरता गुंतवला आहे. 'ई.ए.पी.' फंडांवर मिळालेले व्याज बँकांमध्ये जमा केलेल्या इक्विटी आणि ई.ए.पी. फंडांच्या प्रमाणानुसार मोजले गेले आहेत. 2018-19, 2020-21 आणि 2021-22 मध्ये अनुक्रमे रु. 2,72.18 लाख, रु. 13,22.41 लाख आणि रु. 98,68.44 लाखांच्या आधीच्या कालावधीतील त्रुटींचा समावेश आहे. 2018-19, 2020-21, 2021-22 आणि 2022-23 या कालावधीत कॅपिटल वर्क-इन-प्रोग्रेस अनुक्रमे रु. 2,72.18 लाख, रु. 13,22.41 लाख, रु. 98,68.44 लाख आणि रु. 86,32.98 लाख	मुंबई-अहमदाबाद हाय स्पीड रेल (एम.ए.एच.एस.आर.) प्रकल्पाला 09.12.2015 रोजी कॅबिनेटने मान्यता दिली आणि त्यानंतर नॅशनल हाय स्पीड रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एन.एच.एस.आर.सी.एल.) या पब्लिक लिमिटेड कंपनीचा समावेश करण्यात आला. प्रकल्पाची भांडवली किंमत अंदाजे 1.08 लाख कोटी रुपये आहे. प्रकल्पाच्या एकूण खर्चासाठी, कंपनीने रेल्वे मंत्रालय (एम.ओ.आर.), गुजरात सरकार, महाराष्ट्र सरकार यांच्याकडून इक्विटीच्या स्वरूपात निधीची व्यवस्था केली आहे. भारत सरकारने वित्त मंत्रालयाद्वारे (एम.ओ.एफ.) जपान इंटरनॅशनल कोऑपरेशन एजन्सी (जे.आय.सी.ए.) कडून परदेशात विकास सहाय्य कर्जाची व्यवस्था केली आहे. एम.ओ.एफ. ने एम.ए.एच.एस.आर. प्रकल्पासाठी 50 वर्षांच्या देयक कालावधीसह, वार्षिक 0.1% व्याज दराने बांधकाम आणि खरेदीसाठी कर्ज मिळविण्यासाठी जे.आय.सी.ए. सोबत करार केले आहेत. एम.ए.एच.एस.आर.च्या बहुवर्षीय बांधकाम आणि खरेदी कालावधीमुळे, एन.एच.एस.आर.सी.एल.च्या विनंतीवर आधारित एम.ओ.आर.(इक्विटीसह) द्वारे निधी जारी केला जातो. एम.ओ.आर. आवश्यकतेनुसार निधी जारी करते. इक्विटी कंट्रिब्युशनमध्ये जारी केलेली रक्कम इक्विटी म्हणून दर्शविली जाते. बाह्य अनुदानित प्रकल्प (ई.ए.पी.) म्हणून जारी केलेला निधी, एम.ओ.आर. कडून मिळालेल्या आगाऊ म्हणून दर्शविला जातो, कारण ते जे.आय.सी.ए. ओ.डी.ए. कर्जाच्या विरुद्ध आहेत. एनएचएसआरसीएलच्या या आर्थिक विवरणांच्या तारखेनुसार, एन.एच.एस.आर.सी.एल.ला ज्या अटी आणि शर्तीवर कर्ज दिले जाईल ते अद्यापही एम.ओ.एफ. आणि एम.ओ.आर. सोबत चर्चा करत असल्याने हे आगाऊ म्हणून दाखवले आहेत. एनएचएसआरसीएलने त्यातून गुंतवलेल्या निधींवर मिळणाऱ्या व्याजाला इतर उत्पन्न मानले आहे. एनएचएसआरसीएलने इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडियाच्या (आयसीएआय) तज्ज्ञ सल्लागार परिषदेचे (ईएसी) मत मागवले आहे. आयसीएआयच्या ईएसीचे (परिच्छेद 16 पहा) मत खालीलप्रमाणे होते: प्रभावी व्याज पद्धतीचा (ईआयआर) वापर करून मोजल्या जाणार्या या कर्ज खर्चाच्या मर्यादित व्याज उत्पन्न हे आय.एन.डी. ए.एस. 23 च्या आवश्यकतेनुसार मालमत्तेच्या किंमतीत भांडवल करण्यासाठी उधार खर्चाच्या तुलनेत समायोजित केले पाहिजे. अतिरिक्त / अतिरिक्त व्याज उत्पन्न (असल्यास) नफा आणि तोट्याच्या स्टेटमेंटमध्ये ओळखले जावे, आय.एन.डी. ए.एस. 1 आणि आय.एन.डी. ए.एस. 107 च्या आवश्यकतेनुसार

अन. क्र.	सी.ए.जी. टिप्पण्या	सी.ए.जी.च्या टिप्पण्यांवर व्यवस्थापनाचे उत्तर
		एम.ए.एच.एस.आर. प्रकल्प हा तंत्रज्ञान हस्तांतरणाचा समावेश असलेला देशातील पहिला तंत्रज्ञानचालित प्रकल्प आहे, ज्याचे मोठे आर्थिक परिणाम, एम.ए.एच.एस.आर. प्रकल्पाची व्यवहार्यता आणि अंमलबजावणी, परिचालन आणि देखभालीच्या संबंधित अंमलबजावणी जोखीम आहेत. त्यामुळे एम.ओ.एफ. आणि एम.ओ.आर.द्वारे अटी आणि शर्तीअंतिम होण्याची वाट पाहणे व्यवस्थापनाने शहाणपणाचे मानले होते, ज्याअंतर्गत जायकाकडून ओडीए कर्ज एनएचएसआरसीएलला दिले जाईल. त्यामुळे कंपनीने पुराणमतवादी दृष्टिकोन अवलंबण्याचा निर्णय घेतला आणि अटीचा निपटारा प्रलंबित असलेल्या त्यांच्या व्यवहार किंमतीवरील अॅडव्हान्स (ईएपी) योग्य मूल्य मानले. अधिक स्पष्टीकरण आणि माहिती देण्यासाठी, एनएचएसआरसीएलने नोट 13.2.1 वर आपल्या आर्थिक विवरणाअंतर्गत खालील खुलासा दिला आहे: एन.एच.एस.आर.सी.एल.प्रमाणे समान क्रेडिट रेटिंग असलेल्या समान साधनासाठी व्याज उपलब्ध नसल्यामुळे रेल्वे मंत्रालयाकडून व्यवहार किंमत रास्त मूल्य फॉर अॅडव्हान्स मानली जाते. त्यामुळे आय.एन.डी. ए.एस. 109 नुसार वाजवी मूल्यमापनासाठी कोणत्याही समायोजनाची गरज नाही. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की ताळेबंदाच्या तारखेनुसार भांडवल केले जाणारे कर्ज खर्च निश्चित केले जाऊ शकत नाही, म्हणून, ईएसीने दिलेल्या मताच्या अनुषंगाने, व्याज उत्पन्न नफा आणि तोट्याच्या स्टेटमेंटमध्ये जमा केले गेले आहे. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की या समस्येचे एम.ए.एच.एस.आर.वर महत्त्वपूर्ण आर्थिक परिणाम आहेत. व्याजाचे उत्पन्न नफा आणि तोट्याच्या स्टेटमेंटमध्ये जमा करायचे नाही आणि कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेस (सीडब्ल्यूआयपी) ला आकारले जाणार आहे, असे गृहीत धरून, टिप्पण्यांमध्ये म्हटल्याप्रमाणे सी.डब्ल्यू.आय.पी.वर होणारा परिणाम योग्य नाही कारण सी.डब्ल्यू.आय.पी.ला ते आकारताना संबंधित कर्ज खर्च देखील ओळखला पाहिजे, जे सध्या या आर्थिक विवरणाच्या तारखेपर्यंत उपलब्ध नाही. एक शक्यता निर्माण होऊ शकते, की भांडवल ीकरण ासाठी आवश्यक असलेल्या कर्जाचा खर्च संबंधित फंडांच्या व्याज उत्पन्नापेक्षा कमी आहे. उरलेले व्याज अजूनही नफा-तोट्याच्या स्टेटमेंटमध्ये जमा केले जाईल.एन. एच.एस.आर.सी.एल.ला ओ.डी.ए. कर्ज देण्याच्या व्याजदर, अटी व शर्तीची पूर्तता याबाबत कोणताही अंतिम निर्णय न झाल्याने आय.सी.ए.आय.च्या ई.ए.सी.ने या प्रकरणात व्यक्त केल्याप्रमाणे उपचार करण्यात आले आहेत. शिवाय, एन.एच.एस.आर.सी.एल. यासाठी एम.ओ.आर.कडे पाठपुरावा करत आहे. जेव्हा एन.एच.एस.आर.सी.एल.ला ओ.डी.ए. कर्ज देण्यासंदर्भात अटी आणि शर्ती अंतिम केल्या जातील, तेव्हा त्याचा विचार केला जाईल आणि मागील आर्थिक वर्षातील परिणामांचा योग्य समावेश करून पुढील आर्थिक विवरण तयार करताना आवश्यक लेखा उपचार केले जातील.
ख i.	आर्थिक स्थितीवरील टिप्पण्या ताळेबंद (अ) कंपनी 2021-22 पर्यंत चालू असलेल्या कॅपिटल वर्क अंतर्गत स्पेक्ट्रम शुल्क भरण्याचे बुकिंग करीत होती. 2018-19	एन.एच.एस.आर.सी.एल.ने 31 मार्च 2022 पर्यंत स्पेक्ट्रम चार्जेस, प्रोजेक्ट प्रमोशन आणि रिसर्च अँड डेव्हलपमेंटसाठी प्रकल्पाशी संबंधित काही खर्चाचे भांडवल आपल्या हिशेबाच्या पुस्तकात केले आहे, परंतु सी.ए.जी.ने आर्थिक वर्ष 2021-22 च्या पुरवणी लेखापरीक्षणादरम्यान निरीक्षणे नोंदवली

अन. क्र.	सी.ए.जी. टिप्पण्या	सी.ए.जी.च्या टिप्पण्यांवर व्यवस्थापनाचे उत्तर
	ते 2021-22 या कालावधीत कंपनीने 4,402 लाख रुपयांचे स्पेक्ट्रम शुल्क भांडवली काम प्रगतिपथावर ठेवले आहे. तथापि, आय.सी.ए.आय.च्या तज्ञ सल्लागार समितीच्या (ई.ए.सी.) मताच्या आधारे कंपनीने ही पद्धत बदलली आणि वर्ष 2022-23 मध्ये स्पेक्ट्रम शुल्कापोटी 972.05 लाख रुपये देण्यास अमूर्त मालमत्ता मानले. तथापि, कंपनीने अवलंबिलेली पूर्वीची पद्धत एक त्रुटी होती, म्हणून आय.एन.डी. ए.एस. - 8 च्या पॅरा 42 (बी) आणि आय.सी.ए.आय.च्या ई.ए.सी.च्या मतानुसार ती पूर्वलक्षी प्रभावाने दुरुस्त केली गेली पाहिजे.	आहेत की खर्चाच्या या वस्तू नफा आणि तोट्याच्या विवरणासाठी आकारल्या जाव्यात. त्यानुसार आय.सी.ए.आय.च्या तज्ञ सल्लागार समितीकडे (ई.ए.सी.) हे प्रकरण अभिप्रायासाठी पाठविण्यात आले होते. (अ) स्पेक्ट्रम शुल्कावर आयसीएआयच्या ईएसीच्या मताचा प्रभाव, चालू मालमत्तेपासून ते 972.05 लाख रुपयांच्या अमूर्त मालमत्तेच्या रकमेच्या वहनाशी संबंधित आहे आणि नफा-तोटा किंवा टिकवून ठेवलेल्या उत्पन्नावर त्याचा कोणताही परिणाम झाला नाही. आय.एन.डी. ए.एस. 8 मध्ये केवळ सामग्री पूर्व कालावधीतील त्रुटींचे पुनर्कथन आवश्यक आहे आणि सामग्री त्रुटी ही अशी गोष्ट आहे जी वापरकर्त्यांच्या निर्णयावर परिणाम करू शकते. ईएसीने पॅरा 7 वरील आपल्या मतामध्ये विशेषतः अशी तरतूद केली आहे की: <i>“स्पेक्ट्रम शुल्क, प्रकल्प प्रोत्साहन खर्च आणि प्रकल्पासाठी केलेल्या संशोधन व विकास खर्चाच्या हिशोबाशी संबंधित प्रश्न समितीने उपस्थित केले आहेत. त्यामुळे समितीने केवळ या मुद्द्यांची तपासणी केली आहे आणि या प्रकरणातील वस्तुस्थितीतून उद्भवू शकणाऱ्या इतर कोणत्याही मुद्द्याची तपासणी केलेली नाही, जसे की, भौतिकतेचा विचार, पीपीई म्हणून भांडवलाची वेळ....”</i> वरील परिच्छेदावरून ई.ए.सी.ने वस्तूची भौतिकता हाताळली नसल्याचे स्पष्ट होते. या व्यवहाराचा नफा आणि तोट्याच्या रकमेवर परिणाम होत नसल्याने एन.एच.एस.आर.सी.एल.च्या ताळेबंदाचा आकार लक्षात घेता हा व्यवहार आर्थिक विवरणाच्या पूर्वलक्षी पुनर्विवरणाच्या हेतूने साहित्य मानला जात नाही. त्यामुळे आय.एन.डी. ए.एस. 8 ची आवश्यकता आणि ई.ए.सी.च्या मतानुसार स्पेक्ट्रम शुल्क पूर्वलक्षी प्रभावाने पुन्हा नमूद करण्यात आलेले नाही. शिवाय, या टिप्पण्यांचा कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर कोणताही परिणाम होत नाही.
	(ब) त्याचप्रमाणे कंपनी 2021-22 पर्यंत चालू असलेल्या भांडवली कार्यातर्गत प्रकल्प प्रोत्साहन खर्च व संशोधन व विकास खर्चासाठी खर्चाची बुकिंग करीत होती आणि 2017-18 ते 2021-22 या कालावधीत कंपनीने 2,931 लाख रुपयांचा भांडवली काम प्रगतिपथावर बुक केला आहे. मात्र, आय.सी.ए.आय.च्या तज्ञ सल्लागार समितीच्या (ई.ए.सी.) मताच्या आधारे कंपनीने ही पद्धत बदलली आणि खर्चाला महसुली खर्च मानले आणि 2022-23 या वर्षात कायम ठेवलेल्या कमाईमध्ये समायोजित केले.	(ब) एकूण 2931 लाख रुपयांच्या खर्चापैकी 1855 लाख रुपये आर्थिक वर्ष 2021-22 शी संबंधित आहेत आणि उर्वरित 1076 लाख रुपये स्थापनेपासून 2021-22 पूर्वीच्या कालावधीशी संबंधित आहेत. ही रक्कम आर्थिक वर्ष 2022-23 मधील ओपनिंग रिटेन अर्निंगमध्ये समायोजित करण्यात आली आहे, तथापि, कंपनीने आर्थिक वर्ष 2022-23 च्या ओपनिंग रिटेन अर्निंगमध्ये रक्कम समायोजित केली नसल्यामुळे ही टिप्पणी योग्य नाही. कंपनीने अवलंबिलेल्या लेखा उपचारांचे स्पष्टीकरण खाली दिले आहे: आय.एन.डी. ए.एस. 8 च्या परिच्छेद 5 मध्ये असे म्हटले आहे की: <i>रेट्रोस्पेक्टिव्ह रिस्टेटमेंट म्हणजे आर्थिक विवरणाच्या घटकांची मान्यता, मोजमाप आणि प्रकटीकरण सुधारणे जसे की आधीच्या कालावधीतील त्रुटी कधीच उद्भवली नव्हती.</i> हे समजू शकते की आर्थिक विवरणामध्ये अशा प्रकारे सुधारणा करणे आवश्यक आहे की ही रक्कम नेहमीच आर्थिक विवरणामध्ये असायची. याव्यतिरिक्त, आय.एन.डी. ए.एस. 8 च्या पॅरा 42 मध्ये अशी तरतूद केली आहे की:

अन. क्र.	सी.ए.जी. टिप्पण्या	सी.ए.जी.च्या टिप्पण्यांवर व्यवस्थापनाचे उत्तर
	तथापि, कंपनीने अवलंबिलेली पूर्वीची पद्धत एक त्रुटी होती, म्हणून आय.एन.डी. ए.एस. - 8 च्या पॅरा 42 (बी) आणि आय.सी.ए.आय.च्या ई.ए.सी.च्या मतानुसार ती पूर्वलक्षी प्रभावाने दुरुस्त केली गेली पाहिजे. वरील त्रुटी सादर केलेल्या सुरुवातीच्या मुदतीपूर्वी म्हणजे 2021-22 पूर्वी घडल्या आहेत, त्यामुळे सादर करण्यात आलेल्या सुरुवातीच्या आधीच्या कालावधीसाठी म्हणजेच 2021-22 मधील मालमत्ता, दायित्वे आणि इक्विटीच्या प्रारंभिक शिल्लकची पुनर्रचना करायला हवी होती. अशा प्रकारे, कंपनीने सादर केलेले 31 मार्च 2023 पर्यंतचे ताळेबंद आय.एन.डी. ए.एस.- 8 च्या आवश्यकतेशी सुसंगत नाही.	परिच्छेद 43 च्या अधीन राहून, एखादी संस्था त्यांच्या शोधानंतर निर्गमासाठी मंजूर केलेल्या आर्थिक विवरणाच्या पहिल्या संचातील सामग्री पूर्व कालावधीतील त्रुटी पूर्वलक्षी प्रभावाने दुरुस्त करेल: (अ) ज्या कालावधीत त्रुटी उद्भवली त्या आधीच्या कालावधीची तुलनात्मक रक्कम पुन्हा सांगणे; किंवा (ब) सादर केलेल्या सुरुवातीच्या पूर्व कालावधीपूर्वी त्रुटी उद्भवल्यास, सादर केलेल्या सुरुवातीच्या पूर्व कालावधीसाठी मालमत्ता, दायित्वे आणि इक्विटीच्या प्रारंभिक शिल्लकची पुनर्रचना करणे. वरील परिच्छेद (अ) च्या अनुषंगाने, एन.एच.एस.आर.सी.एल.ने आर्थिक वर्ष 2021-22 साठी नफा आणि तोटा आणि त्या कालावधीसाठी चालू असलेल्या भांडवली कामावर संबंधित परिणामाच्या विवरणासाठी रु. 1855 लाखांची रक्कम आकारून व्यवहाराचे पुनर्वर्णन केले आहे ज्यामुळे आर्थिक वर्ष 2021-22 च्या नफ्यात घट झाली आहे. आर्थिक विवरणपत्राच्या नोट 41 च्या माध्यमातून या संदर्भात आवश्यक खुलासा करण्यात आला आहे. 1076 लाख रुपयांच्या एकूण व्यवहाराशी संबंधित 2021-22 पूर्वीच्या कालावधीसाठी पुनर्विवरण लागू करताना, एन.एच.एस.आर.सी.एल.ने खालील उपचारांसाठी अर्ज केला आहे: 1 एप्रिल 2021 रोजी कायम ठेवलेल्या कमाईच्या प्रारंभिक शिल्लकच्या पुनर्विवरणात असे दिसून येते की जर हा व्यवहार नेहमीच होता तर 1 एप्रिल 2021 रोजी कायम ठेवलेली कमाई 1076 लाख रुपयांनी कमी होती (टीप 12) ज्यामध्ये 1 एप्रिल 2021 रोजी प्रारंभिक शिल्लक पुन्हा नमूद करण्यात आला आहे, या संदर्भात संदर्भित केले जाऊ शकते. 2 1 एप्रिल 2021 पर्यंत सुरू असलेल्या भांडवली कामाच्या उघडण्याच्या रकमेचे पुनर्विवरण केल्यास असे दिसून येते की जर हा व्यवहार नेहमीच असता तर भांडवली कामाच्या प्रगतीची उघडी रक्कम रु.1076 लाखांनी कमी झाली असती. ई.ए.सी.च्या मताचा ताळेबंदावर होणारा परिणाम, नफा-तोटाचे विवरण आणि प्रति शेअर उत्पन्न यावर ईएसी मताचा परिणाम अधोरेखित करणाऱ्या आर्थिक विवरणांच्या नोट 41 अंतर्गत सविस्तर खुलाशाद्वारे या संदर्भात आवश्यक खुलासा केला जातो. त्यामुळे कंपनीने आय.एन.डी. ए.एस. 8 च्या पॅरा 42 ची अट पूर्ण केली आहे. शिवाय, या टिप्पण्यांचा कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर कोणताही परिणाम होत नाही.
ग	प्रकटीकरणावर टिप्पण्या (i) महत्त्वपूर्ण लेखा धोरण इतर अमूर्त मालमत्ता - रु. 6,685.61 लाख (नोट 5.1) कंपनीने आय.सी.ए.आय.च्या तज्ज्ञ सल्लागार समितीच्या मताच्या आधारे पेमेंट स्पेक्ट्रम शुल्कांना अमूर्त मालमत्ता मानले आहे. तथापि, कंपनीने अमूर्त	सी.अँड ए.जी. टिप्पण्यांची नोंद घेण्यात आली आहे. तथापि, वरील टिप्पण्यांचा आर्थिक विवरणाच्या एकंदर दृष्टीकोनावर परिणाम होत नाही.

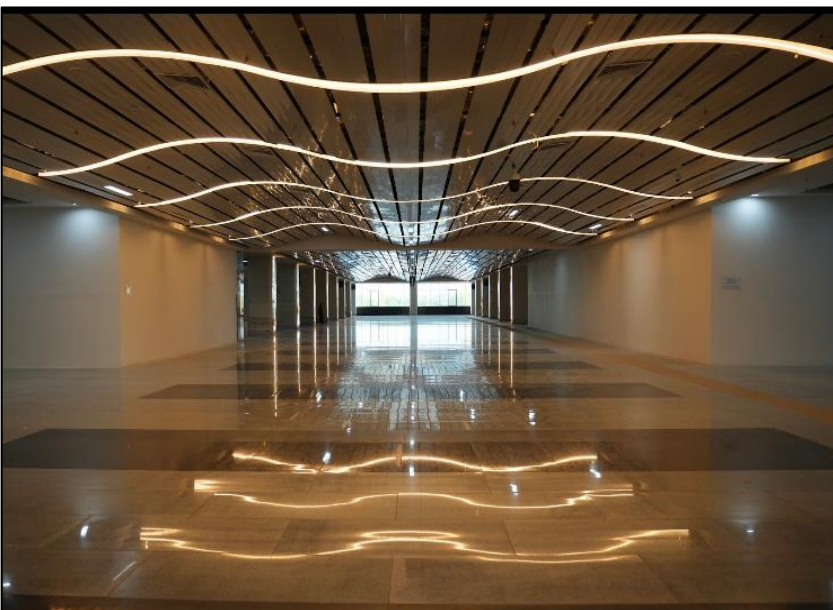
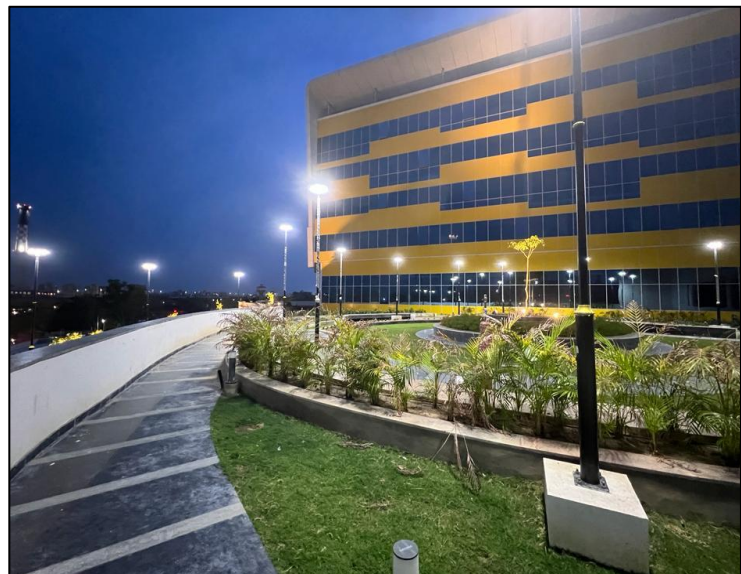
अन. क्र.	सी.ए.जी. टिप्पण्या	सी.ए.जी.च्या टिप्पण्यांवर व्यवस्थापनाचे उत्तर
	मालमत्ता म्हणून स्पेक्ट्रम शुल्कांना मान्यता, मोजमाप आणि परिशोधन यासंबंधी कोणतेही लेखा धोरण जाहीर केले नव्हते. त्यामुळे महत्त्वाच्या लेखा धोरणात काही प्रमाणात कमतरता आहे. (ii) महसूल मान्यता (टीप 2.9) कंपनीने आपल्या लेखा धोरणांमध्ये ग्राहकांसोबतच्या करारातून मिळणाऱ्या महसूलासंदर्भात असे जाहीर केले आहे; (i) ग्राहकांबरोबरच्या करारातून मिळणारा महसूल तेव्हा ओळखला जातो जेव्हा वस्तू किंवा सेवांचे नियंत्रण त्या वस्तू किंवा सेवांच्या बदल्यात कंपनीला ज्या विचाराने पात्र असणे अपेक्षित आहे त्या रकमेवर ग्राहकाकडे हस्तांतरित केले जाते आणि (ii) प्राप्त किंवा प्राप्त झालेल्या विचाराच्या रास्त मूल्यावर महसूल मोजला जातो. तथापि, आय.एन.डी. ए.एस. 15 च्या पॅरा 46 नुसार, ग्राहकांबरोबरच्या करारांमधून उत्पन्न, आवश्यक आहे की संस्थेने त्या कामगिरीच्या दायित्वासाठी वाटप केलेल्या परिवर्तनीय विचाराचे अंदाज वगळून व्यवहार किंमतीची रक्कम महसूल म्हणून ओळखली पाहिजे. त्यामुळे महसूली मान्यतेसंदर्भातील महत्त्वाचे लेखाधोरण काही प्रमाणात कमतरता आहे.	सी.अँड ए.जी. टिप्पण्यांची नोंद घेण्यात आली आहे. तथापि, वरील टिप्पण्यांचा आर्थिक विवरणाच्या एकंदर दृष्टीकोनावर परिणाम होत नाही.
घ	लेखापरीक्षकांच्या अहवालावर टिप्पण्या स्वतंत्र लेखापरीक्षक अहवाल 20 जुलै 2023 च्या स्वतंत्र लेखापरीक्षकांच्या अहवालाचा संदर्भ मागविण्यात आला आहे ज्यामध्ये स्वतंत्र लेखापरीक्षकाने असे मत व्यक्त केले आहे की आर्थिक विवरण कंपनी अधिनियम 2013 द्वारे आवश्यक त्या पद्धतीने आवश्यक माहिती देतात आणि कायद्याच्या कलम 133 अंतर्गत विहित भारतीय लेखा मानकांच्या अनुषंगाने 'खरा आणि निष्पक्ष दृष्टिकोन' देतात. स्वतंत्र लेखापरीक्षकाचे मत अनु. क्र. क वरील टिप्पणीप्रमाणे शाश्वत नाही तसेच 2022-23 या वर्षातील कंपनीच्या नफ्यावर 'क'चा मोठा विपरीत परिणाम झाला आहे. चालू वर्षातील 'अपवादात्मक वस्तू व करापूर्वीचा नफा' 6,850.77 लाख रुपयांचा 'अपवादात्मक वस्तू व करापूर्वीचा तोटा' 1,782.21 लाख रुपयांच्या 'अपवादात्मक वस्तू व करापूर्वीचा तोटा' यात रूपांतरित झाला आहे. परिणामी, स्वतंत्र लेखापरीक्षकाने त्यांच्या लेखापरीक्षण अहवालाद्वारे (अहवालाचे 'मत' या शीर्षकाखाली) 2022-23 या वर्षासाठी कंपनीच्या आर्थिक विवरणांच्या 'खऱ्या आणि न्याय्य दृष्टिकोना'वर व्यक्त केलेले मत शाश्वत नाही.	स. नं. येथे वर नमूद केल्याप्रमाणे उत्तर द्या. अ, या टिप्पणीच्या संदर्भात वाचायला हवे.

संचालक मंडळाच्या वतीने आणि त्यांच्या वतीने

(राजेंद्र प्रसाद)
व्यवस्थापकीय संचालक
[डी.आय.एन.: 08006234]

(विवेक प्रकाश त्रिपाठी)
संचालक वित्त
[डी.आय.एन.: 10216466]

दिनांक : 29 सप्टेंबर 2023
ठिकाण : नवी दिल्ली

पैसेंजर हब टर्मिनल, साबरमती, गुजरात